

O N D E R
O N D S G M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

Procesmanagement MBO 2010
t.a.v. dhr. [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB Ede

Den Haag

Ons kenmerk

11 SEP. 2008

BVE/stelsel/46175

Onderwerp

Opdrachtverlening inrichting Steunpunt taal en rekenen mbo

Geachte heer [REDACTED]

Met de brief (Kamerstuk 31332, nr. 3) d.d. 28 april 2008 heb ik, met minister Plasterk en collega-staatssecretaris Dijksma de Tweede Kamer geïnformeerd over onze beleidsreactie op het rapport van de Expertgroep Doorlopende lijnen taal en rekenen. Het is belangrijk dat het niveau van het taal- en rekenonderwijs in alle onderwijssectoren omhooggaat en dat scholen hieraan duurzaam werken. Voor de gehele breedte van het onderwijs worden daarom niveaubeschrijvingen vastgesteld. Doel van deze zogenaamde referentieniveaus is het verhogen van het taal- en rekenniveau van leerlingen en studenten. Of leerlingen voldoen aan het vereiste taal- en rekenniveau wordt tijdens de schoolcarrière getoetst: in het basisonderwijs worden de mogelijkheden hiervan nader onderzocht, op middelbare scholen wordt dat verplicht binnen de eindexamens, in het mbo zal zo spoedig mogelijk worden overgegaan op centrale examinering van Nederlands en rekenen/wiskunde op mbo 4 niveau en worden voor de niveaus 1, 2 en 3 kaderstellende instrumenten ontwikkeld.

De referentieniveaus en bijbehorende toetsen geven scholen goede aanknopingspunten voor gerichte maatregelen ter verbetering van de basisvaardigheden van leerlingen. Het is aan de scholen en de leerkrachten hieraan een uitwerking te geven. Naast activiteiten gericht op een duurzame en structurele verbetering gaat het ook om het maken van een inhaalslag op de korte termijn. Voor het mbo wil ik de scholen op verschillende wijze ondersteunen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. Door een financiële bijdrage gedurende de komende vier jaar, maar ook door het stimuleren van inhoudelijke expertise op een vijftal thema's die er toe doen:

- 1 Eisen aan taal en rekenen (referentieniveaus, raamwerken, taal- en rekenprofielen)
- 2 Taal- en rekenbeleid
- 3 Onderwijsmiddelen (onderwijsmaterialen, leermiddelen)
- 4 Toetsing en examinering (diagnostische toetsen, kwalificerende toetsen)
- 5 Deskundighedsbevordering professionals (docenten, management)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag T +31-70-412 3456 F +31-70-412 3450 W www.minocw.nl

Contactpersoon [REDACTED] T +31-70 [REDACTED] PG 2150 [REDACTED]@minocw.nl

Hiertoe wil ik een *Steunpunt taal en rekenen mbo* inrichten. Ik geef het Procesmanagement MBO2010 de opdracht om per 1 oktober 2008 dit steunpunt in te richten. Het steunpunt krijgt vooralsnog een looptijd tot 1 augustus 2010.

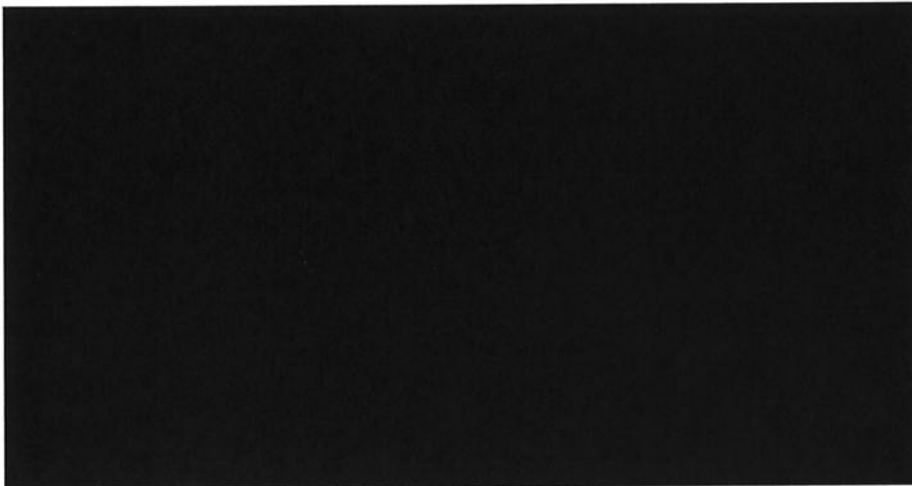
Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* is bedoeld voor docenten, management en beleidsmedewerkers binnen de scholen die het taal- en rekenbeleid handen en voeten moeten gaan geven. Het steunpunt is uitdrukkelijk bedoeld als dienstverlening aan scholen en richt zich op de volgende activiteiten:

1. Kennisdeling stimuleren –via website, conferenties, leergangen, etc. – en de aandacht vestigen op goede voorbeelden van onderwijs en examinering op het gebied van taal en rekenen waarvan in de praktijk is gebleken dat ze werken.
2. Bijdragen aan kennisuitwisseling bij sectoroverstijgende onderwerpen met vergelijkbare voorzieningen in vo en po.
3. Inzichtelijk maken van het aanbod aan producten en diensten op het gebied van taal en rekenen van diverse commerciële en semi-commerciële ondersteuningsinstellingen. Daarbij:
 - o Is het aan de scholen zelf om een keuze te maken uit dit aanbod, passend bij de eigen onderwijsvisie;
 - o Stimuleert het steunpunt afstemming van het aanbod van de ondersteunende instellingen op de ondersteuningsbehoefte van scholen;
 - o Stimuleert het steunpunt waar nodig de ontwikkeling van producten en diensten;
4. Als communicatieplatform voor OCW fungeren om scholen op de hoogte te stellen van de actuele ontwikkelingen rondom zaken als vaststelling van referentieniveaus, nulmeting, centrale examinering en kaderstellende instrumenten voor examinering.
5. Tot slot kan OCW het steunpunt verzoeken een rol te spelen bij het opzetten en monitoren van de nog vast te stellen pilots op het gebied van taal en rekenen voor vmbo-mbo/mbo-hbo.

Voor wat betreft de organisatie van het steunpunt ga ik ervan uit dat gebruik gemaakt wordt van de infrastructuur van het Procesmanagement MBO2010 zoals bijvoorbeeld de website MBO2010, de contacten met de experimentele opleidingen binnen de scholen en de Herontwerpschool. Verder heb ik een beperkte (deskundige) personele bezetting van het steunpunt voor ogen (1 fte) in de vorm van een coördinator taal en rekenen. De aansturing en facilitering van deze coördinator zie ik als zaak van de Algemene Procesmanager van het Procesmanagement MBO2010. De directeur BVE is gedelegeerd opdrachtgever en voert overleg over de voortgang met de Algemene Procesmanager. Op uitvoerend niveau onderhoudt de coördinator taal en rekenen contact met de dossierhouders taal en rekenen van de directie BVE. OCW stemt over de ondersteuning op het gebied van taal en rekenen in het mbo ook af met vertegenwoordigers van partijen zoals de MBO Raad, AOC Raad, Colo en Stichting Lezen en Schrijven.

De opdracht aan het Procesmanagement MBO2010 tot het inrichten van het steunpunt zie ik als een aanvulling op mijn eerdere opdracht tot ondersteuning bij de implementatie van CGO. De omvang van de financiering van deze aanvullende opdracht betreft voor 2008, 2009 en 2010 jaarlijks een bedrag van €540.000,-. Gelet op de reeds lopende activiteiten van MBO2010, reserveert u voor de komende jaren minimaal €100.000,- uit uw huidige begroting voor taal en rekenen. Op basis van een, door u op

te stellen activiteitenplan voor 2008 zal de subsidieregeling voor 2008 hierop worden aangepast. Ik verwacht deze voor eind september. Voor 2009 en 2010 loopt dit mee met de reguliere plannings- en verantwoordingscyclus.

Ministerie van OCW	
E-doe Nr.	78482
Datum Reg.	13-11-08
Directie	BVE

onderwijs dat werkt

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Afdeling BVE
 T.a.v. De heer [REDACTED]
 Postbus 16375
 2500 BJ DEN HAAG

Horaplantsoen 20
 Postbus 7001
 6710 CB Ede

[REDACTED]
 [REDACTED]
 I www.mbo2010.nl
 E info@mbo2010.nl

Datum	12 november 2008	Contactpersoon	[REDACTED]
Onze referentie	7441 / [REDACTED] / OCW	Doorkiesnummer	[REDACTED]
Onderwerp	Plan van Aanpak Taal en rekenen	Bijlage(n)	1

Geachte heer [REDACTED],

Conform afspraak biedt MBO 2010 u hierbij het Plan van Aanpak Taal en Rekenen aan. Eveneens volgens afspraak gaat het om een plan op hoofdlijnen.

Het Plan van Aanpak is een nadere uitwerking van de brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 11 september 2008. Direct na uw goedkeuring en ontvangst van de subsidiebeschikking wordt een activiteitenplan 2008 - 2009 gemaakt en opgeleverd. Uiteraard wordt ook het laatstgenoemde Plan ter goedkeuring aan u voorgelegd.

[REDACTED] tegemoet.

Cc: procesmanagement

Plan van Aanpak Steunpunt Taal en Rekenen mbo

Inleiding

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft besloten tot de inrichting van een Steunpunt taal en rekenen mbo. Het is de opdracht van deze tijdelijke organisatie om scholen te ondersteunen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. Deze intensivering is nodig om ervoor te zorgen dat meer leerlingen op het gebied van taal en rekenen het gewenste niveau bereiken. Deze doelstelling past in de brede aanpak van het ministerie om in alle onderwijssectoren het taal- en rekenniveau op orde te brengen. Hiertoe zijn en worden referentieniveaus ontwikkeld, die vastleggen aan welke taal- en rekeneisen leerlingen in de diverse onderwijsvormen moeten voldoen.¹ Vervolgens is het de taak van scholen om het onderwijs zo in te richten dat leerlingen inderdaad aan het eind van hun opleiding het gewenste (referentie)niveau op het gebied van taal en rekenen bereikt hebben.

Om het mbo te ondersteunen bij deze intensivering van het taal- en rekenonderwijs heeft het ministerie besloten tot de instelling van een *Steunpunt taal en rekenen mbo*.² Het onderstaande Plan van Aanpak geeft in hoofdlijnen weer hoe het Steunpunt deze opdracht gaat uitvoeren.

Stand van zaken

Het Steunpunt begint niet vanuit het niets. De laatste jaren is er in de sector al veel aandacht besteed aan de verbetering van het taal- en rekenonderwijs. Vanuit scholen, branches en adviesbureaus zijn tal van projecten opgezet en leermethodes ontwikkeld.³ Ook hebben veel scholen al een start gemaakt met de ontwikkeling van een taal- en rekenbeleid.

Tegelijkertijd is er bij scholen veel vraag naar informatie rond het taal- en rekenonderwijs. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de drukbezochte studiedagen en congressen. De informatiebehoefte richt zich niet alleen op geschikte leermiddelen en onderwijsmethodes, maar ook op de wet- en regelgeving rond bijvoorbeeld toetsing en examinering. Deze grote informatiebehoefte geeft aan dat een Steunpunt de komende jaren goede diensten kan bewijzen binnen het mbo.

Doelstelling

Het Steunpunt taal en rekenen mbo ondersteunt scholen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. De (tijdelijke) ondersteuning is geslaagd als scholen na de inhaalslag van de komende jaren in staat zijn zelfstandig het beleid en het onderwijs voor taal en rekenen op niveau te houden. Doelgroep van het steunpunt zijn de mbo-instellingen en daarbinnen vooral managers, docenten en beleidsmedewerkers.

Uitgangspunten

Het Steunpunt hanteert bij zijn werkwijze de volgende uitgangspunten:

Vraaggericht

Het Steunpunt is er om scholen te ondersteunen. De vraag van de scholen is dus altijd leidend. In alle activiteiten van het Steunpunt is deze gerichtheid op de vraag aanwezig. Het Steunpunt organiseert een adviesgroep van scholen om structureel voeling te houden met de wensen die bij scholen leven.

Ondersteunend

Bij het intensiveren van het taal- en rekenonderwijs zijn de scholen de principal agents. Het aanbrengen van de basisvaardigheden op het gebied van taal en rekenen behoort tot de kerntaken

¹ Zie *Over de drempels met taal en rekenen. Hoofdrapport van de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen (commissie Meijerink), januari 2008*

² Zie *Opdrachtbrief OCW 11 september 2008*.

³ Zie bijvoorbeeld *Taal is cruciaal. Taalontwikkeling in het mbo – taalcoaches aan de slag in vakteams (MBO 2010 – ITTA, maart 2008)*

van de scholen. De verantwoordelijkheid hiervoor blijft dan ook bij de scholen liggen. Het Steunpunt heeft slechts een tijdelijke, ondersteunende rol.

Niet sturend

Het Steunpunt zal in zijn ondersteuning niet sturend optreden. Dat geldt zowel op het gebied van het wat (de referentieniveaus) als op het gebied van het hoe (de onderwijsmethoden). Ook ten aanzien van de wijze van toetsing en examinering kan het Steunpunt geen sturende rol vervullen. De taak van het Steunpunt ligt met name op het gebied van het informeren en de kennisdeling (zie onder werkwijze).

Werkwijze

Het Steunpunt taal en rekenen mbo kiest bij zijn ondersteuningstaak primair voor een informerende rol. Het Steunpunt propageert niet een bepaalde (beleids)visie of onderwijsmethode, maar wil scholen als onafhankelijke partij zo goed mogelijk informeren over alle mogelijke aspecten van taal- en rekenonderwijs. Als een makelaar zorgt het Steunpunt ervoor dat scholen in contact kunnen komen met de beschikbare aanbieders op het gebied van taal- en rekenonderwijs. Het gaat dan zowel om beschikbare leermiddelen en producten (taalvolgsystemen, diagnose-instrumenten) als om interessante projecten (good practices) en informatie over wet- en regelgeving. Het ondersteuningsaanbod van het Steunpunt omvat dan ook in ieder geval de volgende elementen:

a. Website met uitputtende informatie

De in te richten website van het Steunpunt (onderdeel van www.mbo2010.nl) levert alle beschikbare informatie rond taal- en rekenonderwijs voor het mbo. Het gaat dan onder andere om de volgende elementen:

- leermiddelen- en materialen
- ondersteunende producten
- lopende of afgesloten projecten
- een agenda met relevante bijeenkomsten
- wet- en regelgeving

Als platform voor productuitwisseling wordt gebruikgemaakt van www.marktplaatsmbo.nl. Op de marktplaats komt een aparte rubriek 'Taal en rekenen'. De informatie wordt steeds onafhankelijk, maar wel met een deskundige duiding geleverd. De duiding is belangrijk om het kaf van het koren te scheiden, zonder hierin sterk sturend op te treden. Maar bezoekers van de website moeten erop aan kunnen dat de informatie betrouwbaar en goed is.

De website zorgt ervoor dat scholen optimaal geïnformeerd worden over alles wat voor hun taal- en rekenonderwijs van belang is. Alle kennis wordt op één plek verzameld en gedeeld. Met name op het gebied van de kennisdeling over de wet- en regelgeving zal zeer nauw contact bestaan met het ministerie.

b. Helpdesk voor gerichte ondersteuning

Ook met een uitputtende website blijft er behoefte aan een gerichte helpdesk. Onderdeel van de Steunpuntwebsite is dan ook een toegankelijke helpdesk. Deze helpdesk wordt in eerste instantie als e-mail service aangeboden. Bezoekers kunnen per mail hun vraag stellen en krijgen de garantie dat ze binnen twee werkdagen reactie krijgen. Veelgestelde vragen krijgen een plek op de website in de FAQ-rubriek. Ook deze helpdesk maakt gebruik van de bestaande MBO 2010 infrastructuur.

c. Stimuleren van ontwikkelingen

Het uitgangspunt van het Steunpunt is dat 'de markt' voldoende middelen en instrumenten ontwikkelt om scholen in staat te stellen het taal- en rekenonderwijs op niveau te brengen. Toch zal er op bepaalde elementen sprake zijn van hiaten in het beschikbare aanbod. Bij geconstateerde hiaten zal het Steunpunt gericht de ontwikkeling van bepaalde instrumenten of voorzieningen stimuleren. Uitgangspunt hierbij is dat niet het Steunpunt zelf de ontwikkelaar is, maar slechts de ontwikkeling door derden stimuleert.

d. Kennisdeling faciliteren

Het Steunpunt organiseert via de website en de helpdesk de kennisdeling tussen scholen. Aanvullend organiseert het Steunpunt conferenties of (regionale) kenniskringen. De onderlinge kennisdeling wordt verder gestimuleerd door het beschrijven van interessante projecten (good practices). Hierbij – maar ook bij alle andere onderdelen van dit plan van aanpak – zijn de signalen uit de doelgroep en in het bijzonder uit de in te stellen adviesgroep leidend.

e. Informatiekanaal voor OCW

Naast dit ondersteuningsaanbod is het Steunpunt taal en rekenen mbo voor het ministerie een logisch kanaal om de doelgroep te informeren over ontwikkelingen rond bijvoorbeeld wet- en regelgeving rond het taal- en rekenonderwijs in het mbo. Het ministerie kan via het Steunpunt (website en e-mail nieuwsbrief) de doelgroep snel en gericht bereiken.

f. Uitvoering pilots

De uitvoering van de *pilotprojecten* door het ministerie behoort de komende jaren wellicht tot de taken van het Steunpunt.

Organisatie

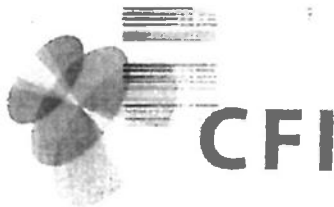
Het Steunpunt taal en rekenen mbo kiest nadrukkelijk voor een smalle organisatie (lean & mean). Het Steunpunt wordt ondergebracht bij het procesmanagement MBO 2010 in Ede. Er is een coördinatieteam taal en rekenen met een omvang van 1,4 fte. De aansturing en facilitering van dit team is de verantwoordelijkheid van de Algemeen Procesmanager van MBO 2010. Het Steunpunt maakt gebruik van de bureaufaciliteiten (secretariaat, kantoor, ICT) en communicatiemiddelen van MBO 2010 (website, de MBO krant). Ook de diensten van de Herontwerpschool staan waar nodig ter beschikking van het Steunpunt. De accountmanagers van MBO 2010 worden ingezet om met de individuele scholen gericht contact te onderhouden. Door het koppelen van het Steunpunt aan MBO 2010 is optimaal geborgd dat de intensivering van het taal- en rekenonderwijs plaats vindt binnen het brede kader van de invoering van de competentiegerichte kwalificatiestructuur.

Adviesgroep

Om structureel voeling te houden met de doelgroep en het vraaggerichte karakter van het Steunpunt te borgen richt het Steunpunt een adviesgroep in. Deze groep bestaat uit vertegenwoordigers van de scholen. De adviesgroep komt eenmaal per kwartaal te Ede bijeen om de plannen van het Steunpunt te bespreken, de activiteiten te evalueren en om input te geven voor nieuwe plannen en activiteiten. De deelnemers aan de adviesgroep ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding.

Tot slot

Dit Plan van Aanpak zal nog voor het Kerstreces worden uitgewerkt tot een Activiteitenplan 2009. In dit Activiteitenplan zullen de concrete activiteiten beschreven worden die het Steunpunt in het kalenderjaar 2009 zal uitvoeren. De laatste maanden van 2008 zullen worden gebruikt om de infrastructuur van het Steunpunt (website, adviesgroep, helpdesk) op orde te brengen.

Ten inste

Steunpunt taal en rekenen MBO

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.cfi.nl

Datum **Doc 3**

28 NOV. 2008
Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-08/146702 U
Doorkiesnummer
079 [redacted]

Procesmanagement MBO 2010

De heer [redacted]

Postbus 7001

6710 CB EDE

Onderwerp

Oprichting inrichting Steunpunt taal en rekenen mbo;
verplichtingnummer 61200-14123

Geachte heer [redacted]

Met de brief (Kamerstuk 31332, nr. 3) d.d. 28 april 2008 heb ik, met minister Plasterk en collega-staatssecretaris Dijkema de Tweede Kamer geïnformeerd over onze beleidsreactie op het rapport van de Expertgroep Doorlopende lijnen taal en rekenen. Het is belangrijk dat het niveau van het taal- en rekenonderwijs in alle onderwijssectoren omhooggaat en dat scholen hieraan duurzaam werken. Voor de gehele breedte van het onderwijs worden daarom niveaubeschrijvingen vastgesteld. Doel van deze zogenaamde referentieniveaus is het verhogen van het taal- en rekenniveau van leerlingen en studenten. Of leerlingen voldoen aan het vereiste taal- en rekenniveau wordt tijdens de schoolcarrière getoetst: in het basisonderwijs worden de mogelijkheden hiervan nader onderzocht, op middelbare scholen wordt dat verplicht binnen de eindexamens, in het mbo zal zo spoedig mogelijk worden overgegaan op centrale examinering van Nederlands en rekenen/wiskunde op mbo 4 niveau en worden voor de niveaus 1, 2 en 3 kaderstellende instrumenten ontwikkeld.

De referentieniveaus en bijbehorende toetsen geven scholen goede aanknopingspunten voor gerichte maatregelen ter verbetering van de basisvaardigheden van leerlingen. Het is aan de scholen en de leerkrachten hieraan een uitwerking te geven. Naast activiteiten gericht op een duurzame en structurele verbetering gaat het ook om het maken van een inhaalslag op de korte termijn.

Voor het mbo wil ik de scholen op verschillende wijze ondersteunen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. Door een financiële bijdrage gedurende de komende vier jaar, maar ook door het stimuleren van inhoudelijke expertise op een vijftal thema's, die er toe doen:

- 1 Eisen aan taal en rekenen (referentieniveaus, raamwerken, taal- en rekenprofielen)
- 2 Taal- en rekenbeleid
- 3 Onderwijsmiddelen (onderwijsmaterialen, leerniddelen)
- 4 Toetsing en examinering (diagnostische toetsen, kwalificerende toetsen)
- 5 Deskundighedsbevordering professionals (docenten, management)

Hiertoe wil ik een Steunpunt taal en rekenen mbo inrichten. Ik geef het Procesmanagement MBO2010 de opdracht om per 1 oktober 2008 dit steunpunt in te richten. Het steunpunt krijgt vooralsnog een looptijd tot 1 augustus 2010.

[redacted] ISVE IPC 2150

gvp-2008/209

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is bedoeld voor docenten, management en beleidsmedewerkers binnen de scholen die het taal- en rekenbeleid handen en voeten moeten gaan geven. Het steunpunt is uitdrukkelijk bedoeld als dienstverlening aan scholen en richt zich op de volgende activiteiten:

1. Kennisdeling stimuleren - via website, conferenties, leergangen, etc. - en de aandacht vestigen op goede voorbeelden van onderwijs en examinering op het gebied van taal en rekenen waarvan in de praktijk is gebleken dat ze werken.
2. Bijdragen aan kennisuitwisseling bij sectoroverstijgende onderwerpen met vergelijkbare voorzieningen in vo en po.
3. Inzichtelijk maken van het aanbod aan producten en diensten op het gebied van taal en rekenen van diverse commerciële en semi-commerciële ondersteuningsinstellingen. Daarbij:
 - o Is het aan de scholen zelf om een keuze te maken uit dit aanbod, passend bij de eigen onderwijsvisie;
 - o Stimuleert het steunpunt afstemming van het aanbod van de ondersteunende instellingen op de ondersteuningsbehoefte van scholen;
 - o Stimuleert het steunpunt waar nodig de ontwikkeling van producten en diensten;
4. Als communicatieplatform voor OCW fungeren om scholen op de hoogte te stellen van de actuele ontwikkelingen rondom zaken als vaststelling van referentieniveaus, nulmeting, centrale examinering en kaderstellende instrumenten voor examinering.
5. Tot slot kan OCW het steunpunt verzoeken een rol te spelen bij het opzetten en monitoren van de nog vast te stellen pilots op het gebied van taal en rekenen voor vmbo-mbo/mbo-hbo.

Voor wat betreft de organisatie van het steunpunt ga ik ervan uit dat gebruik gemaakt wordt van de infrastructuur van het Procesmanagement MBO2010 zoals bijvoorbeeld de website MBO2010, de contacten met de experimentele opleidingen binnen de scholen en de Herontwerpschool. Verder heb ik een beperkte (deskundige) personele bezetting van het steunpunt voor ogen (1 fte) in de vorm van een coördinator taal en rekenen. De aansturing en facilitering van deze coördinator zie ik als zaak van de Algemene Procesmanager van het Procesmanagement MBO2010. De directeur BVE is gedelegeerd opdrachtgever en voert overleg over de voortgang met de Algemene Procesmanager. Op uitvoerend niveau onderhoudt de coördinator taal en rekenen contact met de dossierhouders taal en rekenen van de directie BVE. OCW stemt over de ondersteuning op het gebied van taal en rekenen in het mbo ook af met vertegenwoordigers van partijen zoals de MBO Raad, AOC Raad, Colo en Stichting Lezen en Schrijven.

De opdracht aan het Procesmanagement MBO2010 tot het inrichten van het steunpunt zie ik als een aanvulling op mijn eerdere opdracht tot ondersteuning bij de implementatie van CGO. De omvang van de financiering van deze aanvullende opdracht betreft voor 2008, 2009 en 2010 jaarlijks een bedrag van € 540.000,00. Gelet op de reeds lopende activiteiten van MBO2010, reserveert u voor de komende jaren minimaal € 100.000,00 uit uw huidige begroting voor taal en rekenen. Op basis van een, door u op te stellen activiteitenplan voor 2008 zal de subsidieregeling voor 2008 hierop worden aangepast. Ik verwacht deze voor eind september. Voor 2009 en 2010 loopt dit mee met de reguliere plannings- en verantwoordingscyclus.

CFI

Ons kenmerk
OND/ODB-08/146704 U

Als bijlage treft u aan subsidiebeschikking met kenmerk OND/ODB-08/146704 U, waarin de subsidievoorwaarden zijn opgenomen.

Heeft u vragen? Op www.cfi.nl vindt u instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt natuurlijk ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum Beroepsonderwijs Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs of mailen naar ico@cfi.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via telefoonnummer 079 - [REDACTED]

Hoogachtend,
namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Blijsterveldt-Vliegenthart,

[REDACTED] n Voedselkwaliteit,

[REDACTED] (ODB)

CFI

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.cfi.nl

Datum
28 NOV. 2008
Uw kenmerk
Ons kenmerk
OND/ODB-08/146704 U
Doorklasnummer
079

Onderwerp

Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het procesmanagement MBO 2010 voor het uitvoeren van het project Steunpunt taal en rekenen 2008/2009.

**De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,**

Gelet op artikel 4, eerste lid van de wet overige OCW-subsidies,

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beschikking wordt verstaan onder:

- a. staatssecretaris: de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- b. subsidieontvanger: de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs te Ede
- c. Awb: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel van de subsidie

Aan de subsidieontvanger wordt ten behoeve van de ondersteuning van scholen bij de verbetering van taal- en rekenbeleid subsidie verleend voor de activiteiten die worden verricht door het procesmanagement MBO 2010 in het schooljaar 2008-2009 als beschreven in het plan van aanpak Steunpunt Taal en Rekenen MBO, van 11 november 2008.

Artikel 3 Subsidiebedrag (verplichtingnummer 61200-14123)

1. De subsidie bedraagt maximaal € 540.000,00.
2. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.

Artikel 4 Voorschotten

Een bedrag van € 540.000,00 wordt in november 2008 bij wijze van voorschot beschikbaar gesteld.

Artikel 5 Nadere subsidieverplichting

Binnen een maand na ontvangst van deze beschikking legt subsidieontvanger een uitgewerkt activiteitenplan met begroting voor aan de staatssecretaris. Dit activiteitenplan dient te worden gezonden aan het Ministerie van OCW, directie BVE (IPC 2150), Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag. Uw contactpersoon aldaar is de heer

Artikel 6 Besteding middelen

De subsidie wordt uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt. Eventueel in het kader van de subsidiebeschikking niet-bestede middelen of overschotten na afloop van de activiteiten moeten worden terugbetaald.

Artikel 7 Subsidievaststelling

1. Subsidieontvanger dient uiterlijk 1 september 2009 de aanvraag tot vaststelling van de subsidie in bij CFI, team OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.
2. Deze aanvraag omvat een activiteitenverslag en is voorzien van een financiële verantwoording waarin de werkelijke uitgaven herkenbaar zijn opgenomen. Tevens omvat de aanvraag een verklaring van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 Burgerlijk Wetboek.
3. De projectverantwoording bevat in elk geval een vergelijking tussen de nagestreefde en gerealiseerde doelstellingen en een toelichting op de verschillen. In de financiële verantwoording wordt inzicht verschaft over de aanwending van de verstrekte middelen in relatie tot de kosten van het project.

Artikel 8 Informatieverschaffing

1. Subsidieontvanger verstrekt de staatssecretaris en door deze aangewezen personen de gevraagde inlichtingen.
2. Subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de staatssecretaris en door deze aangewezen personen volledige inzage hebben in de boeken en bescheiden, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.
3. Subsidieontvanger verleent de staatssecretaris en door deze aangewezen personen toegang tot de door haar gebruikte plaatsen.
4. Zolang de subsidie nog niet is vastgesteld stelt subsidieontvanger de staatssecretaris onverwijld in kennis van na de aanvraag tot subsidieverlening opgekomen of bekend geworden feiten en omstandigheden die redelijkerwijs van belang zijn voor de vaststelling van de subsidie.

 (DB)

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de wet overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet alsmede de subsidiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van CFI, Postbus 606, 2700 ML te Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Kopie

STEUNPUNT
Taal & Rekenen mbo

Steunpunt Taal en Rekenen MBO Doc 4

Registratienr.
2009/80
don. 30/7 CFI
gestuurd.

Ministerie van OCW	
E-doc Nr.	122005
Datum Reg.	29-4-09
Directie	BVE

Postbus 7001
6710 CB Ede

Info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevrouw [REDACTED]
Directeur Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum 28 april 2009
Onze referentie 7523 [REDACTED] OCW
Onderwerp Startplan activiteiten Steunpunt 2008 - 2009

Geachte mevrouw [REDACTED],

Bijgaand treft u het Startplan 2008 – 2009 aan van het Steunpunt taal en rekenen mbo. Het subsidiebedrag 2008-2009 is inmiddels ontvangen. Hierbij het verzoek het subsidiebedrag 2009 op basis van bijgaand plan aan ons toe te kennen.

Tevens verzoeken wij u om in de beschikking voor het subsidiebedrag 2009 aan te geven dat het Steunpunt Taal en Rekenen, in afwijking van de beschikking voor het subsidiebedrag 2008-2009, de aanvraag tot vaststelling van de subsidie van beide beschikkingen combineert in één aanvraag, in te dienen voor 1 januari 2010, en daarbij één activiteitenverslag met één financiële verantwoording over 2009 meestuurt voor het geheel van de activiteiten.

[REDACTED]
Voorzitter Procesmanagement MBO 2010

Bijl.: Startplan activiteiten Steunpunt Taal en Rekenen mbo

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

Dit Startplan beschrijft de activiteiten die het Steunpunt taal en rekenen mbo (verder aan te duiden als 'het Steunpunt') in 2009 in ieder geval wil uitvoeren. In het eerste kwartaal van 2009 publiceert de staatssecretaris het Deltaplan taal en rekenen mbo. Naar aanleiding van het Deltaplan zal het activiteitenplan verder worden aangevuld. Reden waarom gekozen is voor een Startplan is ook dat het Steunpunt pas in januari is gestart. Het Activiteitenplan is op onderdelen nog niet volledig ingevuld.

De opbouw van het plan is als volgt. In de eerste plaats wordt kort de context van het Steunpunt beschreven: de toegenomen aandacht voor het verhogen van basisvaardigheden in het Nederlandse onderwijs, in het bijzonder het mbo. Vervolgens worden werkwijze en organisatie van het Steunpunt aan de orde gesteld. Ten slotte worden in paragrafen de voorgenomen activiteiten zo concreet mogelijk beschreven.

1. Context: basisvaardigheden taal en rekenen in het mbo

Het ministerie van OCW zet de komende jaren in op een duurzame en structurele verhoging van het niveau van het taal- en rekenonderwijs in alle onderwijssectoren.¹ Het belang van een goede beheersing van basisvaardigheden, in de eerste plaats op het gebied van taal en rekenen, wordt inmiddels breed onderkend. Het ministerie streeft ernaar om alle kinderen en studenten in ieder geval bepaalde, vastgestelde basisniveaus te laten behalen. Aan de hand van referentieniveaus kan op diverse momenten tijdens de schoolcarrière het niveau objectief getoetst worden.

Ook in het mbo is een goede beheersing van basisvaardigheden van cruciaal belang, niet alleen om een vak uit te kunnen uitoefenen maar ook om het vak te kunnen leren. Het ministerie komt op verzoek van de Tweede Kamer in het eerste kwartaal van 2009 met een 'Deltaplan taal en rekenen mbo', waarin nader zal worden beschreven welke activiteiten de komende jaren moeten leiden tot de gewenste brede niveauverhoging in het mbo.

Duidelijk is dat alle mbo-scholen de komende jaren veel energie zullen moeten steken in de verhoging van het taal- en rekenniveau van de leerlingen. Het ministerie stelt hiervoor ook een forse en structurele financiële impuls ter beschikking. Daarnaast heeft het ministerie besloten om de scholen de komende jaren te ondersteunen met een specifiek 'Steunpunt taal en rekenen mbo'.

Stand van zaken in het mbo

Het Steunpunt begint niet vanuit het niets. De laatste jaren is er in de sector al veel aandacht besteed aan de verbetering van het taal- en rekenonderwijs. Vanuit scholen, branches en adviesbureaus zijn tal van projecten opgezet en leermethodes ontwikkeld.² Ook hebben veel scholen al een start gemaakt met de ontwikkeling van een taal- en rekenbeleid.

¹ Zie de brief van 22 december 2008 van OCW aan de scholen over 'Taal en rekenen in het mbo'.

² Zie bijvoorbeeld *Taal is cruciaal. Taalontwikkeling in het mbo – taalcoaches aan de slag in vakteams* (MBO 2010 - ITTA, maart 2008).

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

Tegelijkertijd is er bij scholen het besef dat er de komende jaren nog veel te doen is. Er is dan ook veel vraag naar informatie rond het taal- en rekenonderwijs. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de drukbezochte studiedagen en congressen. De informatiebehoefte richt zich niet alleen op geschikte leermiddelen en onderwijsmethodes, maar ook op de wet- en regelgeving rond bijvoorbeeld toetsing en examinering. Deze grote informatiebehoefte geeft aan dat een Steunpunt de komende jaren goede diensten kan bewijzen binnen het mbo.

2. Werkwijze en organisatie

Het Steunpunt taal en rekenen mbo ondersteunt scholen de komende jaren bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. De (tijdelijke) ondersteuning is geslaagd als scholen na de inhaalslag van de komende jaren in staat zijn zelfstandig het beleid te effectueren en te operationaliseren in goede programma's voor taal en rekenen en ervoor te zorgen dat het onderwijs in taal en rekenen duurzaam op het vereiste kwaliteitsniveau blijft. Doelgroep van het steunpunt zijn de mbo-instellingen en daarbinnen vooral docenten, managers en beleidsmedewerkers die het taal- en rekenbeleid de komende jaren handen en voeten gaan geven.

2.1 Uitgangspunten

Het Steunpunt hanteert bij zijn werkwijze de volgende drie uitgangspunten:

Vraaggericht

Eerste uitgangspunt van het Steunpunt is de vraag van scholen. Het Steunpunt organiseert adviesgroepen samengesteld uit vertegenwoordigers van scholen om voortdurend goed voeling te houden met de wensen die bij scholen leven. Waar de noodzaak daartoe aanwijsbaar aanwezig is neemt het Steunpunt in overleg met de adviesgroepen ook zelf initiatieven.

Ondersteunend

Bij het intensiveren van het taal- en rekenonderwijs zijn de scholen de *principal agents*. Het aanbrengen van de basisvaardigheden op het gebied van taal en rekenen behoort tot de kerntaken van de scholen. De verantwoordelijkheid hiervoor blijft dan ook bij de scholen liggen. Het Steunpunt heeft een tijdelijke, ondersteunende rol.

Niet sturend

Het Steunpunt zal in zijn ondersteuning van de scholen niet sturend optreden. Dat geldt zowel op het gebied van het wat (de referentieniveaus) als op het gebied van het hoe (de onderwijsmethodes). Ook ten aanzien van de wijze van toetsing en examinering vervult het Steunpunt geen sturende rol. De taak van het Steunpunt ligt met name op het gebied van het informeren en de kennisdeling (zie onder werkwijze).

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

2.2 Werkwijze

Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* kiest bij zijn ondersteuningstaak primair voor een *informerende rol*. Het Steunpunt propageert niet een bepaalde (beleids)visie of onderwijsmethode, maar wil scholen als onafhankelijke partij zo goed mogelijk informeren over alle mogelijke aspecten van taal- en rekenonderwijs. Als een *makelaar* zorgt het Steunpunt ervoor dat scholen in contact kunnen komen met de beschikbare aanbieders op het gebied van taal- en rekenonderwijs (vraag en aanbod matchen). Het gaat dan zowel om beschikbare leermiddelen en producten (taalvolgsystemen, diagnose-instrumenten) als om interessante projecten (good practices) en informatie over wet- en regelgeving.

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is *verzamelaar en distributeur* in print en digitaal van good practices. Daarnaast zal het als *initiator* functioneren van activiteiten die een aanwijsbare bijdrage leveren aan het intensiveringsproces van het taal- en rekenonderwijs in het mbo. Dit kan leiden tot het zelf produceren van instrumenten ten behoeve van de ondersteuning van de scholen bij dit proces of het opdracht geven aan derden om producten en/of diensten te ontwikkelen. Tot slot is het Steunpunt *regisseur of coregisseur*. Het zal regievoeren over de uitvoering van ondersteuningsactiviteiten die boven het niveau van de individuele instellingen uitstijgen. Het ondersteuningsaanbod van het Steunpunt omvat dan ook in ieder geval de volgende elementen:

- Stimuleren van kennisdeling
- Inzichtelijk maken van het beschikbare aanbod aan producten en diensten
- Communicatieplatform voor OCW

Alvorens een activiteit in uitvoering te nemen stelt het Steunpunt zich steeds de volgende vragen:

- Levert de activiteit een bijdrage aan de succesvolle invoering, operationalisering en effectuering van het beleid op het gebied van taal en rekenen in het mbo?
- Past de activiteit bij het karakter van het Steunpunt zoals dat met OCW als opdrachtgever is afgesproken?
- Is het haalbaar en realiseerbaar, dus succesvol uit te voeren?
- Is het betaalbaar?
- Is er een andere partij dan het Steunpunt zelf die deze activiteit (kwalitatief goed) kan uitvoeren?

Het Steunpunt zoekt naar een antwoord op laatstgenoemde vraag door de volgende methodiek toe te passen:

- Is het beschikbaar bij scholen dan wel andere organisaties zonder een toevoeging van het Steunpunt?
- Zo ja: toegankelijk maken en distribueren.

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

- Is het beschikbaar bij scholen of andere organisaties met een noodzakelijke dan wel wenselijke toevoeging?
- Zo ja: verrijken, toegankelijk maken, distribueren.
- Als het niet beschikbaar is, treedt het Steunpunt op als aanjager of co-financier van ontwikkelaars of ontwikkelt zelf.

Bij de uitvoering van projecten leidt de geschetste aanpak tot de afweging:

- Rechten op publicatie, distributie, gebruik kopen al of niet op basis van cofinanciering van bestaand materiaal
- Uitbesteden
- Samen doen
- Zelf doen

En wel in de genoemde volgorde. Indien de keuze valt op de tweede of derde genoemde optie maakt het Steunpunt schriftelijke afspraken met de betreffende partij. Er is dus sprake van een contractrelatie. Bij de keuze van de contractpartners zijn de criteria prijs, doorlooptijd, kwaliteit en functionalliteit en bewezen participatie van de scholen van toepassing. Dus zakelijke afwegingen op basis van noodzakelijke criteria. Tevens geldt het criterium van marktconformiteit. Immers de Staatssecretaris vraagt als opdrachtgever van het Steunpunt activiteiten en diensten te leveren die een kwalitatief goede en aanwijsbare bijdrage leveren aan de inhaalslag van het taal- en rekenonderwijs in het mbo als belangrijk onderdeel van de doorlopende leerlijn.

2.3 Organisatie

Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* kiest nadrukkelijk voor een smalle organisatie (lean & mean). Het Steunpunt wordt ondergebracht bij het procesmanagement MBO 2010 in Ede. Er is een coördinatieteam taal en rekenen met een omvang van 1,4 fte. Het team bestaat uit: [REDACTED] en [REDACTED]. De aansturing en facilitering van dit team is de verantwoordelijkheid van de onafhankelijk procesmanager van MBO 2010, [REDACTED]. Het Steunpunt maakt gebruik van de bureaufaciliteiten (secretariaat, kantoor, ICT) en communicatiemiddelen van MBO 2010 (website, *de MBO krant*, www.markplaatsmbo.nl). Ook de diensten van de Herontwerpschool staan ter beschikking van het Steunpunt. De drie accountmanagers van MBO 2010, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], worden ingezet om met de individuele scholen gericht contact te onderhouden. Door het koppelen van het Steunpunt aan MBO 2010 is optimaal geborgd dat de intensivering van het taal- en rekenonderwijs plaatsvindt binnen het brede kader van de invoering van de competentiegerichte kwalificatiestructuur.

Adviesgroepen

Om structureel voeling te houden met de doelgroep en het vraaggerichte karakter van het Steunpunt te borgen richt het Steunpunt een Adviesgroep Taal en een Adviesgroep Rekenen in.

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

Deze groepen bestaan uit vertegenwoordigers van de scholen. Bij de samenstelling zal worden aangesloten bij de bestaande netwerken van docenten, zoals bijvoorbeeld het Platform Taal in mbo en de Mbo Taalcoach Academie. De adviesgroepen komen periodiek bijeen om de plannen van het Steunpunt te bespreken, de activiteiten te evalueren en om input te geven voor nieuwe plannen en activiteiten. De deelnemers aan de adviesgroepen ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding.

Periodiek overleg

Het Steunpunt overlegt ten minste een keer per maand / zes weken(?) met de opdrachtgever, de beleidsdirectie BVE van het ministerie van OCW. Vaste bespreekpunten daarin zijn de voortgang van de activiteiten van het Steunpunt, de ervaringen en belangrijkste signalen uit het veld en de actuele beleidsontwikkelingen. Behalve dit periodieke overleg op directeurs-/bestuursniveau onderhouden medewerkers van het Steunpunt en de directie BVE intensief direct contact over concrete vragen en activiteiten.

Naast het periodiek overleg met OCW voert het Steunpunt in ieder geval ook periodiek overleg met de voor het dossier taal en rekenen aangewezen bestuurder van de MBO Raad.

3. Activiteiten

De activiteiten van het Steunpunt zijn onder te verdelen in drie clusters.

3.1 Kennisdeling stimuleren

Het Steunpunt stelt zich ten doel de kennisdeling tussen scholen en instellingen maximaal te faciliteren. Het gaat dan bijvoorbeeld om effectivering van strategieën voor de intensivering en verbetering van het taal- en rekenonderwijs, kennis over de inzet van instrumenten, leermiddelen en leeromgeving en het gebruik van diagnostische toetsen en examens. Tot de concrete activiteiten behoren:

- het inrichten van een website (als onderdeel van www.mbo2010.nl) met informatie over taal en rekenen in het mbo (feitelijke informatie, veelgestelde vragen, agenda, praktijkvoorbeelden, wet- en regelgeving, actuele beleidsontwikkelingen). De website zorgt ervoor dat scholen optimaal geïnformeerd worden over alles wat voor hun taal- en rekenonderwijs van belang is. Alle kennis wordt op één plek *verzameld* en *gedeeld*.
- het inrichten van een helpdesk via een vraagformulier op de website (vergelijkbaar met de huidige functie op www.mbo2010.nl); veelgestelde vragen komen in een aparte rubriek.
- het inrichten van een netwerk van contactpersonen per school. Er komen voor taal en rekenen twee aparte netwerken. De netwerken worden ingericht om een *interactie* te bewerkstelligen tussen beleid enerzijds en de operationalisering ervan in de onderwijspraktijk anderzijds.

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

Interactie betekent in gesprek zijn met elkaar en leren van elkaar. De netwerken taal en rekenen spelen een belangrijke interactieve rol en hebben als taak:

- o delen, ontwikkelen en verspreiden van goede voorbeelden;
 - o het doorgeven van informatie over actuele ontwikkelingen;
 - o het boven tafel krijgen van kritische succesfactoren bij het operationaliseren van het taal- en rekenbeleid;
 - o het voordragen van kandidaat moderatoren;
 - o het voordragen van kandidaten voor de Adviesgroepen Taal en rekenen.
- Op die manier kan het vraaggerichte karakter van het Steunpunt gestimuleerd worden.
- het verspreiden van goede voorbeelden door middel van bijeenkomsten/conferenties, een publicatie en/of een DVD
 - het werven van moderatoren die tegen een vergoeding producten en diensten op www.marktplaatsmbo.nl becommentariëren
 - het onderhouden van contacten met vertegenwoordigers van de relevante sectoren (PO, VO en HBO) en organisaties (MBO Raad, Colo, Cinop, SLO, Freudenthal Instituut, Instituut voor Taalonderzoek en Taalonderwijs Anderstaligen, Bureau ICE, CEVO/College voor Examens, Cito, Het Platform Beroepsonderwijs, Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, etc.).

3.2 Ontsluiten aanbod

Het Steunpunt stelt zich ten doel het beschikbare aanbod aan dienstverleners rond taal- en rekenonderwijs in het mbo te ontsluiten. Het gaat onder andere om organisaties en instellingen die leermiddelen- en materialen produceren, ondersteunende producten en diensten leveren en relevante projecten uitvoeren. Als platform voor deze ontsluiting wordt gebruikgemaakt van www.marktplaatsmbo.nl. Op de marktplaats komt een aparte rubriek 'Taal en rekenen'. De informatie wordt feitelijk geleverd en aangeduid. De moderatoren (zie ook onder 3.1) zullen hierop toezien.

Stimuleren van ontwikkelingen

Het uitgangspunt van het Steunpunt is dat 'de markt' voldoende middelen en instrumenten ontwikkelt om scholen in staat te stellen het taal- en rekenonderwijs op het gewenste niveau te brengen. Toch zal er op bepaalde elementen sprake zijn van hiaten in het beschikbare aanbod. Bij geconstateerde hiaten zal het Steunpunt gericht de ontwikkeling van bepaalde instrumenten of voorzieningen stimuleren, eventueel als opdrachtgever. Uitgangspunt hierbij is dat niet het Steunpunt zelf ontwikkelaar is, maar ontwikkeling door derden stimuleert. In het geval van duidelijke hiaten in het aanbod zal het Steunpunt optreden als opdrachtgever voor een of meer partijen om het gewenste product te leveren.

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

3.3 Communicatieplatform voor OCW

Het Steunpunt fungeert ook als communicatieplatform voor OCW om instellingen te informeren over actuele ontwikkelingen rond bijvoorbeeld het vaststellen van het referentiekader, de diagnostische toetsen, centrale examinering en kaderstellende instrumenten voor schoolexamens. In dit kader zal het Steunpunt in februari 2009 op twee of drie locaties verspreid over het land informatieve *flitsbijeenkomsten* organiseren. Kort en krachtig zal informatie worden geboden over de meest actuele en dringende zaken. Als de actualiteit daartoe aanleiding geeft, zal het Steunpunt vaker dergelijke op korte termijn te organiseren flitsbijeenkomsten houden. Voor de netwerken Taal en Rekenen zal het Steunpunt in maart 2009 *regionale startconferenties* organiseren via de Herontwerpschool. Tijdens deze startbijeenkomsten zal naast informatieoverdracht ook ruim gelegenheid zijn voor interactie en ideeënuitswisseling. Deze bijeenkomsten kunnen ook een belangrijke rol spelen bij de verdere invulling van de activiteiten van het Steunpunt. Het steunpunt vervult voor OCW ook een radarfunctie: welke vragen, beelden en ideeën leven er in het scholenveld, welke knelpunten doen zich voor bij de implementatie van het beleid voor taal en rekenen? Vanuit die functie zal het Steunpunt OCW informeren en adviseren.

3.4 Bijdrage leveren aan pilots

Het Steunpunt zal een relevante bijdrage leveren aan de pilots die (gaan) plaatsvinden en die van belang zijn voor het verhogen van het taal- en rekenniveau in het mbo. Hierbij gaat het in ieder geval om de pilots die de SLO organiseert rond de doorlopende leerlijnen en de inhaalslag taal en rekenen. Binnen het mbo zelf brengt het Steunpunt in de eerste helft van 2009 in kaart op welke wijze taal en rekenen in de kwalificatiedossiers is opgenomen.

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

4. Begroting Startplan Steunpunt Taal en Rekenen mbo 2009

<i>Personele lasten</i>	€		FTE	€	175.000,00
<i>Secretariële ondersteuning</i>			FTE	€	25.000,00
<i>Training/scholing/conferenties (activiteiten i.s.m. herontwerpschool)</i>				€	
		flitsbijeenkomsten (regionaal, 3 per keer)	15,0 keer	€	22.500,00
		netwerkbijeenkomsten (regionaal, 3 per keer)	21,0 keer	€	31.500,00
		training/scholing p.m.		€	100.000,00
		competent city 2009 (stand)		€	30.000,00
				€	184.000,00
<i>Ondersteuning externen t.b.v. projecten/pilots/onderzoek</i>	€			€	500.000,00
<i>Promotiemateriaal</i>	€			€	10.000,00
<i>Communicatie/tekst/website/drukwerk</i>	€			€	100.000,00
<i>Moderatoren marktplaatsmbo</i>	€			€	
		taal (dagdeelvergoeding 2 personen à 40 weken)	0	€	13.200,00
		rekenen (dagdeelvergoeding 2 personen à 40 weken)		€	13.200,00
				€	26.400,00
<i>Adviesgroepen</i>	€			€	
		taal (dagdeelvergoeding 10 personen)		€	60.000,00
		rekenen (dagdeelvergoeding 10 personen)		€	60.000,00
				€	120.000,00
<i>Onvoorzien</i>	€			€	139.600,00
					€ 1.280.000,00

Startplan activiteiten 2008 - 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs
T.a.v dhr. [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB Ede

Onze referentie
BVE/Stelsel

Uw brief van
28 april 2009

Uw referentie
7523 [REDACTED] OCW

Datum
Betreft Steunpunt Taal en Rekenen mbo 2008 - 2009 - 2010

Geachte heer [REDACTED],

Uw startplan activiteiten 2008-2009 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo d.d. 28 april 2009 heb ik ontvangen.

Hierbij zend ik u de beschikking tot subsidieverlening voor het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode 1 oktober 2009 tot en met 31 december 2010. Op basis hiervan ken ik u voor 2009 een bedrag van € 540.000,- en voor 2010 een bedrag van € 432.000,- toe.

In juli 2009 ontvangt u een voorschot van € 540.000,-. Na ontvangst van uw activiteitenplan 2010 uiterlijk op 1 december bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de subsidiebeschikking, ontvangt u in januari 2010 een voorschot van € 432.000,- (80% van € 540.000,-). Uiterlijk 1 april 2011 dient u het verzoek om subsidievaststelling in. Het verzoek om subsidievaststelling bevat tevens het verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over van de periode van 2008-2009.

Het project (de gehele projectperiode) wordt op basis van werkelijk gemaakte kosten tot maximaal van € 1.080.000,- vastgesteld. Uw verzoek dient u, onder vermelding van datum en kenmerk van deze goedkeuringsbrief, uiterlijk 1 april 2011 te verantwoorden aan CFI/BVO, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer. Tevens verleen ik u hierbij toestemming om een egalisatiereserve te vormen.

Heeft u vragen over deze brief, dan kunt u op werkdagen van 08:30 tot 12:00 uur en van 13:00 tot 17:00 uur telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum Beroepsonderwijs, Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs. U kunt dit informatiecentrum rechtstreeks bereiken via het doorkiesnummer 079-[REDACTED].

Hoogachtend,
namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,
(CFI)

G:\Beroepsonderwijs\Taal en Rekenen\0000 Geld\0000 Steunpunt Taal en
Rekenen mbo\Brief Steunpunt Taal en Rekenen mbo 2009,27-07-09,7.doc

Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van het startplan 2008-2009 door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

Gelet op artikel 4, eerste lid, aanhef, onder a, van de Wet overige OCW-subsidies,

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. staatssecretaris: de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- b. subsidieontvanger: de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs te Ede;
- c. Awb: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel van de subsidie

- 1. Aan de subsidieontvanger wordt ten behoeve van de ondersteuning van instellingen bij de verbetering van taal- en rekenbeleid projectsubsidie verleend voor de activiteiten die worden verricht door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode van 1 oktober 2009 tot en met 31 december 2010.
- 2. Het project wordt uitgevoerd overeenkomstig het startplan 2008-2009 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo, d.d. 28 april 2009.

Artikel 3 Subsidiebedrag

- 1. De subsidie bedraagt maximaal € 1.080.000,-.
- 2. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 540.000,- wordt verstrekt in juli 2009.
- 3. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 432.000,- wordt verstrekt in januari 2010 na ontvangst van het activiteitenplan 2010 als bedoeld in artikel 4, eerste lid.
- 4. Het resterende bedrag van € 108.000,- wordt betaald na vaststelling van de subsidie op grond van artikel 6.
- 5. Het subsidieverleningstijdvak loopt van 1 augustus 2009 tot en met 31 december 2010.
- 6. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.

Artikel 4 Nadere subsidieverplichtingen

- 1. Subsidieontvanger zendt uiterlijk 1 december 2009 een activiteitenplan voor de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2010 aan het Ministerie van OCW, directie BVE, Postbus 16385, 2500 BJ Den Haag t.a.v. mw. [REDACTED]
- 2. De subsidieontvanger kan een egalisatiereserve vormen als bedoeld in artikel 4:72 van Awb.

Artikel 5 Besteding middelen

De subsidie wordt uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt. Eventueel in het kader van de subsidiebeschikking niet-bestede middelen of overschotten na afloop van het project worden terugbetaald.

Artikel 6 Subsidievaststelling

- 1. Subsidieontvanger dient uiterlijk 1 april 2011 een verzoek tot vaststelling van de subsidie in bij de staatssecretaris.
- 2. In afwijking van artikel 7, eerste lid, van de Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het MBO 2010 voor het uitvoeren van het project Steunpunt taal en rekenen 2008/2009 van 28 november 2008, kenmerk OND/ODB-08/146704 U bevat het verzoek om subsidievaststelling, bedoeld in het eerste lid, tevens verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over de periode 2008/2009.
- 3. De aanvraag bedoeld in het eerste lid, omvat een activiteitenverslag en is voorzien van een financiële verantwoording waarin de werkelijke uitgaven herkenbaar zijn opgenomen. Tevens omvat de aanvraag een verklaring omtrent de getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 Burgerlijk Wetboek.
- 4. In het financieel verslag en in het activiteitenverslag wordt tot uitdrukking gebracht in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, alsmede dat de subsidie op doelmatige wijze is besteed.

5. In de financiële verantwoording wordt inzicht verschaft over de aanwending van de verstrekte middelen in relatie tot de kosten van het project.

Artikel 7 Informatieverschaffing

1. Uiterlijk 1 december 2009 verstrekt het Steunpunt Taal en Rekenen mbo in een tussenrapportage een overzicht van de stand van zaken van het project taal en rekenen over de periode tot 1 oktober 2009.
2. Subsidieontvanger verstrekt de staatssecretaris en door deze aangewezen personen de gevraagde inlichtingen.
3. Subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de staatssecretaris en door deze aangewezen personen volledige inzage hebben in de boeken en bescheiden, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.
4. Subsidieontvanger verleent de staatssecretaris en door deze aangewezen personen toegang tot de door haar gebruikte plaatsen.
5. Zolang de subsidie nog niet is vastgesteld stelt subsidieontvanger de staatssecretaris onverwijld in kennis van na de aanvraag tot subsidieverlening opgekomen of bekend geworden feiten of omstandigheden die redelijkerwijs van belang zijn voor de vaststelling van de subsidie.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

namens deze,

(CFI)

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de wet Overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet alsmede de subsidiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van 'Bezwaar', ter attentie van CFI, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

CFI

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.cfi.nl

Datum
12 AUG 2009
Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72455 U
Doorkiesnummer
079- [redacted]

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

De heer [redacted]

Postbus 7001

6710 CB EDE

Onderwerp

Steunpunt Taal en Rekenen mbo 2008-2009-2010;
verplichtingnummer 61200-15125

Geachte heer [redacted]

Uw startplan activiteiten 2008-2009 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo van 28 april 2009 heb ik ontvangen.

Hierbij zend ik u de beschikking tot subsidieverlening (met kenmerk OND/ODB-09/72456 U) voor het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode 1 oktober 2009 tot en met 31 december 2010. Op basis hiervan ken ik u voor 2009 een bedrag van € 540.000,00 en voor 2010 een bedrag van € 432.000,00 toe.

In augustus 2009 ontvangt u een voorschot van € 540.000,00; onder vermelding van **verplichtingnummer 61200-15125**. Na ontvangst van uw activiteitenplan 2010 uiterlijk op 1 december 2009 bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de subsidiebeschikking, ontvangt u in januari 2010 een voorschot van € 432.000,00 (80% van € 540.000,00). Uiterlijk 1 april 2011 dient u het verzoek om subsidievaststelling in bij CFI, unit OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer. Het verzoek om subsidievaststelling bevat tevens het verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over van de periode van 2008-2009.

Het project (de gehele projectperiode) wordt op basis van werkelijk gemaakte kosten tot maximaal van € 1.080.000,00 vastgesteld. Ik verleen u hierbij toestemming om een egaliseringsreserve te vormen.

Heeft u vragen? Op www.cfi.nl vindt u instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt natuurlijk ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum Beroepsonderwijs Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs of mailen naar ico@cfi.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via telefoonnummer 079 - [redacted]

Hoogachtend,
namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,

[redacted signature block]

(drs. [redacted] clustermanager OND/ODB)

CFI

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.cfi.nl

Datum
12 AUG 2009

Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72456 U
Doorkiesnummer

Onderwerp

Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van het startplan 2008-2009 door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo

**De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,**

Gelet op artikel 4, eerste lid, aanhef, onder a, van de Wet overige OCW-subsidies,

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. staatssecretaris: de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- b. subsidieontvanger: de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs te Ede;
- c. Awb: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel van de subsidie

- 1. Aan de subsidieontvanger wordt ten behoeve van de ondersteuning van Instellingen bij de verbetering van taal- en rekenbeleid projectsubsidie verleend voor de activiteiten die worden verricht door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode van 1 oktober 2009 tot en met 31 december 2010.
- 2. Het project wordt uitgevoerd overeenkomstig het startplan 2008-2009 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo, van 28 april 2009.

Artikel 3 Subsidiebedrag (verplichtingnummer 61200-15125)

- 1. De subsidie bedraagt maximaal € 1.080.000,00.
- 2. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 540.000,00 wordt verstrekt in augustus 2009.
- 3. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 432.000,00 wordt verstrekt in januari 2010 na ontvangst van het activiteitenplan 2010 als bedoeld in artikel 4, eerste lid.
- 4. Het resterende bedrag van € 108.000,00 wordt betaald na vaststelling van de subsidie op grond van artikel 6.
- 5. Het subsidieverleningstijdvak loopt van 1 augustus 2009 tot en met 31 december 2010.
- 6. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.

Artikel 4 Nadere subsidieverplichtingen

1. Subsidieontvanger zendt uiterlijk 1 december 2009 een activiteitenplan voor de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2010 aan het Ministerie van OCW, directie BVE (IPC 2150), Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag. Uw contactpersoon aldaar is mevrouw [REDACTED]
2. De subsidieontvanger kan een egalisatiereserve vormen als bedoeld in artikel 4:72 van Awb.

Artikel 5 Besteding middelen

De subsidie wordt uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt. Eventueel in het kader van de subsidiebeschikking niet-bestede middelen of overschotten na afloop van het project worden terugbetaald.

Artikel 6 Subsidievaststelling

1. Subsidieontvanger dient uiterlijk 1 april 2011 een verzoek tot vaststelling van de subsidie in bij CFI, unit OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.
2. In afwijking van artikel 7, eerste lid, van de Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het MBO 2010 voor het uitvoeren van het project Steunpunt taal en rekenen 2008/2009 van 28 november 2008, kenmerk OND/ODB-08/146704 U bevat het verzoek om subsidievaststelling, bedoeld in het eerste lid, tevens verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over de periode 2008/2009.
3. De aanvraag bedoeld in het eerste lid, omvat een activiteitenverslag en is voorzien van een financiële verantwoording waarin de werkelijke uitgaven herkenbaar zijn opgenomen. Tevens omvat de aanvraag een verklaring omtrent de getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
4. In het financieel verslag en in het activiteitenverslag wordt tot uitdrukking gebracht in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, alsmede dat de subsidie op doelmatige wijze is besteed.
5. In de financiële verantwoording wordt inzicht verschaft over de aanwending van de verstrekte middelen in relatie tot de kosten van het project.

Artikel 7 Informatieverschaffing

1. Uiterlijk 1 december 2009 verstrekt het Steunpunt Taal en Rekenen mbo in een tussenrapportage een overzicht van de stand van zaken van het project taal en rekenen over de periode tot 1 oktober 2009. Deze rapportage dient u te zenden aan het Ministerie van OCW, directie BVE.
2. Subsidieontvanger verstrekt de staatssecretaris en door deze aangewezen personen de gevraagde inlichtingen.
3. Subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de staatssecretaris en door deze aangewezen personen volledige inzage hebben in de boeken en bescheiden, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.

CFI

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72456 U

4. Subsidieontvanger verleent de staatssecretaris en door deze aangewezen personen toegang tot de door haar gebruikte plaatsen.
5. Zolang de subsidie nog niet is vastgesteld stelt subsidieontvanger de staatssecretaris onverwijld in kennis van na de aanvraag tot subsidieverlening opgekomen of bekend geworden feiten of omstandigheden die redelijkerwijs van belang zijn voor de vaststelling van de subsidie.

namens deze,

(drs. clustermanager OND/ODB)

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de wet Overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet alsmede de subsidiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Postbus 7001
6710 CB Ede

info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevrouw [REDACTED]
Directeur Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum 21 december 2009
Onze referentie 7616 [REDACTED] OCW
Onderwerp Rapportage 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo
Activiteitenplan 2010 Steunpunt taal en rekenen mbo

Geachte mevrouw [REDACTED]

Bijgaand treft u de Rapportage 2009 aan van het Steunpunt taal en rekenen mbo,
alsmede het Activiteitenplan 2010.

We verzoeken u om toestemming voor het uitvoeren van de activiteiten conform de bij
het Activiteitenplan opgenomen begroting.

Rapportage 2009
Steunpunt taal en rekenen mbo

Steun in de rug
bij intensivering van taal en rekenen in het mbo

Inhoud

Voorwoord

1. Start Steunpunt taal en rekenen mbo
2. De mbo makelaar
3. Kennisdelen
4. Ondersteunen
5. Afstemmen activiteiten

Nawoord

Bijlagen:

1. Overzicht vragen: type en aantal
2. Overzicht van contacten

Voorwoord

In januari 2009 is het Steunpunt taal en rekenen mbo begonnen aan de uitvoering van zijn opdracht in het kader van het intensiveringsproces taal en rekenen mbo als onderdeel van de doorlopende leerlijnen taal en rekenen.

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft de brede taak gekregen mbo-instellingen de komende jaren te ondersteunen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. Deze (tijdelijke) ondersteuning is geslaagd als scholen na de inhaalslag van de komende jaren in staat zijn zelfstandig het beleid te effectueren en te operationaliseren in goede programma's voor taal en rekenen, in stimulerende begeleiding van leerlingen en in een adequate inrichting van het taal- en rekenonderwijs en de examinering. Ook moeten ze in staat zijn ervoor te zorgen dat het onderwijs in taal en rekenen duurzaam op het vereiste kwaliteitsniveau blijft.

In het startplan van het Steunpunt (d.d. 28 april 2009) is aangegeven hoe het Steunpunt het eerste jaar handen en voeten geeft aan de uitwerking van deze opdracht. Het Steunpunt heeft een aantal rollen uitgewerkt die passen bij de opdracht en taakstelling. Dat zijn:

- de informerende rol;
- de rol van makelaar;
- de regisserende rol;
- de adviserende rol;
- de rol van initiator;
- de faciliterende rol en
- de rol van co-financier.

Deze rapportage beschrijft de manier waarop het Steunpunt deze rollen in 2009 heeft ingevuld.

Het Steunpunt werkt vraaggericht, ondersteunend en niet sturend. Het Steunpunt staat neutraal ten opzichte van diverse onderwijskundige stromingen op het gebied van taal en rekenen in het mbo. Regievoering is inherent aan de opdracht en taakstelling van het Steunpunt en vindt plaats vanuit de vragen, behoeften en signalen uit de mbo-instellingen.

Het Steunpunt is niet vanuit het niets begonnen. De laatste jaren is er in de sector al aandacht besteed aan de verbetering van het taal- en rekenonderwijs. Onder andere vanuit scholen en branches zijn projecten opgezet en leermethodes ontwikkeld. Ook hebben scholen al een start gemaakt met de ontwikkeling van een taal- en rekenbeleid.

Door de nieuwe ontwikkelingen en extra impuls is het besef toegenomen dat er de komende jaren nog veel te doen is om het niveau taal en rekenen in het mbo op een hoger plan te krijgen. Er is dan ook veel vraag naar informatie rond het taal- en rekenonderwijs.

In deze rapportage wordt teruggeblikt op de activiteiten van het Steunpunt in 2009. Aan de orde komen de start van het Steunpunt, de makelaarsrol van het Steunpunt, activiteiten op het gebied van

de kennisdeling (zowel informeren als stimuleren), welke acties uitgezet zijn om het beschikbare aanbod taal en rekenen voor het mbo inzichtelijk te maken en welke bijdrage geleverd is aan diverse projecten en pilots. Tot slot wordt kort vooruitgeblikt naar het volgend kalenderjaar.

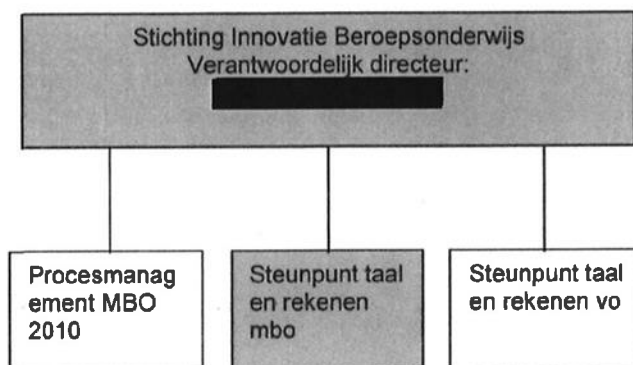
Gelijktijdig met deze rapportage 2009 wordt het activiteitenplan 2010 van het Steunpunt taal en rekenen mbo aangeboden.

1 Start Steunpunt taal en rekenen mbo

Inleiding

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft nadrukkelijk gekozen voor een smalle organisatie (lean & mean). Een coördinatieteam taal en rekenen mbo is in januari 2009 met een omvang van 1,4 fte gestart met de werkzaamheden gestart. Het Steunpunt is ondergebracht bij het procesmanagement MBO 2010 in Ede.

Het Steunpunt valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs waaronder ook het procesmanagement MBO 2010 en (vanaf eind 2009) het Steunpunt taal en rekenen vo vallen. In een schema ziet dat er als volgt uit:

Vliegende start

In de brief van de Staatssecretaris aan het bevoegd gezag van de mbo-instellingen d.d. 22 december 2008 geeft ze aan dat het mbo zich goed dient voor te bereiden op het intensiveringsproces taal en rekenen (invoering referentiekader taal en rekenen) en in het bijzonder op de invoering van de centraal ontwikkelde examens taal en rekenen. Met de brief worden scholen nader geïnformeerd over de invoering van de centraal ontwikkelde examens taal en rekenen, de beschikbaarstelling van diagnostische toetsen en de overige ondersteuning waarop de mbo-scholen kunnen rekenen, zowel financieel als inhoudelijk. Daarnaast schetst de brief de aanpak voor de jaren waarin het referentiekader nog niet verplicht is. De omgang met de bestaande raamwerken staat daarbij centraal. Ten slotte wordt in de brief ingegaan op het toezicht door de Inspectie van het Onderwijs.

De brief bevat veel informatie over het taal- en rekenonderwijs in het mbo tot augustus 2010, het moment dat het nieuwe referentiekader taal en rekenen een feit is voor alle leerlingen die dan instromen. Als reactie op de brief komt een grote hoeveelheid vragen los. De nieuwe informatie roept nieuwe vragen op.

Het Steunpunt kan daarmee zijn informerende rol direct invullen. Het beantwoorden van alle vragen uit de mbo-instellingen (maar ook van educatieve uitgeverijen, kenniscentra beroeps- en bedrijfsleven, ondersteuningsinstellingen, particuliere opleidingsinstituten, enzovoorts) betekent voor het Steunpunt een vliegende start.

De noodzaak om de instellingen snel en overzichtelijk van actuele informatie te voorzien leidt onder andere tot de ontwikkeling van het concept 'flitsbijeenkomsten' en de service-documenten (zie hoofdstuk 3 Kennisdelen).

De vliegende start houdt ook een eerste positiebepaling in op de markt: het Steunpunt taal en rekenen mbo is er voor alle betrokkenen bij het taal- en rekenonderwijs in het mbo, primair voor de mbo-instellingen. Daar kun je de informatie halen!

Opsporen

In deze beginfase is het voor het Steunpunt zoeken naar de 'steun in de rug' die door de mbo-instellingen het meest gewenst is. Centraal staat de vraag: waaraan is (inhoud) bij wie (doelgroep) op welk moment (planning) behoefte binnen de instellingen?

De nauwe relatie met het procesmanagement MBO 2010 heeft ertoe bijgedragen dat de ondersteuning bij het verstevigen van de positie van het taal- en rekenonderwijs in het mbo van meet af aan in het kader wordt geplaatst van de invoering van de competentiegerichte kwalificatiestructuur. De positionering van het Steunpunt bij het procesmanagement MBO 2010 biedt de mogelijkheid gebruik te maken van alle opgedane kennis, ervaringen en bevindingen. Ook maakt deze positionering het eenvoudig om verbindingen te maken met experimentclusters, kenniscentra en andere relevante kenniskringen en informatiebronnen van MBO 2010.

Startactiviteiten

Het Steunpunt voert zijn eerste startactiviteiten uit.

- o Een website opzetten: www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl;

- o via de website een gestructureerde helpdeskfunctie inrichten;
- o werken aan de herkenbaarheid van het Steunpunt (huisstijl, logo, PR).

Het Steunpunt is daarmee neergezet. De focus richt zich vervolgens op de uitwerking van de opdracht en taakstelling. Daarop gaan de volgende hoofdstukken in.

2 De mbo makelaar

Inleiding

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is binnen de kaders van het overheidsbeleid onafhankelijk. Het propageert kwaliteit in taal- en rekenonderwijs binnen de mbo-opleidingen, maar geen bepaalde onderwijsmethode of eendimensionale visie op instellingsbeleid.

Als mbo makelaar op het gebied van taal en rekenen draagt het Steunpunt er zorg voor dat:

- o scholen in contact kunnen komen met de aanbieders op het gebied van taal- en rekenonderwijs (vraag en aanbod matchen);
- o ondersteuningsinstellingen met elkaar in gesprek zijn en blijven over het aanbod voor de onderwijsinstellingen (eigen specifiek aanbod versus krachten bundelen);
- o er een wisselwerking is tussen het beleid van OCW en de vertaling ervan in de onderwijspraktijk;
- o binnen de doorlopende leerlijn taal en rekenen voldoende zichtbaar is wat er op het gebied van taal en rekenen gebeurt en wat nodig is in verband met de overgang van de ene naar een andere onderwijssector.

Deze vier aandachtsgebieden worden in de volgende paragrafen nader uitgewerkt.

(Ondersteunings)instellingen en mbo-instellingen

Als mbo-makelaar op het gebied van taal en rekenen brengt het Steunpunt vraag en aanbod bij elkaar. Het Steunpunt onderhoudt contacten met diverse (ondersteunings)instellingen om:

- o zicht te hebben op het beschikbare aanbod voor de mbo-instellingen;
- o gesignaleerde behoeften uit de mbo-instellingen kenbaar te maken;
- o hen in contact te brengen met 'vragers' opdat in een bepaalde behoefte zal worden voorzien.
Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van een bronnenboek Leesbevordering ten behoeve van de opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent;
- o te bevorderen dat producten en/of diensten van (ondersteunings)instellingen op een dergelijke wijze worden verspreid of uitgezet dat de mbo-instellingen er hun voordeel mee kunnen doen.
Een voorbeeld is de actieve rol van het Steunpunt taal en rekenen mbo bij het uitzetten van de diagnostische toetsen taal en rekenen door Cito in het voorjaar van 2009.

(Ondersteunings)instellingen voor het mbo waarmee het Steunpunt het afgelopen jaar veel contact heeft gehad met onder andere als doel vraag en aanbod bij elkaar te brengen zijn (in willekeurige volgorde en niet limitatief) Cinop, SLO, APS, Freudenthal Instituut, ITTA, Bureau ICE, Cito en diverse educatieve uitgeverijen, waaronder Malmberg, Noordhoff, Edu'Actief, Deviant.

(Ondersteunings)instellingen onderling

Het Steunpunt fungeert ook als makelaar tussen de (ondersteunings)instellingen. Daar waar mogelijk en van belang voor de onderwijspraktijk stimuleert het Steunpunt instellingen hun krachten te bundelen. Zo werken bijvoorbeeld op dit moment samen:

- o Bureau ICE en het ITTA aan een diagnostisch/remediërend taalinstrumentarium (Taal de Baas);
- o APS en Freudenthal Instituut aan de publicatie Rekenen en AKA;
- o Cinop en CED-Groep aan afstemming tussen de hulpmiddelen ten behoeve van het schrijven van implementatieplannen taal en rekenen, zodat de hulpmiddelen zowel afzonderlijk als aanvullend gebruikt kunnen worden;
- o Cinop en Stichting Lezen aan een bronnenboek ter bevordering van de leesvaardigheid.

Zie voor nadere beschrijving van deze bundeling van krachten hoofdstuk 4 'Ondersteunen'.

Ministerie van OCW en mbo-instellingen

Het Steunpunt taal en rekenen mbo wil 'makelen' tussen beleid en uitvoering. Ze is intermediair tussen het ministerie en de mbo-instellingen. Als makelaar:

- o levert het Steunpunt enerzijds een bijdrage aan het snel en duidelijk communiceren, uitdragen, ondersteunen van het beleid en bijbehorende acties vanuit het Ministerie richting de mbo-instellingen. Dat gebeurt op diverse manieren: via de website, door middel van presentaties, het organiseren van flitsbijeenkomsten, het organiseren van kennisdelingsbijeenkomsten/netwerken, het stimuleren van de mbo-instellingen om deel te nemen aan de afname van de diagnostische toetsen in het voorjaar van 2009;
- o geeft het Steunpunt anderzijds ervaringen van mbo-instellingen terug aan de beleidsmakers. Op basis van deze ervaringen adviseert het Steunpunt OCW. *Een concreet voorbeeld van het afgelopen jaar is het doorgeven van ervaringen van mbo-instellingen met de eerste afname van de diagnostische toetsen.*

Het Steunpunt taal en rekenen mbo stuurt op basis van eigen bevindingen met regelmaat bevindingen en adviezen aan de beleidsdirectie bve. Het Steunpunt is niet alleen een doorgeefluik, maar functioneert ook in een regisserende rol ten behoeve van de mbo-instellingen. Ook levert het Steunpunt input voor en reacties op brieven en andere beleidsdocumenten die vanuit het Ministerie naar de mbo-instellingen worden gestuurd.

Doorlopende leerlijn

Ook in het kader van de doorlopende leerlijn fungeert het Steunpunt als makelaar. Er is nauw contact met de SLO waar diverse pilots op het gebied van de schakelmomenten vmbo-mbo en mbo-hbo gecoördineerd worden.

Het Steunpunt heeft zich het afgelopen jaar vooral gericht op de overgang van het vmbo naar het mbo. Mede met het oog daarop is het Steunpunt betrokken bij:

- De GEU (Gemeenschappelijke Educatieve Uitgeverijen);
- Stichting Platforms vmbo;
- SLO (het project doorlopende leerlijnen);
- VM2 project (o.a. ondersteuning bij separate flitsbijeenkomst in december 2009);
- Opzet/inrichting Steunpunt VO.

3 Kennisdelen

Het Steunpunt taal en rekenen mbo kiest bij zijn ondersteunende functies naast het aanjagen, stimuleren en faciliteren met name een informerende rol.

Informeren

Voor het informeren zijn in 2009 de volgende acties ondernomen.

1. Het opzetten, vullen en onderhouden van de website www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl met alle voor de instellingen relevante informatie over taal en rekenen in het mbo. De mbo-instellingen worden geïnformeerd over actuele beleidsontwikkelingen, wet- en regelgeving, veelgestelde vragen, ondersteuningsaanbod, praktijkvoorbeelden, bijeenkomsten;
2. het opzetten en uitvoeren van een helpdesk via de website en via de telefoon; (zie bijlage 1: *overzicht type en aantal vragen*)
3. het samenstellen van servicedocumenten (onder andere 'Op weg naar 2010: richting en ruimte voor taal en rekenen in het mbo', 'Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo: betekenis voor de mbo-instellingen', 'Diagnostische toetsen Cito: betekenis voor mbo-instellingen'), die op de website worden geplaatst en op papier verspreid. Doel van deze servicedocumenten is om relevante informatie uit brieven van OCW en andere (beleids)stukken handzaam samengevat of overzichtelijk in een schema bijeen te zetten;
4. het ontwikkelen en uitvoeren van het concept 'flitsbijeenkomsten'. Flitsbijeenkomsten zijn korte, informatieve bijeenkomsten die op korte termijn georganiseerd worden op basis van gesignaleerde informatiebehoeften. Dit concept is ontstaan door de enorme hoeveelheid vragen naar aanleiding van de brief van 22 december 2008 (bij de start van het Steunpunt). In 2009 heeft het Steunpunt 5 flitsbijeenkomsten georganiseerd:
 - a. drie bijeenkomsten in februari/maart 2009, regionaal georganiseerd met als inhoud:
 - i. het beleid tot 2010: nadere toelichting brief 22 december 2009 (informatie/presentatie door de beleidsdirectie BVE);
 - ii. de aangekondigde diagnostische toetsen (door Cito);
 - iii. de centraal ontwikkelde exmanes taal en rekenen mbo (door de Cevo).

Deze drie bijeenkomsten zijn in totaal bezocht door **290** deelnemers, van wie:

- **268** uit de reguliere mbo-instellingen
- **22** uit andere organisaties, van wie:
 - 9 deelnemers uit ondersteuningsinstellingen
 - 6 deelnemers uit kenniscentra beroeps onderwijs bedrijfsleven
 - 4 deelnemers uit educatieve uitgeverijen
 - 1 deelnemer uit een particuliere opleidingsinstelling
 - 1 deelnemer uit het hbo
 - 1 deelnemer uit het vmbo

- b. één flitsbijeenkomst in juni 2009, landelijk georganiseerd met als inhoud:
- i. de stand van zaken van de beleidsontwikkeling (door de beleidsdirectie BVE);
 - ii. het verloop van de diagnostische toetsing (door het Cito);
 - iii. de digitale veldraadpleging over centraal ontwikkelde examens taal niveau 4 (door de Cevo).

Deze flitsbijeenkomst is bezocht door 192 deelnemers, van wie:

- **171** uit de reguliere mbo-instellingen
- **21** uit andere organisaties, van wie:
 - 9 deelnemers uit ondersteuningsinstellingen
 - 7 deelnemers uit educatieve uitgeverijen
 - 3 deelnemers uit kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven
 - 1 deelnemer uit een particuliere opleidingsinstelling
 - 1 deelnemer uit het vmbo

- c. één flitsbijeenkomst in november 2009, landelijk georganiseerd met als inhoud:
- i. het implementatieplan taal en rekenen mbo:
 1. handreiking voor het ontwikkelen van een implementatieplan taal en rekenen (door Cinop);
 2. web-based applicatie om stap voor stap een implementatieplan te genereren: ICO Taal en Rekenen (door CED-Groep en I&M).
 - ii. de doorlopende leerlijnen taal en rekenen:
 1. het landelijk beleid (door OCW);
 2. de praktijk: wat gebeurt er in het vo/vmbo aan intensivering van taal en rekenen (door de SLO).

Deze flitsbijeenkomst is bezocht door 146 deelnemers, van wie:

- **119** uit de reguliere mbo-instellingen
- **27** uit andere organisaties, van wie:
 - 13 deelnemers uit ondersteuningsinstellingen
 - 4 deelnemers uit educatieve uitgeverijen
 - 4 deelnemers uit kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven
 - 4 deelnemers uit het vmbo
 - 1 deelnemer uit een particuliere opleidingsinstelling
 - 1 deelnemer uit het hbo

5. het houden van presentaties over de actualiteit en de activiteiten van het Steunpunt op bijeenkomsten van derden, zoals:
- a. de clusterbijeenkomsten mbo 2010;
 - b. btg-bijeenkomsten van de MBO Raad;
 - c. diverse platforms (bijvoorbeeld vmbo) en samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld Consortium Beroepsonderwijs).

Stimuleren

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft onder andere de opdracht kennisdeling te stimuleren. Het Steunpunt kiest passende manieren om de kennisdeling tussen scholen en instellingen maximaal te stimuleren en faciliteren. De kennisdeling richt zich bijvoorbeeld op de effectuering van strategieën voor de intensivering van het taal- en rekenonderwijs, kennis over de inzet van instrumenten, leermiddelen en leeromgeving en het gebruik van diagnostische toetsen en examens. De volgende activiteiten op het gebied van stimuleren van kennisdelen hebben plaatsgevonden.

1. Het inrichten van een rubriek 'oproepen' op de website van het Steunpunt. Daar plaatst vooralsnog alleen het Steunpunt oproepen, zoals:
 - a. *Ontwikkeling rekenbeleid: Deel je kennis met collega's in het land!*
 - b. *Kennisdeling rondom taal- en rekeninstructies op internet ten behoeve van ontwikkeling digitaal portal taal en rekenen.*
 - c. *Meedoen aan onderzoek naar taal- en rekenonderwijs.*
2. Het Steunpunt heeft een netwerk rekenen opgezet en daarvoor een coördinator aangesteld. Het netwerk bestaat uit een landelijk pioniersnetwerk (met daarin de voorlopers op het gebied van ontwikkeling en uitvoering rekenbeleid) en drie regionale 'instap'netwerken. Het landelijk pioniersnetwerk ontplooit in 2009 al diverse activiteiten. Zo organiseert dit netwerk de landelijke startconferentie rekenen op 4 november jl. In december 2009 vinden de eerste regionale netwerkbijeenkomsten plaats.
3. Diverse landelijke taalnetwerken zijn actief. Het Steunpunt richt zijn ambitie in de kennisdeling op het gebied van onderwijs in de Nederlandse taal op het verbinden van drie taalnetwerken die ieder een eigen doelgroep bedienen:
 - a. Het taalnetwerk voor managers en beleidsmedewerkers: Platform *Taal in het mbo* (Cinop);
 - b. Het taalnetwerk voor taalcoaches: MBO Taalcoach Academie (ITTA);
 - c. Het docentennetwerk taal (SLO).Het Steunpunt taal en rekenen mbo acht het van belang, mede gezien de ervaringen in de mbo-instellingen, dat er nauwere verbindingen gelegd worden tussen de verschillende doelgroepen (managers/beleidsmedewerkers, taalcoaches en docenten). Om deze verbinding tot stand te laten komen en de kennisdeling daarop te richten, heeft het Steunpunt vanuit de bovengenoemde taalnetwerken een *Denktank taal* ingericht.
4. MBO 2010 heeft in 2008 de marktplaatsmbo gelanceerd (www.marktplaatsmbo.nl). Eén van de categorieën op deze marktplaats is 'taal en rekenen'. Het Steunpunt heeft in 2009 een moderator taal en een moderator rekenen aangesteld om ervoor zorg te dragen dat de categorie 'taal en rekenen' meer body krijgt en dat kennisdeling op marktplaatsmbo actief gestimuleerd wordt.

Kennisdelen onder docenten

Het is voor het Steunpunt lastig gebleken om in bijeenkomsten docenten rechtstreeks te bereiken. De flitsbijeenkomsten worden vooral bezocht door beleidsmedewerkers en onderwijsmanagers, coördinatoren en (taal)coaches. Een knelpunt is dat docenten maar moeilijk de school uit (kunnen) komen. Voorkomen van lesuitval is een vaak genoemde reden daarvoor.

Opvallend en verheugend is dat de eerste bijeenkomsten van de drie regionaal georganiseerde netwerken rekenen in grote meerderheid door docenten zijn bezocht. Mogelijk speelt de regio-opzet daarbij een rol, maar ook het dagdeel kan van belang zijn: de middag zou voor docenten wel eens beter kunnen uitkomen dan de ochtend. Het Steunpunt zal daar bij de planning en organisatie van bijeenkomsten in 2010 rekening mee houden.

4 Ondersteunen

Inleiding

Behalve informeren en stimuleren tot kennisdeling verricht het Steunpunt ook ondersteunende activiteiten die meer specifiek gericht zijn, bijvoorbeeld het laten ontwikkelen van specifieke hulpmiddelen. In dit hoofdstuk worden drie clusters van activiteiten of producten onderscheiden en in willekeurige volgorde beschreven.

Implementatieplan taal en rekenen mbo 2010-2013

In het *Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo* en de daarbij behorende *Regeling Intensivering Nederlandse taal en rekenen* is aangegeven dat de bekostigde mbo-instellingen gedurende de looptijd van het Uitvoeringsplan in aanmerking komen voor een extra financiële impuls. Daartoe dienen de mbo-instellingen een implementatieplan taal en rekenen 2010-2013 op te stellen. Het Steunpunt heeft voor de ontwikkeling van deze implementatieplannen twee hulpmiddelen laten ontwikkelen:

- a. Een handreiking voor het opstellen van een implementatieplan taal en rekenen, ontwikkeld door het Cinop (een korte en uitgebreide versie beschikbaar);
- b. Een web-based applicatie waarmee stap voor stap een implementatieplan gegenereerd kan worden en waarmee ook de uitvoering, monitoring en verantwoording geregistreerd kan worden: ICO Taal en Rekenen. ICO Taal en Rekenen is ontwikkeld door Ideeën & Media en de CED-Groep. Momenteel (stand van zaken 3 december 2009) zijn er 38 aanmeldingen voor het gebruik van ICO Taal en Rekenen afkomstig van 24 mbo-instellingen (24 accounts in ICO Taal en Rekenen dus).

Deze hulpmiddelen zijn gepresenteerd op de flitsbijeenkomst van 20 november jl. Ze zijn zowel afzonderlijk als in samenhang te gebruiken. Beide producten zijn op elkaar afgestemd.

Het Steunpunt ontvangt over het implementatieplan taal en rekenen al met regelmaat vragen (zie *bijlage 1*). Uiteraard wordt de komende tijd deze vraagbaakfunctie bij de ontwikkeling van de implementatieplannen voortgezet (zie activiteitenplan Steunpunt taal en rekenen mbo 2010).

Ontsluiten aanbod

Het Steunpunt stelt zich van begin af aan ten doel het beschikbare aanbod rond taal- en rekenonderwijs in het mbo te ontsluiten. Het gaat hierbij om leermiddelen (zowel digitaal als folio), toetsen, volgsystemen, beleidsondersteuning, professionalisering en nascholing. Naast het vullen en onderhouden van de categorie 'taal en rekenen' op marktplaatsmbo.nl (zie hoofdstuk 3) heeft het Steunpunt het afgelopen jaar drie specifieke activiteiten gestart.

- a. Het Steunpunt heeft Actis Advies gevraagd een zo volledig mogelijke inventarisatie te maken van het aanbod taal en rekenen voor het mbo: leermiddelen, toetsen, volgsystemen, nascholing en

(beleids)ondersteuning. Het **overzicht van dit aanbod** is in december 2009 gepubliceerd op de website van het Steunpunt.

- b. Samen met Kennisnet is de ontwikkeling van een **portal taal en rekenen** ter hand genomen waarop het beschikbaar digitaal leermateriaal voor taal en rekenen in het mbo toegankelijk gemaakt wordt. Het Portal komt medio maart 2010 beschikbaar. Het Portal maakt het mogelijk:
- digitaal leermateriaal te zoeken en te vinden;
 - dit leermateriaal te arrangeren tot een les;
 - digitaal leermateriaal te gebruiken in de les;
 - meningen te geven over de materialen.
- Op het Portal staan materialen van uitgevers, van scholen, uit Edurep en online materiaal. Er kan straks gezocht worden op verschillende manieren, bijvoorbeeld op eindterm, op de referentieniveaus voor taal en rekenen of op thema's.
- c. Een specifiek project om aanbod te ontsluiten is het project '**Leesbevordering**'. Het Steunpunt heeft samen met Stichting Lezen aan Cinop gevraagd een project te starten voor leesbevordering in de opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent. Immers leesbevordering en voorlezen zijn van groot belang voor de taalontwikkeling. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die van jongs af aan zijn voorgelezen, gemotiveerd zijn om te leren lezen, taalvaardiger zijn, teksten beter begrijpen en meer succes op school hebben dan kinderen die niet of heel weinig zijn voorgelezen. Al het beschikbare materiaal op het gebied van voorlezen en leesbevordering wordt in eerste instantie bijeen gezet in een **bronnenboek**.

Ontwikkelen aanbod

Het uitgangspunt van het Steunpunt bij al zijn ondersteunende activiteiten is dat 'de markt' veelal voldoende middelen en instrumenten ontwikkelt om scholen in staat te stellen het taal- en rekenonderwijs op het gewenste niveau te brengen. De ervaring van het afgelopen jaar leert dat toch af en toe, met name als het gaat om leerlingen met een grotere achterstand op het gebied van taal en/of rekenen, hiaten geconstateerd worden in het ontwikkeld instrumentarium voor het mbo. Het Steunpunt heeft het afgelopen jaar een aantal acties uitgezet:

- a. Het mede mogelijk maken van de druk van de publicatie Taal en AKA: aan de slag met taal in de AKA (niveau 1) opleidingen. Deze praktische taalwijzer is in opdracht van het procesmanagement MBO 2010 ontwikkeld onder leiding van het ITTA.
- b. Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een praktische Rekenwijzer AKA. Het Steunpunt heeft het Freudenthal Instituut en het APS gevraagd deze handreiking te ontwikkelen. In samenwerking met betrokkenen uit AKA-opleidingen ontwikkelen ze praktisch ondersteuningsmateriaal dat goed gebruikt kan worden bij de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid in AKA en andere niveau 1-opleidingen.
- c. Het Steunpunt fungeert als opdrachtgever voor het project 'Taal de Baas'. Het ITTA werkt samen met Bureau ICE aan dit fijnmazig diagnostisch en remediërend instrumentarium. Doel van dit project is om er voor te zorgen dat een web-based applicatie ter beschikking komt voor de scholen, gericht op de vaardigheden lezen en luisteren. Hiermee kunnen leerlingen en docenten in het mbo (opleidingsniveaus 1 t/m 4) fijnmazig en op ieder moment vaststellen waar de taalontwikkeling stagneert.

'Taal de baas' is een diagnosticerend/remediërend programma voor de taalzwakke mbo-deelnemers. Het is een instrumentarium dat naast bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden, gebruikt dient te worden.

De ontwikkeling van "Taal de Baas" richt zich op verschillende taalonderdelen. Mbo-deelnemers met een taalachterstand kunnen daarmee op speelse en effectieve wijze onderzoeken waar hun zwakke plek ligt en direct aan de slag gaan om achterstanden weg te werken.

De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van Taal de baas als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor het gehele mbo.

5 Afstemmen van activiteiten

Het Steunpunt taal en rekenen mbo werkt met een aantal partners samen om de activiteiten ten behoeve van het ondersteunen van het intensiveringsproces taal en rekenen in het mbo af te stemmen:

- Het Ministerie van OCW, als opdrachtgever;
- Het procesmanagement MBO 2010 als projectorganisatie gericht op de ondersteuning van de mbo-instellingen bij de exercitie naar competentiegericht beroepsonderwijs;
- De MBO Raad als belangbehartiger van het mbo;
- De Kenniscentra Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (KBB's) en hun vereniging COLO, als opstellers van de kwalificatiedossiers;
- Het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO), als onderzoeker op het gebied van taal en rekenen in het mbo;
- De SLO in het kader van de doorlopende leerlijnen taal en rekenen.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Naast de in hoofdstuk 2 genoemde makelaarsrol van het Steunpunt richting het Ministerie van OCW, beleidsdirectie BVE (waarmee het Steunpunt beleid en uitvoering feitelijk afstemt), is er ook intensief contact met het Ministerie over:

- de projecten en pilots die het Steunpunt op diverse wijze ondersteunt;
- de afstemming van antwoorden op vragen uit mbo-instellingen, indien noodzakelijk;
- bestuurlijke zaken betreffende het Steunpunt: er is een bestuurlijk overleg tussen het Steunpunt en de beleidsdirectie BVE van het Ministerie;
- lopende zaken betreffende het Steunpunt: het Steunpunt heeft met regelmaat overleg met de beleidsmedewerker taal en rekenen van de beleidsdirectie BVE.

Het procesmanagement MBO 2010

Met het procesmanagement MBO 2010 vindt intensief afstemming plaats over de inhoud en de activiteiten van het Steunpunt en van MBO 2010.

De adviseurs van het Steunpunt zijn betrokken bij het bureauoverleg van MBO 2010, waarin alle beleidsadviseurs participeren. Op de agenda staat ook altijd 'Stand van zaken van het Steunpunt taal en rekenen mbo'.

Ook participeren de adviseurs van het Steunpunt in het overleg van de clustercoördinatoren van de experimentclusters. Vanuit deze experimentclusters (via de clustercoördinatoren en de beleidsadviseurs MBO 2010) bereikt het Steunpunt veel kennis, ervaringen en bevindingen op het gebied van taal en rekenen in de mbo-opleidingen. Ook in het clustercoördinatorenoverleg zijn de actualiteit en de activiteiten van het Steunpunt structureel geagendeerd.

Het Steunpunt verzorgt regelmatig presentaties tijdens bijeenkomsten van de experimentclusters. De wisselwerking tussen de experimentclusters, de clustercoördinatoren en de beleidsadviseurs van MBO 2010 is voor het Steunpunt bijzonder zinvol.

De adviseurs van het Steunpunt hebben frequent overleg met de projectleider van MBO 2010 om zowel inhoudelijke als organisatorische zaken af te stemmen.

Ook met de accountmanagers van MBO 2010 is overleg. Bevindingen in de praktijk van de mbo-instellingen op het gebied van taal en rekenen worden voorgelegd aan het Steunpunt. Ook over vragen over taal en rekenen uit de mbo-instellingen vindt afstemming plaats.

De MBO Raad

Er is intensief contact met de MBO Raad over afstemming van activiteiten in het kader van de belangenbehartiging en het werk in de bedrijfstakgroepen (btg) met die van het Steunpunt.

Er is regulier overleg tussen de adviseurs van het Steunpunt en de beleidsadviseur Strategie en Onderwijs met taal en rekenen in portefeuille.

Het Steunpunt is een aantal keren aanwezig geweest bij het overleg van de adviseurs van de bedrijfstakgroepen om actualiteit en activiteit uit te wisselen. Zo heeft het Steunpunt in oktober 2009 een informatiebijeenkomst voor de btg-adviseurs belegd bij de MBO Raad.

Het Steunpunt levert bij diverse door de MBO Raad georganiseerde activiteiten en bijeenkomsten een bijdrage, onder andere in de vorm van presentaties.

De Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (KBB)

Met de Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven en hun vereniging COLO heeft het Steunpunt regelmatig contact. Het gaat dan vooral over het beleid van het Ministerie op het gebied van taal en rekenen in het mbo en de vertaling naar de inhoud van de kwalificatiedossiers. Met regelmaat ontvangt het Steunpunt vragen van medewerkers van de Kenniscentra over deze kwestie (zie bijlage 1). Daarnaast bezoekt een deel van de kenniscentra de door het Steunpunt georganiseerde flitsbijeenkomsten.

Bovendien heeft het Steunpunt in het najaar van 2009 een bijeenkomst belegd voor medewerkers van de kenniscentra die bezig zijn met taal en/of rekenen in de kwalificatiedossiers. Deze medewerkers zijn bijgepraat over de actualiteit en activiteiten van het Steunpunt.

Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO)

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is als deelnemer in de klankbordgroep betrokken bij het onderzoek Taal en Rekenen van het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO). Dit onderzoek brengt in kaart welke beleidsmaatregelen mbo-instellingen nemen op het gebied van taal en rekenen, tot welke concrete maatregelen in het onderwijsleerproces dit leidt en welke effecten dit heeft op het taal- en rekenniveau van deelnemers. Kortom: wat werkt nu wel en wat niet?

Naast de klankbordfunctie van het Steunpunt bij dit onderzoek heeft het Steunpunt het afgelopen jaar de mbo-instellingen opgeroepen mee te doen aan dit onderzoek. Deze oproep heeft zich in het bijzonder gefocust op voorbeelden en ervaringen met:

- Taal en/of rekenen in de beroepsbegeleidende leerweg (BBL);
- Taal en/of rekenen in niveau 1 en 2 opleidingen;
- Taal in techniek opleidingen;
- Taal en rekenen in niveau 4 opleidingen (vanuit een instellingsbreed beleidskader, maar ook initiatieven van opleidingsteams zelf);
- Voorbeelden van taal- en rekenprogramma's in vakinstellingen.

Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling (SLO)

In het kader van de doorlopende leerlijnen taal en rekenen, specifiek de overgang vmbo – mbo en mbo – hbo, vindt ook afstemming plaats met de SLO waar de projectleiding doorlopende leerlijnen taal en rekenen is belegd. *Concreet voorbeeld van deze afstemming is het onlangs binnengekomen verzoek vanuit het Steunpunt taal en rekenen mbo zitting te nemen in de redactieraad van de website doorlopende leerlijnen taal en rekenen.*

Nawoord

Een jaar op weg met het Steunpunt taal en rekenen voor het mbo. Een jaar waarin het Steunpunt zich een plaats verwerft als informatiebron, vraagbaak, meedenker, initiator en ondersteuner. Rollen en taken zijn duidelijker geworden, activiteiten uitgebreid.

Terugkijkend naar het afgelopen jaar, staat het Steunpunt in 2010 voor een aantal (nieuwe) opgaven. Allereerst de uitdaging om meer en vaker docenten actief te bereiken en te betrekken. Daarnaast vraagt de doorstroom van het mbo naar het hbo om meer aandacht. Wat is nodig en welke ondersteuning is daarbij gewenst? En een geheel nieuwe opdracht is het opzetten van het Steunpunt taal en rekenen vo en het vormgeven van een productieve samenwerking.

Inhoudelijke uitdagingen liggen er het komend jaar ook. Onder andere:

- De centraal ontwikkelde examens taal en rekenen niveau (1), 2 en 3;
- De schoolexamens versus de centraal ontwikkelde examens (examenbesluit, kwaliteitscriteria, ...);
- Taal en rekenen in de beroepsbegeleidende leerweg (integratie taal-beroep en betrokkenheid praktijkinstellingen).

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is vast van plan om zich in 2010 verder te ontwikkelen als betrouwbare 'steun in de rug' voor het mbo.

BIJLAGEN

Bijlage 1:

Overzicht vragen aan het Steunpunt taal en rekenen mbo 2009: type en aantal

Aantal schriftelijk geregistreerde vragen: 421 (57%)
 Inschatting aantal telefonische vragen: 320¹ (43%)

Type vraag (schriftelijk geregistreerd)	Aantal ca.
Status en verduidelijken brief 22 december 2008 (m.n. 3 van de 5)	28
Verduidelijking niveaueisen in relatie tot referentiekader	84
Idem, incl. vrijstellingenbeleid	19
Idem, incl. vergelijking raamwerken Nederlands en/of rekenen	11
Diagnostische toetsen	45
Overige toetsen en eisen aan beoordelaars	17
(Vermelding niveaus op) diploma	23
(Centraal ontwikkelde) examens	45
Extra middelen	9
Leermiddelen	17
Dyslexie-dyscalculie	10
Implementatieplan en tijdpad invoering	15
Leren, Loopbaan en Burgerschap	25
Moderne vreemde talen	43
Rol Steunpunt	10
Taaleisen en rekeneisen (in kwalificatiedossier en document LL&B)	15
Overig	5

Vragenstellers (percentage organisatie van de vragensteller):

93 % van de vragenstellers is afkomstig uit de regionale opleidingscentra
 1,4% van de vragenstellers is afkomstig uit de agrarische opleidingscentra
 2,8% van de vragenstellers is afkomstig uit de kenniscentra beroepsopleiding bedrijfsleven
 2,8% overige vragenstellers (waaronder de educatieve uitgeverijen en particuliere opleidingsinstituten)

¹ De type telefonische vragen wijken niet af van de type schriftelijke vragen

Bijlage 2:

Overzicht van contacten

In willekeurige volgorde:

Ministerie van OCW
Procesmanagement MBO 2010
Mbo-instellingen
MBO Raad
Inspectie van het onderwijs
Kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven
Colo
Cevo (nu: CvE)
Cito
SLO
Cinop
APS
Freudenthal Instituut
ITTA
Bureau ICE
CED-groep
Actis Advies
Ideeën & Media
Kennisnet
Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO)
Consortium Beroepsonderwijs
Educatieve uitgeverijen
GEU
Stichting Lezen
Stichting Platforms vmbo
VM2 project
VO-raad

Activiteitenplan 2010
Steunpunt taal en rekenen mbo

Steun in de rug
bij intensivering van taal en rekenen in het mbo

Inhoud

Voorwoord

1. Context: voortgaande uitkristallisatie van beleid
2. Werkwijze en organisatie
 - 2.1 Uitgangspunten
 - 2.2 Werkwijze
 - 2,3 Organisatie
 - 2.4 Periodiek overleg
 - 2.5 Netwerken
3. Activiteiten
 - 3.1 Informeren
 - 3.2 Stimuleren kennisdeling
 - 3.3 Ondersteunen
 - 3.4 Samenwerking en contacten

Bijlage: Begroting

Voorwoord

Dit activiteitenplan beschrijft de activiteiten die het Steunpunt taal en rekenen mbo (verder aan te duiden als 'het Steunpunt') in 2010 in ieder geval wil uitvoeren. Daarbij is de vraag vanuit de instellingen leidend.

Nu het Steunpunt bijna een jaar in bedrijf is en het beleid op het gebied van de intensivering van taal en rekenen meer is uitgekristalliseerd en in de tijd is uitgezet, is er meer zicht op de behoefte aan ondersteuning in de scholen. Maar nog steeds kunnen nieuwe of voortgaande ontwikkelingen leiden tot een nieuwe vraag. De vraaggerichte werkwijze van het Steunpunt vereist dat daarop snel en flexibel kan worden gereageerd. Dit activiteitenplan laat daartoe de nodige ruimte.

De opbouw van dit plan is dezelfde als die van het *Startplan activiteiten 2008 – 2009*: eerst een schets van de context waarin het Steunpunt in 2010 zal functioneren, vervolgens worden werkwijze en organisatie van het Steunpunt belicht. Ten slotte worden de voorgenomen activiteiten beschreven.

1

Context: voortgaande uitkristallisatie van beleid

Het afgelopen jaar was een jaar waarin de voornemens om taal en rekenen tot een belangrijke onderwijsprioriteit te maken meer vaste beleidsvorm kregen. Voornemens werden concrete maatregelen. Voor het mbo waren in de eerste helft van 2009 met name de brief van 22 december 2008 van de staatssecretaris aan de mbo-instellingen en het *Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo* van belang. Maar ook de eerste diagnostische toetsen van Cito en het implementatieplan voor de centraal ontwikkelde examinering taal en rekenen voor niveau 4 opleidingen waren betekenisvolle stappen in de concretisering van beleid. De grotere duidelijkheid die hierdoor ontstond leverde niet alleen antwoorden op vragen. Hij riep ook nieuwe, vaak meer gedetailleerde vragen op, soms verontwaardiging en vrijwel steeds weer nieuwe onzekerheid. De activiteiten van het Steunpunt werden er daardoor in 2009 sterk door geleid. Naar verwachting zal dat ook in 2010 nog het geval zijn. Zo geldt het in ieder geval voor de brief die staatssecretaris Van Bijsterveldt op 9 december 2009 aan de Tweede Kamer stuurde met nadere beleidsbeslissingen over examinering taal en rekenen voor opleidingen op de niveaus 1, 2 en 3 en de manier waarop de resultaten van centrale examinering voor niveau 4 opleidingen zullen meewegen voor diplomering. Het Steunpunt ontvangt in de weken erna vragen over de precieze uitwerking van de beslissingen in concrete situaties en over nog te volgen besluitvorming.

Op 9 november 2009 is de *Regeling Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo* gepubliceerd. Op grond van de regeling ontvangen instellingen van 2010 tot en met 2013 aanvullende bekostiging voor activiteiten die gericht zijn op verbetering van de prestaties van leerlingen voor Nederlands en rekenen. Uiterlijk 1 april 2010 moeten instellingen daartoe een implementatieplan opstellen. Naast de gebruikelijke ondersteuningsfunctie heeft het Steunpunt de extra taak gekregen de implementatieplannen te analyseren en aan de individuele instellingen een inhoudelijke reactie te geven op het ingestuurde plan. Daardoor zal er in 2010 in de activiteiten van het Steunpunt, naast de verwachte blijvende invloed van de landelijke beleidsontwikkelingen, een groter accent komen te liggen op de beleidsontwikkeling in de instellingen.

Het draagvlak voor intensivering van taal en rekenen is in het mbo groot. Dat geldt ook voor de betrokkenheid. Er is echter ook grote zorg over de haalbaarheid van niveaus, doelen en tijdpad. In een dergelijke sfeer, waarin emoties soms hoog kunnen oplopen, is open communicatie en heldere informatie van bijzonder belang. Daaraan bijdragen ziet het Steunpunt voor 2010 als zijn belangrijkste taak. Het Steunpunt vervult die taak in twee richtingen: richting mbo-scholen door het verhelderen van beleid en regelgeving en richting OCW door als 'radar' te fungeren en te registeren wat het beleid in de scholen teweegbrengt, welke maatregelen realisatie van de doelstellingen bevorderen of juist belemmeren of blokkeren.

2 Werkwijze en organisatie

Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* ondersteunt scholen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. De (tijdelijke) ondersteuning is geslaagd als scholen na de inhaalslag van de komende jaren vanaf 2014 in staat zijn zelfstandig het beleid te effectueren en te operationaliseren in goede programma's voor taal en rekenen en ervoor te zorgen dat het onderwijs in taal en rekenen duurzaam op het vereiste kwaliteitsniveau blijft. Doelgroep van het Steunpunt zijn de mbo-instellingen en daarbinnen vooral docenten, managers en beleidsmedewerkers die het taal- en rekenbeleid de komende jaren handen en voeten gaan geven

2.1 Uitgangspunten

De uitgangspunten die het Steunpunt bij zijn werkwijze hanteert zijn ongewijzigd: het Steunpunt werkt *vraaggericht, ondersteunend en niet sturend*. De vraag van scholen is leidend bij keuze en invulling van de activiteiten van het Steunpunt. Het Steunpunt hanteert daarbij verschillende 'voelsprietten': de helpdesk, de flitsbijeenkomsten, de netwerken taal en rekenen, contacten met MBO raad, kenniscentra, ondersteuningsinstellingen en andere betrokken organisaties. Scholen zijn de primaire actoren bij het intensiveren van het taal- en rekenonderwijs. Het Steunpunt heeft een tijdelijke, ondersteunende rol. Het Steunpunt treedt daarin niet sturend op. De taak van het Steunpunt ligt vooral op het gebied van het informeren, meedenken en het bevorderen van kennisdeling. Een goede vervulling daarvan werkt ook stimulerend en enthousiasmerend.

2.2 Werkwijze

Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* kiest bij zijn ondersteuningstaak primair voor een *informerende rol*. Het Steunpunt wil scholen zo goed mogelijk informeren over alle mogelijke aspecten van taal- en rekenonderwijs in het mbo.

Als een *makelaar* zorgt het Steunpunt ervoor dat scholen in contact kunnen komen met de beschikbare aanbieders op het gebied van taal- en rekenonderwijs (vraag en aanbod matchen). Het gaat dan zowel om beschikbare leermiddelen en producten (volgsystemen, diagnose-instrumenten) als om interessante projecten (goede voorbeelden) en informatie over wet- en regelgeving.

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is *verzamelaar en distributeur* in print en digitaal van goede voorbeelden.

Daarnaast functioneert het als *initiator* van activiteiten die een aanwijsbare bijdrage leveren aan het intensiveringsproces van het taal- en rekenonderwijs in het mbo. Soms leidt dit tot het zelf produceren van instrumenten ten behoeve van de ondersteuning van de scholen bij dit proces, veelal tot het opdracht geven aan derden om producten en/of diensten te ontwikkelen.

Tot slot is het Steunpunt *regisseur of co-regisseur*. Het voert regie over de uitvoering van ondersteuningsactiviteiten die boven het niveau van de individuele instellingen uitstijgen.

2.3 Organisatie

Uitbreiding van de taken van het Steunpunt (beschikking van 6 oktober 2009) heeft geleid tot uitbreiding van coördinatieteam van het Steunpunt met een derde kracht. Het coördinatieteam heeft daarmee een omvang gekregen van 2,3 fte.

In de loop van 2009 is door het Steunpunt een landelijk netwerkstructuur 'rekenen in mbo' ingericht. Voor de coördinatie daarvan is in 2010 0,2 fte gereserveerd.

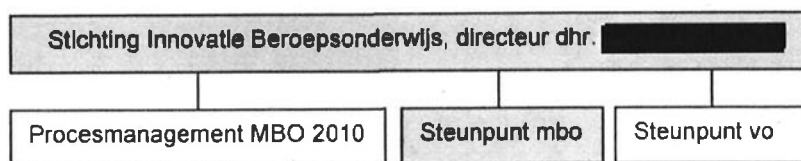
Voor de vulling en het onderhoud van het onderdeel 'taal en rekenen' van Marktplaats mbo zijn twee moderatoren aangesteld, elk voor 0,1 fte.

Het gehele team wordt drie dagen per week ondersteund door een managementassistente. In verband met de extra taken wordt voor 2010 rekening gehouden met 0,8 - 1 fte.

Daarmee kent het Steunpunt per 1 januari 2010 een formatieomvang van ca 3,5 fte.

Het Steunpunt maakt gebruik van de bureaufaciliteiten (secretariaat, kantoor, ICT) en communicatiemiddelen van MBO 2010. Ook de diensten van de Herontwerpschool staan waar nodig ter beschikking van het Steunpunt. Behalve de organisatorische verwevenheid met MBO 2010 is er ook een nauwe inhoudelijke samenwerking. Steunpuntadviseurs nemen deel aan het tweewekelijks werkoverleg van de adviseurs van MBO 2010. Het netwerk en de bijeenkomsten van de experimentclusters worden benut voor informatie-uitwisseling.

De activiteiten van het Steunpunt worden vanuit het coördinatieteam geïnitieerd en gecoördineerd. De aansturing en facilitering van dit team is de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de heer [REDACTED], directeur van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs en onafhankelijk procesmanager van MBO 2010. Naast het Steunpunt taal en rekenen mbo en het procesmanagement MBO 2010 functioneert ook het Steunpunt taal en rekenen vo onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs. De operationele coördinatie van de beide Steunpunten berust bij [REDACTED].

2.4 Periodiek overleg

Het Steunpunt overlegt ten minste twee keer per jaar met de opdrachtgever, de beleidsdirectie BVE van het ministerie van OCW. Vaste bespreekpunten daarin zijn de voortgang van de

activiteiten van het Steunpunt, de ervaringen en belangrijkste signalen uit het veld en de actuele beleidsontwikkelingen. Behalve dit periodieke overleg op directeurs-/bestuursniveau onderhouden medewerkers van het Steunpunt en de directie BVE intensief direct contact over concrete vragen en activiteiten.

Behalve met OCW voert het Steunpunt in ieder geval ook periodiek overleg met de voor het dossier taal en rekenen aangewezen bestuurder van de MBO Raad. Ook op medewerkersniveau is er periodiek overleg.

2.5 Netwerken

In het functioneren van het Steunpunt nemen netwerken een cruciale plaats in. De netwerken bieden een platform om leraren direct en actief te betrekken bij ontwikkeling en uitvoering van beleid en de ondersteuning daarbij. Ze zijn ook de plaats waar de verschillende betrokkenen bij taal en rekenen in het mbo elkaar ontmoeten: docenten, docent-coaches, teamleiders en beleidsmedewerkers wisselen kennis en ervaringen uit, doen nieuwe kennis op, aangereikt door elkaar of door externe experts. Voor het Steunpunt zijn de contacten met de netwerken een al even belangrijke bron van kennis en informatie: wat speelt er in de instellingen, wat betekent het beleid in de praktijk voor de betrokkenen, tegen welke vragen loopt men aan, aan welke ondersteuning is behoefte? Het Steunpunt benut deze informatie om scholen passende ondersteuning te bieden en om OCW te informeren over uitwerking en effecten van het landelijk beleid in de scholen (radarfunctie).

In de loop van 2009 is door het Steunpunt een landelijk netwerkstructuur 'rekenen in mbo' ingericht. Doel van de netwerken is primair kennisdeling en –verspreiding. Met het oog daarop kent de structuur twee lagen:

- een landelijke groep voorlopers/pioniers met betrokkenen die in hun instelling al langer werken aan ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid;
- drie regionaal georganiseerde groepen van betrokkenen die meer aan het begin staan van ontwikkeling en uitvoering van (breed) rekenbeleid.

Het landelijk pioniersnetwerk vervult voor de drie regionale netwerken een stimulerende voortrekkersrol. Daarnaast dragen leden van de landelijke groep ook bij aan de organisatie van de bijeenkomsten van de regionale groepen. Zo kan sprake blijven van één samenhangende netwerkstructuur waarbinnen leden elkaar gemakkelijk persoonlijk kunnen benaderen. De coördinatie van het geheel berust bij het Steunpunt.

Bij het ontstaan van het Steunpunt bestonden er al actieve netwerken taal in het mbo: CINOP, ITTA en SLO beheren en begeleiden elk een netwerk taal. De drie netwerken richten zich op verschillende doelgroepen, respectievelijk (vooral) managers/beleidsmedewerkers, taalcoaches en taaldocenten. In gezamenlijk overleg is besloten dat het Steunpunt de samenhang tussen de drie netwerken zal stimuleren en faciliteren. Ook organiseert en faciliteert het Steunpunt bijeenkomsten van een 'denktank taal', bestaande uit de netwerkbegeleiders en vanuit elk netwerk één deelnemer uit een mbo-instelling.

3

Activiteiten

De activiteiten van het Steunpunt zijn te groeperen in drie clusters: informeren, stimuleren van kennisdeling en ondersteunen.

3.1 Informeren

Het Steunpunt kiest in zijn ondersteuningstaak primair voor een informerende en faciliterende rol. Daarmee wil het Steunpunt ook *stimuleren* tot verbetering van het taal- en rekenonderwijs, zonder daarbij in een bepaalde pedagogisch-didactische richting te sturen.

In 2010 worden in ieder geval de volgende activiteiten ondernomen:

- het vullen en onderhouden van de *website* www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl met alle voor instellingen relevante informatie over taal en rekenen in het mbo. Onder de rubrieken 'home', 'nieuws', 'kaders en regels', 'leermiddelen', 'examinering', 'ondersteuning', 'bijeenkomsten', 'vragen en oproepen' en 'downloads en links' worden scholen optimaal geïnformeerd over actuele beleidsontwikkelingen, wet- en regelgeving, veelgestelde vragen, ondersteuningsaanbod, praktijkvoorbeelden, bijeenkomsten, e.d.
- het uitvoeren van een helpdeskfunctie via een vraagformulier op de website en via de telefoon.
- het samenstellen van servicedocumenten die op de website worden geplaatst en ook op papier worden verspreid. In servicedocumenten wordt voor het mbo relevante informatie uit brieven van OCW en andere beleidsstukken handzaam samengevat of overzichtelijk in een schema gezet.
- het organiseren van flitsbijeenkomsten en conferenties. Flitsbijeenkomsten zijn informatieve bijeenkomsten die op korte termijn georganiseerd worden zodra signalen worden opgevangen van de behoefte daaraan. Zo zal er in verband met geplande beleidsontwikkelingen naar verwachting begin 2010 grote behoefte zijn aan informatie over examinering en toetsing. Een flitsbijeenkomst leent zich heel goed om juist in die actuele behoefte te voorzien. Een eerstvolgende flitsbijeenkomst in februari ligt dan ook in de lijn der verwachting.
- het houden van presentaties op bijeenkomsten van derden.

3.2 Stimuleren van kennisdeling

Het Steunpunt stelt zich ten doel de kennisdeling tussen scholen en instellingen maximaal te faciliteren. Het gaat dan bijvoorbeeld om effectivering van strategieën voor de intensivering en verbetering van het taal- en rekenonderwijs, kennis over de inzet van instrumenten, leermiddelen en leeromgeving en het gebruik van diagnostische toetsen en examens. Tot de concrete activiteiten behoren:

- het vullen en onderhouden van de categorie 'taal en rekenen' op www.marktplaatsmbo.nl.
- het meewerken aan de drie bestaande netwerken taal, het organiseren en faciliteren van de coördinerende 'denktank taal' en het gezamenlijk organiseren van de conferentie *Taal is cruciaal* op 12 maart 2010.
De inzet van het Steunpunt is vooral gericht op het verbinden van de drie verschillende netwerken en met name ook van de verschillende doelgroepen daarvan (taalcoaches, docenten en beleidsmedewerkers/managers) *binnen* de instellingen.
- het organiseren en faciliteren van het netwerk rekenen.
Interactiviteit is een kenmerk bij uitstek van de netwerken taal en rekenen. Daarbij gaat het vooral om het doorgeven van en reageren op informatie over actuele ontwikkelingen en het ontwikkelen, delen en verspreiden van praktijkvoorbeelden. Het jaar 2010 wordt het eerste jaar waarin de beoogde netwerkstructuur rekenen in zijn geheel actief is. Zowel voor het landelijk 'pioniers'netwerk als voor de drie regionale 'instap'netwerken zal het Steunpunt in 2010 ten minste vier bijeenkomsten organiseren. In de loop van 2010 zal ook een landelijke conferentie worden georganiseerd, in overleg en samenwerking met de netwerken.
- het bieden van de mogelijkheid van het plaatsen van oproepen op de website www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl.
In de categorie 'vragen en oproepen' biedt het Steunpunt betrokkenen uit mbo-instellingen gelegenheid om oproepen te plaatsen, vragen gericht aan collega's uit andere instellingen naar specifieke ervaringen of voorbeelden, bijvoorbeeld op het gebied van omgang met dyslectische leerlingen.

3.3 Ondersteunen

Naast het ondersteunen met informatie en het bieden van de mogelijkheid tot kennisdelen onderneemt het Steunpunt ook ondersteunende activiteiten die meer specifiek gericht zijn. Vaak, maar niet altijd, gaat het om het (laten) ontwikkelen van bepaalde producten. Er zijn drie clusters van activiteiten of producten te onderscheiden.

Implementatieplan taal en rekenen mbo 2010 - 2013

Op grond van de regeling *Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo* komen bekostigde mbo-instellingen in de jaren 2010 – 2013 in aanmerking voor extra bekostiging. Een voorwaarde is dat per instelling een implementatieplan taal en rekenen wordt opgesteld. Het plan moet voor 1 april 2010 naar CFI worden gestuurd. In samenhang hiermee onderneemt het Steunpunt in ieder geval de volgende activiteiten:

- ter beschikking stellen en verder laten ontwikkelen van het ICO taal en rekenen mbo, een web-based systeem dat instellingen ondersteunt bij ontwikkeling en uitvoering van het implementatieplan en met monitoring en verantwoording van de uitvoering van het plan;
- fungeren als vraagbaak voor de betrokkenen in de instellingen in de periode tot 1 april 2010;

- analyseren van de implementatieplannen en op basis daarvan terugrapporteren aan de afzonderlijke instellingen;
- samenstellen en verspreiden van een bloemlezing van goede voorbeelden en originele aanpakken uit de implementatieplannen.

Ontsluiten van aanbod

Het Steunpunt stelt zich ten doel het beschikbare aanbod aan dienstverleners rond taal- en rekenonderwijs in het mbo te ontsluiten. Het gaat onder andere om organisaties en instellingen die leermiddelen- en materialen produceren, ondersteunende producten en diensten leveren en relevante projecten uitvoeren. Naast het vullen en onderhouden van de categorie 'taal en rekenen' op de marktplaats mbo gaat het om twee activiteiten:

- Op de website publiceren van een zo volledig mogelijk overzicht van het aanbod op het gebied van taal en rekenen in het mbo aan leermiddelen, toetsen, volgsystemen, beleidsondersteuning, professionalisering en nascholing. In 2009 is het actuele aanbod in opdracht van het Steunpunt door Actis Advies geïnventariseerd en gerubriceerd. In 2010 zal zeker een update nodig zijn.
- Kennisnet ontwikkelt in samenwerking met het Steunpunt een internetportaal waarop op beschikbaar digitaal leer materiaal voor taal en rekenen in het mbo toegankelijk wordt gemaakt. Op het portaal zullen materialen zijn te vinden van uitgevers, van scholen, uit Edurep en ander online materiaal. Zoeken is op verschillende manieren mogelijk, bijvoorbeeld op thema's of op domeinen van het referentiekader taal en rekenen. In 2010 zal het portaal operationeel zijn.

Ontwikkelen van aanbod

Het uitgangspunt van het Steunpunt is dat 'de markt' veelal voldoende middelen en instrumenten ontwikkelt om scholen in staat te stellen het taal- en rekenonderwijs op het gewenste niveau te brengen. Bij geconstateerde hiaten zal het Steunpunt gericht de ontwikkeling van bepaalde instrumenten of voorzieningen stimuleren, eventueel als opdrachtgever. In het algemeen lijkt het aanbod van leermiddelen en toetsen voor taal en rekenen voor het mbo zich snel te ontwikkelen. Voor leerlingen met grotere achterstanden vereist het onderwijs echter meer maatwerk waarin door de markt moeilijker is te voorzien. De activiteiten van het Steunpunt liggen dan ook vooral op dit gebied.

- De uitgave *Taal en AKA* aanpassen aan het referentiekader taal en rekenen
In 2008/2009 is in opdracht van MBO 2010 een praktische taalwijzer AKA ontwikkeld als handreiking voor iedereen die betrokken is bij taal in AKA opleidingen. De uitgave gaat uit van het raamwerk Nederlandse taal. De uitgave zal worden geactualiseerd met verwijzingen naar het referentiekader taal.
- Leesbevordering in opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent
Het Steunpunt heeft samen met de Stichting Lezen aan CINOP de opdracht gegeven een project uit te voeren voor leesbevordering in de opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent.
[*Kinderen die van jongs af aan zijn voorgelezen, zijn gemotiveerd om te leren lezen, ze blijken*

taalvaardiger te zijn, begrijpen teksten beter en hebben meer succes op school dan kinderen die niet of heel weinig zijn voorgelezen.'] Doel van het project is om op zoveel mogelijk ROC's in Nederland voorlezen en leesbevordering in het curriculum van de opleidingen Pedagogisch Werker (PW) en Onderwijsassistent (OA) te stimuleren en structureel te verankeren.

Het project bestaat uit drie delen:

1. Samenstellen van een bronnenboek waaruit docenten kunnen putten bij de begeleiding van de competentieontwikkeling van hun studenten op het gebied van voorlezen en leesbevordering.
2. Ontwikkelen van workshops voor docenten om goed gebruik te bevorderen van beschikbare materialen en middelen op het gebied van voorlezen en leesbevordering.
3. Uitvoeren van een monitoronderzoek bij de deelnemende ROC's naar de projectopbrengsten.

Tijdpad: najaar 2009 – eind 2010

- het ontwikkelen, vormgeven en verspreiden van een praktische handreiking *Rekenwijzer AKA* Naar analogie van *Taal in AKA* wordt praktisch ondersteuningsmateriaal ontwikkeld dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid in AKA en andere niveau 1-opleidingen. Na ontwikkeling zal dit materiaal worden aan alle AKA en niveau 1-opleidingen ter beschikking worden gesteld. De ontwikkeling is gestart in 2009. Afronding, druk en verspreiding volgt in de eerste helft van 2010.

- het ontwikkelen van een fijnmazig diagnostisch en remediërend instrument 'Taal de Baas' ten behoeve van leerlingen met een geconstateerde taalachterstand
'Taal de baas' is een diagnostisch/remediërend programma voor de taalzwakke mbo-deelnemers. Het is een instrumentarium dat naast bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden, gebruikt dient te worden. De ontwikkeling is gestart in 2009 en wordt vervolgd in 2010. De oplevering vindt plaats medio 2010.

- ondersteuningsinstrumenten tbv instellingsexamens
De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor taal en rekenen in het mbo zal de komende jaren geheel of gedeeltelijk uit instellingsexamens bestaan. Afhankelijk van de besluitvorming over de regelgeving in de overgangperiode en in de structurele situatie zullen instrumenten ontwikkeld worden om instellingen te ondersteunen bij de vormgeving van kwalitatief hoogwaardige examens Nederlandse taal en rekenen.

3.4 Samenwerken en contacten onderhouden

De activiteiten van het Steunpunt staan niet op zichzelf. Ze maken deel uit van verschillende activiteiten die in opdracht van OCW worden verricht als onderdeel van het onderwijsbrede beleid om de prestaties op het gebied van taal en rekenen te verbreden.

Het Steunpunt onderhoudt contacten met de andere organisaties die in verband met taal en rekenen activiteiten voor OCW uitvoeren. Dat zijn met name SLO (projectcoördinatie 'Inhaalslag' Doorlopende Leerlijn Taal en Rekenen), ECBO (onderzoek naar effect van taal en rekenbeleid in instellingen), Cito (diagnostische toetsen), CvE (centraal ontwikkelde examens), KBB's

(kwalificatiedossiers), Inspectie van het onderwijs en het in te richten Steunpunt taal en rekenen vo.

Met de MBO Raad is er op bestuurlijk en uitvoerend niveau periodiek overleg (zie paragraaf 2.4). Vanzelfsprekend onderhoudt het Steunpunt intensief contact met het procesmanagement MBO 2010. Door de fysieke nabijheid en verwevenheid in de organisatie vindt voortdurend uitwisseling van informatie plaats.

Ten slotte zijn de organisaties waarmee het Steunpunt in 2010 als samenwerkingspartner of als opdrachtgever contacten onderhoudt in ieder geval ook Actis Advies, APS, Bureau ICE, CED-Groep, Cinop, Colo, Freudenthal Instituut, Groep Educatieve Uitgeverijen (GEU), Ideeën & Media, ITTA, Kennisnet, Project VM2, Stichting Lezen, Stichting platforms vmbo, VO-raad.

Begroting 2010 Steunpunt taal en rekenen mbo

	Regulier	Extra	Totaal
Exploitatie			
Kantoorbenodigdheden	€ 5.000		€ 5.000
PR kosten (brochures e.d.)		€ 200.000	
Website	€ 25.000		€ 25.000
Accountant	€ 2.000	€ 3.000	€ 5.000
Uitbesteed werk	€ 3.000	€ 4.000	€ 7.000
Activiteiten	€ 250.000	€ 675.000	€ 925.000
Huur lokalen	<u>€ 40.000</u>	<u>€ 50.000</u>	<u>€ 90.000</u>
Totaal	€ 325.000	€ 932.000	€ 1.257.000
Personele lasten			
Werk derden	€ 205.000	€ 360.000	€ 565.000
Overige lasten	<u>€ 10.000</u>		<u>€ 10.000</u>
Totaal	€ 215.000	€ 360.000	€ 575.000
Huisvesting			
Huur, incl. servicekosten		<u>€ 8.000</u>	<u>€ 8.000</u>
Totaal		€ 8.000	€ 8.000

Postbus 7001
6710 CB Ede

T [REDACTED]
E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw [REDACTED], directeur BVE, IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	21 september 2009	Contactpersoon	[REDACTED]
Onze referentie	7582 / [REDACTED] steunpunt	Doorkiesnummer	[REDACTED]
Onderwerp	Aanvraag aanvullende financiering	Bijlage(n)	

Geachte mevrouw [REDACTED],

Bij beschikking van 28 november 2008 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo subsidie ontvangen voor de activiteiten zoals beschreven in het Startplan activiteiten 2008-2009.

Het gaat daarbij om de volgende clusters:

1. Kennisdeling stimuleren (o.a. via website, helpdesk, netwerken, verspreiden goede voorbeelden, bijdragen aan markplaatsmbo);
2. Ontsluiten aanbod op het gebied van taal en rekenen;
3. Fungeren als communicatieplatform voor OCW;
4. Bijdrage leveren aan pilots van belang voor taal en rekenen.

In deze aanvraag voor aanvullende financiering vraagt het Steunpunt taal en rekenen mbo subsidie voor aanvullende activiteiten, projecten en publicaties in 2009 en 2010.

Inhoud aanvraag

Deels betreft het extra activiteiten gericht op ondersteuning bij implementatieplannen. Deze nieuwe taak voor het Steunpunt, opgenomen in het Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo, zullen we in opdracht van het ministerie van OCW uitvoeren.

Daarnaast gaat het om een reeks van aanvullende activiteiten die wij willen ondernemen omdat we een lacune voorzien in het ondersteund materiaal voor de scholen. Dat geldt met name voor mbo-opleidingen gericht op specifieke doelgroepen zoals jongeren en volwassenen in mbo 1 en 2 en de jongeren en volwassenen in bbl-opleidingen. Bij deze doelgroepen is een flinke inhaalslag noodzakelijk. Bovendien gaat het om een uiterst gedifferentieerde doelgroep die vraagt om gevarieerde, passende en uitdagende materialen. Het is niet te verwachten dat voor deze doelgroepen de markt op korte termijn zal voorzien in voldoende ondersteunend materiaal voor de scholen. Toch gaat ook voor deze doelgroepen de implementatie van de referentieniveaus vanaf augustus 2010 van start. Het Steunpunt wil daarom actief stimuleren dat in 2009 en 2010 specifiek voor deze doelgroepen ondersteunend materiaal wordt ontwikkeld en opgeleverd.

Ten slotte gaat het bij deze aanvraag om het in gang zetten van de ontwikkeling van ondersteunend materiaal voor scholen gericht op uitvoering en afname van schoolexamens op basis van de nieuwe referentieniveaus. Verkennend onderzoek heeft uitgewezen dat scholen hier veel behoefte aan hebben. Schoolexamens gebaseerd op de referentieniveaus zijn nieuw voor de instellingen en het is belangrijk dat docenten tijdig en optimaal gebruik kunnen maken van ondersteunend materiaal.

Bij de ontwikkeling van ondersteunend materiaal hanteert het Steunpunt de volgende criteria:

- Het betreft ontwikkeling van materialen voor doelgroepen en/of gebieden waarvoor op dit moment nog geen goed materiaal voor handen is. (witte vlek).
- Materialen worden zo veel mogelijk gratis ter beschikking gesteld aan instellingen en breed verspreid.
- Onderwijsinstellingen worden betrokken bij de ontwikkeling en het testen van materialen.
- Materialen baseren zich op het referentiekader taal en rekenen.
- Er wordt - waar mogelijk - aangesloten bij reeds bestaande ontwikkelingen.

Hieronder een beknopte beschrijving van de beoogde activiteiten, projecten en publicaties waarvoor de aanvullende subsidie wordt gevraagd.

1. Extra activiteiten in opdracht van het ministerie van OCW

a. Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op te stellen

Doel: Mbo-instellingen beschikken tijdig (voor 1 januari 2010) over een handzaam instrument dat hen kan helpen om een kwalitatief hoogwaardig Implementatieplan taal en rekenen mbo op te stellen.

Wat: Op grond van de "Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo" moeten mbo-instellingen voor 1 april 2010 een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen opstellen voor de periode 1 januari 2010 t/m 31 december 2013. Het Steunpunt taal en rekenen mbo wil instellingen een praktisch hulpmiddel bieden dat de instellingen kunnen gebruiken om het Implementatieplan op te stellen. Gedacht wordt aan een uitgebreide, (voorbeeld)inhoudsopgave, met toelichting en voorbeelden. Mogelijk te lanceren en presenteren in een of enkele bijeenkomsten.

Tijdpad: oktober – december 2009

Kosten:

€ 30.000

b. Analyse Implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen

Doel: Instellingen krijgen (vergelijkende) inhoudelijke feedback op hun ingediende plan.

Wat: Verwacht wordt dat voor 1 april 2010 circa 65 instellingen een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen in zullen dienen. Deze 65 plannen zullen worden geanalyseerd. Het resultaat van deze analyse wordt teruggekoppeld naar de afzonderlijke individuele instellingen.

Tijdpad: maart - april 2010

Kosten: Personele kosten voor analyse en terugkoppeling. Totaal: € 55.000

c. Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage van het Steunpunt

Doel: Inzicht geven aan de staatssecretaris, het parlement en de mbo-sector wat het beeld van het Steunpunt is van de stand van zaken m.b.t. de invoering van de referentieniveaus voor taal en rekenen.

Wat: De ingediende implementatieplannen worden ook geanalyseerd op sectorniveau. Het beeld van de implementatie dat hieruit ontstaat wordt gecombineerd met informatie uit andere bronnen en activiteiten, zodat in de zomer van 2010 een stand van zaken kan worden gegeven in de voortgangsrapportage van het Steunpunt.

Tijdpad: mei - juni 2010

Kosten: Personele kosten voor analyse, combinatie en rapportage. Totaal: € 30.000

d. Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent

Doel: Zorgen dat docenten van de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent beschikken over aantrekkelijke en effectieve instrumenten om hun studenten toe te rusten tot leesbevorderende activiteiten in de kinderopvang /VVE en het basisonderwijs.

Wat: Voorlezen en leesbevordering in kinderopvang/VVE en basisonderwijs zijn belangrijk voor de taalontwikkeling van kinderen. Uit onderzoek blijkt dat docenten in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent onvoldoende beschikken over methoden en instrumenten die nodig zijn om bij hun studenten het vermogen te ontwikkelen om leesbevorderende activiteiten te ondernemen. Dit project behelst de samenstelling van een flexibel in te zetten bronnenboek voor de mbo-opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent. Het bevat materialen waarmee de toekomstige groepsleid(st)ers kinderopvang en onderwijsassistenten competenties kunnen ontwikkelen op het gebied van voorlezen en leesbevordering. Het bronnenboek ondersteunt docenten daarbij, op een didactisch onafhankelijke manier. De opzet van het project is afgestemd met de BTG GDW.

Tijdpad: Het project start in 2009 en wordt afgerond in 2010.

Kosten: Ontwikkeling, realisatie en verspreiding € 105.000

2. Aanvullende activiteiten, projecten en publicaties

De aanvullende activiteiten, projecten en publicaties bestaan uit drie typen activiteiten:

- Ontwikkeling en verspreiding van leermiddelen en ondersteunend materiaal gericht op studenten met taal- en rekenachterstanden in met name mbo niveau 1 en 2 opleidingen. Deze activiteiten worden beschreven in paragraaf 2.1.
- Ontwikkeling van ondersteunend instrumentarium voor ontwikkeling en uitvoering van schoolexamens Nederlandse taal en rekenen. Deze activiteiten worden beschreven in paragraaf 2.2.
- Overige activiteiten en kostenposten. Deze worden beschreven in paragraaf 2.3.

2.1 Ontwikkeling en verspreiding van leermiddelen en ondersteunend materiaal

e. Drukkosten Taal in AKA

Doel: Zorgen dat de ontwikkelde Werkmap "Taal in AKA" op een praktische wijze beschikbaar komt voor alle AKA-opleidingen en andere potentiële belangstellenden (niveau 1 en 2, vmbo).

Wat: In 2009 is veel praktisch ondersteuningsmateriaal ontwikkeld dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van taalbeleid in AKA-opleidingen. De bedoeling is nu om dit materiaal te drukken en te bundelen in een losbladige uitgave en die aan alle AKA-opleidingen ter beschikking te stellen.

Tijdpad: Nog in 2009

Kosten: Beschikbaarstelling. Totaal: **€ 25.000**

f. Rekenen in AKA

Doel: Zorgen dat een Werkmap "Rekenen in AKA" op een praktische wijze beschikbaar komt voor alle AKA-opleidingen en andere potentiële belangstellenden (niveau 1 en 2, vmbo).

Wat: Ontwikkelen van praktisch ondersteuningsmateriaal dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid in AKA-opleidingen. Na ontwikkeling zal dit materiaal worden gedrukt en gebundeld in een losbladige uitgave die aan alle AKA-opleidingen ter beschikking wordt gesteld.

Tijdpad: Ontwikkeling start in 2009. Afronding, druk en verspreiding volgt in 2010.

Kosten: Ontwikkeling en beschikbaarstelling. Totaal: **€ 75.000**

g. Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas"

Doel: Zorgen dat een web-based applicatie ter beschikking komt, gericht op de vaardigheden lezen en luisteren, waarmee leerlingen en docenten in het mbo (opleidingsniveaus 1 t/m 4) kunnen vaststellen waar de taalontwikkeling stagneert, waaraan vervolgens een passend remediërend programma wordt gekoppeld.

Wat: De ontwikkeling van "Taal de Baas" is al gestart als pilot waarbij vier van de twaalf betrokken taal-onderdelen volledig worden uitgewerkt met oefenmaterialen. Voor de ontwikkeling van de ICT-applicatie is het echter nodig om meteen het totaal van de twaalf beoogde taal-gebieden te kunnen overzien. Ook is er veel behoefte in het veld aan alle twaalf onderdelen. Daarom wordt de pilot uitgebreid tot alle twaalf taal-onderdelen, zodat constructie van toets- en oefenmateriaal mogelijk is en over de volle linie een effectief instrument aangeboden kan worden. Mbo-deelnemers met een taalachterstand kunnen daarmee op speelse en effectieve wijze onderzoeken waar hun zwakke plek ligt en direct aan de slag om achterstanden weg te werken.

De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van *Taal de baas* als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor het gehele mbo.

Tijdpad: Ontwikkeling is al gestart in 2009 en wordt vervolgd in 2010. Testen, afronding, oplevering en verspreiding vindt plaats in 2010.

Kosten: Totaal

€ 850.000

h. Ontwikkeling remediërende programma's gericht op rekenen

Doel: Zorgen dat een (webbased) programma ter beschikking komt waarmee laaggeletterde jongeren en volwassenen mogelijkheden krijgen om hun rekenwiskundige kennis en vaardigheden op het niveau van elementaire gecijferdheid (1F) te brengen en zo mogelijk 2F te bereiken.

Wat: Het programma richt zich op doelgroepen van wie men zich in de mbo-opleidingen afvraagt of de referentieniveaus haalbaar zijn, zoals leerlingen van niveau 1 en 2 opleidingen en bbl-opleidingen. De doelgroep bestaat uit volwassenen, jongvolwassenen en jongeren die al een groot aantal ervaringen hebben opgedaan met kwantitatieve situaties in het dagelijks leven en met reken- en wiskunde onderwijs in hun schoolloopbaan. Die ervaringen waren meestal negatief. De leerstof wordt daarom digitaal aangeboden aan de hand van concrete en authentieke situaties, interactief en met ondersteuning van visualisaties (video's, foto's) en tekst (altijd ook als gesproken taal aangeboden). De inhoud dekt de domeinen van het referentiekader Meijerink. Materiaal kan gebruik worden voor doelgroep binnen mbo-opleidingen, maar wordt ook bruikbaar gemaakt voor andere doelgroepen. Bij het project worden mogelijkheden voor samenwerking onderzocht met ETV.

Tijdpad: Ontwikkeling start in 2009 en gaat door in 2010. Testen, afronding, oplevering en verspreiding vindt plaats in 2010.

Kosten:

€ 450.000

2.2 Ontwikkeling van ondersteunend instrumentarium voor schoolexamens Nederlandse taal en rekenen

i. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands

Doel: Zorgen dat mbo-instellingen kunnen beschikken over goede ondersteunende instrumenten om vanaf het wettelijk van kracht worden van het referentieniveau voor taal meteen aan kwalitatief hoogwaardige schoolexamens invulling te kunnen geven.

Wat: De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor taal in het mbo zal voor een gedeelte uit schoolexamens bestaan. Ook voor die niveaus waar centraal ontwikkelde examens worden ingevoerd, blijven schoolexamens bestaan omdat de centraal ontwikkelde examens niet alle elementen van de referentieniveaus toetsen en een examineringmix de validiteit verhoogt. In december 2009 heeft naar verwachting besluitvorming plaats gevonden over de beheersingsvaardigheden die in de schoolexamens taal aan de orde moeten komen. Het is van belang dat snel daarna een ontwikkeltraject start dat instellingen instrumenten biedt om vorm te geven aan kwalitatief hoogwaardige examens Nederlandse taal.

Tijdpad: Verkenning mogelijke invulling ondersteuning nog in 2009. Daadwerkelijke ontwikkeling, oplevering en verspreiding in 2010.

Kosten: Ontwikkeling van de instrumenten **€ 250.000**

j. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen

Doel: Zorgen dat mbo-instellingen kunnen beschikken over goede ondersteunende instrumenten om vanaf het wettelijk van kracht worden van het referentieniveau voor rekenen meteen aan kwalitatief hoogwaardige schoolexamens invulling te kunnen geven.

Wat: De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor rekenen in het mbo zal voor een gedeelte uit schoolexamens bestaan. Ook voor die niveaus waar centraal ontwikkelde examens worden ingevoerd, blijven schoolexamens bestaan omdat de centraal ontwikkelde examens niet alle elementen van de referentieniveaus toetsen en een examineringmix de validiteit verhoogt. In december 2009 heeft naar verwachting besluitvorming plaats gevonden over de beheersingsvaardigheden die in de schoolexamens rekenen aan de orde moeten komen. Het is van belang dat snel daarna een ontwikkeltraject start dat instellingen instrumenten biedt om vorm te geven aan kwalitatief hoogwaardige examens rekenen.

Tijdpad: Verkenning mogelijke invulling ondersteuning in 2009. Ontwikkeling start vroeg in 2010. Afronding, oplevering en verspreiding in 2010.

Kosten: Ontwikkeling van de instrumenten: **€ 250.000**

2.3 Overige activiteiten en kostenposten

k. ICO Taal en rekenen mbo

Doel: Ontwikkelen, in samenwerking met vier of vijf ROC's, van een webbased systeem dat planmatig en opbrengstgericht werken bij de opzet en uitvoering van taal- en rekenbeleid in het mbo ondersteunt en waarin verantwoording zit ingebouwd.

Wat: Het ICO-systeem is een webbased systeem dat de stappen genereert die in een school nodig zijn voor het opzetten en uitvoeren van verbeteringen. Het systeem biedt eenvoudig te hanteren mogelijkheden om betrokken partijen en partners op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen of de resultaten. In de afgelopen jaren is zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs ruime ervaring opgedaan met het ICO-systeem van Ideeën & Media VGP.

Ideeën & Media VGP heeft op basis van financiering door het ministerie van OCW ICO-Leerplus ontwikkeld, om de inzet van de leerplusmiddelen op scholen voor voortgezet onderwijs beter te structureren en te monitoren. Ideeën & Media VGP en de CED-Groep willen dit systeem bewerken voor de invoering van beleidsdoelstellingen taal en rekenen in het mbo. Het systeem is bij uitstek geschikt voor de opzet en uitvoering van plannen die aan een specifieke periode gebonden zijn.

De ontwikkeling van ICO Taal en rekenen mbo kan door de ervaring van de samenwerkende partijen snel en efficiënt plaatsvinden. Het helpt de deelnemende roc's hun plannen op het gebied van taal en rekenen op een systematische en inzichtelijke manier uit te werken. En het helpt hen bij het monitoren van dit beleid en het doorvoeren van verbeteringen.

Tijdpad: Ontwikkeling en testen start in 2009. Oplevering vindt gefaseerd plaats vanaf 2009. Afronding in 2010.

Kosten: Ontwikkeling van de instrumenten: € 200.000

l. Bloemlezing Implementatieplannen Nederlandse taal en rekenen mbo

Doel: Toegankelijk maken van goede voorbeelden en originele aanpakken uit de Implementatieplannen taal en rekenen mbo.

Wat: Verwacht wordt dat de meeste mbo-instellingen voor 1 april 2010 een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op zullen stellen voor de periode 1 januari 2010 t/m 31 december 2013. Deze plannen zullen de instellingen stimuleren om het taal- en rekenbeleid opnieuw in te richten. De plannen zullen waarschijnlijk onderling aanzienlijk verschillen, ook omdat het taal- en rekenbeleid op dit moment van instelling tot instelling sterk varieert.

Voor de verdere ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid in de instellingen kan het inspirerend werken om kennis te nemen van een aantal goede voorbeelden op mbo-instellingen. Deze zullen daarom in een bloemlezing toegankelijk worden gemaakt.

Tijdpad: zomer 2010.

Kosten: Selectie voorbeelden en schrijven publicatie + drukkosten: € 20.000

m. Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag

Doel: Verzekeren dat de in deze aanvraag genoemde aanvullende activiteiten de bedoelde producten in het bedoelde tijdpad opleveren.

Wat: Inzake alle in deze aanvraag genoemde activiteiten voert het Steunpunt taal en rekenen mbo actieve regie. Ontwikkelaars dienen geselecteerd te worden. Er moeten goede contracten met hen worden gesloten. De ontwikkelingen moeten gemonitord en soms actief begeleid worden. Kortom: Actieve aansturing is nodig om te verzekeren dat de extra activiteiten de bedoelde kwaliteit opleveren.

Tijdpad: Najaar 2009 – einde 2010.

Kosten: Personele kosten steunpunt:

€ 100.000

TOTAAL

€ 2.440.000

CFI

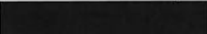
Steunpunt taal en rekenen MBO Doc 8

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.cfi.nl

Datum
- 6 OKT. 2009
Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/99430M
Doorkiesnummer

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs
De heer
Postbus 7001
6710 CB EDE

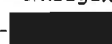

Onderwerp
Subsidieaanvraag Steunpunt Taal en Rekenen mbo ten
behoefte van specifieke activiteiten en projecten
verplichtingsnummer: 61200 - 15602

Geachte heer

Uw subsidieaanvraag ten behoeve van het uitvoeren van specifieke activiteiten en projecten door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo d.d. 21 september 2009 heb ik ontvangen.

Hierbij zend ik u de beschikking tot subsidieverlening voor het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode van 1 juni 2009 tot en met 31 december 2010. In oktober 2009 ontvangt u een voorschot van € 1.952.000,00 (80% van € 2.440.000,00). Na ontvangst en goedkeuring van een tussenrapportage zoals bedoeld in artikel 5, vierde lid van de subsidiebeschikking, ontvangt u in augustus 2010 een voorschot van € 488.000,00 (de resterende 20%). Uiterlijk 1 april 2011 dient u het verzoek om subsidievaststelling in. Het verzoek om subsidievaststelling bevat tevens het verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over van de periode van 2008-2009.

Het project (de gehele projectperiode) wordt op basis van werkelijk gemaakte kosten tot maximaal van € 2.440.000,00 vastgesteld. Uw verzoek dient u, onder vermelding van datum en kenmerk van deze goedkeuringsbrief, uiterlijk 1 april 2011 te verantwoorden aan CFI, unit OND/ODV, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer. Tevens verleen ik u hierbij toestemming om een egalisatiereserve te vormen.

Heeft u vragen? Op www.cfi.nl vindt u Instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt natuurlijk ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum onderwijs of mailen naar ico@cfi.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via de telefoonnummers: 079 - (P0), 079- (VO) of 079- (BVE/HO).

Hoogachtend,
namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Blijsterveldt-Vliegenthart,

(drs. clustermanager OND/ODB)

Agentschap van het
Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

 1 PK 2150

CFI

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.cfi.nl

Datum
- 6 OKT. 2009
Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/91589U
Doorkiesnummer

Onderwerp

Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van specifieke activiteiten en projecten door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo.

**De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegthart,**

Gelet op artikel 4, eerste lid, aanhef, onder a, van de Wet overige OCW-subsidies;

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. staatssecretaris: de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- b. subsidieontvanger: de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs te Ede;
- c. Awb: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel van de subsidie

- 1. De staatssecretaris verleent projectsubsidie aan subsidieontvanger voor de uitvoering van het projectplan ter zake specifieke activiteiten, projecten en publicaties op grond van de door subsidieaanvrager op 21 september 2009 ingediende subsidieaanvraag, het daarvan deel uitmakende projectplan en bijbehorende begroting.
- 2. De activiteit genoemd in het eerste lid, wordt uitgevoerd overeenkomstig de op 21 september 2009 ingediende subsidieaanvraag, het daarvan deel uitmakend projectplan en de bij behorende begroting en omvat onder meer de volgende hoofdactiviteiten:
 - a. Activiteiten gericht op ondersteuning bij implementatieplannen taal en rekenen.
 - b. Activiteiten gericht op ontwikkeling van ondersteund materiaal, voor specifieke doelgroepen in het mbo zoals jongeren en volwassenen in mbo 1 en 2, jongeren en volwassenen in bbl-opleidingen, en voor mbo-opleidingen gericht op beroepen in de onderwijssector.
 - c. Activiteiten gericht op ontwikkeling van ondersteunend materiaal ten behoeve van uitvoering en afname van schoolexamens op basis van de nieuwe referentieniveaus taal en rekenen.

Doel van de aanpak is dat op deze wijze voor onderwijsinstellingen tijdig ondersteunende materialen beschikbaar komen die gebaseerd zijn op het referentiekader taal en rekenen, en die gericht zijn op doelgroepen en/of gebieden waarvoor op dit moment nog geen goed materiaal voor handen is. Deze ondersteunende materialen worden zo veel mogelijk gratis ter beschikking gesteld en breed verspreid. Onderwijsinstellingen worden betrokken bij de ontwikkeling en het testen van de materialen en - waar mogelijk - wordt aangesloten is bij reeds bestaande ontwikkelingen.

Artikel 3 Subsidiebedrag

1. De subsidie bedraagt maximaal € 2.440.000,00.
2. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 1.952.000,00 wordt verstrekt in oktober 2009.
3. Het resterende bedrag van € 488.000,00 wordt bij wijze van voorschot betaald in augustus 2010 na ontvangst en goedkeuring van een tussenrapportage zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid.
4. Het subsidieverleningstijdvak loopt van 1 juni 2009 tot en met 31 december 2010.
5. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.
6. De bedragen worden overgemaakt onder vermelding van het kenmerk van deze beschikking en **verplichtingsnummer 61200-15602.**

Artikel 4 Niet vervullen begrotingsvoorwaarde

In het geval van het niet vervullen van de voorwaarde, bedoeld in artikel 4:34, eerste lid, van Awb, wordt het verleende subsidiebedrag verlaagd tot het bedrag dat na de vaststelling van de begroting ter beschikking staat.

Artikel 5 Nadere subsidieverplichtingen

1. Subsidieontvanger zendt uiterlijk 1 december 2009 een nader gespecificeerde begroting aan het Ministerie van OCW, directie BVE, Postbus 16385, 2500 BJ Den Haag t.a.v. [REDACTED]
2. Subsidieontvanger verstrekt uiterlijk 1 juli 2010 in een tussenrapportage een overzicht van de stand van zaken van het project over de periode van 1 juni 2009 tot en met 1 juni 2010.
3. De subsidieontvanger kan een egalisatiereserve vormen als bedoeld in artikel 4:72 van Awb.

Artikel 6 Wijzigingen

Eventuele aanpassingen in de, in het projectplan en/of de begroting vastgelegde wijze van uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit worden vooraf schriftelijk ter goedkeuring aan de staatssecretaris voorgelegd. Met de voorgestelde wijzigingen wordt geen aanvang gemaakt voordat de schriftelijke goedkeuring hiertoe van de staatssecretaris is ontvangen.

Artikel 7 Besteding middelen

De subsidie wordt uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt. Eventueel in het kader van de subsidiebeschikking niet-bestede middelen of overschotten na afloop van het project worden teruggevorderd.

Artikel 8 Subsidievaststelling

1. Subsidieontvanger dient uiterlijk 1 april 2011 een verzoek tot vaststelling van de subsidie in bij de staatssecretaris (zenden aan CFI, unit OND, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer).

2. De aanvraag bedoeld in het eerste lid, omvat een activiteitenverslag en is voorzien van een financiële verantwoording waarin de werkelijke uitgaven herkenbaar zijn opgenomen. Tevens omvat de aanvraag een verklaring omtrent de getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 Burgerlijk Wetboek.
3. In het financieel verslag en in het activiteitenverslag wordt tot uitdrukking gebracht in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, alsmede dat de subsidie op doelmatige wijze is besteed.
4. In de financiële verantwoording wordt inzicht verschaft over de aanwending van de verstrekte middelen in relatie tot de kosten van het project.

Artikel 9 Informatieverschaffing

1. Subsidieontvanger verstrekt de staatssecretaris en door deze aangewezen personen de gevraagde inlichtingen.
2. Subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de staatssecretaris en door deze aangewezen personen volledige inzage hebben in de boeken en bescheiden, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.
3. Subsidieontvanger verleent de staatssecretaris en door deze aangewezen personen toegang tot de door haar gebruikte plaatsen.
4. Zolang de subsidie nog niet is vastgesteld stelt subsidieontvanger de staatssecretaris onverwijld in kennis van na de aanvraag tot subsidieverlening opgekomen of bekend geworden feiten of omstandigheden die redelijkerwijs van belang zijn voor de vaststelling van de subsidie.

namens deze,

(drs. [redacted] clustermanager OND/ODB)

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de wet Overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet alsmede de subsidiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Postbus 7001
6710 CB Ede

info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw [redacted], directeur BVE, IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	22 juli 2010	Contactpersoon	[redacted]
Onze referentie	7708 / [redacted] / steunpunt	Doorkiesnummer	[redacted]
Onderwerp	Tussenrapportage aanvullende activiteiten	Bijlage(n)	2

Geachte mevrouw [redacted],

Bij beschikking van 6 oktober 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo subsidie ontvangen voor aanvullende activiteiten, projecten en publicaties zoals beschreven in de aanvraag aanvullende financiering 2009-2010 van 21 september 2009.

De volgens de beschikking vereiste tussenrapportage treft u hierbij aan. Daarin hebben we de activiteiten inclusief beschrijving overgenomen uit de aanvraag van 21 september 2009. Na de beschrijving volgt steeds de informatie over de stand van zaken per 1 juli 2010 zodat een helder beeld ontstaat van de mate van realisatie. De financiële tussenrapportage is in een afzonderlijke bijlage opgenomen.

De aanvraag bevatte het voorstel om instrumenten te ontwikkelen die instellingen zouden ondersteunen bij het ontwikkelen van instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen. In de rapportage doen we het voorstel de daarvoor gereserveerde middelen ook in te zetten voor activiteiten ter ondersteuning van de instellingen bij de invoering van de centrale digitale examinering. We vragen uw akkoord op dat voorstel.

In verband met de doorloop van enkele activiteiten tot ten minste in 2011 verzoeken we u tevens om de mogelijkheid de financiering daarvan - op basis van de begroting uit de aanvraag van 21 september 2010 - tot in 2011 te laten doorlopen.

[redacted]

CC: [redacted] (Beleidsdirectie BVE)
[redacted] (MBO 2010)
[redacted] (Steunpunt taal en rekenen mbo)

Tussenrapportage aanvullende activiteiten 2009-2010

Deze tussenrapportage betreft de activiteiten, projecten en producten zoals beschreven in de aanvraag voor aanvullende financiering van 21 september 2009. In de beschrijving van de stand van zaken op 1 juli 2010 houden we de volgorde aan van de aanvraag. We nemen per activiteit, product of project de beschrijving uit de aanvraag over en vermelden direct daarachter de huidige situatie met betrekking tot de uitvoering.

Achtereenvolgens komen de volgende activiteiten uit de aanvraag aan de orde:

1. Extra activiteiten in opdracht van het ministerie van OCW

- a. Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op te stellen*
- b. Analyse Implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen*
- c. Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage van het Steunpunt*
- d. Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent*

2. Aanvullende activiteiten, projecten en publicaties

2.1 Ontwikkeling en verspreiding van leermiddelen en ondersteunend materiaal

- e. Taal in AKA*
- f. Rekenen in AKA*
- g. Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas"*
- h. Ontwikkeling remediërende programma's gericht op rekenen*

2.2 Ontwikkeling van ondersteunend instrumentarium voor schoolexamens Nederlandse taal en rekenen

- i. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands*
- j. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen*

2.3 Overige activiteiten en kostenposten

- k. ICO Taal en rekenen mbo*
- l. Bloemlezing Implementatieplannen Nederlandse taal en rekenen mbo*

Bijlage: Financiële verantwoording

a. Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op te stellen

Doel: Mbo-instellingen beschikken tijdig (voor 1 januari 2010) over een handzaam instrument dat hen kan helpen om een kwalitatief hoogwaardig Implementatieplan taal en rekenen mbo op te stellen.

Wat: Op grond van de "Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo" moeten mbo-instellingen voor 1 april 2010 een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen opstellen voor de periode 1 januari 2010 t/m 31 december 2013. Het Steunpunt taal en rekenen mbo wil instellingen een praktisch hulpmiddel bieden dat de instellingen kunnen gebruiken om het Implementatieplan op te stellen. Gedacht wordt aan een uitgebreide, (voorbeeld)inhoudsopgave, met toelichting en voorbeelden. Mogelijk te lanceren en presenteren in een of enkele bijeenkomsten.

Tijdpad: oktober – december 2009

Stand van zaken 1 juli 2010

In het najaar van 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo in samenhang twee hulpmiddelen laten ontwikkelen ter ondersteuning van de mbo-instellingen bij het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen:

1. Een handreiking voor het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen. Zie hieronder.
2. Het ICO-systeem taal en rekenen mbo. Zie onder k.

De handreiking

Het Cinop heeft in opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo een handreiking geschreven voor het opstellen van een implementatieplan taal en rekenen. De handreiking is een format; het geeft geen inhoudelijk advies. Hij is verschenen in een korte versie en een uitgebreide versie. De uitgebreide versie biedt naast de beknopt omschreven handreiking en format een uitgebreide toelichting en meer achtergrondinformatie. De handreiking is gepresenteerd tijdens de flitsbijeenkomst van 20 november 2009. Uit de analyse van de implementatieplannen blijkt dat hij door diverse mbo-instellingen is gebruikt bij het opstellen van het implementatieplan.

b. Analyse Implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen

Doel: Instellingen krijgen (vergelijkende) inhoudelijke feedback op hun ingediende plan.

Wat: Verwacht wordt dat voor 1 april 2010 circa 65 instellingen een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen in zullen dienen. Deze 65 plannen zullen worden geanalyseerd. Het resultaat van deze analyse wordt teruggekoppeld naar de afzonderlijke individuele instellingen.

Tijdpad: maart - april 2010

Stand van zaken op 1 juli 2010

Op 1 april moesten de bekostigde instellingen het implementatieplan bij DUO (Cfi) ingeleverd hebben. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) controleerde de plannen op volledigheid en stuurde ze vervolgens door naar het Steunpunt. Het Steunpunt heeft in totaal de plannen van 65 bekostigde mbo-instellingen van DUO ontvangen.

Op 1 februari 2010 heeft het Steunpunt de CvB's van de 65 bekostigde mbo-instellingen een mail gestuurd met daarin onder andere de vraag naar eventuele wensen in verband met de terugkoppeling over het implementatieplan. Instellingen die op 1 maart 2010 nog niet gereageerd hadden ontvingen op 9 maart 2010 nog een herinneringsmail. Soms was nog telefonisch contact nodig. Uiteindelijk is van 37 instellingen een antwoordmail ontvangen.

In de maanden april en mei is door [REDACTED] en [REDACTED] de analyse van de ontvangen implementatieplannen uitgevoerd. Aan de basis van de analyse lag een in nauwe samenwerking met het Steunpunt ontwikkeld analyseformat, met daarin ruimte voor de door de instelling zelf aangegeven specifieke aandachtspunten. In de maand juni is voor de individuele instellingen de inhoud van de terugkoppeling bepaald en geformuleerd. Op 2, 3 en 4 juli zijn per mail de terugkoppelingen per instelling via de contactpersonen voor het implementatieplan naar de mbo-instellingen gestuurd. Als er vanuit de instelling belangstelling is voor een gesprek met het Steunpunt over de terugrapportage kan daarvoor een afspraak worden gemaakt.

c. Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage van het Steunpunt

Doel: Inzicht geven aan de staatssecretaris, het parlement en de mbo-sector wat het beeld van het Steunpunt is van de stand van zaken m.b.t. de invoering van de referentieniveaus voor taal en rekenen.

Wat: De ingediende implementatieplannen worden ook geanalyseerd op sectorniveau. Het beeld van de implementatie dat hieruit ontstaat wordt gecombineerd met informatie uit andere bronnen en activiteiten, zodat in de zomer van 2010 een stand van zaken kan worden gegeven in de voortgangsrapportage van het Steunpunt.

Tijdpad: mei - juni 2010

Stand van zaken op 1 juli 2010

Het Steunpunt heeft [REDACTED] en [REDACTED] gevraagd in een rapportage van de analyse van de implementatieplannen het landelijk beeld te schetsen dat uit de analyse naar voren komt. De opdracht bevat ook de selectie en beschrijving van goede voorbeelden uit de plannen met het oog op de bloemlezing (zie onderdeel I) Tijdpad:

Eindrapportage	1 juli
Publieksversie	15 september
Samenstelling bloemlezing	15 september

d. Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent

Doel: Zorgen dat docenten van de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent beschikken over aantrekkelijke en effectieve instrumenten om hun studenten toe te rusten tot leesbevorderende activiteiten in de kinderopvang /VVE en het basisonderwijs.

Wat: Voorlezen en leesbevordering in kinderopvang/VVE en basisonderwijs zijn belangrijk voor de taalontwikkeling van kinderen. Uit onderzoek blijkt dat docenten in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent onvoldoende beschikken over methoden en instrumenten die nodig zijn om bij hun studenten het vermogen te ontwikkelen om leesbevorderende activiteiten te ondernemen.

Dit project behelst de samenstelling van een flexibel in te zetten bronnenboek voor de mbo-opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent. Het bevat materialen waarmee de toekomstige groepsleid(st)ers kinderopvang en onderwijsassistenten competenties kunnen ontwikkelen op het gebied van voorlezen en leesbevordering. Het bronnenboek ondersteunt docenten daarbij, op een didactisch onafhankelijke manier. De opzet van het project is afgestemd met de BTG GDW.

Tijdpad: Het project start in 2009 en wordt afgerond in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

In opdracht van Stichting Lezen en het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft Cinop een project gestart voor leesbevordering in de opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent. Een belangrijk aandachtspunt van dit project is het stimuleren van leesplezier en de literaire competenties van studenten op het gebied van kinder- en jeugdliteratuur. Centraal in het project staat het samenstellen van een 'bronnenboek' waaruit docenten kunnen putten bij de begeleiding van de competentieontwikkeling van hun studenten op het gebied van voorlezen en leesbevordering. Het eerste concept van dit bronnenboek zal in juni 2010 gereed komen.

De projecttijd van de zomer 2010 tot en met eind 2010 zal achtereenvolgens besteed worden aan:

- Het definitief maken van het bronnenboek;
- Het ontwikkelen en uitvoeren van workshops voor docenten om een goed gebruik van alle beschikbare materialen en middelen op het gebied van voorlezen en leesbevordering te bevorderen;
- Het opzetten van een monitoronderzoek om zo projectopbrengsten te verzamelen. De opbrengsten zullen in het vroege voorjaar van 2011 inzichtelijk worden gemaakt.

e. Taal in AKA

Doel: Zorgen dat de ontwikkelde Werkmap "Taal in AKA" op een praktische wijze beschikbaar komt voor alle AKA-opleidingen en andere potentiële belangstellenden (niveau 1 en 2, vmbo).

Wat: In 2009 is veel praktisch ondersteuningsmateriaal ontwikkeld dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van taalbeleid in AKA-opleidingen. De bedoeling is nu om dit materiaal te drukken en te bundelen in een losbladige uitgave en die aan alle AKA-opleidingen ter beschikking te stellen.

Tijdpad: Nog in 2009

Stand van zaken op 1 juli 2010

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft in het schooljaar 2009 de drukkosten voor haar rekening genomen van de publicatie 'Taal en AKA'. Deze publicatie is tot stand gekomen in de periode vóór en aan het begin van de oprichting van het Steunpunt.

Taal en AKA is een praktische handreiking om aan de slag te gaan met taal in de AKA en overige laag-niveau mbo-opleidingen. Taal en AKA is geschreven voor iedereen die werkt met deze doelgroep. De publicatie is te bestellen bij het Steunpunt taal en rekenen mbo (tegen kosten) of te downloaden als pdf-bestand via de website van het Steunpunt.

f. Rekenen in AKA

Doel: Zorgen dat een Werkmap "Rekenen in AKA" op een praktische wijze beschikbaar komt voor alle AKA-opleidingen en andere potentiële belangstellenden (niveau 1 en 2, vmbo).

Wat: Ontwikkelen van praktisch ondersteuningsmateriaal dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid in AKA-opleidingen. Na ontwikkeling zal dit materiaal worden gedrukt en gebundeld in een losbladige uitgave die aan alle AKA-opleidingen ter beschikking wordt gesteld.

Tijdpad: Ontwikkeling start in 2009. Afronding, druk en verspreiding volgt in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

In opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo en MBO2010 heeft de werkgroep Rekenen AKA de Rekenwijzer AKA ontwikkeld. De Rekenwijzer AKA richt zich op het aanleren, onderhouden en gebruiken van rekenvaardigheden binnen de AKA-opleidingen. De relatie met de praktijk, de verschillende contexten waarin de deelnemer leert en werkt staat centraal. Centraal stond het principe dat de AKA-doelgroep in het functioneren op de arbeidsmarkt en in hun sociale leven gebaat is bij het optimaal ontwikkelen van gecijferdheid.

Hoewel de Rekenwijzer AKA in eerste instantie is bedoeld voor AKA-deelnemers is hij ook bruikbaar voor andere niveau 1 opleidingen en voor niveau 2 opleidingen.

De publicatie is te bestellen bij het Steunpunt taal en rekenen mbo (tegen kosten) of te downloaden als pdf-bestand via de website van het Steunpunt.

g. Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas"

Doel: Zorgen dat een web-based applicatie ter beschikking komt, gericht op de vaardigheden lezen en luisteren, waarmee leerlingen en docenten in het mbo (opleidingsniveaus 1 t/m 4) kunnen vaststellen waar de taalontwikkeling stagneert, waaraan vervolgens een passend remediërend programma wordt gekoppeld.

Wat: De ontwikkeling van "Taal de Baas" is al gestart als pilot waarbij vier van de twaalf betrokken taal-onderdelen volledig worden uitgewerkt met oefenmaterialen. Voor de ontwikkeling van de ICT-applicatie is het echter nodig om meteen het totaal van de twaalf beoogde taal-gebieden te kunnen overzien. Ook is er veel behoefte in het veld aan alle twaalf onderdelen. Daarom wordt de pilot uitgebreid tot alle twaalf taal-onderdelen, zodat constructie van toets- en oefenmateriaal mogelijk is en over de volle linie een effectief instrument aangeboden kan worden. Mbo-deelnemers met een taalachterstand kunnen daarmee op speelse en effectieve wijze onderzoeken waar hun zwakke plek ligt en direct aan de slag om achterstanden weg te werken.

De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van *Taal de baas* als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor het gehele mbo.

Tijdpad: Ontwikkeling is al gestart in 2009 en wordt vervolgd in 2010. Testen, afronding, oplevering en verspreiding vindt plaats in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Bureau ICE en het ITTA ontwikkelen een diagnostisch/remediërend programma voor de taalzwakke mbo-studenten: *Taal de Baas!* Het is een digitaal instrumentarium dat naast bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden, gebruikt kan worden.

De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van *Taal de Baas* als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor de gehele mbo.

De ontwikkeling van *Taal de Baas* is gestart in 2009. Fase 1, de ontwikkeling van het functioneel ontwerp van het systeem, is afgerond. Op basis van dit functioneel ontwerp wordt nu het systeem 'gebouwd'. Inhoudelijk is al veel diagnostisch/remediërend materiaal ontwikkeld. Medio september 2010 zal voor het eerst proefgedraaid kunnen worden met *Taal de Baas*. Bij het vormgeven van *Taal de Baas* in de digitale omgeving worden studenten van het Grafisch Lyceum Utrecht betrokken.

Taal de Baas zal volgens de planning in maart 2011 operationeel zijn.

h. Ontwikkeling remediërende programma's gericht op rekenen

Doel: Zorgen dat een (webbased) programma ter beschikking komt waarmee laaggeletterde jongeren en volwassenen mogelijkheden krijgen om hun rekenwiskundige kennis en vaardigheden op het niveau van elementaire gecijferdheid (1F) te brengen en zo mogelijk 2F te bereiken.

Wat: Het programma richt zich op doelgroepen van wie men zich in de mbo-opleidingen afvraagt of de referentieniveaus haalbaar zijn, zoals leerlingen van niveau 1 en 2 opleidingen en bbl-opleidingen. De doelgroep bestaat uit volwassenen, jongvolwassenen en jongeren die al een groot aantal ervaringen hebben opgedaan met kwantitatieve situaties in het dagelijks leven en met reken- en wiskunde onderwijs in hun schoolloopbaan. Die ervaringen waren meestal negatief. De leerstof wordt daarom digitaal aangeboden aan de hand van concrete en authentieke situaties, interactief en met ondersteuning van visualisaties (video's, foto's) en tekst (altijd ook als gesproken taal aangeboden). De inhoud dekt de domeinen van het referentiekader Meijerink. Materiaal kan gebruik worden voor doelgroep binnen mbo-opleidingen, maar wordt ook bruikbaar gemaakt voor andere doelgroepen. Bij het project worden mogelijkheden voor samenwerking onderzocht met ETV.

Tijdpad: Ontwikkeling start in 2009 en gaat door in 2010. Testen, afronding, oplevering en verspreiding vindt plaats in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

GoedRekenen

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft APS-Gecijferd! de opdracht gegeven om in samenwerking met de Stichting Alfabet, de Hogeschool Utrecht, lectoraat Gecijferdheid en de Stichting Expertisecentrum ETV.nl een demoversie te ontwikkelen van een web based leermiddel. Met behulp van dit leermiddel kunnen (jong-)volwassen rekenzwakke deelnemers op een voor hen effectieve en aansprekende manier de rekenvaardigheid verhogen. Dat is belangrijk voor de kwaliteit van hun participatie in de maatschappij, maar ook voor de generaties waarvan zij de ouders zijn. Het materiaal sluit aan op de belevingswereld van volwassenen.

Het leermiddel zal zich richten op referentieniveau 2F voor de doelgroep die veelal 1F niet heeft afgerond.

De te ontwikkelen demo is fase 1 van de ontwikkeling van een totaal programma GoedRekenen. De ontwikkeling is gestart in mei 2010 en de opleverdatum is uiterlijk 31 december 2010.

Na een evaluatiefase volgt besluitvorming over de ontwikkeling van het hele programma. Dit vervolg wordt in twee fasen gesplitst. Het volledige programma kan in september 2013 opgeleverd worden. Indicatoren voor succes zijn het aantal individuen dat daadwerkelijk met het leermiddel gaat werken en het effect op het rekenniveau dat dat sorteert. Voor beide indicatoren kunnen volautomatisch en in real-time kerncijfers geaggregeerd worden via de monitoring van het webbased gebruik.

i. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands

Doel: Zorgen dat mbo-instellingen kunnen beschikken over goede ondersteunende instrumenten om vanaf het wettelijk van kracht worden van het referentieniveau voor taal meteen aan kwalitatief hoogwaardige schoolexamens invulling te kunnen geven.

Wat: De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor taal in het mbo zal voor een gedeelte uit schoolexamens bestaan. Ook voor die niveaus waar centraal ontwikkelde examens worden ingevoerd, blijven schoolexamens bestaan omdat de centraal ontwikkelde examens niet alle elementen van de referentieniveaus toetsen en een examineringmix de validiteit verhoogt. In december 2009 heeft naar verwachting besluitvorming plaats gevonden over de beheersingsvaardigheden die in de schoolexamens taal aan de orde moeten komen. Het is van belang dat snel daarna een ontwikkeltraject start dat instellingen instrumenten biedt om vorm te geven aan kwalitatief hoogwaardige examens Nederlandse taal.

Tijdpad: Verkenning mogelijke invulling ondersteuning nog in 2009. Daadwerkelijke ontwikkeling, oplevering en verspreiding in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Met de brief van 29 januari 2010 van de staatssecretaris aan de CvB's van de mbo-instellingen is duidelijkheid gekomen over de verdeling van de inhoud van referentieniveau 3F over centrale examens en/of schoolexamens. Het referentieniveau 3F rekenen valt geheel onder de centrale examinering en voor taal 3F geldt dat voor het domein lezen en het subdomein luisteren. Ook werd duidelijk dat een (sub)domein van een referentieniveau getoetst wordt in een schoolexamen of in een centraal examen; er is nooit sprake van èn-èn (zoals in het voortgezet onderwijs).

De consequentie van deze beslissingen is dat er vanaf het moment dat er een centraal examen is alleen nog een schoolexamen bestaat voor spreken en schrijven, met daarin (al dan niet volledig) geïntegreerd het domein begrippenlijst en taalverzorging. In de jaren voordat er een centraal examen is zullen de instellingen tijdelijk nog wel moeten voorzien in een schoolexamen dat voor Nederlandse taal en voor rekenen alle domeinen dekt van het referentieniveau 3F. De inspectie zal echter in ieder geval in 2010/2011 geen onderzoek verrichten naar de kwaliteit van de examens voor rekenen en het onderzoek naar de instellingsexamens taal niet betrekken in het eindoordeel over de kwaliteit van de examens van de instelling.

Dit alles perkt het bereik en belang van instellingsexamens voor de referentieniveaus 3F Nederlandse taal en rekenen in op een wijze die niet kon worden voorzien op het moment dat het voorstel voor de aanvullende activiteiten werd gedaan. Het heeft gevolgen gehad voor het ter hand nemen van het (laten) ontwikkelen van instrumenten voor schoolexamens Nederlandse taal en rekenen. Het leek niet zinvol veel de begrote bedragen volledig te besteden aan de ontwikkeling van ondersteunende instrumenten

voor examens die slechts tijdelijk als schoolexamen moeten worden afgenomen.

Besloten is voorlopig in ieder geval op de volgende drie sporen verder te gaan:

1. Ontwikkelen van een algemene handreiking instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen. Na een offerte-procedure waarbij aan 4 instellingen gevraagd is een offerte in te dienen is de opdracht verleend aan de CED-groep. Zie verder onder j.
2. Heel direct vraaggericht werken door het aanbod te doen ondersteuning te bieden bij het gezamenlijk ontwikkelen van schoolexamens rekenen. Het Steunpunt huurt daarvoor deskundigen in op het gebied van rekenen en/of toetsen en voorziet indien gewenst in een locatie. Gezien het tijdelijke en toezichtloze karakter van instellingsexaminering rekenen lijkt een dergelijk kleinschalig maatwerk-aanbod passend. Het aanbod is via de netwerken rekenen en via de website bekend gemaakt. Het aantal geïnteresseerden lijkt voorlopig beperkt, maar kan in de loop van het cursusjaar 2010/2011 nog toenemen.
3. De activiteiten niet te beperken tot de voorbereiding van instellingsexamens, maar uit te breiden tot de voorbereiding op de centrale examinering betrekken. Invoering van digitale centrale examinering is een complexe operatie. Niet alleen voor het College van Examens en het Cito, maar vooral ook voor de mbo-instellingen. Er is in feite sprake van twee vernieuwingsoperaties in één keer: invoering van centrale examinering en invoering van digitale examinering. Het vraagt om een zorgvuldige en nauwe samenwerking tussen mensen op verschillende plaatsen in de organisatie van een mbo-instelling en tussen de instelling en de landelijke organisatie (via Cito en CvE). Het belang is groot. In de examinering mag er niks mis gaan: er hangt voor deelnemers te veel vanaf. Goede communicatie en goede communicatielijnen zijn cruciaal in de voorbereiding. In de brief van 29 januari aan de besturen van de mbo-instellingen heeft de staatssecretaris het Steunpunt daarin een centrale rol toebedacht. Het Steunpunt heeft dat opgepakt met het uitbrengen van een nieuwsbrief ('Flitsbericht'), maar ook met de organisatie van een conferentie over de examinering taal en rekenen en het al ten samenstellen van een aantrekkelijk, goed leesbaar verslag daarvan (zie verder hieronder). Op 13 september volgt in het verlengde van deze conferentie een bijeenkomst voor de centrale contactpersonen (namens het cvb) die een belangrijke plaats hebben in de communicatie over de invoering van de centrale examinering. Het voorstel is om deze activiteiten te financieren uit de in totaal € 500.000 die bestemd was voor ondersteunende instrumenten voor de schoolexamens Nederlandse taal en rekenen.

j. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen

Doel: Zorgen dat mbo-instellingen kunnen beschikken over goede ondersteunende instrumenten om vanaf het wettelijk van kracht worden van het referentieniveau voor rekenen meteen aan kwalitatief hoogwaardige schoolexamens invulling te kunnen geven.

Wat: De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor rekenen in het mbo zal voor een gedeelte uit schoolexamens bestaan. Ook voor die niveaus waar centraal ontwikkelde examens worden ingevoerd, blijven schoolexamens bestaan omdat de

centraal ontwikkelde examens niet alle elementen van de referentieniveaus toetsen en een examineringmix de validiteit verhoogt. In december 2009 heeft naar verwachting besluitvorming plaats gevonden over de beheersingsvaardigheden die in de schoolexamens rekenen aan de orde moeten komen. Het is van belang dat snel daarna een ontwikkeltraject start dat instellingen instrumenten biedt om vorm te geven aan kwalitatief hoogwaardige examens rekenen.

Tijdpad: Verkenning mogelijke invulling ondersteuning in 2009. Ontwikkeling start vroeg in 2010. Afronding, oplevering en verspreiding in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Handreiking instellingsexamens

De CED-Groep ontwikkelt in opdracht van en in samenwerking met het Steunpunt taal en rekenen mbo een handreiking voor het ontwikkelen en inkopen van instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen.

Het doel van deze handreiking is tweeledig:

1. Het informeren over de regelgeving omtrent examinering Nederlandse taal en rekenen in het mbo de komende jaren;
2. Het geven van tips voor de vormgeving en de inrichting van instellingsexamens en de afweging van de keuze tussen zelf ontwikkelen of inkopen van examens.

De handreiking is op 12 juli 2010 ter beschikking gekomen via de website van het Steunpunt.

Conferentie Examineren Taal en Rekenen

Op 8 en 17 juni hebben er twee regionale werkconferenties Examineren Taal en Rekenen plaatsgevonden. Deze conferenties zijn geïnitieerd en inhoudelijk vormgegeven door MBO-Raad, het College voor Examens en het Steunpunt taal en rekenen mbo gezamenlijk. Het doel van de conferenties was vooral om de verschillende partijen die betrokken zijn bij de invoering van Centraal Ontwikkelde Examens bij elkaar te brengen en te laten ervaren wat er allemaal nodig is om vanaf 2013/2014 de centrale examinering van Nederlandse taal en rekenen goed te laten verlopen. Binnen de instellingen gaat het dan om de examenbureaus, de ICT-afdelingen en de beleidsmedewerkers taal en rekenen. Gezamenlijk is gekeken naar organisatorische, logistieke, beleidsmatige en ICT-gerelateerde aspecten van de implementatie. Bij de plenaire inleidingen en in de workshops voor de beleidsmedewerkers is ook ingegaan op de invoering van de instellingsexamens tijdens de implementatieperiode en vanaf 2013/2014.

Omdat de inhoud van de conferenties ook voor veel niet-aanwezigen van belang is, wordt een aantrekkelijk inhoudelijk beeldverslag gemaakt. Het verslag is op 12 juli 2010 op de website gepubliceerd.

k. ICO Taal en rekenen mbo

Doel: Ontwikkelen, in samenwerking met vier of vijf ROC's, van een webbased systeem dat planmatig en opbrengstgericht werken bij de opzet en uitvoering van taal- en rekenbeleid in het mbo ondersteunt en waarin verantwoording zit ingebouwd.

Wat: Het ICO-systeem is een webbased systeem dat de stappen genereert die in een school nodig zijn voor het opzetten en uitvoeren van verbeteringen. Het systeem biedt eenvoudig te hanteren mogelijkheden om betrokken partijen en partners op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen of de resultaten. In de afgelopen jaren is zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs ruime ervaring opgedaan met het ICO-systeem van Ideeën & Media VGP.

Ideeën & Media VGP heeft op basis van financiering door het ministerie van OCW ICO-Leerplus ontwikkeld, om de inzet van de leerplussmiddelen op scholen voor voortgezet onderwijs beter te structureren en te monitoren. Ideeën & Media VGP en de CED-Groep willen dit systeem bewerken voor de invoering van beleidsdoelstellingen taal en rekenen in het mbo. Het systeem is bij uitstek geschikt voor de opzet en uitvoering van plannen die aan een specifieke periode gebonden zijn.

De ontwikkeling van ICO Taal en rekenen mbo kan door de ervaring van de samenwerkende partijen snel en efficiënt plaatsvinden. Het helpt de deelnemende roc's hun plannen op het gebied van taal en rekenen op een systematische en inzichtelijke manier uit te werken. En het helpt hen bij het monitoren van dit beleid en het doorvoeren van verbeteringen.

Tijdpad: Ontwikkeling en testen start in 2009. Oplevering vindt gefaseerd plaats vanaf 2009. Afronding in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

In het najaar van 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo twee hulpmiddelen (in samenhang) laten ontwikkelen ter ondersteuning voor de mbo-instellingen bij het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen. Te weten:

1. Een handreiking voor het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen (ambo 01). Zie voor de tussenrapportage onder a.
2. Het ICO-systeem taal en rekenen mbo (ambo 11). Zie hieronder.

ICO taal en rekenen mbo

Ideeën en Media en de CED-Groep hebben ICO taal en rekenen mbo ontwikkeld: een web-based systeem dat mbo-instellingen helpt hun plannen op het gebied van de Nederlandse taal en rekenen op een systematische en inzichtelijke wijze uit te werken. Tevens helpt het ICO systeem bij het monitoren van het taal- en rekenbeleid en het doorvoeren van verbeteringen.

Evenals de handreiking is het ICO systeem voor iedere mbo-instelling toegankelijk. Ook dit hulpmiddel is tijdens de flitsbijeenkomst van 20 november 2009 gelanceerd. Uit de analyse van de implementatieplannen blijkt dat diverse mbo-instellingen het hebben gebruikt bij het opstellen van hun implementatieplan Nederlandse taal en rekenen.

Momenteel wordt het ICO systeem verder ontwikkeld, zodat de mbo-instellingen met het systeem en de planmatige gegevens ook kunnen worden ondersteund bij het monitoren, evalueren en verantwoorden van het ingezette beleid. Deze aanvulling van functionaliteit van het systeem zal volgens de planning in november 2010 gereed zijn.

I. Bloemlezing Implementatieplannen Nederlandse taal en rekenen mbo

Doel: Toegankelijk maken van goede voorbeelden en originele aanpakken uit de Implementatieplannen taal en rekenen mbo.

Wat: Verwacht wordt dat de meeste mbo-instellingen voor 1 april 2010 een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op zullen stellen voor de periode 1 januari 2010 t/m 31 december 2013. Deze plannen zullen de instellingen stimuleren om het taal- en rekenbeleid opnieuw in te richten. De plannen zullen waarschijnlijk onderling aanzienlijk verschillen, ook omdat het taal- en rekenbeleid op dit moment van instelling tot instelling sterk varieert.

Voor de verdere ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid in de instellingen kan het inspirerend werken om kennis te nemen van een aantal goede voorbeelden op mbo-instellingen. Deze zullen daarom in een bloemlezing toegankelijk worden gemaakt.

Tijdpad: zomer 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Het Steunpunt heeft [REDACTED] en [REDACTED] gevraagd in een rapportage van de analyse van de implementatieplannen het landelijk beeld te schetsen dat uit de analyse naar voren komt (zie b. en c.). De opdracht bevat ook de selectie en beschrijving van goede voorbeelden uit de plannen met het oog op de bloemlezing.

Tijdpad samenstelling bloemlezing 15 september

**STEUNPUNT TAAL EN REKENEN MBO
TEN BEHOEVE VAN SPECIFIEKE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN**

Project	Omschrijving	Doorloop	Terugkerend	Offerte	Werkelijk	Restant offerte	Totaal	Begroot	Nog te besteden
AMBO 01	Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatie Ned. Taal en rekenen op te stellen (a)	nee	nee	€	€ 15.410,50	€	€ 15.410,50	€ 30.000,00	€ 14.589,50
AMBO 02	Analyse implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen (b)	nee	ja, jaarlijks (analyse jaarverslagen)	€	€ 39.151,00	€	€ 39.151,00	€ 55.000,00	€ 15.849,00
AMBO 03	Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage (c)	nee	ja, jaarlijks (analyse jaarverslagen)	€	€	€	€	€ 30.000,00	€ 30.000,00
AMBO 04	Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch (d)	ja	nee	€	€ 41.650,00	€	€ 41.650,00	€ 105.000,00	€ 63.350,00
AMBO 05	Drukkosten Taal in AKA (e)	nee	nee	€	€ 22.358,00	€	€ 22.358,00	€ 25.000,00	€ 2.642,00
AMBO 06	Rekenen in AKA (f)	nee	nee	€	€ 34.721,70	€	€ 34.721,70	€ 75.000,00	€ 40.278,30
AMBO 07	Ontwikkelen remedierend programma "Taal de Baas" (g)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	€ 917.133,00	€ 847.920,40	€ 123.212,60	€ 971.133,00	€ 850.000,00	€ 121.133,00
AMBO 08	Ontwikkelen remedierende programma's gericht op rekenen (h)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	€	€	€	€	€ 450.000,00	€ 450.000,00
AMBO 09	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands (i)	ja	nee	€	€ 22.800,39	€	€ 22.800,39	€ 250.000,00	€ 227.199,61
AMBO 10	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen (j)	ja	nee	€	€ 4.810,10	€	€ 4.810,10	€ 250.000,00	€ 245.189,90
AMBO 11	ICO Taal en rekenen mbo (k)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	€ 234.549,00	€ 144.406,50	€ 90.142,50	€ 234.549,00	€ 200.000,00	€ 34.549,00
AMBO 12	Bloemlezing implementatieplannen Nederlandse Taal en rekenen mbo (l)	nee	ja, jaarlijks (goede voorbeelden)	€	€	€	€	€ 20.000,00	€ 20.000,00
AMBO 13	Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag	ja	ja	€	€ 13.776,05	€	€ 13.776,05	€ 100.000,00	€ 86.223,95
Totaal									
				€ 1.151.682,00	€ 1.187.004,64	€ 213.355,10	€ 1.400.359,74	€ 2.440.000,00	€ 1.039.640,26

CFI

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.cfi.nl

Datum
12 AUG 2009
Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72455 U
Doorkiesnummer
079 [redacted]

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs
De heer [redacted]
Postbus 7001
6710 CB EDE

Onderwerp
Steunpunt Taal en Rekenen mbo 2008-2009-2010;
verplichtingnummer 61200-15125

Geachte heer [redacted]

Uw startplan activiteiten 2008-2009 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo van 28 april 2009 heb ik ontvangen.

Hierbij zend ik u de beschikking tot subsidieverlening (met kenmerk OND/ODB-09/72456 U) voor het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode 1 oktober 2009 tot en met 31 december 2010. Op basis hiervan ken ik u voor 2009 een bedrag van € 540.000,00 en voor 2010 een bedrag van € 432.000,00 toe.

In augustus 2009 ontvangt u een voorschot van € 540.000,00; onder vermelding van **verplichtingnummer 61200-15125**. Na ontvangst van uw activiteitenplan 2010 uiterlijk op 1 december 2009 bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de subsidiebeschikking, ontvangt u in januari 2010 een voorschot van € 432.000,00 (80% van € 540.000,00). Uiterlijk 1 april 2011 dient u het verzoek om subsidievaststelling in bij CFI, unit OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer. Het verzoek om subsidievaststelling bevat tevens het verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over van de periode van 2008-2009.

Het project (de gehele projectperiode) wordt op basis van werkelijk gemaakte kosten tot maximaal van € 1.080.000,00 vastgesteld. Ik verleen u hierbij toestemming om een egalisatiereserve te vormen.

Heeft u vragen? Op www.cfi.nl vindt u instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt natuurlijk ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum Beroepsonderwijs Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs of mailen naar ico@cfi.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via telefoonnummer [redacted].

Hoogachtend,
namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegthart,

(drs. [redacted])

CFI

Europaweg 2
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.cfi.nl

Datum
12 AUG 2009
Uw kenmerk

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72456 U
Doorkiesnummer

Onderwerp

Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van het startplan 2008-2009 door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo

**De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,**

Gelet op artikel 4, eerste lid, aanhef, onder a, van de Wet overige OCW-subsidies,

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. staatssecretaris: de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- b. subsidieontvanger: de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs te Ede;
- c. Awb: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel van de subsidie

- 1. Aan de subsidieontvanger wordt ten behoeve van de ondersteuning van instellingen bij de verbetering van taal- en rekenbeleid projectsubsidie verleend voor de activiteiten die worden verricht door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo voor de periode van 1 oktober 2009 tot en met 31 december 2010.
- 2. Het project wordt uitgevoerd overeenkomstig het startplan 2008-2009 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo, van 28 april 2009.

Artikel 3 Subsidiebedrag (verplichtingnummer 61200-15125)

- 1. De subsidie bedraagt maximaal € 1.080.000,00.
- 2. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 540.000,00 wordt verstrekt in augustus 2009.
- 3. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 432.000,00 wordt verstrekt in januari 2010 na ontvangst van het activiteitenplan 2010 als bedoeld in artikel 4, eerste lid.
- 4. Het resterende bedrag van € 108.000,00 wordt betaald na vaststelling van de subsidie op grond van artikel 6.
- 5. Het subsidieverleningstijdvak loopt van 1 augustus 2009 tot en met 31 december 2010.
- 6. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.

CFI

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72456 U

Artikel 4 Nadere subsidieverplichtingen

1. Subsidieontvanger zendt uiterlijk 1 december 2009 een activiteitenplan voor de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2010 aan het Ministerie van OCW, directie BVE (IPC 2150), Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag. Uw contactpersoon aldaar is mevrouw [REDACTED]
2. De subsidieontvanger kan een egalisatiereserve vormen als bedoeld in artikel 4:72 van Awb.

Artikel 5 Besteding middelen

De subsidie wordt uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt. Eventueel in het kader van de subsidiebeschikking niet-bestede middelen of overschotten na afloop van het project worden terugbetaald.

Artikel 6 Subsidievaststelling

1. Subsidieontvanger dient uiterlijk 1 april 2011 een verzoek tot vaststelling van de subsidie in bij CFI, unit OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.
2. In afwijking van artikel 7, eerste lid, van de Beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het MBO 2010 voor het uitvoeren van het project Steunpunt taal en rekenen 2008/2009 van 28 november 2008, kenmerk OND/ODB-08/146704 U bevat het verzoek om subsidievaststelling, bedoeld in het eerste lid, tevens verzoek om subsidievaststelling voor de subsidie over de periode 2008/2009.
3. De aanvraag bedoeld in het eerste lid, omvat een activiteitenverslag en is voorzien van een financiële verantwoording waarin de werkelijke uitgaven herkenbaar zijn opgenomen. Tevens omvat de aanvraag een verklaring omtrent de getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
4. In het financieel verslag en in het activiteitenverslag wordt tot uitdrukking gebracht in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, alsmede dat de subsidie op doelmatige wijze is besteed.
5. In de financiële verantwoording wordt inzicht verschaft over de aanwending van de verstrekte middelen in relatie tot de kosten van het project.

Artikel 7 Informatieverschaffing

1. Uiterlijk 1 december 2009 verstrekt het Steunpunt Taal en Rekenen mbo in een tussenrapportage een overzicht van de stand van zaken van het project taal en rekenen over de periode tot 1 oktober 2009. Deze rapportage dient u te zenden aan het Ministerie van OCW, directie BVE.
2. Subsidieontvanger verstrekt de staatssecretaris en door deze aangewezen personen de gevraagde inlichtingen.
3. Subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de staatssecretaris en door deze aangewezen personen volledige inzage hebben in de boeken en bescheiden, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.

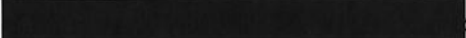
CFI

Ons kenmerk
OND/ODB-2009/72456 U

4. Subsidieontvanger verleent de staatssecretaris en door deze aangewezen personen toegang tot de door haar gebruikte plaatsen.
5. Zolang de subsidie nog niet is vastgesteld stelt subsidieontvanger de staatssecretaris onverwijld in kennis van na de aanvraag tot subsidieverlening opgekomen of bekend geworden feiten of omstandigheden die redelijkerwijs van belang zijn voor de vaststelling van de subsidie.

namens deze,

(drs. clustermanager OND/ODB)

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de wet Overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet alsmede de subsidiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Activiteitenplan 2010
Steunpunt taal en rekenen mbo

Steun in de rug
bij intensivering van taal en rekenen in het mbo

Inhoud

Voorwoord

1. Context: voortgaande uitkristallisatie van beleid
2. Werkwijze en organisatie
 - 2.1 Uitgangspunten
 - 2.2 Werkwijze
 - 2.3 Organisatie
 - 2.4 Periodiek overleg
 - 2.5 Netwerken
3. Activiteiten
 - 3.1 Informeren
 - 3.2 Stimuleren kennisdeling
 - 3.3 Ondersteunen
 - 3.4 Samenwerking en contacten

Begroting

Voorwoord

Dit activiteitenplan beschrijft de activiteiten die het Steunpunt taal en rekenen mbo (verder aan te duiden als 'het Steunpunt') in 2010 in ieder geval wil uitvoeren*. Daarbij is de vraag vanuit de instellingen leidend.

Nu het Steunpunt bijna een jaar in bedrijf is en het beleid op het gebied van de intensivering van taal en rekenen meer is uitgekristalliseerd en in de tijd is uitgezet, is er meer zicht op de behoefte aan ondersteuning in de scholen. Maar nog steeds kunnen nieuwe of voortgaande ontwikkelingen leiden tot een nieuwe vraag. De vraaggerichte werkwijze van het Steunpunt vereist dat daarop snel en flexibel kan worden gereageerd. Dit activiteitenplan laat daartoe de nodige ruimte.

De opbouw van dit plan is dezelfde als die van het *Startplan activiteiten 2008 – 2009*: eerst een schets van de context waarin het Steunpunt in 2010 zal functioneren, vervolgens worden werkwijze en organisatie van het Steunpunt belicht. Ten slotte worden de voorgenomen activiteiten beschreven.

* Het plan beschrijft niet alleen de activiteiten die onder het reguliere budget worden uitgevoerd, maar ook de activiteiten waarvoor een aanvullend budget is ontvangen bij beschikking dd 6 oktober 2009. Deze aanvullende activiteiten zijn in de tekst met een asterisk* aangegeven. De achterin opgenomen begroting betreft alleen de reguliere activiteiten. De begroting voor de aanvullende activiteiten is eerder opgenomen in de aanvraag voor aanvullende financiering (brief dd. 21 september 2009, kenmerk 7582[redacted]/steunpunt).

1

Context: voortgaande uitkristallisatie van beleid

Het afgelopen jaar was een jaar waarin de voornemens om taal en rekenen tot een belangrijke onderwijsprioriteit te maken meer vaste beleidsvorm kregen. Voornemens werden concrete maatregelen. Voor het mbo waren in de eerste helft van 2009 met name de brief van 22 december 2008 van de staatssecretaris aan de mbo-instellingen en het *Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo* van belang. Maar ook de eerste diagnostische toetsen van Cito en het implementatieplan voor de centraal ontwikkelde examinering taal en rekenen voor niveau 4 opleidingen waren betekenisvolle stappen in de concretisering van beleid. De grotere duidelijkheid die hierdoor ontstond leverde niet alleen antwoorden op vragen. Hij riep ook nieuwe, vaak meer gedetailleerde vragen op, soms verontwaardiging en vrijwel steeds weer nieuwe onzekerheid. De activiteiten van het Steunpunt werden er daardoor in 2009 sterk door geleid. Naar verwachting zal dat ook in 2010 nog het geval zijn. Zo geldt het in ieder geval voor de brief die staatssecretaris Van Bijsterveldt op 9 december 2009 aan de Tweede Kamer stuurde met nadere beleidsbeslissingen over examinering taal en rekenen voor opleidingen op de niveaus 1, 2 en 3 en de manier waarop de resultaten van centrale examinering voor niveau 4 opleidingen zullen meewegen voor diplomering. Het Steunpunt ontvangt in de weken erna vragen over de precieze uitwerking van de beslissingen in concrete situaties en over nog te volgen besluitvorming.

Op 9 november 2009 is de *Regeling Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo* gepubliceerd. Op grond van de regeling ontvangen instellingen van 2010 tot en met 2013 aanvullende bekostiging voor activiteiten die gericht zijn op verbetering van de prestaties van leerlingen voor Nederlands en rekenen. Uiterlijk 1 april 2010 moeten instellingen daartoe een implementatieplan opstellen. Naast de gebruikelijke ondersteuningsfunctie heeft het Steunpunt de extra taak gekregen de implementatieplannen te analyseren en aan de individuele instellingen een inhoudelijke reactie te geven op het ingestuurde plan. Daardoor zal er in 2010 in de activiteiten van het Steunpunt, naast de verwachte blijvende invloed van de landelijke beleidsontwikkelingen, een groter accent komen te liggen op de beleidsontwikkeling in de instellingen.

Het draagvlak voor intensivering van taal en rekenen is in het mbo groot. Dat geldt ook voor de betrokkenheid. Er is echter ook grote zorg over de haalbaarheid van niveaus, doelen en tijdpad. In een dergelijke sfeer, waarin emoties soms hoog kunnen oplopen, is open communicatie en heldere informatie van bijzonder belang. Daaraan bijdragen ziet het Steunpunt voor 2010 als zijn belangrijkste taak. Het Steunpunt vervult die taak in twee richtingen: richting mbo-scholen door het verhelderen van beleid en regelgeving en richting OCW door als 'radar' te fungeren en te registreren wat het beleid in de scholen teweegbrengt, welke maatregelen realisatie van de doelstellingen bevorderen of juist belemmeren of blokkeren.

2 Werkwijze en organisatie

Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* ondersteunt scholen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs. De (tijdelijke) ondersteuning is geslaagd als scholen na de inhaalslag van de komende jaren vanaf 2014 in staat zijn zelfstandig het beleid te effectueren en te operationaliseren in goede programma's voor taal en rekenen en ervoor te zorgen dat het onderwijs in taal en rekenen duurzaam op het vereiste kwaliteitsniveau blijft. Doelgroep van het Steunpunt zijn de mbo-instellingen en daarbinnen vooral docenten, managers en beleidsmedewerkers die het taal- en rekenbeleid de komende jaren handen en voeten gaan geven

2.1 Uitgangspunten

De uitgangspunten die het Steunpunt bij zijn werkwijze hanteert zijn ongewijzigd: het Steunpunt werkt *vraaggericht, ondersteunend en niet sturend*. De vraag van scholen is leidend bij keuze en invulling van de activiteiten van het Steunpunt. Het Steunpunt hanteert daarbij verschillende 'voelsprietten': de helpdesk, de flitsbijeenkomsten, de netwerken taal en rekenen, contacten met MBO raad, kenniscentra, ondersteuningsinstellingen en andere betrokken organisaties. Scholen zijn de primaire actoren bij het intensiveren van het taal- en rekenonderwijs. Het Steunpunt heeft een tijdelijke, ondersteunende rol. Het Steunpunt treedt daarin niet sturend op. De taak van het Steunpunt ligt vooral op het gebied van het informeren, meedenken en het bevorderen van kennisdeling. Een goede vervulling daarvan werkt ook stimulerend en enthousiasmerend.

2.2 Werkwijze

Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* kiest bij zijn ondersteuningstaak primair voor een *informerende rol*. Het Steunpunt wil scholen zo goed mogelijk informeren over alle mogelijke aspecten van taal- en rekenonderwijs in het mbo.

Als een *makelaar* zorgt het Steunpunt ervoor dat scholen in contact kunnen komen met de beschikbare aanbieders op het gebied van taal- en rekenonderwijs (vraag en aanbod matchen). Het gaat dan zowel om beschikbare leermiddelen en producten (volgsystemen, diagnose-instrumenten) als om interessante projecten (goede voorbeelden) en informatie over wet- en regelgeving.

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is *verzamelaar en distributeur* in print en digitaal van goede voorbeelden.

Daarnaast functioneert het als *initiator* van activiteiten die een aanwijsbare bijdrage leveren aan het intensiveringsproces van het taal- en rekenonderwijs in het mbo. Soms leidt dit tot het zelf produceren van instrumenten ten behoeve van de ondersteuning van de scholen bij dit proces, veelal tot het opdracht geven aan derden om producten en/of diensten te ontwikkelen.

Tot slot is het Steunpunt *regisseur of co-regisseur*. Het voert regie over de uitvoering van ondersteuningsactiviteiten die boven het niveau van de individuele instellingen uitstijgen.

2.3 Organisatie

Uitbreiding van de taken van het Steunpunt (beschikking van 6 oktober 2009) heeft geleid tot uitbreiding van coördinatieteam van het Steunpunt met een derde kracht. Het coördinatieteam heeft daarmee een omvang gekregen van 2,3 fte.

In de loop van 2009 is door het Steunpunt een landelijk netwerkstructuur 'rekenen in mbo' ingericht. Voor de coördinatie daarvan is in 2010 0,2 fte gereserveerd.

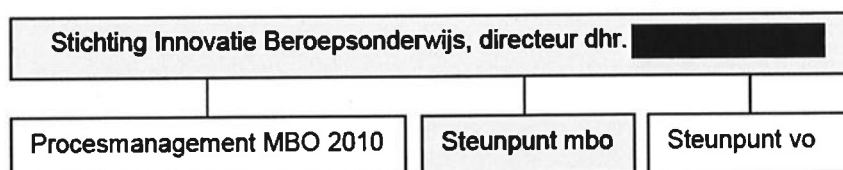
Voor de vulling en het onderhoud van het onderdeel 'taal en rekenen' van Marktplaats mbo zijn twee moderatoren aangesteld, elk voor 0,1 fte.

Het gehele team wordt drie dagen per week ondersteund door een managementassistente. In verband met de extra taken wordt voor 2010 rekening gehouden met 0,8 - 1 fte.

Daarmee kent het Steunpunt per 1 januari 2010 een formatieomvang van ca 3,5 fte.

Het Steunpunt maakt gebruik van de bureaufaciliteiten (secretariaat, kantoor, ICT) en communicatiemiddelen van MBO 2010. Ook de diensten van de Herontwerpschool staan waar nodig ter beschikking van het Steunpunt. Behalve de organisatorische verwevenheid met MBO 2010 is er ook een nauwe inhoudelijke samenwerking. Steunpuntadviseurs nemen deel aan het tweewekelijks werkoverleg van de adviseurs van MBO 2010. Het netwerk en de bijeenkomsten van de experimentclusters worden benut voor informatie-uitwisseling.

De activiteiten van het Steunpunt worden vanuit het coördinatieteam geïnitieerd en gecoördineerd. De aansturing en facilitering van dit team is de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de heer [REDACTED], directeur van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs en onafhankelijk procesmanager van MBO 2010. Naast het Steunpunt taal en rekenen mbo en het procesmanagement MBO 2010 functioneert ook het Steunpunt taal en rekenen vo onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs. De operationele coördinatie van de beide Steunpunten berust bij [REDACTED].

2.4 Periodiek overleg

Het Steunpunt overlegt ten minste twee keer per jaar met de opdrachtgever, de beleidsdirectie BVE van het ministerie van OCW. Vaste bespreekpunten daarin zijn de voortgang van de activiteiten van het Steunpunt, de ervaringen en belangrijkste signalen uit het veld en de actuele beleidsontwikkelingen. Behalve dit periodieke overleg op directeurs-/bestuursniveau onderhouden

medewerkers van het Steunpunt en de directie BVE intensief direct contact over concrete vragen en activiteiten.

Behalve met OCW voert het Steunpunt in ieder geval ook periodiek overleg met de voor het dossier taal en rekenen aangewezen bestuurder van de MBO Raad. Ook op medewerkersniveau is er periodiek overleg.

2.5 Netwerken

In het functioneren van het Steunpunt nemen netwerken een cruciale plaats in. De netwerken bieden een platform om leraren direct en actief te betrekken bij ontwikkeling en uitvoering van beleid en de ondersteuning daarbij. Ze zijn ook de plaats waar de verschillende betrokkenen bij taal en rekenen in het mbo elkaar ontmoeten: docenten, docent-coaches, teamleiders en beleidsmedewerkers wisselen kennis en ervaringen uit, doen nieuwe kennis op, aangereikt door elkaar of door externe experts. Voor het Steunpunt zijn de contacten met de netwerken een al even belangrijke bron van kennis en informatie: wat speelt er in de instellingen, wat betekent het beleid in de praktijk voor de betrokkenen, tegen welke vragen loopt men aan, aan welke ondersteuning is behoefte? Het Steunpunt benut deze informatie om scholen passende ondersteuning te bieden en om OCW te informeren over uitwerking en effecten van het landelijk beleid in de scholen (radarfunctie).

In de loop van 2009 is door het Steunpunt een landelijk netwerkstructuur 'rekenen in mbo' ingericht. Doel van de netwerken is primair kennisdeling en –verspreiding. Met het oog daarop kent de structuur twee lagen:

- een landelijke groep voorlopers/pioniers met betrokkenen die in hun instelling al langer werken aan ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid;
- drie regionaal georganiseerde groepen van betrokkenen die meer aan het begin staan van ontwikkeling en uitvoering van (breed) rekenbeleid.

Het landelijk pioniersnetwerk vervult voor de drie regionale netwerken een stimulerende voortrekkersrol. Daarnaast dragen leden van de landelijke groep ook bij aan de organisatie van de bijeenkomsten van de regionale groepen. Zo kan sprake blijven van één samenhangende netwerkstructuur waarbinnen leden elkaar gemakkelijk persoonlijk kunnen benaderen. De coördinatie van het geheel berust bij het Steunpunt.

Bij het ontstaan van het Steunpunt bestonden er al actieve netwerken taal in het mbo: CINOP, ITTA en SLO beheren en begeleiden elk een netwerk taal. De drie netwerken richten zich op verschillende doelgroepen, respectievelijk (vooral) managers/beleidsmedewerkers, taalcoaches en taaldocenten. In gezamenlijk overleg is besloten dat het Steunpunt de samenhang tussen de drie netwerken zal stimuleren en faciliteren. Ook organiseert en faciliteert het Steunpunt bijeenkomsten van een 'denktank taal', bestaande uit de netwerkbegeleiders en vanuit elk netwerk één deelnemer uit een mbo-instelling.

3 Activiteiten

De activiteiten van het Steunpunt zijn te groeperen in drie clusters: informeren, stimuleren van kennisdeling en ondersteunen.

3.1 Informeren

Het Steunpunt kiest in zijn ondersteuningstaak primair voor een informerende en faciliterende rol. Daarmee wil het Steunpunt ook *stimuleren* tot verbetering van het taal- en rekenonderwijs, zonder daarbij in een bepaalde pedagogisch-didactische richting te sturen.

In 2010 worden in ieder geval de volgende activiteiten ondernomen:

- het vullen en onderhouden van de *website* www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl met alle voor instellingen relevante informatie over taal en rekenen in het mbo. Onder de rubrieken 'home', 'nieuws', 'kaders en regels', 'leermiddelen', 'examinering', 'ondersteuning', 'bijeenkomsten', 'vragen en oproepen' en 'downloads en links' worden scholen optimaal geïnformeerd over actuele beleidsontwikkelingen, wet- en regelgeving, veelgestelde vragen, ondersteuningsaanbod, praktijkvoorbeelden, bijeenkomsten, e.d.
- het uitvoeren van een helpdeskfunctie via een vraagformulier op de website en via de telefoon.
- het samenstellen van servicedocumenten die op de website worden geplaatst en ook op papier worden verspreid. In servicedocumenten wordt voor het mbo relevante informatie uit brieven van OCW en andere beleidsstukken handzaam samengevat of overzichtelijk in een schema gezet.
- het organiseren van flitsbijeenkomsten en conferenties. Flitsbijeenkomsten zijn informatieve bijeenkomsten die op korte termijn georganiseerd worden zodra signalen worden opgevangen van de behoefte daaraan. Zo zal er in verband met geplande beleidsontwikkelingen naar verwachting begin 2010 grote behoefte zijn aan informatie over examinering en toetsing. Een flitsbijeenkomst leent zich heel goed om juist in die actuele behoefte te voorzien. Een eerstvolgende flitsbijeenkomst in februari ligt dan ook in de lijn der verwachting.
- het houden van presentaties op bijeenkomsten van derden.

3.2 Stimuleren van kennisdeling

Het Steunpunt stelt zich ten doel de kennisdeling tussen scholen en instellingen maximaal te faciliteren. Het gaat dan bijvoorbeeld om effectuering van strategieën voor de intensivering en verbetering van het taal- en rekenonderwijs, kennis over de inzet van instrumenten, leermiddelen en leeromgeving en het gebruik van diagnostische toetsen en examens. Tot de concrete activiteiten behoren:

- het vullen en onderhouden van de categorie 'taal en rekenen' op www.marktplaatsmbo.nl.

- het meewerken aan de drie bestaande netwerken taal, het organiseren en faciliteren van de coördinerende 'denktank taal' en het gezamenlijk organiseren van de conferentie *Taal is cruciaal* op 12 maart 2010.
De inzet van het Steunpunt is vooral gericht op het verbinden van de drie verschillende netwerken en met name ook van de verschillende doelgroepen daarvan (taalcoaches, docenten en beleidsmedewerkers/managers) *binnen* de instellingen.
- het organiseren en faciliteren van het netwerk rekenen.
Interactiviteit is een kenmerk bij uitstek van de netwerken taal en rekenen. Daarbij gaat het vooral om het doorgeven van en reageren op informatie over actuele ontwikkelingen en het ontwikkelen, delen en verspreiden van praktijkvoorbeelden. Het jaar 2010 wordt het eerste jaar waarin de beoogde netwerkstructuur rekenen in zijn geheel actief is. Zowel voor het landelijk 'pioniers'netwerk als voor de drie regionale 'instap'netwerken zal het Steunpunt in 2010 ten minste vier bijeenkomsten organiseren. In de loop van 2010 zal ook een landelijke conferentie worden georganiseerd, in overleg en samenwerking met de netwerken.
- het bieden van de mogelijkheid van het plaatsen van oproepen op de website www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl .
In de categorie 'vragen en oproepen' biedt het Steunpunt betrokkenen uit mbo-instellingen gelegenheid om oproepen te plaatsen, vragen gericht aan collega's uit andere instellingen naar specifieke ervaringen of voorbeelden, bijvoorbeeld op het gebied van omgang met dyslectische leerlingen.

3.3 Ondersteunen

Naast het ondersteunen met informatie en het bieden van de mogelijkheid tot kennisdelen onderneemt het Steunpunt ook ondersteunende activiteiten die meer specifiek gericht zijn. Vaak, maar niet altijd, gaat het om het (laten) ontwikkelen van bepaalde producten. Er zijn drie clusters van activiteiten of producten te onderscheiden.

Implementatieplan taal en rekenen mbo 2010 - 2013

Op grond van de regeling *Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo* komen bekostigde mbo-instellingen in de jaren 2010 – 2013 in aanmerking voor extra bekostiging. Een voorwaarde is dat per instelling een implementatieplan taal en rekenen wordt opgesteld. Het plan moet voor 1 april 2010 naar CFI worden gestuurd. In samenhang hiermee onderneemt het Steunpunt in ieder geval de volgende activiteiten:

- ter beschikking stellen en verder laten ontwikkelen van het ICO taal en rekenen mbo*, een web-based systeem dat instellingen ondersteunt bij ontwikkeling en uitvoering van het implementatieplan en met monitoring en verantwoording van de uitvoering van het plan;
- fungeren als vraagbaak voor de betrokkenen in de instellingen in de periode tot 1 april 2010;

* Het plan beschrijft niet alleen de activiteiten die onder het reguliere budget worden uitgevoerd, maar ook de activiteiten waarvoor een aanvullend budget is ontvangen bij beschikking dd 6 oktober 2009. Deze aanvullende activiteiten zijn in de tekst met een asterix* aangegeven.

- analyseren van de implementatieplannen* en op basis daarvan terugrapporteren* aan de afzonderlijke instellingen;
- samenstellen en verspreiden van een bloemlezing* van goede voorbeelden en originele aanpakken uit de implementatieplannen.

Ontsluiten van aanbod

Het Steunpunt stelt zich ten doel het beschikbare aanbod aan dienstverleners rond taal- en rekenonderwijs in het mbo te ontsluiten. Het gaat onder andere om organisaties en instellingen die leermiddelen- en materialen produceren, ondersteunende producten en diensten leveren en relevante projecten uitvoeren. Naast het vullen en onderhouden van de categorie 'taal en rekenen' op de marktplaats mbo gaat het om twee activiteiten:

- Op de website publiceren van een zo volledig mogelijk overzicht van het aanbod op het gebied van taal en rekenen in het mbo aan leermiddelen, toetsen, volgsystemen, beleidsondersteuning, professionalisering en nascholing. In 2009 is het actuele aanbod in opdracht van het Steunpunt door Actis Advies geïnventariseerd en gerubriceerd. In 2010 zal zeker een update nodig zijn.
- Kennisnet ontwikkelt in samenwerking met het Steunpunt een internetportaal waarop op beschikbaar digitaal leermateriaal voor taal en rekenen in het mbo toegankelijk wordt gemaakt. Op het portaal zullen materialen zijn te vinden van uitgevers, van scholen, uit Edurep en ander online materiaal. Zoeken is op verschillende manieren mogelijk, bijvoorbeeld op thema's of op domeinen van het referentiekader taal en rekenen. In 2010 zal het portaal operationeel zijn.

Ontwikkelen van aanbod

Het uitgangspunt van het Steunpunt is dat 'de markt' veelal voldoende middelen en instrumenten ontwikkelt om scholen in staat te stellen het taal- en rekenonderwijs op het gewenste niveau te brengen. Bij geconstateerde hiaten zal het Steunpunt gericht de ontwikkeling van bepaalde instrumenten of voorzieningen stimuleren, eventueel als opdrachtgever. In het algemeen lijkt het aanbod van leermiddelen en toetsen voor taal en rekenen voor het mbo zich snel te ontwikkelen. Voor leerlingen met grotere achterstanden vereist het onderwijs echter meer maatwerk waarin door de markt moeilijker is te voorzien. De activiteiten van het Steunpunt liggen dan ook vooral op dit gebied.

- De uitgave *Taal en AKA** aanpassen aan het referentiekader taal en rekenen. In 2008/2009 is in opdracht van MBO 2010 een praktische taalwijzer AKA ontwikkeld als handreiking voor iedereen die betrokken is bij taal in AKA opleidingen. De uitgave gaat uit van het raamwerk Nederlandse taal. De uitgave zal worden geactualiseerd met verwijzingen naar het referentiekader taal.
- Leesbevordering in opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent*

* Het plan beschrijft niet alleen de activiteiten die onder het reguliere budget worden uitgevoerd, maar ook de activiteiten waarvoor een aanvullend budget is ontvangen bij beschikking dd 6 oktober 2009. Deze aanvullende activiteiten zijn in de tekst met een asterisk* aangegeven.

Het Steunpunt heeft samen met de Stichting Lezen aan CINOP de opdracht gegeven een project uit te voeren voor leesbevordering in de opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent.

[*'Kinderen die van jongs af aan zijn voorgelezen, zijn gemotiveerd om te leren lezen, ze blijken taalvaardiger te zijn, begrijpen teksten beter en hebben meer succes op school dan kinderen die niet of heel weinig zijn voorgelezen.'*] Doel van het project is om op zoveel mogelijk ROC's in Nederland voorlezen en leesbevordering in het curriculum van de opleidingen Pedagogisch Werker (PW) en Onderwijsassistent (OA) te stimuleren en structureel te verankeren.

Het project bestaat uit drie delen:

1. Samenstellen van een bronnenboek waaruit docenten kunnen putten bij de begeleiding van de competentieontwikkeling van hun studenten op het gebied van voorlezen en leesbevordering.
2. Ontwikkelen van workshops voor docenten om goed gebruik te bevorderen van beschikbare materialen en middelen op het gebied van voorlezen en leesbevordering.
3. Uitvoeren van een monitoronderzoek bij de deelnemende ROC's naar de projectopbrengsten.

Tijdpad: najaar 2009 – eind 2010

- het ontwikkelen, vormgeven en verspreiden van een praktische handreiking *Rekenwijzer AKA** Naar analogie van *Taal in AKA* wordt praktisch ondersteuningsmateriaal ontwikkeld dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid in AKA en andere niveau 1-opleidingen. Na ontwikkeling zal dit materiaal worden aan alle AKA en niveau 1-opleidingen ter beschikking worden gesteld. De ontwikkeling is gestart in 2009. Afronding, druk en verspreiding volgt in de eerste helft van 2010.

- het ontwikkelen van een fijnmazig diagnostisch en remediërend instrument 'Taal de Baas' ten behoeve van leerlingen met een geconstateerde taalachterstand*
'Taal de baas' is een diagnostisch/remediërend programma voor de taalzwakke mbo-deelnemers. Het is een instrumentarium dat naast bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden, gebruikt dient te worden. De ontwikkeling is gestart in 2009 en wordt vervolgd in 2010. De oplevering vindt plaats medio 2010.

- ondersteuningsinstrumenten tbv instellingsexamens*
De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor taal en rekenen in het mbo zal de komende jaren geheel of gedeeltelijk uit instellingsexamens bestaan. Afhankelijk van de besluitvorming over de regelgeving in de overgangperiode en in de structurele situatie zullen instrumenten ontwikkeld worden om instellingen te ondersteunen bij de vormgeving van kwalitatief hoogwaardige examens Nederlandse taal en rekenen.

* Het plan beschrijft niet alleen de activiteiten die onder het reguliere budget worden uitgevoerd, maar ook de activiteiten waarvoor een aanvullend budget is ontvangen bij beschikking dd 6 oktober 2009. Deze aanvullende activiteiten zijn in de tekst met een asterisk* aangegeven.

3.4 Samenwerken en contacten onderhouden

De activiteiten van het Steunpunt staan niet op zichzelf. Ze maken deel uit van verschillende activiteiten die in opdracht van OCW worden verricht als onderdeel van het onderwijsbrede beleid om de prestaties op het gebied van taal en rekenen te verbreden.

Het Steunpunt onderhoudt contacten met de andere organisaties die in verband met taal en rekenen activiteiten voor OCW uitvoeren. Dat zijn met name SLO (projectcoördinatie 'Inhaalslag' Doorlopende Leerlijn Taal en Rekenen), ECBO (onderzoek naar effect van taal en rekenbeleid in instellingen), Cito (diagnostische toetsen), CvE (centraal ontwikkelde examens), KBB's (kwalificatiedossiers), Inspectie van het onderwijs en het in te richten Steunpunt taal en rekenen vo.

Met de MBO Raad is er op bestuurlijk en uitvoerend niveau periodiek overleg (zie paragraaf 2.4). Vanzelfsprekend onderhoudt het Steunpunt intensief contact met het procesmanagement MBO 2010. Door de fysieke nabijheid en verwevenheid in de organisatie vindt voortdurend uitwisseling van informatie plaats.

Ten slotte zijn de organisaties waarmee het Steunpunt in 2010 als samenwerkingspartner of als opdrachtgever contacten onderhoudt in ieder geval ook Actis Advies, APS, Bureau ICE, CED-Groep, Cinop, Colo, Freudenthal Instituut, Groep Educatieve Uitgeverijen (GEU), Ideeën & Media, ITTA, Kennisnet, Project VM2, Stichting Lezen, Stichting platforms vmbo, VO-raad.

Begroting 2010 Steunpunt taal en rekenen mbo**Personeel**

Werk derden	€	205.000
Overige lasten	€	<u>10.000</u>
Subtotaal	€	215.000

Exploitatie

Huur	€	20.000
Kantoorbenodigdheden	€	5.000
Reis- en verblijfkosten	€	2.000
Telefoon	€	1.500
Accountant	€	2.000
PR, communicatie	€	<u>9.500</u>
Subtotaal	€	40.000

Activiteiten

Website	€	54.000
Marktplaats	€	15.000
Portaal taal en rekenen	€	40.000
Overzicht aanbod	€	30.000
Competent City	€	1.000
(Flits)bijeenkomsten	€	30.000
Netwerk rekenen	€	50.000
Conferentie rekenen	€	30.000
Netwerk taal	€	5.000
Conferentie taal	€	<u>30.000</u>
Subtotaal	€	285.000

TOTAAL € **540.000**

Aanvullende activiteiten

(begroting opgenomen in aanvullende aanvraag dd.21.09.2009)

Implementatieplannen

Handreiking & ICO systeem

Analyse & Terugkoppeling

Rapportage & Bloemlezing

Bronnenboek Leesbevordering

Taal in AKA

Rekenwijzer AKA

Taal de Baas

RekenBeter

Ondersteuning instellingsexamens

KOPIE

W.H.

STEUNPUNT
Taal & Rekenen mbo

Postbus 7001
6710 CB Ede

E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevrouw [redacted]
Directeur Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Ministerie van OCW	
E-doc Nr.	25037d
Datum Reg.	8-11-10
Directie	BUE

deponeren bij gop
2010/322

Datum 3 november 2010
Onze referentie 7724/[redacted]/STR
Onderwerp Specifieke activiteiten en projecten

Geachte mevrouw [redacted]

Bij beschikking van 6 oktober 2009, kenmerk OND/ODB-2009/99430, heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo een aanvullende subsidie ontvangen voor het uitvoeren van enkele specifieke activiteiten en projecten. Op 22 juli 2010 stuurden we u de volgens deze beschikking vereiste tussenrapportage met – als afzonderlijke bijlage – een financiële tussenrapportage. Bijgaand treft u een tot 1 november bijgewerkte en aangevulde versie daarvan aan.

In het overzicht is aangegeven welke projecten inmiddels zijn afgerond, welke nog een doorloop kennen naar 2011 en welke een terugkerend karakter hebben. Ook is aangegeven welke verplichtingen er nog uitstaan. De verplichtingen betreffen lopende, maar nog niet afgeronde activiteiten/projecten. In de laatste kolom is aangegeven welke reserveringen voor 2011 noodzakelijk zijn vanwege doorloop van projecten of jaarlijks terugkerende kosten die uit de projecten voortkomen. In de kolommen 'doorloop' en 'terugkerend' is de achtergrond daarvan kort aangeduid.

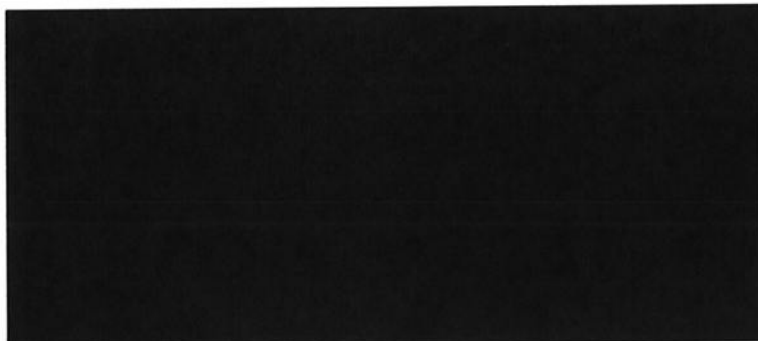
Het terugkerend karakter van enkele projecten (AMBO 07, 08 en 11) komt voort uit kosten die verbonden zijn aan beschikbaarstelling van de producten die in die projecten worden ontwikkeld: digitale ondersteuningsprogramma's die via een website aan de mbo-instellingen beschikbaar worden gesteld. Per project gaat het om een jaarlijkse reservering van € 20.000.

Doorontwikkeling van het project GoedRekenen (AMBO 08) na de in maart 2011 af te ronden eerste fase is afhankelijk van de opbrengst daarvan. In april 2011 beslissen OCW en Steunpunt gezamenlijk op basis van het tussenproduct over al dan niet laten ontwikkelen van fase 2, lopend tot juni 2012. Daarvoor staat voor 2011 € 280.000 gereserveerd. In het projectplan is ook een derde fase ontwikkeling opgenomen. Deze is nog niet in de reservering opgenomen.

Op grond van het bovenstaande verzoeken we u om toestemming het op 31 december 2010 nog niet bestede of verplichte bedrag gedurende de looptijd van het Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo (tot 31 december 2013) alsnog voor bovenbedoelde activiteiten te besteden.

In de aanbiedingsbrief van de tussenrapportage vroegen we u toestemming om de voor ondersteuning van instellingsexamens taal en rekenen bestemde middelen ten dele in te zetten voor activiteiten ter ondersteuning van de instellingen bij de invoering van de centrale digitale examinering. Graag zouden we ook op die vraag nog een reactie van u ontvangen.

Met vriendelijke groet,
namens het Steunpunt taal en rekenen mbo,

Directeur Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

Bijlagen: Novemberrapportage specifieke activiteiten en projecten

**STEUNPUNT TAAL EN REKENEN MBO
NOVEMBERRAPPORTAGE SPECIFIEKE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN**

Project	Omschrijving	Doorloop	Terugkerend	Afgerond	Werkelijk	Restant verplichting	Totaal	Begroot	Nog te besteden	Reserven voor doorloop 2011
AMBO 01	Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatie Ned. Taal en rekenen op te stellen (a)	nee	nee	ja	€ 15.410,50	€	€ 15.410,50	€ 30.000,00	€ 14.589,50	€
AMBO 02	Analyse Implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen (b)	nee	nee	ja	€ 34.986,00	€	€ 34.986,00	€ 55.000,00	€ 20.014,00	€
AMBO 03	Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage (c)	nee	ja, jaarlijks (analyse jaarverslagen)	nee	€ 11.245,50	€ 27.000,00	€ 38.245,50	€ 30.000,00	€ 8.245,50	€ 40.000,00
AMBO 04	Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch (d)	nee	nee	ja	€ 53.550,00	€	€ 53.550,00	€ 105.000,00	€ 51.450,00	€
AMBO 05	Drukkosten Taal in AKA (e)	nee	nee	ja	€ 22.358,00	€	€ 22.358,00	€ 25.000,00	€ 2.642,00	€
AMBO 06	Rekenen in AKA (f)	nee	nee	ja	€ 58.221,70	€	€ 58.221,70	€ 75.000,00	€ 16.778,30	€
AMBO 07	Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas" (g)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	nee	€ 927.807,30	€	€ 927.807,30	€ 850.000,00	€ 77.807,30	€ 20.000,00
AMBO 08	Ontwikkelen remediërende programma's gericht op rekenen (h) : GoedRekenen	ja, na go- beslissing i.o.m. OCW	ja (hosting, helpdesk en onderhoud)	nee	€	€ 157.318,00	€ 157.318,00	€ 450.000,00	€ 292.682,00	€ 280.000,00
AMBO 09	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands (i)	ja	nee	nee	€ 39.936,51	€ 163.000,00	€ 202.936,51	€ 250.000,00	€ 47.063,49	€
AMBO 10	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen (j) Zie AMBO 09	nee	nee	ja	€	€	€	€ 250.000,00	€ 250.000,00	€
AMBO 11	ICO Taal en rekenen mbo (k)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	nee	€ 234.549,00	€	€ 234.549,00	€ 200.000,00	€ 34.549,00	€ 20.000,00
AMBO 12	Bloemlezing implementatieplannen Nederlandse Taal en rekenen mbo (l) Zie AMBO 03	nee	later te bezien	nee	€ 14.553,70	€	€ 14.553,70	€ 20.000,00	€ 5.446,30	PM
AMBO 13	Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag	ja	ja, voor de doorlopende activiteiten	nee	€ 66.538,51	€ 34.000,00	€ 100.538,51	€ 100.000,00	€ 538,51	€ 40.000,00
Totaal										€ 400.000,00
										€ 579.525,28
										€ 1.860.474,72
										€ 1.479.156,72
										€ 381.318,00
										€ 2.440.000,00

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs
De heer [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB EDE

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer
[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

26 NOV. 2010

Datum
Betreft Verlenging specifieke activiteiten en projecten 2010;
Verplichtingnummer 61200-15602

Onze referentie
OND/ODB-10/92353 U

Uw brief van
22 juli en 1 november 2010

Uw referentie
7708 / [REDACTED] / steunpunt en
7723 / [REDACTED] / STR

Geachte heer [REDACTED]

Bijlagen

Naar aanleiding van uw brief van 1 november 2010 over de specifieke activiteiten en projecten en uit te voeren door het steunpunt Taal en Rekenen en de bijbehorende tussenrapportage over de periode van 1 juni 2009 tot 1 juli 2010 bericht ik u het volgende.

Uit uw rapportage blijkt dat een aantal activiteiten en projecten succesvol zijn opgestart en afgerond in 2010. Tevens blijkt dat een aantal activiteiten en projecten nog niet in 2010 kunnen worden afgerond en doorlopen naar 2011 en 2012. Ook geeft u aan dat er projecten zijn met een terugkerend karakter. In overleg met u is afgesproken, dat u, naast de al in de beschikking genoemde activiteiten, ook activiteiten gaat verrichten gericht op ondersteuning van instellingen bij de invoering van digitale examinering. Binnen deze activiteit is het mogelijk middelen die bestemd waren voor de ontwikkeling van instrumenten ter ondersteuning van instelling in te zetten voor de ondersteuning van de instelling bij de invoering van centrale digitale examinering.

Gelet op het bovenstaande ga ik er mee akkoord dat het einde van het subsidieverleningstijdvak wordt verlengd van 31 december 2010 tot en met 31 december 2013.

Ook ga ik er mee akkoord dat u het verzoek tot subsidievaststelling uiterlijk 1 april 2014 bij mij indient.

Tenslotte verzoek ik u gelet op het bovenstaande mij uiterlijk 1 november 2011 een tussenrapportage te verstrekken met daarin een overzicht van de stand van zaken over de periode van 1 juli 2010 tot 1 november 2011.

Op basis van de door mij goedgekeurde tussenrapportage die in juli 2010 is opgeleverd, wordt de laatste termijn van € 488.000,00 binnenkort op uw rekening worden overgemaakt onder vermelding van verplichtingnummer 61200-15602.

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Heeft u vragen? Op www.duo.nl onder DUO-CFI vindt u instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt natuurlijk ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum onderwijs of mailen naar ico@duo.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via de telefoonnummers: 079- [REDACTED] (PO), 079- [REDACTED] (VO) of 079- [REDACTED] (BVE/HO).

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Hoogachtend,
De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
Clustermanager OND/ODB,

[REDACTED]

drs. [REDACTED]

Onze referentie
OND/ODB-10/92353 U

Uw brief van

Uw referentie

G. M. Stebel

STEUNPUNT
Taal & Rekenen mbo

Postbus 7001
6710 CB Ede

T [redacted]
E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw [redacted] directeur BVE, IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	24 augustus 2010	Contactpersoon	[redacted]
Onze referentie	2010-0004 / [redacted] STR	Doorkiesnummer	0318 [redacted]
Onderwerp	Aanvullende financiering MVT	Bijlage(n)	

Geachte mevrouw [redacted]

In een brief van 10 mei 2010 (7663 [redacted] /STR) verzocht ik u om aanvullende financiering voor het Steunpunt taal en rekenen mbo in verband met uitbreiding van de taken: naast diensten op het gebied van Nederlandse taal en rekenen ook steunpunt voor de mbo-instellingen op het gebied van moderne vreemde talen in het mbo.

In reactie op het overleg tussen ons op 4 juni 2010 en tussen medewerkers van het Steunpunt en de directie BVE over de aanvraag stuur ik u nu een aangepaste aanvraag. Het totaal van de gevraagde subsidie bedraagt voor 2010 € 297.500 en voor de periode 2011 t/m 2013 jaarlijks € 60.000. Hieronder een onderbouwing.

Aanleiding

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is operationeel sinds januari 2009. Vanaf de start komen er veel vragen bij het Steunpunt binnen, onder andere over de brief van 22 december 2008 van staatssecretaris van Bijsterveldt aan de mbo-instellingen. Veel vragen gaan over de Nederlandse taal en rekenen, maar er worden ook de nodige vragen gesteld over de moderne vreemde talen (MVT), die ook in deze brief aan de orde komen. Het Steunpunt heeft zich sinds de start gericht op de Nederlandse taal en rekenen (het domein van de doorlopende leerlijnen voor taal en rekenen) en niet op de vreemde talen. Het activiteitenplan beperkt zich ook tot de Nederlandse taal en rekenen. Het Steunpunt geeft vragen over de moderne vreemde talen daarom op dit moment door aan het procesmanagement MBO 2010, die de vragen beantwoordt. Het procesmanagement MBO 2010 heeft bovendien een schema gemaakt "Hoe zit het met de moderne vreemde talen?" dat zowel op de website van MBO 2010 als op de website van het Steunpunt te vinden is. Hiermee is in de minimale dienstverlening voorzien, die nodig is op het gebied van MVT.

Om een viertal redenen wordt voorgesteld de informatievoorziening over MVT voor de looptijd van het Steunpunt (tot en met eind 2013) onder te brengen bij het Steunpunt taal en rekenen mbo:

1. Uit de vragen die binnenkomen over MVT en uit de bevindingen van de inspectie blijkt dat de regelgeving inzake MVT op veel instellingen nog allesbehalve duidelijk is. Ook slaagt men er nog lang niet altijd in om kwalitatief goede onderwijsprogramma's en examens te ontwikkelen. Er is dus nog een grote informatiebehoefte op het gebied van MVT.
2. De bedoeling is om per 1 augustus 2011 generieke eisen aan Engels verplicht op te nemen in alle mbo-4 dossiers. Per 1 augustus 2011 zal ook de wijze waarop MVT in de kwalificatiedossiers is opgenomen weer veranderen. Deze nieuwe regelgeving zal nieuwe vragen met zich mee brengen.
3. Het Steunpunt taal en rekenen mbo wordt door het veld gezien als een logisch expertisecentrum dat (ook) vragen over MVT beantwoordt, gelet op de vele vragen die er terecht komen.
4. De infrastructuur van het Steunpunt (website, netwerken, mogelijkheden tot oproepen) en de expertise van het Steunpunt maken het Steunpunt tot een logische plek om de beantwoording van vragen over MVT van het procesmanagement MBO 2010 over te nemen.

Inhoud van de aanvraag

Het Steunpunt taal en rekenen mbo doet de volgende voorstellen ter ondersteuning van het mbo-veld op het gebied van moderne vreemde talen. Het gaat daarbij om de volgende soort activiteiten:

1. Fungeren als communicatieplatform voor OCW en beantwoorden van vragen vanuit mbo-instellingen (minimaal noodzakelijk).
2. Kennisdeling over MVT in het mbo-veld stimuleren door aan te sluiten bij diverse bestaande platforms zoals Platform Moderne Vreemde Talen en de Vereniging van Leraren in Levende Talen.
3. Ontsluiten van het aanbod op het gebied van Moderne Vreemde Talen.
4. Ontwikkelen en verspreiden van een handreiking bij het 'Referentiekader Moderne Vreemde Talen' (in ontwikkeling).

Ad 1. Fungeren als communicatieplatform voor OCW en beantwoorden van vragen vanuit mbo-instellingen (minimaal noodzakelijk)

Om het beleid van het ministerie op het gebied van MVT te communiceren zal het Steunpunt optreden als communicatieplatform. Dit houdt in ieder geval in: Informatie over de regelgeving m.b.t. MVT op de website plaatsen en bij nieuw beleid Flitsbijeenkomsten organiseren. Voorts wordt een vraag-en-antwoordmogelijkheid geboden op de website en wordt een overzicht van veelgestelde vragen en antwoorden gepubliceerd op de website.

Ad 2. Kennisdeling over MVT in het mbo-veld stimuleren door aan te sluiten bij diverse bestaande platforms zoals Platform Moderne Vreemde Talen en de Vereniging van Leraren in Levende Talen.

Het Steunpunt zal nagaan hoe kennisdeling over MVT in het mbo-veld het best gestimuleerd kan worden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise en ervaring van bestaande platforms.

Voorts kan kennisdeling gestimuleerd worden door de mogelijkheid van oproepen op de website, door goede voorbeelden te verspreiden en door bij te dragen aan goede informatie over MVT op marktplaatsmbo.nl.

Ad 3. Ontsluiten van het aanbod op het gebied van Moderne Vreemde Talen.

Voor de Nederlandse taal en rekenen heeft het Steunpunt een inventarisatie laten maken van het aanbod aan leermiddelen, toetsen, volgsystemen, nascholing en (beleids)ondersteuning, geschikt voor gebruik in het mbo. Op soortgelijke wijze zal het aanbod op het gebied van MVT voor het mbo nog in 2010 toegankelijk gemaakt worden. In de jaren daarna zal het actueel gehouden worden.

Ad 4. Ontwikkelen servicedocument Moderne Vreemde Talen

In goed overleg met het mbo-veld en met MVT-experts in Nederland een servicedocument laten ontwikkelen bij het nieuwe 'Referentiekader Moderne Vreemde Talen'. Dit servicedocument dient ook aan te sluiten bij de nieuwe wijze waarop de MVT vanaf augustus 2011 in de kwalificatiedossiers worden opgenomen. Het Steunpunt stuurt deze ontwikkeling actief aan – in nauw overleg met het ministerie van OCW – met als doel een document dat daadwerkelijk ondersteunend is voor de mbo-instellingen. Het Steunpunt zal ook zorgdragen voor de vormgeving, druk en distributie van het 'Referentiekader Moderne Vreemde Talen'.

Omvang

Begroting 2010

Activiteit	Kosten
1. Communicatieplatform	€ 25.000
2. Kennisdelen stimuleren	€ 112.500
3. Ontsluiten aanbod	
4. Service-document MVT	€ 160.000
Totaal 2010	€ 297.500

Begroting 2011 t/m 2013 (jaarlijks)

Activiteit	Kosten
1. Communicatieplatform, kennisdeling	€ 60.000
2. Overige activiteiten	evt. aanvullend
Totaal jaarlijks 2011 - 2014	€ 60.000

Op grond van het bovenstaande vraag ik voor het Steunpunt taal en rekenen mbo voor 2010 een aanvullende subsidie van € 297.000 en voor de jaren 2011 t/m 2013 een verhoging van het jaarlijkse subsidiebedrag met € 60.000.

Met vriendelijke groet,
Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

 directeur

2010/164

Steunpunt Taal en
Rekenen MBO
Doc 17

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs
De heer [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB EDE

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Datum **18 OKT. 2010**
Betreft **Aanvraag Subsidie Steunpunt taal en rekenen mbo ten behoeve van
activiteiten en projecten inzake moderne vreemde talen;
verplichtingnummer 61200-18160**

Onze referentie
OND/ODB-10/77511 U

Uw brief van
24 augustus 2010

Uw referentie
2010-004 [REDACTED] STR

Bijlagen
OND/ODB-10/77515 U

Geachte heer [REDACTED]

Uw aanvullende subsidieaanvraag ten behoeve van het uitvoeren van activiteiten en projecten inzake moderne vreemde talen door het Steunpunt taal en rekenen mbo, d.d. 24 augustus 2010 heb ik ontvangen.

In uw subsidieaanvraag verzoekt u voor 2010 een bedrag van € 297.500,00 te mogen ontvangen voor activiteiten ter ondersteuning van het mbo-veld op het gebied van de moderne vreemde talen in 2010 en 2011.

Hierbij zend ik u de beschikking tot aanvullende subsidieverlening voor het Steunpunt taal en rekenen mbo voor de periode van 1 juli 2010 tot en met 31 december 2011. In oktober ontvangt u het voorschot van € 297.500,00.

Ik ga niet op uw verzoek in om vanaf 2011 afzonderlijk middelen ter beschikking te stellen voor moderne vreemde talen. Maar ik verzoek u vanaf 2011 binnen uw jaarlijkse activiteitplan de activiteiten voor moderne vreemde talen op te nemen.

Het project (de gehele projectperiode) wordt op basis van werkelijk gemaakte kosten tot maximaal van € 297.500,00 vastgesteld. Uw verzoek dient u, onder vermelding van datum en kenmerk van deze goedkeuringsbrief, uiterlijk 1 april 2012 te verantwoorden aan DUO/OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Onze referentie
OND/ODB-10/77515 U

Uw brief van

Uw referentie

Bijlagen

Bijlage 2
Bijlage 3

Datum 18 OKT. 2010
Betreft

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 4, eerste lid, aanhef, onder a, van de Wet overige OCW-subsidies,

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. minister: de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- b. subsidieontvanger: de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs te Ede;
- c. Awb: de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel van de subsidie

1. De minister verleent projectsubsidie aan subsidieontvanger voor de uitvoering van specifieke activiteiten en projecten op het gebied van moderne vreemde talen op grond van de door subsidieaanvrager op 24 augustus 2010 ingediende subsidieaanvraag voor een viertal activiteiten in 2010 en 2011 op het gebied van de moderne vreemde talen.
2. De activiteiten genoemd in het eerste lid omvatten de volgende hoofdactiviteiten:
 - a. Fungeren als communicatieplatform voor Onderwijs Cultuur en Wetenschap en beantwoorden van vragen vanuit mbo-instellingen op het gebied van de moderne vreemde talen.
 - b. Kennisdeling over Moderne Vreemde Talen in het mbo-veld stimuleren door aan te sluiten bij diverse bestaande platforms zoals Platform Moderne Vreemde Talen en de Vereniging van Leraren in Levende talen.
 - c. Ontsluiten van het aanbod op het gebied van Moderne Vreemde Talen. Het laten ontwikkelen van een servicedocument bij het nieuwe "Referentiekader moderne vreemde talen" in goed overleg met het mbo-veld en met Moderne Vreemde Talen experts in Nederland.

Artikel 3 Subsidiebedrag

1. De subsidie bedraagt maximaal € 297.500,00.
2. Dit bedrag, € 297.500,00 wordt als voorschot zo spoedig mogelijk overgemaakt onder vermelding van **verplichtingsnummer 61200-18160**.

3. Het subsidieverleningstijdvak loopt van 1 juli 2010 tot en met 31 december 2011.
4. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.

Artikel 4 Nadere subsidieverplichtingen

Subsidieontvanger verstrekt uiterlijk 1 juli 2011 in een tussenrapportage een overzicht van de stand van zaken van het project over de periode van 1 juli 2010 tot en met 1 juni 2011.

Artikel 5 Wijzigingen

Eventuele aanpassingen in de uitvoering van de gesubsidieerde activiteit worden vooraf schriftelijk ter goedkeuring aan de staatssecretaris voorgelegd. Met de voorgestelde wijzigingen wordt geen aanvang gemaakt voordat de schriftelijke goedkeuring hiertoe van de staatssecretaris is ontvangen.

Artikel 6 Besteding middelen

De subsidie wordt uitsluitend aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt. Eventueel in het kader van de subsidiebeschikking niet-bestede middelen of overschotten na afloop van het project worden terugbetaald.

Artikel 7 Subsidievaststelling

1. Subsidieontvanger dient uiterlijk 1 april 2012 een verzoek tot vaststelling van de subsidie in bij de staatssecretaris.
2. De aanvraag bedoeld in het eerste lid, omvat een activiteitenverslag en is voorzien van een financiële verantwoording waarin de werkelijke uitgaven herkenbaar zijn opgenomen. Tevens omvat de aanvraag een verklaring omtrent de getrouwheid van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 Burgerlijk Wetboek.
3. In het financieel verslag en in het activiteitenverslag wordt tot uitdrukking gebracht in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, alsmede dat de subsidie op doelmatige wijze is besteed.
4. In de financiële verantwoording wordt inzicht verschaft over de aanwending van de verstrekte middelen in relatie tot de kosten van het project.

Artikel 8 Informatieverschaffing

1. Subsidieontvanger verstrekt de staatssecretaris en door deze aangewezen personen de gevraagde inlichtingen.
2. Subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de staatssecretaris en door deze aangewezen personen volledige inzage hebben in de boeken en bescheiden, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.
3. Subsidieontvanger verleent de staatssecretaris en door deze aangewezen personen toegang tot de door haar gebruikte plaatsen.

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-10/77515 U

Uw brief van

Uw referentie

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

4. Zolang de subsidie nog niet is vastgesteld stelt subsidieontvanger de staatssecretaris onverwijld in kennis van na de aanvraag tot subsidieverlening opgekomen of bekend geworden feiten of omstandigheden die redelijkerwijs van belang zijn voor de vaststelling van de subsidie.

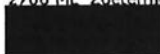
namens deze,
Clustermanager OND/ODB,

drs.

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-10/77515 U

Uw brief van

Uw referentie

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de wet Overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet alsmede de subsidiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Postbus 7001
6710 CB Ede

E info@steunpunttaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevrouw [REDACTED]
Directeur Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum 1 november 2010
Onze referentie 7724 [REDACTED] /STR
Onderwerp Specifieke activiteiten en projecten

Geachte mevrouw [REDACTED]

Bij beschikking van 6 oktober 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo een aanvullende subsidie ontvangen voor het uitvoeren van enkele specifieke activiteiten en projecten. Op 22 juli 2010 stuurden we u de volgens deze beschikking vereiste tussenrapportage met – als afzonderlijke bijlage – een financiële tussenrapportage. Bijgaand treft u een tot 1 november bijgewerkte en aangevulde versie daarvan aan.

In het overzicht is aangegeven welke projecten inmiddels zijn afgerond, welke nog een doorloop kennen naar 2011 en welke een terugkerend karakter hebben. Ook is aangegeven welke verplichtingen er nog uitstaan. De verplichtingen betreffen lopende, maar nog niet afgeronde activiteiten/projecten. In de laatste kolom is aangegeven welke reserveringen voor 2011 noodzakelijk zijn vanwege doorloop van projecten of jaarlijks terugkerende kosten die uit de projecten voortkomen. In de kolommen 'doorloop' en 'terugkerend' is de achtergrond daarvan kort aangeduid.

Het terugkerend karakter van enkele projecten (AMBO 07, 08 en 11) komt voort uit kosten die verbonden zijn aan beschikbaarstelling van de producten die in die projecten worden ontwikkeld: digitale ondersteuningsprogramma's die via een website aan de mbo-instellingen beschikbaar worden gesteld. Per project gaat het om een jaarlijkse reservering van € 20.000.

Doorontwikkeling van het project GoedRekenen (AMBO 08) na de in maart 2011 af te ronden eerste fase is afhankelijk van de opbrengst daarvan. In april 2011 beslissen OCW

Postbus 7001
6710 CB Ede

Info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

en Steunpunt gezamenlijk op basis van het tussenproduct over al dan niet ~~zijn~~ ontwikkelen van fase 2, lopend tot juni 2012. Daarvoor staat voor 2011 € 280.000 gereserveerd. In het projectplan is ook een derde fase ontwikkeling opgenomen. Deze is nog niet in de reservering opgenomen.

Op grond van het bovenstaande verzoeken we u om toestemming het op 31 december 2010 nog niet bestede of verplichte bedrag gedurende de looptijd van het Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo (tot 31 december 2013) alsnog voor bovenbedoelde activiteiten te mogen besteden.

In de aanbiedingsbrief van de tussenrapportage vroegen we u toestemming om de voor ondersteuning van instellingsexamens taal en rekenen bestemde middelen ten dele in te zetten voor activiteiten ter ondersteuning van de instellingen bij de invoering van de centrale digitale examinering. Graag zouden we ook op die vraag nog een reactie van u ontvangen.

Met vriendelijke groet,
namens het Steunpunt taal en rekenen mbo,

Directeur Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

Bijlagen: Novemberrapportage specifieke activiteiten en projecten

STEUNPUNT TAAL EN REKENEN MBO NOVEMBERRAPPORTAGE SPECIFIEKE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

Project	Omschrijving	Doorloop	Terugkerend	Afgerond?	Werkelijk	Restant verplichting	Totaal	Begroet	Wop te besteden	Reserven voor doorloop 2011
IMBO 01	Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatie Ned. Taal en rekenen op te stellen (a)	nee	nee	ja	€ 15.410,50	€	€ 15.410,50	€ 30.000,00	€ 14.589,50	€
IMBO 02	Analyse implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen (b)	nee	nee	ja	€ 34.986,00	€	€ 34.986,00	€ 55.000,00	€ 20.014,00	€
IMBO 03	Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage (c)	nee	ja, jaarlijks analyse (aanvullende jaarrapporten)	nee	€ 11.245,50	€ 27.000,00	€ 38.245,50	€ 30.000,00	€ 8.245,50	€ 40.000,00 ✓
IMBO 04	Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch (d)	nee	nee	ja	€ 53.550,00	€	€ 53.550,00	€ 105.000,00	€ 51.450,00	€
IMBO 05	Drukkosten Taal in AKA (e)	nee	nee	ja	€ 22.358,00	€	€ 22.358,00	€ 25.000,00	€ 2.642,00	€
IMBO 06	Rekenen in AKA (f)	nee	nee	ja	€ 58.221,70	€	€ 58.221,70	€ 75.000,00	€ 16.778,30	€
IMBO 07	Ontwikkelen remedierend programma "Taal de Baas" (g)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	nee	€ 927.807,30	€	€ 927.807,30	€ 850.000,00	€ 77.807,30	€ 20.000,00 ✓
IMBO 08	Ontwikkelen remediërende programma's gericht op rekenen (h) : GoedRekenen	ja, na go-beslissing i.o.m. OCVW	ja (hosting, helpdesk en onderhoud)	nee	€	€ 157.318,00	€ 157.318,00	€ 450.000,00	€ 292.682,00	€ 280.000,00 ✓
IMBO 09	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands (i)	ja	nee	nee	€ 39.936,51	€ 163.000,00	€ 202.936,51	€ 250.000,00	€ 47.063,49	€
IMBO 10	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen (j) Zie AMBO 09	nee	nee	ja	€	€	€	€ 250.000,00	€ 250.000,00	€
IMBO 11	ICO Taal en rekenen mbo (k)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	nee	€ 234.549,00	€	€ 234.549,00	€ 200.000,00	€ 34.549,00	€ 20.000,00 ✓
IMBO 12	Bloemlezing implementatieplannen Nederlandse Taal en rekenen mbo (l) Zie AMBO 03	nee	later te bezien	nee	€ 14.553,70	€	€ 14.553,70	€ 20.000,00	€ 5.446,30	PM
IMBO 13	Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag	ja	ja, voor de doorlopende activiteiten	nee	€ 66.538,51	€ 34.000,00	€ 100.538,51	€ 100.000,00	€ 538,51	€ 40.000,00 ✓
Totaal										
€ - € 1.479.156,72 € 381.318,00 € 1.860.474,72 € 2.440.000,00 € 579.525,28 € 400.000,00										

versie 1 nov 2010

Versie
1 november 2010

17-1-2011

Rapportage 2010

Steunpunt taal en rekenen mbo

Steun in de rug

bij intensivering van taal en rekenen in het mbo

Inhoud

Voorwoord

1. Het Steunpunt in 2010

2. Activiteiten

3. Afsluiting

Voorwoord

Het verhogen van de taal- en rekenprestaties in het mbo vraagt een lange adem van alle betrokkenen. De onderwijsinstellingen in het mbo staan de komende jaren voor de stevige klus hun onderwijs aan te passen aan de eisen die met de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen aan de opleidingen zijn gesteld. De invoering van centraal ontwikkelde examens vanaf 2013/2014 vraagt nu al veel van de scholen. Het Steunpunt taal en rekenen mbo staat de komende jaren klaar om instellingen waar mogelijk te ondersteunen bij dit complexe proces. Het is verheugend te constateren dat scholen inmiddels de weg naar het Steunpunt goed weten te vinden. Duidelijk is dat er 'in het veld' onverminderd sprake is van een grote behoefte aan informatie en uitwisseling van kennis. Dit jaarverslag bevat een overzicht van de activiteiten die het Steunpunt in 2010 in dit kader heeft verricht.

Ede, 1 november 2010

1

Het Steunpunt taal en rekenen mbo in 2010

Na het startjaar 2009, waarin het opzetten van de basisinfrastructuur van het Steunpunt veel aandacht vroeg, was er in het jaar 2010 alle ruimte voor het concreet ondersteunen van mbo-instellingen bij de inrichting van het taal- en rekenbeleid. Veel aandacht ging uiteraard uit naar de implementatieplannen die scholen in het kader van het Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo voor 1 april 2010 hebben opgesteld. Met deze implementatieplannen beschikken alle scholen over een concrete, meerjarige agenda voor de ontwikkeling van hun taal- en rekenbeleid. Het Steunpunt heeft scholen waar mogelijk ondersteund bij het opstellen van het implementatieplan. Het tweede thema dat het afgelopen jaar veel aandacht vroeg, was de voorbereiding op de invoering van de centraal ontwikkelde examens. Deze zeer wezenlijke verandering in de manier van examineren vraagt veel van de onderwijsinstellingen. Op tal van manieren probeert het Steunpunt scholen hierbij te ondersteunen. De komende tijd zal dit onderwerp hoog op de agenda van de mbo-instellingen, en dus ook van het Steunpunt, blijven staan.

Werkwijze

Bij de ondersteuning van de onderwijsinstellingen houdt het Steunpunt nauwgezet vast aan de in het startplan van april 2009 vastgelegde werkwijze. Het Steunpunt opereert zoveel mogelijk vraaggericht. De basisdienstverlening bestaat in de eerste plaats uit het bieden van actuele beleidsinformatie aan betrokkenen. Dit gebeurt via de website www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl en de helpdesk. Periodiek stelt het Steunpunt 'Servicedocumenten' op, waarin belangrijke informatie beknopt en helder wordt weergegeven. Via 'Flitsbijeenkomsten' worden betrokkenen zo nodig extra geïnformeerd. Daarnaast stimuleert het Steunpunt kennisdeling, onder andere via de [MBO 2010 Marktplaats](#) en het [Portaal taal en rekenen mbo](#), door netwerken voor taal en rekenen bijeen te brengen en door werkconferenties te organiseren. Het Steunpunt brengt voorts in beeld welke ondersteuning voor scholen op de markt beschikbaar is en stimuleert bij geconstateerde hiaten de ontwikkeling van extra instrumenten. Voor het ministerie van OCW heeft het Steunpunt ook een 'radarfunctie'. Als zich in de praktijk knelpunten voordoen, ontvangt het ministerie via het Steunpunt hierover snel signalen. Zo versterken beleid en uitvoering elkaar en wordt geborgd dat de balans tussen ambitie en haalbaarheid niet verstoord raakt.

Organisatie

In de organisatie van het Steunpunt heeft zich een wijziging voorgedaan. Het coördinatieteam is per 1 november 2010 uitgebreid met een adviseur moderne vreemde talen. In het grootste deel van 2010 bedroeg de totale formatieomvang ca. 3,5 fte, flexibel inzetbaar. De coördinatie van het Steunpunt taal en rekenen mbo is ook verantwoordelijk voor de coördinatie van het Steunpunt taal en rekenen vo.

2 Activiteiten

In 2010 werden de activiteiten van het Steunpunt, net als in 2009, voor een belangrijk deel bepaald door de directe en indirecte uitvloeisels van de brief van staatssecretaris Van Bijsterveldt van 22 december 2008 over het referentiekader taal en rekenen, diagnostische toetsen en de invoering van centraal ontwikkelde examens. Ook de implementatieplannen die mbo-instellingen op dienden te stellen in het kader van de eind 2009 gepubliceerde *Regeling Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo* stonden in 2010 prominent op de agenda. Hierdoor lag in 2010 voor het Steunpunt het accent, naast de ondersteunende functie, nadrukkelijker op de beleidsontwikkeling in het mbo.

Hieronder een overzicht van de in 2010 door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo ontplooidde activiteiten.

Helpdesk

Tot de basisinfrastructuur van het Steunpunt behoort de helpdesk. Instellingen kunnen, telefonisch of via het vragenformulier op www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl, 24 uur per dag met hun vragen terecht bij de beleidsadviseurs van het Steunpunt. Dagelijks krijgt het Steunpunt op deze manier meerdere vragen en verzoeken binnen. De helpdesk voorziet hiermee duidelijk in een behoefte, getuige ook onderstaande e-mailreacties.

'Dank voor het antwoord en het document. Om onze docenten helderheid te geven in de exameneisen, zijn deze gegevens van groot belang.'

'Bedankt voor de snelle reactie. Ik ga er mee aan de slag. Ik ben contactpersoon en blijf graag aangesloten bij de ontwikkelingen!'

'Bedankt voor het heldere antwoord en de bijgevoegde link. Bijzonder nuttig voor de inhoud van ons handboek AKA/PrO-examens.'

Met afstand de meeste vragen die het Steunpunt in 2010 ontving, hadden betrekking op de invoering van de centraal ontwikkelde examens en het implementatieplan. De helpdesk kreeg verder ook veel vragen over moderne vreemde talen in het mbo. Naar verwachting worden hiervoor vanaf cohort 2011 aanvullende eisen vastgelegd in wet- en regelgeving. Het Steunpunt startte in 2010 dan ook met de voorbereiding van het ondersteunen van mbo-instellingen op dit vlak - zie het onderdeel Ondersteuning moderne vreemde talen (MVT), verderop in deze rapportage.

Bijlage 1

De bijlage 'Vraag en antwoord – Steunpunt taal en rekenen mbo' bevat een compleet overzicht en een analyse van de vragen die tot en met oktober 2010 binnenkwamen bij de helpdesk van het Steunpunt. Hierin zijn alleen de vragen opgenomen die binnenkwamen via de website. Daarnaast wordt het Steunpunt tientallen keren per week telefonisch benaderd met vragen over taal- en rekenonderwijs.

Website

De website www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl speelt een belangrijke rol bij de dienstverlening van het Steunpunt. Bezoekers kunnen hier terecht voor het laatste nieuws, actuele beleidsontwikkelingen, relevante wijzigingen in wet- en regelgeving, veel gestelde vragen, etc. Ook stelt het Steunpunt via de site 'Servicedocumenten' beschikbaar.

De website en de helpdesk zijn complementair. De helpdesk verwijst instellingen regelmatig naar de site voor aanvullende informatie of documentatie en omgekeerd nemen instellingen na het lezen van informatie op de site contact op met de helpdesk met vragen over specifieke aspecten van het taal- en rekenbeleid.

Mbo-instellingen weten de website van het Steunpunt goed te vinden (figuur 1). Gebruikers waarderen in het bijzonder de actualiteit en de volledigheid van de website. In het najaar van 2010 evalueert het Steunpunt de website, waarbij onder meer kritisch gekeken wordt naar gebruiksvriendelijkheid en overzichtelijkheid.

Figuur 1: Bezoekersaantallen website Steunpunt taal en rekenen mbo (januari – september 2010)

	<i>Aantal bezoekers</i>	<i>Unieke bezoekers</i>	<i>Gemiddeld per dag</i>
<i>Januari</i>	4263	2591	136
<i>Februari</i>	4892	2988	175
<i>Maart</i>	5747	3694	185
<i>April</i>	5070	3176	169
<i>Mei</i>	3688	2298	119
<i>Juni</i>	5657	3228	189
<i>Juli</i>	2698	1616	87
<i>Augustus</i>	2643	1520	38
<i>September</i>	6693	4147	223

Servicedocumenten

Het Steunpunt ziet informeren als een van zijn belangrijkste taken. Actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor het mbo-veld, communiceert het Steunpunt meestal direct per e-mailnieuwsbrief, het 'Flitsbericht'. Uitbreider zijn de Servicedocumenten, waarin voor het mbo relevante informatie uit brieven van OCW of andere beleidsstukken handzaam wordt samengevat en toegelicht of schematisch uiteen wordt gezet. Zowel de Flitsberichten als de Servicedocumenten zijn uiteraard ook via de website van het Steunpunt beschikbaar. De Servicedocumenten worden daarnaast ook 'fysiek' verspreid, tijdens conferenties, bijeenkomsten etc.

In 2010 publiceerde het Steunpunt onderstaande Servicedocumenten:

- *Service document regelgeving referentieniveaus*: Een samenvatting van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, die onder meer het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen (en de bijbehorende AMVB's) en het Examenbesluit beroepsopleidingen WEB omvat. Het servicedocument bevat (blauw, gecursiveerd) een beperkte toelichting.
- *Hoe zit het met vreemde talen?*: Zowel bij MBO 2010 als bij het Steunpunt kwamen veel vragen binnen over hoe het zit met de moderne vreemde talen in het mbo. Het servicedocument geeft hierop een antwoord.
- *Hoofdlijnen brief 29 januari 2010: implementatie referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen in het mbo*: In dit document geeft het Steunpunt een kernachtige samenvatting van de, voor mbo-instellingen relevante, nieuwe informatie uit de brief 'Implementatie referentieniveaus taal en rekenen mbo'.
- *Slaag-zakregeling mbo bij COE taal en rekenen*: Op 21 januari 2010 heeft staatssecretaris Van Bijsterveldt het concept-examenbesluit beroepsopleidingen WEB naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit servicedocument vat een en ander samen.
- *Service document Examinering Nederlandse taal en rekenen vanaf cohort 2010 – Generiek versus beroepsspecifiek*: Toelichting over de examinering van generieke taal- en rekenvaardigheden voor mbo 4 t/m 2012/2013 en voor mbo 1, 2 en 3 t/m 2013/2014.
- *Cohortenschema taal en rekenen september 2010*: Een schema waarin, per niveau, cohort en jaar van examinering, een overzicht wordt gegeven van de (voorgenomen) regelgeving.

Flitsberichten

Actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor het mbo-veld, communiceert het Steunpunt meestal direct per e-mailnieuwsbrief, het 'Flitsbericht'. Deze gaan doorgaans over een actueel onderwerp en kunnen op zeer korte termijn worden samengesteld en verspreid. Wordt duidelijk dat onderwijsinstellingen behoefte hebben aan extra toelichting op (actuele) ontwikkelingen, dan organiseert het Steunpunt een zogeheten 'Flitsbijeenkomst'.

Bijeenkomsten en conferenties

Flitsbijeenkomsten

Het Steunpunt organiseert zogeheten 'Flitsbijeenkomsten' zodra duidelijk wordt dat onderwijsinstellingen behoefte hebben aan extra toelichting op (actuele) ontwikkelingen. Met name in de beginfase van het Steunpunt bleek er bij scholen veel behoefte te zijn aan extra informatie.

In 2010 organiseerde het Steunpunt nog maar één Flitsbijeenkomst, rond het thema examinering taal en rekenen in het mbo. Tijdens deze bijeenkomst, op 12 februari, gaven [REDACTED] (OCW) en [REDACTED] (CvE) een toelichting op respectievelijk de referentieniveaus en de invoering van centraal ontwikkelde examens.

De bijeenkomst werd bezocht door 181 deelnemers, waarvan er 151 werkzaam waren bij reguliere mbo-instellingen en 30 afkomstig waren van andere organisaties (waaronder uitgeverijen, niet bekostigde instellingen, OCW etc.).

De presentaties van [redacted] en [redacted] werden na de bijeenkomst beschikbaar gesteld via de site van het Steunpunt.

Conferenties

Het stimuleren en faciliteren van kennisdeling is een van de speerpunten van het Steunpunt. De conferenties die het Steunpunt in 2010 – al dan niet in samenwerking met andere partijen – organiseerde, boden instellingen hiertoe een platform. Tijdens deze conferentie stonden de Wet referentieniveaus taal en rekenen en de invoering van centraal ontwikkelde examens centraal. Een derde conferentie, Tijd voor rekenen, staat gepland voor 2 december 2010.

Landelijke taaldag 'Taal is cruciaal: de verbinding centraal'

Op 12 maart 2010 organiseerde het Steunpunt samen met de Herontwerpschool en de Taalcoach Academie (ITTA), het Netwerk Taal (SLO) en het Platform Taal in mbo (CINOP) de landelijke taaldag 'Taal is cruciaal: de verbinding centraal'. Tijdens deze bijeenkomst stond de verbinding tussen managers, beleidsmedewerkers, taalcoaches en docenten in het mbo centraal. Naast taalontwikkeling in algemene zin, werd hierbij ook uitgebreid ingegaan op de implementatieplannen. Daarnaast lichte een aantal mbo-instellingen de reeds vervaardigde implementatieplannen toe.

'Taal is cruciaal: de verbinding centraal' werd bezocht door 212 deelnemers uit 95 verschillende instellingen, waarvan 42 bekostigde mbo-instellingen en 53 andere organisaties (waaronder uitgeverijen, niet-bekostigde instellingen, organisaties voor onderwijsondersteuning, etc.).

De conferentie leverde een groot aantal documenten en presentaties op die direct na 'Taal is cruciaal' beschikbaar werden gesteld via de site van Herontwerpschool.

Werkconferentie 'Examineren taal en rekenen'

Op 8 en 17 juni 2010 vonden in Utrecht en Eindhoven de werkconferenties 'Examineren taal en rekenen' plaats. Het Steunpunt organiseerde deze conferenties samen met het College voor Examens, de MBO Raad, de Herontwerpschool en saMBO~ICT. Doel van de conferenties was de betrokken partijen binnen mbo-instellingen (ICT, examenbureau en beleid) te informeren over wat hen te wachten staat bij de invoering van de centraal ontwikkelde examens.

Komende jaren maken de mbo-instellingen zich op voor de invoering van centraal ontwikkelde examens Nederlands en rekenen en instellingsexamens voor de onderdelen die (nog) niet centraal geëxamineerd worden. Vanaf het schooljaar 2013/2014 telt deze examinering mee voor diplomering op niveau 4. Dit vraagt de nodige voorbereiding van de mbo-instellingen. Niet alleen onderwijsinhoudelijk maar ook qua logistiek en ICT.

De werkconferenties 'Examineren taal en rekenen' werden bezocht door in totaal 162 deelnemers uit 87 verschillende instellingen en organisaties, waaronder 44 bekostigde mbo-instellingen.

De presentaties die werden gehouden tijdens de bijeenkomsten in Utrecht en Eindhoven, zijn beschikbaar gesteld via de site van het Steunpunt. Daarnaast werd uitgebreid verslag gedaan van de

werkconferenties in een speciale uitgave van het Steunpunt die verscheen in augustus 2010. Deze is met een begeleidende brief verzonden naar alle CvB's en contactpersonen.

Bijeenkomst Contactpersonen Centraal Ontwikkelde Examens

Het College van Examens, het Steunpunt taal en rekenen mbo en contactpersonen van diverse mbo-instellingen kwamen op 13 september bij elkaar in Utrecht. Op de agenda stond het verhelderen van de rol van de contactpersonen bij de concretisering van beleid voor taal en rekenen. Er werd gesproken over de rol van de contactpersonen bij de implementatie van centraal ontwikkelde examens (COE) en ook werd de behoefte aan ondersteuning daarbij in kaart gebracht.

De bijeenkomst voor contactpersonen COE werd bezocht door 80 deelnemers, waarvan er 70 werkzaam waren bij 32 bekostigde mbo-instellingen en de overige bij niet-bekostigde instellingen.

De presentatie van de bijeenkomst werd na afloop gepubliceerd op de site van het Steunpunt.

In totaal waren 51 bekostigde mbo-instellingen vertegenwoordigd bij ten minste één van de examenbijeenkomsten van juni en september.

Netwerken

De netwerken taal en rekenen zijn van groot belang voor het Steunpunt. Ze bieden een platform om docenten direct en actief te betrekken bij ontwikkeling en uitvoering van beleid. De grootste opbrengst van de netwerken zijn de netwerken zelf. De netwerken komen bij elkaar zo vaak als daaraan behoefte is: de bijeenkomsten zijn altijd een middel, nooit een doel op zich.

Netwerken taal

Het Steunpunt stimuleert en faciliteert de samenhang tussen de reeds bestaande taalnetwerken van ITTA (Mbo Taalcoach Academie), CINOP (Platform Taal in mbo) en het Netwerk Taal van het Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO). Dit heeft geleid tot een 'Denktank Taal' die geregeld bij elkaar komt. Op deze manier worden alle doelgroepen 'bediend': taaldocenten, taalcoaches en managers en beleidsmedewerkers. De drie netwerken trokken ook samen op bij de conferentie 'Taal is cruciaal', die in maart 2010 werd georganiseerd in samenwerking met het Steunpunt en de Herontwerpschool.

Netwerken rekenen

Het doel van deze door het Steunpunt gecoördineerde netwerkstructuur is op de eerste plaats het delen en verspreiden van kennis. Hiertoe bestaat 'Rekenen in mbo' uit drie lagen:

- een 'pioniersgroep' van acht ROC's die een voortrekkersrol vervullen als het gaat om de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid;
- drie regionale subnetwerken die (relatief gezien) aan het begin staan van ontwikkeling en implementatie van (breed) rekenbeleid;
- een expertgroep, met daarin vertegenwoordigers van ondersteunende organisaties als CINOP en het Freudenthal Instituut.

Het Steunpunt organiseerde in 2010 drie series bijeenkomsten van de regionale subnetwerken: in maart, juni en oktober. Daaraan namen 530 mensen deel, die afkomstig waren uit 65 bekostigde mbo-instellingen en uit evenzovele andere instellingen en organisaties.

Implementatie 'Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo'

In november 2009 werd de 'Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo' gepubliceerd. Deze regeling maakt deel uit van de campagne van het ministerie van OCW om samen met de onderwijsinstellingen te bereiken dat leerlingen in alle onderwijssectoren beter gaan presteren in Nederlandse taal en rekenen. In het kader van deze regeling wordt tot en met 2013 jaarlijks ruim 50 miljoen euro aan mbo-instellingen ter beschikking gesteld om het taal- en rekenniveau van deelnemers te vergroten.

Implementatieplannen

Instellingen die voor deze financiering in aanmerking willen komen, moesten een implementatieplan taal en rekenen mbo indienen. Hierin beschrijft de instelling hoe het taal- en rekenbeleid wordt ontwikkeld, waaraan de extra financiële middelen worden besteed en hoe de effecten van de extra onderwijsinspanningen worden gemeten. Instellingen mogen zelf beslissen hoe zij de extra middelen investeren (extra onderwijstijd, aanpassingen in didactiek en pedagogiek, professionalisering docenten). Wel verwacht OCW dat instellingen hun uitgaven in het kader van de regeling jaarlijks verantwoorden.

Ondersteuning

Direct na de publicatie van de 'Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo' organiseerde het Steunpunt een Flitsbijeenkomst waarin de inhoud werd toegelicht. Ook verscheen een zogeheten 'Servicedocument' met de belangrijkste punten uit de regeling en werd op de site van het Steunpunt een overzicht opgenomen met veel gestelde vragen (FAQ). Het Steunpunt liet twee instrumenten ontwikkelen om instellingen te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun implementatieplan: het webbased systeem 'ICO taal en rekenen mbo' (zie het onderdeel Producten, verderop in deze rapportage) en een handreiking met een uitgebreide (voorbeeld)inhoudsopgave, met toelichting en voorbeelden.

Analyse en feedback

In opdracht van het ministerie van OCW heeft het Steunpunt de in totaal 65 ingediende implementatieplannen grondig geanalyseerd. OCW wilde hiermee een beeld krijgen van het landelijke taal- en rekenbeleid in het mbo. Dit landelijke beeld fungeerde vervolgens als 'blauwdruk' voor de analyse van de implementatieplannen en de terugkoppeling daarvan aan de individuele instellingen. Ook leverde de analyse van de implementatieplannen het Steunpunt concrete informatie op over de behoefte aan ondersteuning die ontstaat als de beschreven beleidsontwikkelingen en geplande activiteiten worden uitgevoerd.

Van de analyse van de implementatieplannen werd de balans opgemaakt in de in het najaar 2010 verschenen 'Rapportage analyse implementatieplannen taal en rekenen mbo'. Een samenvatting hiervan wordt in de vorm van een Servicedocument beschikbaar gesteld aan de instellingen. Goede

voorbeelden en originele benaderingen uit de implementatieplannen zijn gebundeld in een 'Bloemlezing', die eind 2010 gepubliceerd wordt.

Bijlage 2

De 'Rapportage analyse implementatieplannen taal & rekenen mbo' bevat de resultaten van de analyse van de ingediende implementatieplannen.

Implementatie Centraal Ontwikkelde Examens

Eind 2009 stuurde de toenmalige staatsecretaris van OCW, Van Bijsterveldt, een brief aan de Tweede Kamer waarin het besluit werd toegelicht om voor het mbo centraal ontwikkelde examens in te voeren voor taal en rekenen. Het voordeel daarvan is dat 'de samenleving' veel vertrouwen heeft in centrale examens, dat deze examens goed te vergelijken zijn met de examens voor het voortgezet onderwijs en dat de kwaliteit van de examens geborgd kan worden. De centraal ontwikkelde examens, die digitaal worden afgenomen, worden geleidelijk, en in nauwe samenwerking met het veld, geïmplementeerd. In het schooljaar 2013/2014 moeten taal en rekenen op het niveau mbo-4 centraal worden geëxamineerd.

Volgens de CvE-brochure 'Naar centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen' heeft de invoering van centraal ontwikkelde examens veel gevolgen voor mbo-instellingen:

- *Inhoudelijk:* Meet de toets wat hij moet meten en is de juiste cesuur vastgesteld?
- *Technisch:* Wat moet er gebeuren om op alle onderwijsinstellingen de COE's met de ontwikkelde examensoftware af te kunnen nemen (ICT-voorzieningen, hardware, software)?
- *Organisatorisch:* Wat moet er binnen de onderwijsinstellingen georganiseerd worden om centraal ontwikkelde examens af te nemen (denk aan: het plannen en organiseren van de examens, het organiseren van de correcties en het omzetten van scores in cijfers)?
- *Procedureel:* Welke regels moeten er volgens het Examenbesluit Beroepsopleidingen WEB opgesteld.

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is nauw betrokken bij de informatievoorziening rondom de invoering van centraal ontwikkelde examens:

Contactpersonen

Het Steunpunt was in 2010 verantwoordelijk voor de aanmelding van instellingscontactpersonen. De invoering van centraal ontwikkelde digitale examens taal en rekenen in het mbo vraagt om goede samenwerking tussen verschillende betrokkenen binnen de instelling. Examenorganisatie, ICT-voorzieningen, beleid en onderwijs moeten in een nauw en zorgvuldig samenspel worden ingericht. De organisatie- en communicatiestructuur van instellingen verschilt enorm. Het is daarom belangrijk dat er per instelling een contactpersoon is, één aanspreekpunt voor alle zaken die betrekking hebben op centraal ontwikkelde examens. Zij of hij weet welke informatie voor wie van belang is en kan er dan ook voor zorgen dat alle essentiële informatie tijdig op de juiste plaatsen en bij de juiste personen

binnen de instelling terechtkomt. De informatievoorziening van het Steunpunt rondom COE richt zich op de eerste plaats op de contactpersonen.

Flitsberichten

Met Flitsberichten aan bovengenoemde contactpersonen bereikt het Steunpunt snel en effectief degenen die binnen instelling aanspreekpunt/coördinator zijn voor de implementatie van centraal ontwikkelde examens. De contactpersonen worden in deze e-mailnieuwsbrieven bijgepraat over relevante ontwikkelingen, opgeroepen om mee te denken over bijvoorbeeld de pilot-examens of geattendeerd op speciale bijeenkomsten over centrale examinering.

Bijeenkomsten

Tijdens speciale (regionale) bijeenkomsten informeert het Steunpunt betrokkenen/contactpersonen over nieuwe ontwikkelingen of andere relevante zaken op het gebied van het implementatietraject centrale examinering. Zo organiseerde het Steunpunt op 13 september, samen met het College van Examens, een bijeenkomst in Utrecht. Op de agenda stond het verhelderen van de rol van de contactpersonen bij de concretisering van beleid voor taal en rekenen. Er werd gesproken over de rol van de contactpersonen bij de implementatie van centraal ontwikkelde examens (COE) en ook werd de behoefte aan ondersteuning daarbij in kaart gebracht. De bijeenkomst voor contactpersonen COE werd bezocht door 80 deelnemers, waarvan er 70 werkzaam waren bij bekostigde mbo-instellingen en de overige bezoekers afkomstig waren van niet-bekostigde instellingen.

Samenwerking met 'derden'

De activiteiten van het Steunpunt zijn onderdeel van een breed scala aan initiatieven waarmee het ministerie van OCW de prestaties van leerlingen op het gebied van taal en rekenen wil verbeteren. Het Steunpunt werkt dan ook nauw samen met andere organisaties die, in opdracht van OCW, actief zijn op het gebied van taal en rekenen.

Met de MBO Raad overlegt het Steunpunt zowel op bestuurlijk als inhoudelijk niveau. Met het procesmanagement MBO 2010 vindt, alleen al door de organisatorische verwevenheid en de fysieke nabijheid, voortdurend informatie-uitwisseling en overleg plaats. Daarnaast ging in februari 2010 het Steunpunt taal en rekenen vo van start, waarmee nauw wordt samengewerkt.

Hieronder een overzicht van overige organisaties (in willekeurige volgorde) waarmee het Steunpunt een structureel samenwerkingsverband heeft.

- *Ministerie van OCW*
Het ministerie van OCW is opdrachtgever van het Steunpunt. Het Steunpunt heeft voor het ministerie ook een radarfunctie: wat speelt er in de instellingen op het gebied van taal en rekenen dat van belang is voor de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering?
- *Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO)*
In opdracht van het ministerie van OCW coördineert SLO het project Inhaalslag Taal en rekenen. In dit project werken partijen samen die ondersteuning bieden op het gebied van de nieuwe regelgeving rondom taal en rekenen. In dit verband wordt een aantal keer per jaar een

'Instellingenoverleg' georganiseerd. Het Steunpunt participeert in dit overleg. Daarnaast is regelmatig overleg met SLO gericht op afstemming van informatie en advies over de ontwikkelingen rond taal en rekenen. De SLO beheert de OCW- website www.taalenrekenen.nl over de referentieniveaus en doorlopende leerlijnen taal en rekenen. Het Steunpunt neemt deel in de redactieraad. De SLO participeert ook in de denktank taal. Vanuit die hoedanigheid was de SLO medeorganisator van de conferentie Taal is Cruciaal: de verbinding centraal!

- **Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO)**
ECBO onderzoekt (de effecten van) taal- en rekenbeleid in het mbo. Het Steunpunt zit in de klankbordgroep.
- **Cito**
Cito heeft in opdracht van het ministerie van OCW diagnostische toetsen ontwikkeld. Deze worden via de website van het Steunpunt ter beschikking gesteld aan de scholen. Daarnaast ontwikkelt Cito in opdracht van het College voor Examens ook de centraal ontwikkelde examens (COE) voor taal en rekenen. Cito en Steunpunt nemen beide deel aan de werkgroep COE.
- **College voor Examens (CvE)**
Het CvE is verantwoordelijk voor de examens rekenen en taal in het mbo en daarmee ook voor de invoering van centraal ontwikkelde examens. Het Steunpunt en het CvE hebben intensief overleg over het informeren hierover van de mbo-instellingen. Het CvE organiseert de werkgroep COE, waarin het Steunpunt participeert. Zodra er nieuwe informatie beschikbaar is vanuit het CvE, wordt dit (door middel van een Flitsbericht) door het Steunpunt aan de scholen gecommuniceerd. Daarnaast organiseren CvE en Steunpunt samen bijeenkomsten over de implementatie van COE.
- **MBO-Raad**
De MBO-Raad vertegenwoordigt de belangen van het mbo-veld, waarbij de ontwikkelingen rond taal en rekenen op dit moment volop in de schijnwerpers staan. Hierover is veelvuldig contact tussen het Steunpunt en de MBO-Raad.
- **Steunpunt taal en rekenen vo**
Sinds februari 2010 is het Steunpunt taal en rekenen vo actief. Bestuurlijk is dit Steunpunt bij dezelfde stichting ondergebracht als het Steunpunt taal en rekenen mbo. Beide Steunpunten zijn op dezelfde locatie gehuisvest en werken nauw samen. Wekelijks is er werkoverleg en ook tussendoor is er veel contact.

Verder onderhield het Steunpunt in 2010 contact met:

- **Actis Advies**
Actis Advies ontwikkelde in opdracht van het Steunpunt het Overzicht Aanbod Taal en Rekenen mbo. Dit overzicht is in februari 2010 vernieuwd. Een nieuwe update wordt eind 2010 verwacht.
- **APS**
APS neemt deel aan de expertgroep Rekenen. Daarnaast ontwikkelt APS een digitaal leermiddel voor zwakke rekenaars: GoedRekenen. Ook heeft APS 'rekenposters' ontwikkeld die door het Steunpunt verspreid worden.
- **Bureau ICE**
Bureau ICE ontwikkelt toetsen voor taal en rekenen. Hierover vindt overleg plaats en daarnaast verzorgt Bureau ICE regelmatig workshops tijdens bijeenkomsten van het Steunpunt. Bureau ICE is tevens een van de ontwikkelaars van het diagnosticerend/remediërend taalprogramma Taal de baas.

- **CED-Groep**
CED-Groep heeft in opdracht van het Steunpunt samen met Ideeën & Media het instrument ICO ontwikkeld. Ook schreef de CED-Groep samen met het Steunpunt de Handreiking Instellingsexamens.
- **CINOP**
CINOP participeert in de door het Steunpunt georganiseerde expertgroep Rekenen en de denktank Taal. Daarnaast schreef CINOP de Handreiking implementatieplannen. Steunpunt en CINOP hebben regelmatig contact. CINOP was ook medeorganisator van de conferentie Taal is cruciaal en voert tevens de projectleiding van het project Leesbevordering.
- **Colo/Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven**
Colo/Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van kwalificatiedossiers, een belangrijk onderdeel van de competentiegerichte opleidingsstructuur van het mbo. Er is contact over de plaats van taal en rekenen in de kwalificatiedossiers en het Steunpunt verzorgt regelmatig presentaties tijdens bijeenkomsten.
- **Freudenthal Instituut**
Het Freudenthal Instituut ontwikkelt samen met APS en CINOP, in opdracht van het Steunpunt, de brochure Drieslag Rekenen. Het Freudenthal Instituut en APS ontwikkelden, eveneens in opdracht van het Steunpunt, de handleiding Rekenen en AKA. Het Freudenthal Instituut participeert ook in de expertgroep Rekenen.
- **Groep Educatieve Uitgeverijen**
Het Steunpunt participeert in een overleg van de GEU over taal- en rekenmaterialen.
- **Ideeën en Media**
I&M heeft samen met CED-Groep in opdracht van het Steunpunt het digitale instrument ICO ontwikkeld. ICO ondersteunde instellingen bij het schrijven, uitvoeren en evalueren van hun implementatieplannen.
- **ITTA**
ITTA participeert in de denktank Taal en verzorgt regelmatig workshops en presentaties tijdens bijeenkomsten van het Steunpunt. ITTA was medeorganisator van de conferentie Taal is cruciaal en is een van de ontwikkelaars van het diagnostiserend/remediërend taalprogramma Taal de baas. Het Steunpunt ondersteunde daarnaast in het schooljaar 2009-2010 ITTA's MBO Taalcoach Academie.
- **Kennisnet**
Kennisnet ontwikkelde samen met het Steunpunt het Portaal taal en rekenen mbo.
- **Project VM2**
Het Steunpunt verzorgde presentaties tijdens landelijke bijeenkomsten van het Project VM2 over de doorlopende leerlijnen taal en rekenen.
- **Stichting Lezen**
Stichting Lezen en het Steunpunt zijn opdrachtgever van het project Leesbevordering, waarvan de projectleiding in handen is van CINOP. Dit project heeft geresulteerd in een docentenhandleiding en workshops voor studenten SPW en Onderwijsassistent over het bevorderen van lezen bij kinderen.
- **Stichting Platforms VMBO**
Het Steunpunt verzorgde bij platformbijeenkomsten presentaties over ontwikkelingen op het gebied van taal- en rekenonderwijs.

Agenda voor derden

Relevante activiteiten van organisaties waarmee het Steunpunt in contact staat, worden vermeld in de 'Agenda voor derden' (onder de menuoptie Bijeenkomsten op de [site](#) van het Steunpunt). De activiteiten worden desgewenst nader toegelicht onder de menuoptie Ondersteuning.

Producten

Het Steunpunt taal en rekenen mbo initieert activiteiten waarmee een impuls wordt gegeven aan de intensivering van het taal- en rekenonderwijs in mbo-instellingen. Soms ontwikkelt het Steunpunt in het kader daarvan zelf ondersteunende instrumenten, maar meestal wordt de ontwikkeling van producten of diensten – in nauwe samenwerking met het Steunpunt – uitbesteed aan derden.

- *ICO Taal en Rekenen*
ICO Taal en Rekenen, ontwikkeld door I&M en CED-Groep in opdracht van het Steunpunt, helpt mbo-instellingen bij het opstellen van de implementatieplannen (zie het onderdeel Implementatie 'Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo' in deze rapportage). Deze implementatieplannen zijn nodig om in aanmerking te komen voor extra financiering in het kader van de regeling 'Intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo'. In 2010 is gestart met de tweede fase in de ontwikkeling van ICO Taal en Rekenen. Hierin worden de onderdelen 'verantwoording' en 'evaluatie' uitgewerkt. Ook worden verbeteringen aangebracht op basis van de ervaringen uit de vorige fase. De onderdelen 'verantwoording' en 'evaluatie' zijn een noodzakelijke aanvulling op de eerste fase, waarmee het ICO-systeem niet alleen in de planfase, maar ook in de fase van uitvoering, bijstelling en verantwoording een ondersteunend informatie- en communicatiesysteem kan zijn. De tweede fase van ICO wordt volgens planning in november 2010 opgeleverd.
- *Taal in AKA*
Een goede beheersing van de Nederlandse taal is cruciaal om goed te kunnen functioneren op de arbeidsmarkt en in het sociale leven. Dat geldt ook voor AKA-deelnemers. Daarom heeft een werkgroep, in opdracht van het Procesmanagement MBO 2010 en onder leiding van ITTA, een Taalwijzer AKA ontwikkeld: 'Taal en AKA, aan de slag met taal in de AKA-opleiding'. Dit product is beschikbaar via de website en kan bij het Steunpunt besteld worden.
- *Rekenen in AKA*
De Rekenwijzer AKA is ontwikkeld door de Werkgroep Rekenen AKA, in opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo en MBO 2010. Stimuleren van 'gecijferdheid' staat centraal binnen de AKA-opleiding en in de Rekenwijzer staat het aanleren, onderhouden en gebruiken van rekenvaardigheden dan ook centraal. Dit product kan via de website worden gedownload en kan worden besteld bij het Steunpunt.
- *Taal de Baas*
Taal de baas is een diagnosticerend/remediërend programma voor taalzwakke mbo-deelnemers. Het is een instrument dat naast bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden gebruikt dient te worden. De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de

ontwikkeling en implementatie van Taal de baas als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrument voor Nederlands voor het gehele mbo. Op dit moment vindt een digitale proefronde plaats met deelnemers. Taal de baas wordt in 2011 doorontwikkeld en wordt naar verwachting in maart 2011 aan de scholen ter beschikking gesteld.

- *Docentengids 'Competent in leesbevordering'*
Het Steunpunt en de Stichting Lezen zijn met CINOP een project gestart om bij opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent voorlezen en leesbevorderingen te stimuleren. De docentenhandleiding is het eerste onderdeel van het project dat is afgerond. Docenten kunnen uit deze handleiding putten bij de begeleiding van de competentieontwikkeling van hun studenten op het gebied van voorlezen en leesbevordering. In het kader van het project zijn ook workshops ontwikkeld en is een monitoronderzoek gepland. De docentengids Competent in leesbevordering is beschikbaar sinds eind september 2010.
- *Ondersteuning ontwikkeling schoolexamens Nederlandse taal en rekenen*
De 'Handreiking instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen in het mbo 2010-2011' informeert over de regelgeving die de komende jaren geldt voor examinering Nederlandse taal en rekenen in het mbo. De handreiking bestaat uit twee delen. Het eerste deel, geschreven door het Steunpunt, informeert over de regelgeving. Het tweede deel, geschreven door de CED-Groep, gaat in op het ontwikkelen van instellingsexamens. Beide delen verschenen in juli 2010 en zijn te downloaden via de site van het Steunpunt.
- *Portaal Taal & Rekenen*
Samen met Kennisnet legde het Steunpunt in 2010 de grondslag voor het Portaal Taal en Rekenen mbo, een virtuele 'marktplaats' voor digitaal leermateriaal voor taal- en rekenonderwijs in het mbo. Gebruikers kunnen hier terecht om lesmateriaal te zoeken of om zelf ontwikkeld materiaal te uploaden. Om de vindbaarheid van materiaal te garanderen, is juiste 'labeling' van materiaal (o.a. op doelgroep en niveau) cruciaal. Aan het optimaliseren van de zoekfunctionaliteit wordt door Kennisnet op dit moment (november 2010) dan ook volop gewerkt.
- *Aanbodoverzicht Actis*
In opdracht van het Steunpunt inventariseerde Actis Advies het aanbod aan leermiddelen, toetsen, volgsystemen, nascholing en (beleids)ondersteuning op het gebied van taal en rekenen in het mbo. De eerste versie hiervan stamt uit 2009. Begin 2010 verscheen een update. Een nieuwe, webbased, versie wordt eind 2010 verwacht. Deze is opgesplitst in drie aparte versies voor vo, mbo en moderne vreemde talen (in het mbo).
- *Drieslag Rekenen*
Na Drieslag Taal (2009) was het in 2010 de beurt aan Drieslag Rekenen. In brochurevorm wordt uitgelegd wat de Drieslag Rekenen is: rekenen in het beroepsgerichte onderwijs (inclusief de beroepspraktijkvorming), rekenen als apart vak en remediërend rekenen. Drieslag rekenen stond centraal bij de vierde reeks bijeenkomsten van de subnetwerken rekenen en komt eind 2010 beschikbaar voor de scholen.
- *Goed Rekenen*
Naar verwachting komt in het voorjaar van 2011 een demoversie beschikbaar van 'GoedRekenen'. In opdracht van het Steunpunt wordt dit ontwikkeld door APS, samen met Hogeschool Utrecht, Stichting Alfabeten en Stichting Expertisecentrum ETV.nl. 'GoedRekenen' is een webbased leermiddel waarmee jongeren en jongvolwassenen met een taal- en

rekenachterstand op een voor hen effectieve en aansprekende manier de rekenvaardigheid kunnen verhogen.

- *Voorbeeld toetsen productieve vaardigheden Taal*

In 2010 werd het initiatief genomen voor de ontwikkeling van de 'Voorbeeldtoetsen productieve vaardigheden Taal'. Deze worden, in opdracht van het Steunpunt, ontwikkeld door Cito en Cinop en zijn bedoeld voor mbo-docenten Nederlands op de niveaus 2F en 3F van het Referentiekader Nederlands. Meer hierover in het Activiteitenplan 2011. De bedoeling is dat de voorbeeldtoetsen rond de zomer 2011 klaar zijn, zodat ze in het schooljaar 2011/2012 kunnen worden ingezet.

Presentaties

Tot de informatietaak van het Steunpunt behoort ook het letterlijk 'brengen' van nieuws. De beleidsmedewerkers van het Steunpunt zijn zeer regelmatig op locatie 'bij derden'. Dat kunnen bijeenkomsten zijn van de taal- en rekennetwerken, maar ook sessies van individuele mbo-instellingen of kenniscentra.

Hieronder (in willekeurige volgorde) een aantal instellingen en organisaties waarbij het Steunpunt in 2010 een presentatie verzorgde:

- Albeda College
- MBO Raad
- AOC Raad
- Netwerk VMBO
- Clustercoördinatoren MBO 2010
- KC Handel
- BTG Handel
- BTG MEI
- Platform vmbo-mbo Midden Nederland
- BTG Uiterlijke verzorging
- Subnetwerken rekenen
- Consortium Beroepsonderwijs
- Mbo Taalcoach Academie
- Kennisdelingsconferentie GDW
- PAEPON
- KC ECABO (Beveiliging)
- Kenteq
- Profiel-conferentie
- Bureau ICE
- Project/netwerk VM2
- Platforms vmbo

Marktplaats mbo

MBO 2010 Marktplaats, marktplaatsmbo.nl, is hét kennisplatform voor docenten en managers in het mbo-onderwijs. Beleidsmakers in het mbo kunnen hier putten uit een grote collectie praktijkvoorbeelden, documenten, artikelen, beleidsnotities, lesmateriaal, filmmateriaal en links. Alle informatie is overzichtelijk gerubriceerd in hoofd- en subcategorieën. Bronnen kunnen worden geplaatst door instellingen, kenniscentra en bedrijven en worden op relevantie beoordeeld door een moderator taal en een moderator rekenen.

De in de zomer van 2010 van kracht geworden 'Wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' was één van de speerpunten van de Marktplaats. Er kwam veel materiaal beschikbaar waarin de beleidsmatige gevolgen hiervan voor het mbo worden toegelicht en waarin wordt verduidelijkt

waarmee instellingen te maken krijgen bij de invoering van de nieuwe referentiekaders. Vooruitlopend op de nieuwe eisen die in het mbo worden gesteld aan moderne vreemde talen, was op de Marktplaats al in 2010 de nodige informatie te vinden over met name de eisen die vanaf 2011 gelden voor mbo-4 (zie ook het onderdeel Ondersteuning moderne vreemde talen (MVT) in deze rapportage).

Marktplaats MBO 2010 kan ook worden gevolgd via [Twitter](#) en [LinkedIn](#).

Ondersteuning moderne vreemde talen (MVT)

Het Steunpunt heeft zich sinds zijn instelling gericht op Nederlandse taal en rekenen. Toch krijgt het Steunpunt ook steeds vaker vragen die betrekking hebben op moderne vreemde talen en dan vooral op het voornemen om vanaf augustus 2011 verplicht generieke eisen voor Engels op te nemen in alle mbo-4 dossiers.

Vragen over vreemde talen speelde het Steunpunt tot dusver door aan het Procesmanagement MBO 2010. Omdat het Steunpunt door het veld al wordt gezien als een logisch expertisecentrum en bovendien beschikt over de juiste (ICT-)infrastructuur, heeft de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs het ministerie van OCW voorgesteld om aanvullende financiering voor het Steunpunt in verband met een uitbreiding van het takenpakket. De ondersteuning van de mbo-instellingen rond dit thema loopt vanaf 1 november 2010 ook via het Steunpunt taal en rekenen.

3 Afsluiting

Het Steunpunt constateert verheugd dat scholen hard werken aan de invoering van een taal- en rekenbeleid dat studenten in staat zal stellen de Nederlandse taal en het rekenen op voldoende niveau te beheersen. De komende jaren zal er nog veel moeten gebeuren om de ambities op dit terrein in de beoogde korte tijd te realiseren. Het Steunpunt bereidt verdere activiteiten voor om scholen hierbij optimaal te ondersteunen. De concrete plannen voor het komend jaar zijn opgenomen in ons *Activiteitenplan 2011*.

BIJLAGEN

1. **Overzicht vragen aan het Steunpunt taal en rekenen mbo (jan t/m okt 2010)**
2. **Rapportage analyse implementatieplannen mbo**

Bijlage 1

Overzicht vragen aan het Steunpunt taal en rekenen mbo (jan t/m okt 2010)

Vraag en antwoord per mail

jan t/m okt 2010

Categorieen	Aantal	Totaal
Examinering		271
Handreiking instellingsexamens	1	
Vermelding resultaten op diploma's/certificaten	14	
Instellingsexamens vs Centraal Ontwikkelde Examens	32	
Implementatietraject incl. pilotexamens	38	
Generieke examens vs beroepsgerichte examens	23	
Vrijstellingen/onderhoudsplicht/EVC	55	
Slaag-/zakbeslissing	37	
Examinering diverse cohorten	71	
Onderwijsinhoud diverse cohorten		14
Referentieniveaus - inhoudelijk		27
Taal en rekenen in KD's		19
Moderne Vreemde talen		58
Aanbod		25
Toetsen	10	
Lesmateriaal	10	
Deskundigheidsbevordering	5	
Dyslexie/dyscalculie/overige beperkingen		21
Implementatieplannen + verantwoording		32
Diagnostische toetsen Cito		12
Niet bekostigde instellingen		3
Ondersteuning Steunpunt		51
Algemene info	6	
Website	11	
Servicedocumenten/producten	13	
Bijeenkomsten	14	
Netwerken	3	
Ondersteuning op maat (presentaties)	4	
Overige		9

TOTAAL

542

Bijlage 2

Rapportage analyse jaarverslagen 2010
Nederlandse taal en rekenen mbo

Steunpunt taal en rekenen MBO
Doc 20

RAPPORTAGE

ANALYSE JAARVERSLAGEN 2010

Nederlandse taal en rekenen mbo

Ede/Capelle aan den IJssel, oktober 2011
Steunpunt taal en rekenen mbo
m.m.v. [REDACTED]

Inhoudsopgave	pag.
Inleiding	5
Algemeen	7
Financiën	11
Activiteiten	14
Reflectie	16
Conclusie	17

Inleiding

In de Staatscourant van 9 november 2009 is de regeling beschreven voor de aanvullende bekostiging ten behoeve van de intensivering van het taal- en rekenonderwijs in het mbo (Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo). In deze regeling wordt beschreven:

- hoe de middelen verdeeld worden;
- dat de instellingen daarvoor een implementatieplan Nederlandse taal en rekenen moeten inleveren;
- dat verantwoording hierover dient plaats te vinden via de integrale jaarverslaglegging van de instellingen.

In de bijlage bij de regeling is gespecificeerd welke gegevens het inhoudelijke verslag moet bevatten:

- de activiteiten die met de extra middelen uit deze regeling zijn ondernomen en het bereik daarvan in aantallen deelnemers en personeel (in het geval van scholing) volgens een bijgeleverd format;
- een reflectie op de met de geleverde onderwijsinspanningen behaalde resultaten. Deze reflectie bevat ten minste:
 - o een beeld van de behaalde resultaten, mede in relatie tot het implementatieplan;
 - o een reflectie op de behaalde resultaten in relatie tot de beoogde effecten op taal- en rekenprestaties van deelnemers;
 - o conclusies op basis van deze reflectie m.b.t. eventuele bijstelling van het implementatieplan van april 2010.

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft van het ministerie de opdracht gekregen om de inhoudelijke jaarverslagen te analyseren en hierover bij zijn jaarlijkse voortgangsrapportage te rapporteren. Dit verslag beschrijft de resultaten van de analyse van de jaarverslagen over het jaar 2010.

In de jaarverslagen van de instellingen moet een verantwoording worden gegeven over de activiteiten op het gebied van taal en rekenen in 2010 en een reflectie op de resultaten hiervan. Het is goed om daarbij in aanmerking te nemen, dat de mbo-instellingen in april 2010 de implementatieplannen hebben ingeleverd. Voor veel scholen was dit de start van de beleidsontwikkeling op het gebied van taal en rekenen. De uitvoering van de plannen is in veel gevallen pas gestart in september 2010, het begin van het schooljaar 2010-2011. In de jaarverslagen over 2010 konden daardoor alleen de eerste vier maanden van uitvoering van de implementatieplannen worden betrokken. Voor resultaten en conclusies is dat een te korte looptijd.

Van twee instellingen heeft het Steunpunt - los van het geïntegreerde jaarverslag - een uitgebreid jaarverslag Taal en Rekenen ontvangen. Het is niet ondenkbaar dat meer instellingen voor intern gebruik een dergelijk uitgebreid verslag hebben gemaakt van hun activiteiten.

Alle jaarverslagen die door DUO-CFI aan het Steunpunt zijn doorgestuurd zijn op verschillende punten geanalyseerd. Ten eerste is bekeken of 'taal en rekenen' in het jaarverslag een herkenbaar onderdeel is. Vervolgens is vastgesteld of er gebruik is gemaakt van het verplichte format, inclusief reflectie. Ten slotte is nagegaan hoeveel aanvullende middelen de scholen toegewezen hebben gekregen op basis van de regeling en hoeveel daarvan is uitgegeven.

Hierna volgt een samenvatting en analyse van de bevindingen. Daarin is in het onderdeel 'algemeen' beschreven hoeveel van de jaarverslagen (per type school: ROC, AOC, vakcollege) het thema taal en rekenen bevatten als herkenbaar onderdeel, in hoeverre het format is gebruikt en of sprake is van de gevraagde reflectie.

Onder het kopje 'financiën' is informatie opgenomen over de toegekende en bestede middelen en over de uitgaven per onderdeel van het analyseformat uit de regeling.

Een inhoudelijk overzicht van de verschillende soorten activiteiten gericht op taal en rekenen, is opgenomen onder het kopje 'activiteiten'.

Vervolgens is in 'reflectie' een korte samenvatting gegeven van de reflectie die de scholen in hun jaarverslag hebben opgenomen.

Ten slotte is er een korte conclusie opgenomen.

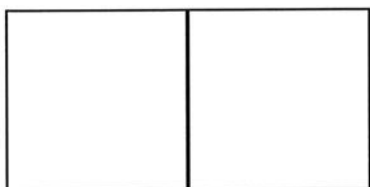
Algemeen

In 2010 is in opdracht van het Steunpunt een analyse gemaakt van de implementatieplannen taal en rekenen van 65 mbo-instellingen. Van 61 scholen zijn nu ook de jaarverslagen geanalyseerd. Daarvan zijn er 42 ROC's, 10 vakcolleges en 9 AOC's, zoals te zien is in grafiek 1. Van vier instellingen zijn de jaarverslagen niet betrokken omdat het Steunpunt daarover niet tijdig kon beschikken.

Grafiek 1: Totaal aantal scholen met geanalyseerde jaarverslagen per type.

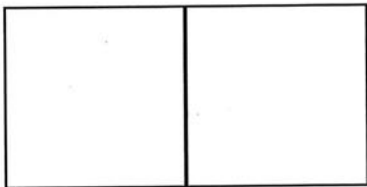
In grafiek 2 is opgenomen hoeveel (in totaal en relatief aan het type school) van de scholen specifieke aandacht aan taal en rekenen hebben besteed in hun jaarverslag. In totaal was taal en rekenen bij 44 van de 61 (72%) scholen een duidelijk herkenbaar onderdeel van het jaarverslag. De ROC's scoorden op dit onderdeel het hoogste, met 34 van de 42 (81%). De AOC's (7 van de 9, 78%) blijven daar niet ver achter, terwijl de Vakcolleges het minst scoorden met 3 van de 10 (30%).

Hierbij moet opgemerkt worden dat er grote verschillen zaten in de mate waarin taal en rekenen onderdeel was. Vaak ging het om kleine paragrafen, waarin heel kort ingegaan werd op de activiteiten rond taal en rekenen. In een aantal gevallen was taal en rekenen echter prominent onderdeel van het jaarverslag. Twee ROC's hebben een uitgebreid verslag over de taal- en rekenactiviteiten in 2010 opgestuurd als bijlage bij het jaarverslag. Het is niet ondenkbaar dat andere ROC's een vergelijkbare verslaglegging hebben gedaan, maar dit niet bij het jaarverslag hebben gevoegd.

Grafiek 2: Aantal scholen per type, waarbij Taal en Rekenen een herkenbaar onderdeel was in het jaarverslag.

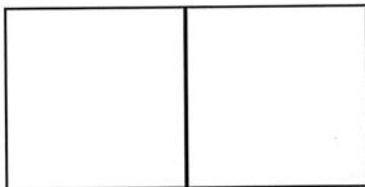
In grafiek 3 wordt uiteengezet bij hoeveel scholen er in de jaarverslagen gebruik is gemaakt van het format, zoals beschreven in de Regeling intensivering taal en rekenen mbo. Dit is een verplicht onderdeel voor scholen die meer dan € 25.000 aan extra middelen toegekend hebben gekregen. Zoals grafiek 3 laat zien is dit in de meerderheid van de jaarverslagen niet opgenomen. In totaal hebben 21 van de 61 (34%) scholen gebruik gemaakt van het format. Daarbij zijn de ROC's wederom koploper, met 17 van de 42 (41%). De AOC's en Vakcolleges ontlopen elkaar niet veel, met respectievelijk 2 van de 9 (22%) en 2 van de 10 (20%).

Grafiek 3: Aantal scholen per type, dat in hun jaarverslag gebruik heeft gemaakt van het format.

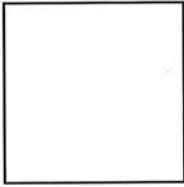
Een ander verplicht onderdeel dat bij het format hoort is de reflectie op de resultaten van de uitvoering van het implementatieplan. Hierbij moest rekening worden gehouden met het beeld van de resultaten in relatie tot het implementatieplan, de resultaten ten opzichte van effecten op de prestaties van de deelnemers en conclusies op basis van de evaluaties en eventuele bijstelling van het implementatieplan. In grafiek 4 zijn de resultaten hier opgenomen. Van de vakcolleges heeft geen enkele dit onderdeel opgenomen in het jaarverslag. De ROC's scoorden ook hier het hoogste met 18 van de 42 (43%), waar de AOC's iets achterbleven met 3 van de 9 (33%).

Het feit dat reflectie maar in beperkte mate is opgenomen, heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat veel scholen pas in het najaar van 2010 echt begonnen zijn met de uitvoering van het taal- en rekenbeleid zoals beschreven in het implementatieplan en dat er hierdoor nog niet veel resultaten behaald zijn. Te verwachten is dat hierover meer te melden valt in de verslagen over 2011.

Grafiek 4: Aantal scholen per type, waarvan het jaarverslag een reflectie bevat.

Grafiek 5 ten slotte geeft een overzicht van de gegevens uit de grafieken 1 tot en met 4.

Grafiek 5: Overzicht alle gegevens met betrekking tot de herkenbaarheid van taal en rekenen in de jaarverslagen.

Financiën¹

In totaal is er in 2010 aan de 62 scholen waarvan de jaarverslagen geanalyseerd zijn € 54.306.231 subsidie toegekend. Daarvan is in 2010 € 35.691.325 uitgegeven, wat neerkomt op 65,7% van het toegekende bedrag. Het overgebleven deel kan volgens de regeling ook uitgegeven worden in een volgend schooljaar. Sommige scholen hebben in hun jaarverslag aangegeven dat zij bewust een deel van het toegekende bedrag volgend schooljaar uitgeven in verband met de recente start van de activiteiten.

In grafiek 6 is een overzicht opgenomen van de toegekende en bestede bedragen per type school. De ROC's hebben een totaal van € 50.592.166 aan subsidie toegekend gekregen, waarvan € 33.493.515 (66,2%) is besteed. De vakcolleges ontvingen € 1.963.534 subsidie en gaven daarvan € 1.267.785 (64,6%) uit. De AOC's gaven van de € 1.750.531 subsidiegelden € 930.025 (53,1%) uit.

--	--	--

Grafiek 6: Totale uitgaven subsidies en resterende deel van toegekende bedragen.

De trend is dat er over het algemeen ongeveer twee derde van het toegekende subsidiebedrag is uitgegeven. Hieronder worden de verschillende soorten uitgaven meer gespecificeerd.

Voor specifiekere financiële gegevens kunnen alleen de cijfers gebruikt worden van scholen die het format gebruikt hebben in hun jaarverslag en in het bijzonder die scholen die daarbij per onderdeel hebben aangegeven hoeveel ze besteed hebben. Van de 21 scholen die gebruik hebben gemaakt van het format zijn er vijf die geen gedetailleerde financiële gegevens hebben aangeboden. Dat betekent dat de volgende observaties en conclusies gebaseerd zijn op zestien jaarverslagen. Uit de 61 jaarverslagen die geanalyseerd zijn, is dit wellicht een kleine groep, maar het geeft hopelijk toch een redelijk beeld van de manier waarop de scholen de toegekende subsidie besteed hebben.

In totaal hebben deze zestien scholen € 14.792.951 subsidie toegekend gekregen. Hiervan hebben ze € 9.207.896 (62,2%) besteed.²

¹ Van vijf scholen is geen financiële informatie gevonden met betrekking tot de subsidie taal en rekenen. Het gaat hier om twee ROC's, twee AOC's en een vakcollege. Deze bedragen konden daarom uiteraard niet meegerekend worden. De reële bedragen zullen dus iets afwijken van de hierboven genoemde.

² Deze bedragen zijn de som van de in de financiële jaarverslagen opgenomen cijfers. Ze wijken iets af van de som van de bestede aantallen zoals ze in het format zijn opgenomen. De discrepantie is over het algemeen klein, met één uitzondering: In het jaarverslag van één ROC is de post 'Activiteiten gericht op extra onderwijs' in het format ongeveer 3,5 miljoen, terwijl er volgens het financiële verslag ongeveer 1 miljoen is besteed aan taal en rekenen. Het vermoeden bestaat dat hier de kosten van reguliere lessen T+R, die niet uit de subsidie bekostigd zijn, bij zijn opgeteld. Voor deze analyse is de post teruggebracht

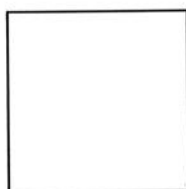
Het format beschrijft zeven onderdelen waarop activiteiten met betrekking tot taal en rekenen kunnen plaats vinden. Dit zijn:

- a. Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen
- b. Toetsing van deelnemers
- c. Extra onderwijstijd
- d. Nieuwe en/of aangepaste faciliteiten
- e. Professionalisering van docenten
- f. Professionalisering van overige functionarissen
- g. Overige activiteiten

De verdeling van de bestede middelen over de verschillende onderdelen (ook te zien in Grafiek 7) is als volgt:

- a. € 1.993.333 (22%)
- b. € 1.015.236 (11%)
- c. € 3.110.073 (34%)
- d. € 931.762 (10%)
- e. € 1.026.181 (11%)
- f. € 234.961 (2%)
- g. € 933.915 (10%)

De meeste kosten zitten duidelijk in onderdeel c: 'Activiteiten gericht op extra onderwijstijd'. Dit heeft natuurlijk voornamelijk te maken met de extra kosten die de inzet van meer docenten en meer lessen met zich meebrengt. Ook is een groot deel van de middelen besteed aan aanpassingen in de didactiek en pedagogiek. De rest van de onderdelen zijn min of meer gelijk verdeeld, met als uitzondering onderdeel f: 'Professionalisering van overige werknemers'.

Grafiek 6: De verdeling van de bestede middelen over de verschillende onderdelen van het format.

naar ongeveer 1 miljoen, om het overzicht van de financiën in dit verslag relevant en in evenwicht te houden.

Activiteiten

In het format worden de mogelijke activiteiten met betrekking tot taal en rekenen onderverdeeld in de volgende categorieën.

- a. Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen
- b. Toetsing van deelnemers
- c. Extra onderwijstijd
- d. Nieuwe en/of aangepaste faciliteiten
- e. Professionalisering van docenten
- f. Professionalisering van overige functionarissen
- g. Overige activiteiten

Hieronder is een overzicht opgenomen van de meest voorkomende activiteiten in de verschillende categorieën. Wederom is hier alleen gekeken naar de scholen die in hun jaarverslag gebruik maakten van het format, omdat dit de meest overzichtelijke en complete informatie bevat.

Categorie a. Activiteiten op het gebied van aanpassing didactiek

De meeste activiteiten binnen deze categorie zijn gericht op het inventariseren, evalueren en ontwikkelen van lesmethoden en lesmateriaal. Een aantal scholen kiest ervoor nieuwe methodes aan te schaffen. Daarnaast herbergt deze categorie de ontwikkeling van strategische leerplannen over meerdere jaren. In een aantal gevallen wordt de implementatie van de 'drieslag' taal en rekenen genoemd.

Categorie b. Activiteiten met betrekking tot het toetsen van deelnemers

Alle scholen hebben gekozen voor het houden van een nulmeting of het anderszins afnemen van intaketoetsen. Ook zijn er veel scholen die diagnostische toetsen (bijvoorbeeld van Malmberg en Cito) en niveautoetsen afnemen bij hun deelnemers. Activiteiten gericht op specifieke voorbereiding op de centrale examens taal en rekenen zijn ook genoemd door een aantal scholen.

Categorie c. Activiteiten gericht op extra onderwijs

De activiteiten in deze categorie zijn onder te verdelen in drie subcategorieën die bij bijna elke school voorkomen: extra reguliere lessen taal en rekenen, onderwijs gericht op remediëring van achterstanden en de inzet van ondersteuning bij zelfstudie. Naast deze categorieën is er ook nog een aantal scholen dat bewust kijkt naar de mogelijkheid tot differentiatie, voor het beter op maat snijden van onderwijs naar de individuele behoeften van specifieke leerlingen.

Categorie d. Inrichting van nieuwe en/of aangepaste faciliteiten

Hier gaat het om een aantal voor de hand liggende zaken, zoals de aanschaf van materiaal (computers en dergelijke) en lesmethodes (eventueel digitaal). Ook is er een aantal scholen dat begonnen is met de inrichting van een materialenbank voor taal en rekenen. Hiernaast zijn er veel scholen die speciale lokalen hebben ingericht voor taal en rekenen en een aantal dat gekozen heeft voor de inrichting van een apart taal- en rekencentrum.

Categorie e. Professionalisering van docenten

In deze categorie zijn ook grofweg drie subcategorieën te beschrijven, waaronder de meeste activiteiten vallen. Dit zijn: om- of bijscholing (zowel met betrekking tot nieuwe lesmethoden en leerlijnen als op het gebied van taal en rekenen zelf), het informeren en creëren van draagvlak op het gebied van de nieuwe regelgeving betreffende taal en rekenen en de organisatie van studiedagen, werkgroepen en het bezoek van conferenties. Naast deze drie onderdelen is er ook een aantal scholen dat niveautoetsen bij hun docenten afneemt op het gebied van eigen taal- en rekenvaardigheden. Ook de inzet en scholing van taal- en rekencoaches ter ondersteuning van docenten komt vaak voor, evenals scholing van taal- en rekenassessoren.

Categorie f. Professionalisering overige medewerkers

Het gaat hier voornamelijk om de coördinerende werkzaamheden met betrekking tot de projecten. Bezoek aan conferenties en studiedagen wordt hier vaak beschreven.

Categorie g. Overige Activiteiten

Onder dit kopje worden over het algemeen activiteiten beschreven betreffende projectleiding taal en rekenen, logistiek en implementatie.

De scholen die geen gebruik hebben gemaakt van het format, hebben soms wel in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de activiteiten die zij hebben ingezet. Deze activiteiten verschillen niet van de bovengenoemde activiteiten. Veelal gaat het om aanschaf materiaal, toetsen van deelnemers en het starten van extra lessen taal en rekenen.

Reflectie

Naast het format, behoorden de jaarverslagen ook een reflectief onderdeel te bevatten. Zoals al eerder is aangegeven was dit lang niet altijd het geval. Het spreekt voor zich dat de in deze paragraaf beschreven gegevens gebaseerd zijn op de jaarverslagen die een reflectie bevatten.

De reflectie bevatte drie onderdelen: beeld van de resultaten in relatie tot het implementatieplan, behaalde resultaten in relatie tot effecten op prestaties van deelnemers en conclusies met betrekking tot eventuele aanpassingen van het implementatieplan.

De overgrote meerderheid van de scholen geeft bij 'beeld van de resultaten in relatie tot het implementatieplan' aan dat er met succes een begin is gemaakt met de projecten taal en rekenen. De implementatieplannen zijn geschreven en grotendeels in uitvoering. Het grootste probleem lijkt hier te zijn het implementeren van taal en rekenen in de beroepsgerichte vakken.

Wat betreft de behaalde resultaten in relatie tot effecten op prestaties van deelnemers zijn de scholen over het algemeen ook eensgezind. Voor zover dit onderdeel beschreven is gaat het vooral over de resultaten op de nulmeting. Hoewel verschillen tussen deelnemers groot zijn, valt het niveau van de deelnemers over het algemeen niet mee. Er zijn zowel op gebied van taal als op gebied van rekenen grote achterstanden. Het instroomniveau van deelnemers is bij nagenoeg alle scholen een probleem. Een enkele school spreekt zelfs expliciete zorg uit over de haalbaarheid van de plannen. Over de voortgang van de deelnemers is nog niets te zeggen, daarvoor is het nog te vroeg.

De eventuele bijstelling van het implementatieplan verschilt natuurlijk per school en per implementatieplan. Hier is dan ook niets algemeen over te zeggen, hoewel het lijkt dat de meeste scholen voorlopig de ingeslagen weg volgen, met hier en daar een aantal kleine aanpassingen.

Conclusie

Hoewel uit de jaarverslagen blijkt dat het grootste deel van de scholen actief bezig is met taal en rekenen, is het aantal scholen dat daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt van het format om de activiteiten te beschrijven en de reflectie op de resultaten van de uitvoering van het implementatieplan in hun jaarverslag klein. Hierdoor is het niet gemakkelijk algemene conclusies te trekken over de voortgang van de projecten taal en rekenen. Bij de scholen die wel van het format en de reflectie gebruik hebben gemaakt kunnen we desondanks een paar gemene delers onderscheiden. Zo komen de activiteiten van de scholen redelijk overeen en lijken de voorlopige conclusies aangaande het (te lage) niveau van de deelnemers eensgezind.

Reden voor de summiere verslaglegging is waarschijnlijk dat instellingen in 2010 nog maar net begonnen zijn met het uitvoering geven aan taal- en rekenbeleid. De implementatieplannen taal en rekenen zijn in april 2010 ingeleverd en deze zijn in veel gevallen de eerste start geweest van de activiteiten. Nulmetingen hebben bij de meeste scholen pas plaatsgevonden in september/oktober 2010. Op basis hiervan zijn veel activiteiten gestart. De verwachting is dan ook dat er volgend jaar een uitgebreidere en meer inhoudelijke verslaglegging mogelijk is. Wellicht is het goed om dan nogmaals te benadrukken dat het gebruik van het format met bijbehorende reflectie verplicht is.

**RAPPORTAGE ANALYSE
IMPLEMENTATIEPLANNEN
TAAL EN REKENEN MBO**

Ede/Hoorn, november 2010

drs. [REDACTED]

drs. [REDACTED]

INHOUDSOPGAVE

blz.

1.	INLEIDING	3
2.	DE WERKWIJZE	5
3.	HET ALGEMENE BEELD	6
4.	DE RESULTATEN	9
5.	HET VERVOLG	18
	BRONNEN	21
	BIJLAGE 1 ANALYSEFORMAT	22
	BIJLAGE 2 FORMAT VOOR INDIVIDUELE TERUGKOPPELING	27
	BIJLAGE 3 ALGEMENE RESULTATEN.....	31
	BIJLAGE 4 OVERZICHT VAN DE INSTELLINGEN.....	36
	BIJLAGE 5 FORMAT VOOR HET INHOUDELIJK VERSLAG	37

1. INLEIDING

Aanleiding

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) wil samen met onderwijsinstellingen de taal- en rekenvaardigheden van deelnemers in alle onderwijssectoren verbeteren. Een goede beheersing van de Nederlandse taal en het rekenen helpt deelnemers immers bij het volgen van onderwijs, bij de doorstroom naar vervolgopleidingen en om te functioneren als burger.

Taal- en rekenbeheersing zijn voor verbetering vatbaar. In vergelijking met andere landen presteren Nederlandse onderwijsdeelnemers op dit gebied weliswaar nog steeds vrij goed, maar onderzoek wijst uit dat de taal- en rekenbeheersing in Nederland de afgelopen drie jaar wel slechter zijn geworden.

Referentiekader taal en rekenen

Eén van de belangrijkste maatregelen om het taal- en rekenniveau van onderwijsdeelnemers te verhogen, is de invoering van een Referentiekader Nederlandse taal en rekenen (kortweg: 'Referentiekader'). Het Referentiekader is ontwikkeld door de commissie Meijerink en is in mei 2010 door de Tweede Kamer aanvaard.

Met behulp van het Referentiekader is wettelijk vastgelegd wat onderwijsdeelnemers op bepaalde momenten in hun schoolloopbaan moeten kennen en kunnen op het gebied van taal en rekenen. Deze eenduidige vastlegging schept een gemeenschappelijke 'taal', die het onderwijs helpt de aansluiting tussen de verschillende onderwijssectoren te verbeteren.

Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo

Speciaal voor het mbo is er de 'Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo' (kortweg: 'Regeling'). Die voorziet in een aanvullende bekostiging van activiteiten die gericht zijn op structurele verbetering van taal- en rekenvaardigheden van deelnemers. Op grond van de Regeling komt in de periode van 2010 tot 2013 ruim 50 miljoen euro per jaar beschikbaar voor het mbo.

Mbo-instellingen die voor deze extra financiering in aanmerking willen komen, hebben voor 1 april 2010 een implementatieplan gediend. Daarin staat in ieder geval hoe de instelling het taal- en rekenbeleid wil ontwikkelen, aan welke activiteiten ze het extra geld wil besteden en hoe ze gaat meten welke effecten de extra activiteiten hebben op de taal- en rekenvaardigheden van deelnemers.

De mbo-instelling kan zelf bepalen met welke activiteiten ze het taal- en rekenniveau van deelnemers wil verbeteren. Het kan bijvoorbeeld gaan om aanpassingen in de didactiek en pedagogiek, toetsing van deelnemers, extra taal- en rekenlessen, nieuwe of aangepaste faciliteiten of professionalisering van docenten en andere functionarissen. Ook kan de instelling zelf besluiten hoe ze de activiteiten wil faseren en hoe ze de middelen over de activiteiten wil verdelen.

Gedurende de looptijd van de Regeling (2010-2013) leggen instellingen die er gebruik van maken verantwoording af over de besteding van de extra middelen. Die financiële verantwoording maakt deel uit van het jaarverslag (zie ook paragraaf 5.5).

Activiteiten Steunpunt taal en rekenen mbo rondom de implementatieplannen
Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft mbo-instellingen op meerdere manieren ondersteund bij het opstellen van hun implementatieplan.

Zo stelde het Steunpunt een servicedocument op met de belangrijkste punten uit de Regeling en informeerde het onderwijsinstellingen over de implementatieplannen tijdens een speciale 'Flitsbijeenkomst' (20 november 2009) en andere bijeenkomsten en netwerken die het (mede) organiseert.

Tevens liet het Steunpunt twee instrumenten ontwikkelen om instellingen te helpen bij het schrijven van de plannen. Het eerste instrument, het ICO taal en rekenen mbo, is een systeem op het internet dat helpt de plannen op een systematische en inzichtelijke manier uit te werken, het beleid te monitoren en verbeterpunten door te voeren. Het tweede instrument is een door CINOP ontwikkelde handreiking met een uitgebreide voorbeeldinhoudsopgave, toelichtingen en voorbeelden.

Ook ontvingen alle instellingen die een plan indienden, individuele feedback. In deze terugkoppeling werd het plan van de school op een aantal punten vergeleken met het gemiddelde van alle ingediende plannen.

Tot slot konden onderwijsinstellingen ook met hun eventuele vragen bij het Steunpunt terecht. Instellingen bleken vooral vragen te stellen over de vorm en de procedure, veel minder over de inhoud. De meest gestelde vragen werden op de website van het Steunpunt gezet en vragenstellers kregen vanzelfsprekend ook rechtstreeks antwoord.

Leeswijzer

Om een goed beeld te krijgen van de (voorgenomen) activiteiten van mbo-instellingen om het taal- en rekenniveau van hun deelnemers te verbeteren, heeft het Steunpunt van het ministerie van OCW de opdracht gekregen een analyse te maken van de ingediende implementatieplannen. In nauw overleg en samenwerking met het Steunpunt is de analyse uitgevoerd door Van Beekveld en Terpstra. De resultaten van deze analyse - van in totaal 65 ingediende implementatieplannen - vindt u in hoofdstuk 4 van deze rapportage.

Voorafgaand aan dit resultatenoverzicht gaat het volgende hoofdstuk eerst in op de werkwijze bij de analyse. En in hoofdstuk 3 worden een aantal opvallende resultaten van de analyse uitgelicht. Het laatste hoofdstuk van deze rapportage (hoofdstuk 5) behandelt het vervoltraject.

2. DE WERKWIJZE

Inleiding

De implementatieplannen taal en rekenen geven waardevolle informatie over het beleid van de betreffende onderwijsinstellingen. Een vergelijkende analyse van alle plannen verschaft een landelijk beeld van het taal- en rekenbeleid in het mbo en de activiteiten die daarbinnen ondernomen worden.

Het Steunpunt gebruikt dit landelijke beeld als referentiekader bij de terugkoppeling over individuele plannen aan de mbo-instellingen. De onderzoeksresultaten geven het Steunpunt bovendien belangrijke informatie over wat de beschreven beleidsontwikkelingen en geplande activiteiten betekenen voor de behoefte aan ondersteuning. In hoofdstuk vijf wordt hier nader op ingegaan. Tot slot is de analyse ook benut om een selectie te maken van interessante (onderdelen van) plannen. Die selectie wordt eind 2010 gebundeld in een bloemlezing.

Ten behoeve van de analyse van de implementatieplannen en de terugkoppeling aan individuele onderwijsinstellingen is gebruik gemaakt van twee formats: een voor de analyse en een voor de terugkoppeling.

Kwantitatieve en kwalitatieve analyse

Om de implementatieplannen zo efficiënt en objectief mogelijk te analyseren, is gebruik gemaakt van het analyseformat in bijlage 1. Dit format biedt niet alleen ruimte aan kwantitatieve, maar ook aan kwalitatieve elementen. De analyse moest immers niet alleen een kwantitatief beeld opleveren, maar ook als basis dienen voor individuele, kwalitatieve feedback aan onderwijsinstellingen.

Kwantitatieve informatie is af te leiden uit de vragen in het format die beantwoord worden door een score (ja/nee; altijd/vaak/soms/nooit). Ook is bijvoorbeeld geteld hoeveel activiteiten zich op taal- en/of rekenbeleid richten. De toelichtingen op de scores leveren juist kwalitatieve informatie op.

Terugkoppeling aan de instellingen

Ook voor de individuele terugkoppeling aan onderwijsinstellingen is - op basis van de analyseresultaten - een format ontwikkeld (zie bijlage 2). Naast deze op maat gesneden terugkoppeling kregen de instellingen een algemeen overzicht van de analyseresultaten (zie bijlage 3).

3. HET ALGEMENE BEELD

Inleiding

Veel implementatieplannen (44 van de 65) bevatten uitstekende voorbeelden van (te ontwikkelen) taal- en rekenbeleid of taal- en rekenactiviteiten. Soms betreft dat al lopende activiteiten, die heel concreet zijn. In andere gevallen gaat het om ideeën waarvan de haalbaarheid nog moet worden onderzocht. Eind 2010 verschijnt een bloemlezing van een selectie van de goede voorbeelden uit de implementatieplannen.

Specifieke voorbeelden komen in dit hoofdstuk niet aan de orde. Wel wordt hier een thematische beschrijving gegeven van een aantal opvallende analyseresultaten die bepalend zijn voor het algemene beeld. Een compleet overzicht van analyseresultaten staat in hoofdstuk vier.

Algemeen

Aan de meeste plannen kun je zien dat de instelling veel aandacht heeft besteed aan het opstellen van het plan en het ontwikkelen van taal- en rekenbeleid. Binnen veel instellingen heeft hierover intern overleg plaatsgevonden tussen verschillende groepen medewerkers.

Soms is het begin van de plannen beter uitgewerkt dan het einde. Het lijkt er op dat de betreffende instellingen enthousiast aan hun implementatieplannen zijn begonnen, maar daarbij verrast werden door de deadline van 1 april 2010.

Inhoudelijk valt op dat veel instellingen (gaan) werken aan de hand van de zogeheten drieslag (zie kader).

Drieslag

De drieslag wordt beschreven in het boek 'Drieslag Taal, Praktijkboek Taalbeleid Nederlands in het mbo' van MBO 2010 (2009). De kerngedachte van de drieslag is dat integrale taal- en rekenontwikkeling zich manifesteert op drie terreinen tegelijkertijd:

1. taalontwikkeling in vaklessen en op stage: intensieve taal- en rekenontwikkeling door veel activiteiten (lees-, schrijf-, mondelinge en rekenactiviteiten) die in alle lessen en op de werkplek uitgevoerd worden;
2. ondersteunende taal- en rekenlessen: cursorisch aanbod, instructie over de taal- en rekenregels;
3. maatwerk en remediërende ondersteuning: individuele ondersteuning voor deelnemers die dit nodig hebben.

Specifieke doelgroepen

De analyse van de implementatieplannen heeft onder meer in kaart gebracht of instellingen activiteiten (gaan) organiseren voor specifieke doelgroepen (deelnemers en medewerkers).

Ruim een derde van de implementatieplannen (23 van de 65) bevat specifieke activiteiten voor deelnemers met een beperking. Veelal gaat het hierbij om deelnemers met dyscalculie of dyslexie. Minder aandacht is er voor deelnemers die taalzwak zijn (door bijvoorbeeld hun etnische achtergrond). Veel instellingen richten echter wel voorzieningen in (zoals een taal- en rekencentrum), die ingezet kunnen worden voor specifieke doelgroepen.

Activiteiten die specifiek zijn gericht op BBL-deelnemers en deelnemers niveau 1 komen slechts in een beperkt aantal plannen voor. Misschien komt dat doordat instellingen er nog geen beeld van hebben hoe ze deze deelnemers op het gewenste niveau kunnen krijgen. Enkele instellingen maken hierover een opmerking in hun plan en zijn op zoek naar een

oplossing voor dit probleem. Instellingen die wel specifieke activiteiten ontwikkelen voor BBL-deelnemers, noemen bijvoorbeeld dat ze willen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor leren op afstand en voor het aanbieden van taal- en rekenlessen in de avonduren.

De ontwikkelingsfase van het taal- en rekenbeleid

Er bestaan grote verschillen tussen instellingen als het gaat om de ontwikkelingsfase van het taal- en rekenbeleid. Binnen de instellingen is er een verschil tussen de fase van het taal- en het rekenbeleid.

Taalbeleid

Ruim de helft van de instellingen heeft al een langer lopend taalbeleid. Zij zijn doorgaans het verst in het denken over taalbeleid en de activiteiten die ze willen ondernemen.

De overige instellingen zijn pas onlangs met taalbeleid begonnen. Zij hadden veelal wel een structuur opgezet, maar waren nog niet aan de invulling toegekomen. Het implementatieplan was voor hen een stimulans om dit verder uit te bouwen.

Enkele instellingen hebben nog geen expliciet taalbeleid ten tijde van het opstellen van het implementatieplan. Zij schrijven in hun plannen dat zij als eerste activiteit het beleid willen ontwikkelen en de activiteiten verder willen uitwerken.

Rekenbeleid

In tegenstelling tot het taalbeleid bestaat het rekenbeleid bij de meeste instellingen nog niet of slechts kort. De plannen wekken de indruk dat instellingen de ontwikkeling van rekenbeleid lastiger vinden dan de ontwikkeling van taalbeleid. Misschien verklaart dat ook dat in de meeste plannen eerst het taalbeleid en daarna het rekenbeleid aan de orde komt. Bovendien is de uitwerking van het taalbeleid in de meeste plannen concreter dan die van het rekenbeleid.

In een aantal implementatieplannen bestaat een opvallende gelijkenis tussen het taal- en het rekendeel. Het lijkt alsof sommige instellingen het deel over taal gekopieerd hebben naar het rekendeel, waarbij ze alleen 'taal' vervangen hebben door 'rekenen'. Behalve de naar verhouding prille ontwikkelingsfase van het rekenbeleid kan tijdsdruk hierbij een rol hebben gespeeld.

Centraal/decentraal

De omvang van instellingen lijkt bepalend voor de mate van centralisatie van activiteiten.

Grotere instellingen hebben doorgaans centrale kaders ontwikkeld en laten ruimte voor nadere invulling op decentraal niveau. De decentrale invulling wordt in een aantal gevallen vervat in deelplannen, die overigens bij sommige instellingen inhoudelijk sterk op elkaar lijken. Er zijn ook instellingen die een aantal activiteiten centraal vorm geven en een aantal decentraal.

In kleinere instellingen liggen het centrale en decentrale niveau dicht bij elkaar. De activiteiten in hun implementatieplannen vallen doorgaans onder het centrale beleid.

Veel voorkomende activiteiten

Sommige activiteiten komen in het merendeel van de implementatieplannen voor. De meeste instellingen gaan bijvoorbeeld zorgen voor vernieuwing van de taal- en rekendidactiek en een betere inbedding van taal en rekenen in de totale opleiding. Datzelfde geldt voor het aanbieden van (meer) taal- en/of rekenlessen, het inrichten van een taal- en/of rekencentrum en het opzetten van een taal- en/of rekenvolgsysteem.

De meeste instellingen gaan bij hun deelnemers meten wat de beginsituatie is inzake de taal- en rekenvaardigheden. Ook meten zij de voortgang met betrekking tot de taal- en rekenvaardigheden en de eindresultaten. Hierbij worden zowel door de overheid beschikbaar gestelde of nog te stellen toetsen (met name de diagnostische toetsen van Cito en de pilot- en voorbeeldexamens) als eigen en ingekochte toetsen ingezet.

In veel plannen staan activiteiten die betrekking hebben op de scholing van taal- en rekendocenten, taal- en rekencoaches en beroepsvakdocenten. Veel instellingen zijn van plan om naast taal- en rekendocenten ook taal- en rekencoaches aan te stellen. Een aantal plannen bevat daartoe ook de profielen of functie-eisen.

Samenwerking met ketenpartners

De meeste implementatieplannen zijn intern georiënteerd en besteden betrekkelijk weinig aandacht aan ketenpartners (vmbo, hbo en BPV-bedrijven). Toch is een aantal instellingen van plan om in de regio te gaan samenwerken met het toeleverend onderwijs om een doorlopende leerlijn taal en rekenen te creëren en een warme overdracht mogelijk te maken. Een enkele instelling wil actief gaan communiceren met het bedrijfsleven.

4. DE RESULTATEN

Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de resultaten van de kwantitatieve analyse van de implementatieplannen. Voordat de resultaten worden beschreven, is een tweetal kanttekeningen op zijn plaats.

Ten eerste blijken de plannen inhoudelijk en qua vorm sterk uiteen te lopen. Sommige instellingen hebben een heel omvangrijk plan met vele activiteiten, terwijl anderen zich beperken tot de beschrijving van enkele activiteiten. Ook met betrekking tot het type activiteiten verschillen de plannen onderling aanzienlijk. De omvang van de onderwijsinstellingen en de ontwikkelingsfase van hun taal- en rekenbeleid blijken sterk bepalend voor de omvang, vorm en inhoud van de plannen.

Dat de plannen in veel opzichten zo sterk verschillen, leidt er onvermijdelijk toe dat soms 'appels' met 'peren' worden vergeleken. Daarom zeggen de analyseresultaten weinig over de kwaliteit van de plannen. Ze geven (conform de opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo) wel een goede indruk van de algehele stand van zaken met betrekking tot de beleidsontwikkeling.

Een tweede kanttekening heeft betrekking op het analyseformat zelf. Niet alle elementen van het analyseformat zijn terug te vinden in alle implementatieplannen. Dat komt doordat het analyseformat meer onderwerpen bevat dan de regeling. Aan instellingen is dus niet expliciet gevraagd om alle onderdelen van het format te beschrijven. Voorbeelden van onderdelen die wel in het analyseformat stonden, maar niet in alle plannen terugkwamen, zijn de mate van (de)centralisatie van het beleid en de aansluiting tussen de beginsituatie en de activiteiten. Om dit probleem te ondervangen moest soms 'tussen de regels door' gelezen worden. Overigens bevatten de plannen wel alle voorgeschreven onderdelen vanuit de regeling, hoewel soms zeer summier.

Algemeen

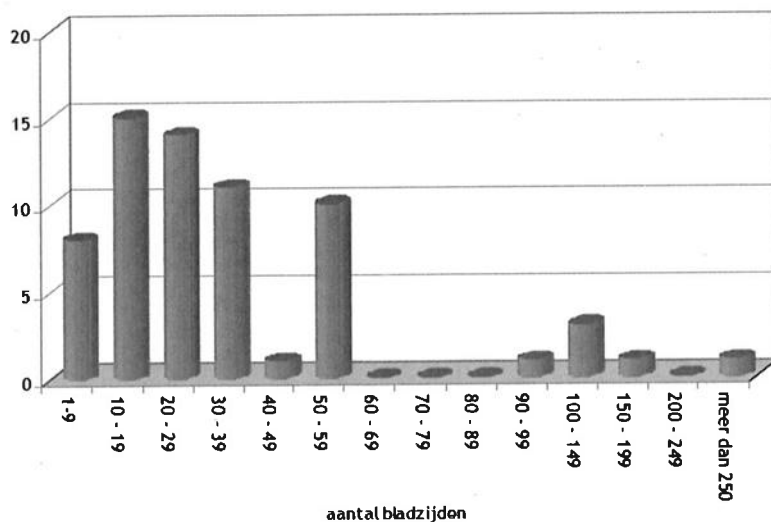
De instellingen

In totaal maakten 65 instellingen van de mogelijkheid gebruik om een implementatieplan in te dienen (zie bijlage 4). Van deze instellingen worden er 64 bekostigd door de overheid.¹

Omvang plannen

De omvang van de ingediende implementatieplannen loopt sterk uiteen, van slechts één A4'tje tot wel 271 pagina's. Gemiddeld telt een implementatieplan (inclusief bijlagen) 37 pagina's. Figuur 1 biedt een grafische weergave van de spreiding van de omvang van de plannen.

¹ Eén instelling komt niet in aanmerking voor de beschikbaar gestelde middelen, maar wil wel graag aan de slag met taal- en rekenbeleid. De instelling heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo om feedback gevraagd op haar implementatieplan. Het Steunpunt heeft dit verzoek ingewilligd en het implementatieplan meegenomen in de analyse.

Figuur 1: omvang van de implementatieplannen

Handreikingen

Ruim twee derde van de mbo-instellingen heeft bij het opstellen van de implementatieplannen een van de handreikingen gebruikt die het Steunpunt liet ontwikkelen. Veertien instellingen gebruikten herkenbaar het ICO-systeem en 32 kozen zichtbaar voor de handreiking van CINOP (zie paragraaf 1.4).

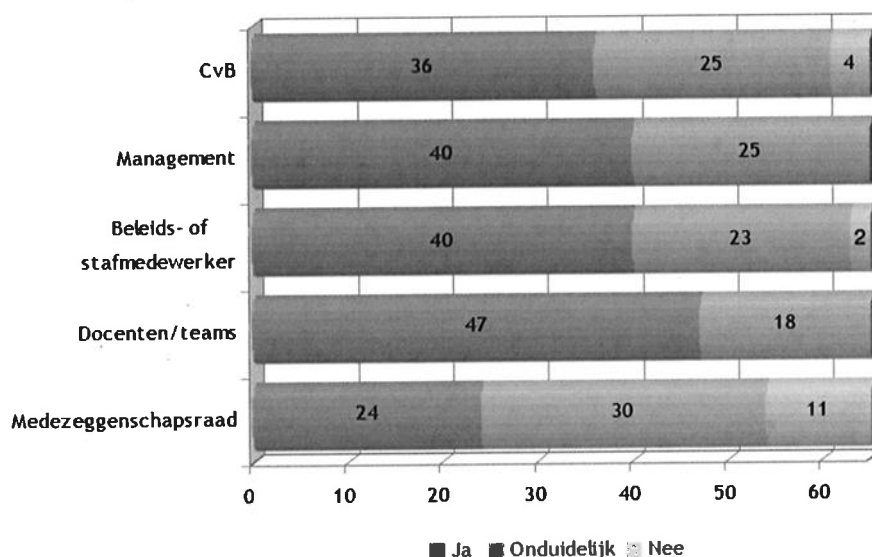
De ontwikkeling van taal- en rekenbeleid

Betrokkenen partijen

Er is veel variatie in de manier waarop betrokken medewerkers in de onderwijsinstellingen een rol speelden bij de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid, inclusief de keuze van activiteiten. In de meeste onderwijsinstellingen die een plan indienden, dachten betrokkenen samen na over de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid. Vooral taal- en rekendocenten, managers en beleids- en stafmedewerkers, maar ook leden van het College van Bestuur en de medezeggenschapsraad: allemaal droegen ze hun steentje bij. Per groep wordt in figuur 2 weergegeven bij hoeveel plannen ze een rol speelden.

De manier waarop de betrokkenen een rol speelden, varieert. Zo kwamen veel medezeggenschapsraden bijvoorbeeld pas in een laat stadium in beeld. Hoewel sommige medezeggenschapsraden ook betrokken waren tijdens de daadwerkelijke ontwikkeling van het beleid, gebeurde het vaker dat ze pas in de eindfase van het proces werden betrokken, wanneer hun het plan ter instemming of advisering werd voorgelegd.

Veel mbo-instellingen richtten voor de ontwikkeling en/of uitvoering van het implementatieplan een speciale werkgroep of projectgroep in. Uit de plannen bleek niet altijd welke functie de personen in deze groepen hebben.

Figuur 2: partijen die betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid zoals opgenomen in de implementatieplannen

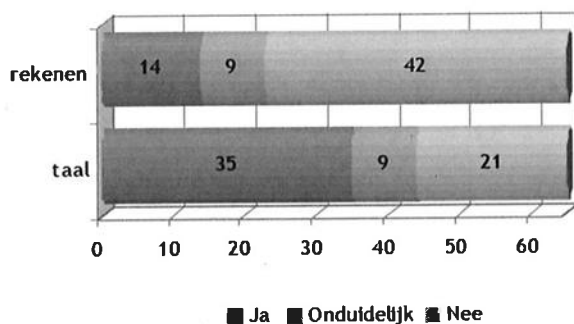
De mate van centralisatie

In hoeverre het taal- en rekenbeleid centraal en/of decentraal wordt ontwikkeld verschilt per school. Dit lijkt sterk samen te hangen met de omvang van de betreffende instelling (zie paragraaf 3.5).

Bij 23 van de 65 instellingen gaat het om centraal beleid ter verbetering van het taal- en rekenniveau van deelnemers. Bij één instelling is sprake van een volledig decentrale aanpak. Bij de meerderheid van de instellingen (namelijk 39 van de 65) is er sprake van een combinatie van centraal en decentraal beleid. Twee implementatieplannen bevatten onvoldoende informatie om hierover een uitspraak te doen.

Nieuw beleid of voortbouwen op bestaand beleid

Ruim de helft van de mbo-instellingen die een implementatieplan hebben ingediend, heeft al langer een specifiek taalbeleid. De ontwikkeling van een rekenbeleid daarentegen staat bij veel instellingen nog in de kinderschoenen. De verschillen tussen het taal- en rekenbeleid blijken uit figuur 3. Deze figuur toont voor zowel het taal- als het rekendeel van de implementatieplannen hoeveel instellingen ofwel voortbouwen op bestaand beleid ofwel nieuw beleid ontwikkelen. Uit een deel van de plannen was niet op te maken of de betreffende instellingen al over een specifiek taal- en rekenbeleid beschikten.

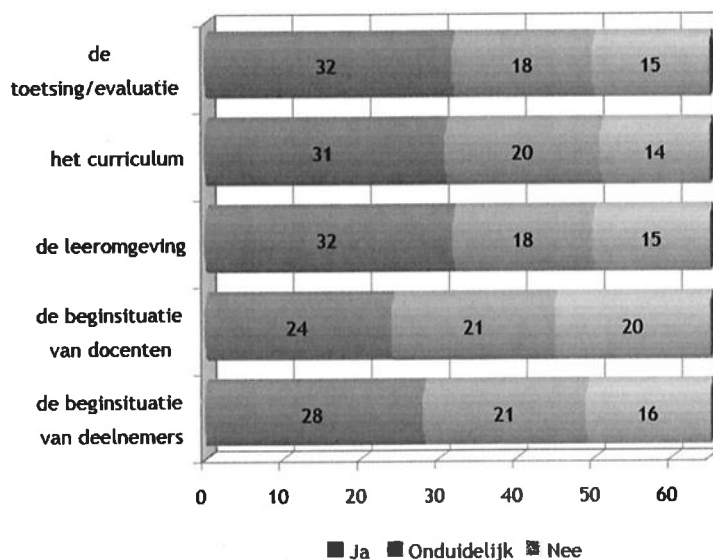
Figuur 3: bouwen het plan en de activiteiten voort op bestaand beleid

Een aantal instellingen heeft nog geen implementatieplan dat is uitgewerkt in concrete onderwijsactiviteiten. Zij hebben de eerste planperiode nodig voor activiteiten die gericht zijn op de ontwikkeling en uitwerking van het taal- en rekenbeleid.

De uitgangssituatie

Instellingen die al specifiek taal- en/of rekenbeleid hadden, kennen de actuele stand van zaken beter. Die vormt voor hen de uitgangssituatie, waarop ze de activiteiten in de implementatieplannen laten aansluiten. Figuur 4 laat zien in hoeveel implementatieplannen de activiteiten aansluiten op (een analyse van) de uitgangssituatie. De figuur geeft geen informatie over de verschillen tussen taal- en rekenactiviteiten.

Die verschillen zijn er echter wel. Instellingen hebben de taalvaardigheden van deelnemers veelal beter in beeld dan de rekenvaardigheden en ze hebben dus ook meer zicht op de uitgangssituatie voor het taalbeleid dan voor het rekenbeleid.

Figuur 4: de aansluiting van de activiteiten op (de analyse van) de uitgangssituatie

De evaluatie van het plan en de activiteiten

De meeste instellingen besteden in hun plan aandacht aan (tussentijdse) evaluatie van het plan en de wijze waarop het plan eventueel bijgesteld kan worden. Hoe instellingen echter precies vorm willen geven aan de evaluatie en bijstelling blijft in veel plannen vrij onduidelijk (zie tabel 1).

	Ja	Enigszins	Nee
Is duidelijk hoe het plan geëvalueerd dan wel (tussentijds) bijgesteld gaat worden?	28	32	5

Tabel 1: evaluatie en bijstelling

De activiteiten

Met betrekking tot de activiteiten richt de analyse van de implementatieplannen zich op het aantal, de doelgroepen, de thema's, de onderverdeling in taal- en/of rekenactiviteiten en de beschrijving van relevante elementen. Deze analyse geeft een indicatie van het beleid van mbo-instellingen. Ze zegt niets over de intensiteit, omvang en kosten van de geplande activiteiten.

Een voorbeeld dat dit illustreert is een activiteit waarbij de instelling aangeeft van plan te zijn om twee uur per week extra reken- en/of taalonderwijs te gaan geven aan deelnemers. Deze éne activiteit is enorm groot qua omvang en kosten.

Aantal activiteiten

Tabel 2 geeft een beeld van het aantal activiteiten in de implementatieplannen.

	Aantal
0 tot 19 activiteiten	21
20 tot 39 activiteiten	22
40 tot 59 activiteiten	9
Meer dan 60 activiteiten	13

Tabel 2: het aantal activiteiten

Doelgroepen

In bijna alle implementatieplannen (58 van de 65) staan activiteiten beschreven die zich richten op medewerkers. Scholing voor taal- en rekendocenten (inclusief taal- en rekencoaches) en voor beroepsvakdocenten komt veruit het meeste voor. Minder implementatieplannen bevatten activiteiten gericht op instructeurs en/of onderwijsassistenten (11) en activiteiten gericht op BPV-begeleiders uit het bedrijfsleven (8).

In ongeveer een derde van de plannen staan activiteiten voor deelnemers met een beperking (in veel gevallen dyscalculie en/of dyslexie). De specifieke aandacht voor BBL-deelnemers en deelnemers van niveau 1 is kleiner. Respectievelijk achttien en acht plannen bevatten activiteiten voor deze doelgroepen. Veel instellingen beginnen met activiteiten voor deelnemers van niveau 4.

Thema's

De activiteiten in de implementatieplannen kunnen ook thematisch worden onderverdeeld. Tabel 3 biedt een overzicht van de activiteiten naar thema.

De meeste activiteiten zijn gericht op aanpassingen enerzijds in de didactiek en pedagogiek en anderzijds op de toetsing van deelnemers (beide gemiddeld 10 activiteiten per plan). Bij toetsing gaat het zowel om meting van de beginsituatie (nulmeting), als om meting van de voortgang (tussenmeting) als om meting van de eindresultaten (eindmeting). Hierbij worden zowel door de overheid beschikbaar gestelde of nog te stellen toetsen (met name de diagnostische toetsen van Cito en de pilot- en voorbeeldexamens) als eigen en ingekochte toetsen ingezet.

Ook activiteiten die betrekking hebben op professionalisering van medewerkers op het gebied van didactiek, de inrichting van nieuwe of aanpassing van bestaande faciliteiten (vaak een taal- en reken centrum) en het creëren van extra onderwijstijd (vaak geven van extra taal- en/of rekenlessen) komen betrekkelijk veel voor.

Relatief weinig aandacht is er voor professionalisering ten aanzien van wet- en regelgeving (b.v. wat houden de Referentieniveaus precies in en waaraan moeten deelnemers wanneer voldoen?). Ook de professionalisering ten aanzien van de taal- en rekenvaardigheden van medewerkers krijgt gemiddeld genomen weinig prioriteit. Toch zet een aantal plannen juist wel stevig in op verbetering van de taalvaardigheid (en in mindere mate de rekenvaardigheid) van docenten. Deze plannen bevatten activiteiten die zijn gericht op toetsing van deze vaardigheden en scholing als blijkt dat docenten beneden de gestelde norm presteren.

Andere activiteiten gericht op intensivering van het taal- en rekenonderwijs (gemiddeld 8 per plan) hebben overwegend betrekking op de projectorganisatie en -coördinatie en/of de verdere ontwikkeling van het beleid.

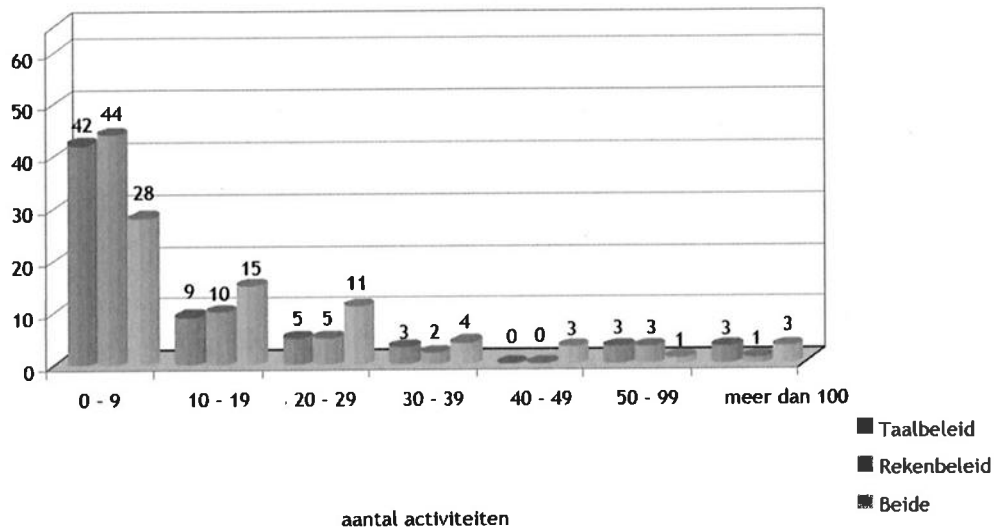
Thema	Gemiddeld	Totaal
Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen	10,2	662
Toetsing van deelnemers	9,7	633
Professionalisering van docenten en overige functionarissen: didactiek	8,2	536
Nieuwe of aangepaste faciliteiten	6,7	437
Extra onderwijstijd	4,7	308
Professionalisering van docenten en overige functionarissen: eigen taal- en rekenvaardigheden	1,3	87
Professionalisering van docenten en overige functionarissen: wet- en regelgeving	0,9	58
Andere activiteiten gericht op intensivering van taal- en rekenonderwijs	8,1	524

Tabel 3: activiteiten naar thema

Taal, rekenen of beide

De meeste activiteiten passen zowel binnen het taal- als het rekenbeleid (gemiddeld 19 activiteiten per plan). Gemiddeld zestien activiteiten per plan vallen alleen onder het taalbeleid en gemiddeld elf alleen onder het rekenbeleid.

Ongeveer twee derde van de plannen bevat minder dan tien rekenactiviteiten en minder dan tien taalactiviteiten. Dat is af te leiden uit figuur 5, waarin het aantal activiteiten is gecategoriseerd en onderverdeeld in taal- en rekenactiviteiten en activiteiten die binnen zowel taal- als rekenbeleid vallen.

Figuur 5: uitsplitsing activiteiten naar taal, rekenen of beide

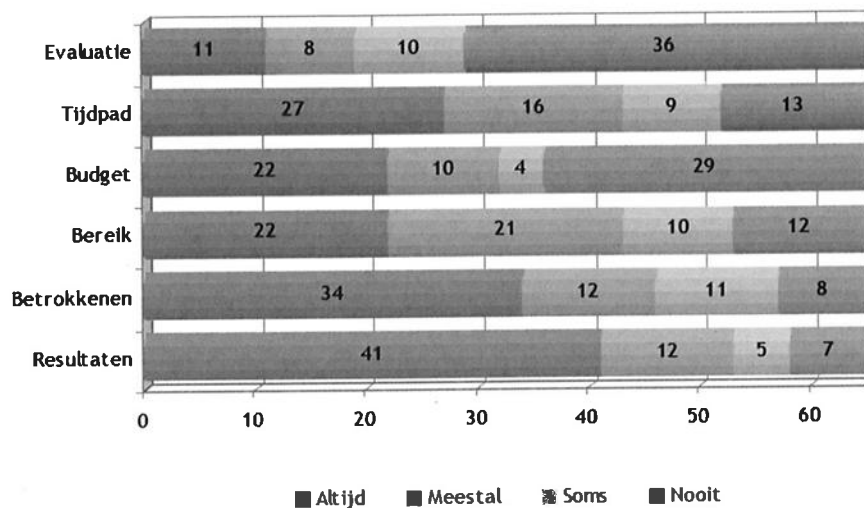
Beschrijving relevante elementen

In een weloverwogen implementatieplan verdient niet alleen de activiteit zelf een beschrijving. Het is ook belangrijk aandacht te besteden aan een aantal andere essentiële elementen, die aangeven in hoeverre activiteiten SMART beschreven zijn. Natuurlijk moet beschreven worden welke - liefst objectief meetbare - resultaten de school met de activiteit voor ogen heeft. Er moet aandacht worden besteed aan het bereik: hoeveel mensen wil je met de activiteit bereiken? En om wie gaat het: deelnemers of medewerkers?

Andere vragen die beantwoord moeten worden, zijn bijvoorbeeld wie er verantwoordelijk is voor de activiteit, wie hem gaat uitvoeren, hoeveel geld ervoor nodig is en hoe dat geld besteed gaat worden. Ook het tijdpad mag niet vergeten worden: wanneer start de activiteit, wanneer eindigt die en wat zijn eventueel belangrijke tussendata. Tot slot is het wenselijk om per activiteit aan te geven hoe deze wordt geëvalueerd.

Niet alle genoemde elementen komen standaard in de implementatieplannen aan de orde. Figuur 6 laat zien in welke mate instellingen deze elementen per activiteit hebben beschreven.

Evaluatie lijkt het slechtst te scoren. Slechts in elf plannen komt dit element bij iedere activiteit ter sprake. Opgemerkt moet echter worden dat in veel plannen de evaluatie weliswaar niet per activiteit, maar wel in algemene zin beschreven wordt.

Figuur 6: de beschrijving van de activiteiten

Het effect op taal- en rekenvaardigheden van de deelnemers

In de vorige paragraaf stond al dat de evaluatie van de resultaten en opbrengsten per activiteit in betrekkelijk weinig plannen aandacht krijgt. Op hoofdlijnen maken de meeste plannen (59) echter wel duidelijk hoe de school de effecten meet van het totaal aan activiteiten op de taal- en rekenvaardigheden van deelnemers.

Om de effecten van de activiteiten te meten, geven 58 onderwijsinstellingen aan de beginsituatie te meten, 56 instellingen verrichten ook een meting van de voortgang en 53 instellingen zeggen de eindresultaten te meten.

5. HET VERVOLG

Inleiding

De analyse van de implementatieplannen heeft de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid binnen mbo-instellingen in beeld gebracht. Met behulp van deze kennis kan het Steunpunt taal en rekenen mbo de komende periode gericht activiteiten aanbieden om onderwijsinstellingen te helpen bij de ontwikkeling en implementatie van hun taal- en rekenbeleid. Dit hoofdstuk beschrijft een aantal activiteiten van het Steunpunt.

Daarnaast kan het Steunpunt mbo-instellingen die hieraan behoefte hebben, ook gericht adviseren op beleidsniveau en specifieke vragen beantwoorden.

Servicedocument en bloemlezing

Om mbo-instellingen meer informatie te geven over de implementatieplannen taal en rekenen en hen te inspireren bij de ontwikkeling van hun eigen beleid, publiceert het Steunpunt een servicedocument en een bloemlezing.

Servicedocument

Het servicedocument bevat een samenvatting van deze rapportage en is geschikt om diverse doelgroepen binnen het mbo op een toegankelijke en aantrekkelijke manier te informeren over de analyse.

Bloemlezing

De implementatieplannen bevatten veel goede voorbeelden van effectieve methodes, originele aanpakken en interessante activiteiten. Ter inspiratie van andere mbo-instellingen wil het Steunpunt die goede voorbeelden graag toegankelijk maken. Dat gebeurt in een speciale bloemlezing die het Steunpunt eind 2010 publiceert.

Er zijn ook enkele implementatieplannen die als geheel een goed voorbeeld kunnen zijn voor andere onderwijsinstellingen. Vooral instellingen waar de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid nog in de kinderschoenen staat, kunnen zich hierdoor laten inspireren. Daarom wil het Steunpunt aan enkele instellingen vragen of ze hun plannen in hun totaliteit willen delen.

Kennisdeling

Er zijn verscheidene elementen (waaronder activiteiten) die in meerdere plannen terugkomen. Om te voorkomen dat elke mbo-instelling ieder voor zich 'hetzelfde wiel uitvindt', spant het Steunpunt zich actief in om instellingen met elkaar in contact te brengen en kennisdeling en kennisontwikkeling te stimuleren.

Hoe het Steunpunt dat precies gaat doen, is nog niet duidelijk. Het Steunpunt werkt immers vraaggestuurd, wat betekent dat alleen die zaken gefaciliteerd worden waaraan instellingen behoefte hebben.

Een aantal *mogelijke* vormen wordt hieronder weergegeven:

- * *Conferentie goede en inspirerende aanpakken*
Tijdens een mogelijke 'Conferentie goede en inspirerende aanpakken' presenteren instellingen hun goede implementatieplan en/of ideeën.

* **Bestaande netwerken**

In het onderwijs zijn tal van netwerken actief. Een belangrijk doel van veel van deze netwerken is kennisdeling en -verspreiding. Voor enkele netwerken is in dit verband ook de kennis over de ontwikkeling en implementatie van taal- en rekenbeleid relevant.

Dat is speciaal zo voor twee rekennetwerken. Een van deze rekennetwerken betreft een landelijk netwerk van pioniers op het gebied van de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid. Het andere rekennetwerk bestaat feitelijk uit drie regionaal georganiseerde subnetwerken van instellingen waar de ontwikkeling en uitvoering van (breed) rekenbeleid nog in een pril stadium verkeert.

Op het gebied van taal zijn er al langer actieve netwerken in het mbo: CINOP, ITTA en SLO beheren en begeleiden elk een netwerk taal. Het Steunpunt stimuleert en faciliteert de samenhang tussen de drie netwerken. Ook organiseert en faciliteert het Steunpunt bijeenkomsten van een 'denktank taal', bestaande uit de netwerkbegeleiders en vanuit elk netwerk één deelnemer vanuit een mbo-instelling.

Het Steunpunt is van plan om binnen deze netwerken elementen van de implementatieplannen taal en rekenen (al dan niet thematisch) aan de orde te stellen.

* **Bestaande instrumenten en beschikbare kennis**

Uit een aantal implementatieplannen blijkt dat sommige instellingen geen gebruik maken van bestaande instrumenten en beschikbare kennis, maar dat ze die zelf opnieuw willen bouwen of ontwikkelen. Voorbeelden daarvan zijn de ontwikkeling van een taal- en rekenvolgsysteem en van een taal- en rekenportfolio. Daarvan zijn er echter al verscheidene op de markt (zie daarvoor het overzicht van leermiddelen op de website van het Steunpunt).

Het is onduidelijk waarom betrekkelijk veel organisaties van plan zijn dergelijke instrumenten zelf (opnieuw) te ontwikkelen. Het Steunpunt wil dan ook nagaan of er op dit punt aanvullende activiteiten nodig zijn.

* **Effectmeting stimuleren**

Opvallend is dat slechts enkele instellingen in hun plan melden dat ze het effect van specifieke activiteiten willen meten. De meeste instellingen verrichten op gezette tijden wel metingen van de taal- en rekenvaardigheden van deelnemers, maar ze koppelen dit niet aan specifieke maatregelen.

Toch is het van belang dat instellingen en docenten zicht krijgen op de effectiviteit van specifieke activiteiten en het Steunpunt wil dat graag stimuleren, bijvoorbeeld door ondersteuning van (landelijk) onderzoek naar effecten van maatregelen op het gebied van taal en rekenen in de instellingen.

Doorlopende leerlijnen vmbo-mbo

Een aantal instellingen geeft in het implementatieplan aan dat ze regionaal willen samenwerken om vorm te geven aan een doorlopende leerlijn taal en rekenen vmbo-mbo. Om hen hierbij te ondersteunen werkt het Steunpunt taal en rekenen mbo samen met zijn equivalent in het voortgezet onderwijs, het Steunpunt taal en rekenen vo. Samen wordt onderzocht hoe onderwijsinstellingen op dit vlak geholpen kunnen worden.

De verantwoording

Instellingen moeten verantwoording afleggen over de voortgang van de uitvoering van de implementatieplannen. De financiële verantwoording gebeurt in de jaarverslaglegging. Instellingen die meer dan € 25.000 per jaar ontvangen, moeten daarnaast een inhoudelijk verslag toevoegen aan het jaarverslag en de jaarrekening.

Het inhoudelijk verslag moet aan een aantal eisen voldoen. Allereerst moet hierin een beschrijving staan van de activiteiten die met de extra middelen uit de Regeling zijn ondernomen. Ook het bereik van deze activiteiten (in aantallen deelnemers en - in het geval van scholing - personeel) moet aan de orde komen.

Een ander verplicht onderdeel van het inhoudelijk verslag is de reflectie op de behaalde resultaten. Daarvoor brengen de instellingen in ieder geval in kaart welke resultaten zijn geboekt en vergelijken die vervolgens met de beoogde effecten die in hun implementatieplannen beschreven staan. De conclusies van deze reflectie kunnen leiden tot bijstelling van het implementatieplan. Als dat het geval is, moet daarvan ook melding worden gemaakt in het inhoudelijk verslag.

Voor het inhoudelijk verslag is een format ontwikkeld, dat als bijlage is opgenomen bij de Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo (zie bijlage 5). Instellingen die vragen hebben over het invullen van het format, kunnen terecht bij het Steunpunt taal en rekenen mbo. Het Steunpunt heeft daarnaast opdracht gegeven voor de doorontwikkeling van het ICO-systeem, om onderwijsinstellingen nog beter te ondersteunen bij het afleggen van verantwoording.

Evaluatie

Met de inhoudelijke verantwoording die onderwijsinstellingen ieder jaar moeten afleggen in hun jaarverslagen, wordt ook wat gedaan. Op grond van artikel 12 van de Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo² heeft het Steunpunt namelijk als taak de inhoudelijke verslagen te analyseren en daarover te rapporteren.

² Staatscourant (9 november 2009), Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 26 oktober 2009, nr. BVE/161166, houdende regels voor het verstrekken van een aanvullende bekostiging ten behoeve van de intensivering van het taal- en rekenonderwijs in het mbo (Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo). De tekst van 'Artikel 12 Evaluatie' luidt als volgt: "Het Steunpunt betreft de bevindingen over de implementatieplannen en de jaarlijkse inhoudelijke verantwoording van de onderwijsinstellingen in de jaarverslagen bij zijn jaarlijkse voortgangsrapportage."

BRONNEN

- * MBO 2010 (2009), Drieslag Taal, Praktijkboek Taalbeleid Nederlands in het mbo
- * Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (1 juli 2009), Uitvoeringsplan taal en rekenen mbo
- * Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (7 oktober 2009), Voortgang implementatie referentiekader taal en rekenen
- * Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (9 december 2009), Centrale examinering taal en rekenen mbo
- * Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (21 januari 2010), Wetgeving invoering referentiekader taal en rekenen
- * Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (29 januari 2010), Implementatie referentieniveaus taal en rekenen mbo
- * Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (5 maart 2010), Voorstel van wet tot vaststelling van regels over referentieniveaus voor de taal- en rekenvaardigheden van leerlingen (Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen)
- * Staatscourant (9 november 2009), Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 26 oktober 2009, nr. BVE/161166, houdende regels voor het verstrekken van een aanvullende bekostiging ten behoeve van de intensivering van het taal- en rekenonderwijs in het mbo (Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo)
- * Steunpunt taal en rekenen mbo (9 november 2009), Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo: een samenvatting
- * Steunpunt taal en rekenen mbo (25 november 2009), Hoofdpijnen brief voortgang taal en rekenen 7 oktober 2009
- * Steunpunt taal en rekenen mbo (10 december 2009), Hoofdpijnen brief Centrale examinering taal en rekenen mbo 9 december 2009
- * Steunpunt taal en rekenen mbo (1 februari 2010), Hoofdpijnen brief Implementatie referentieniveaus taal en rekenen mbo 29 januari 2010

BIJLAGE 1 ANALYSEFORMAT

1. Algemeen

Titel

Organisatie

Contactpersoon voor terugkoppeling

Contactgegevens

Wijze van terugkoppeling

Aandachtspunten die door de organisatie zelf zijn aangedragen

Omvang (aantal bladzijden)

Is het implementatieplan opgesteld met behulp van een van de onderstaande formats?

Ja

Nee

- ICO taal en rekenen
- Handreiking CINOP

Algemene opmerkingen/opvallende zaken.

2. De ontwikkeling van taal- en rekenbeleid

Is de mate van centralisatie en decentralisatie van het beleid duidelijk?

Ja

Nee

- Centraal beleid
- Decentraal beleid
- Een combinatie van beide

Is duidelijk hoe het plan geëvalueerd dan wel (tussentijds) bijgesteld gaat worden? *Ja Enigszins Nee*

Toelichting

Welke partijen zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid inclusief de keuze voor en planning van de activiteiten? *Ja Nee Onduidelijk*

- CvB
- Management
- Docenten/teams
- Beleids- of stafmedewerker
- Medezeggenschapsraad

Toelichting

Blijkt uit het plan dat de activiteiten aansluiten bij: *Ja Nee Onduidelijk*

- De (analyse van de) beginsituatie van deelnemers
- De (analyse van de) beginsituatie van docenten
- De (analyse van de) leeromgeving
- (De analyse van) het curriculum
- De (analyse van) toetsing/evaluatie

Toelichting

Ja Nee Onduidelijk

Bouwt het plan en de activiteiten op het gebied van taal voort op bestaand beleid?

Bouwt het plan en de activiteiten op het gebied van rekenen voort op bestaand beleid?

Opmerkingen/opmerkelijke zaken m.b.t. de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid.

3. De activiteiten

Zijn er activiteiten met specifieke aandacht voor de volgende groepen deelnemers? *Ja Nee*

- Deelnemers niveau 1
- BBL-deelnemers
- Deelnemers met een beperking

Geef aan welke beperking(en) het betreft.

– Overige deelnemersgroep, namelijk:

Zijn er activiteiten met specifieke aandacht voor de volgende groepen medewerkers?

Ja

Nee

- Taal- en rekendocenten (inclusief taal- en rekencoaches)
- Beroepsvakdocenten
- Instructeurs en/of onderwijsassistenten
- Leidinggevenden
- BPV-begeleiders uit het bedrijfsleven
- Beleids- of stafmedewerkers
- Overige personeelsgroep, namelijk:

Toelichting

Hoeveel activiteiten richten zich op de onderstaande thema's?

– Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen

– Toetsing van deelnemers

– Extra onderwijstijd

– Nieuwe of aangepaste faciliteiten

– Professionalisering van docenten en overige functionarissen: eigen taal- en rekenvaardigheden

– Professionalisering van docenten en overige functionarissen: didactiek

- Professionalisering van docenten en overige functionarissen: wet- en regelgeving

- Andere activiteiten gericht op intensivering van taal- en rekenonderwijs

Beschrijf kort de activiteiten behorende bij 'Andere activiteiten gericht op intensivering van taal- en rekenonderwijs'.

Hoeveel activiteiten passen in taalbeleid?

Hoeveel activiteiten passen in rekenbeleid?

Hoeveel activiteiten passen zowel in taal- als rekenbeleid?

Wat is het totaal aantal activiteiten?

Zijn in het algemeen de volgende elementen per activiteit beschreven? *Altijd Meestal Soms Nooit*

- Resultaten (het beoogde resultaat; objectief meetbaar)
- Betrokkenen (wie is verantwoordelijk en wie voert uit) en/of personele inzet
- Bereik (het bereik in aantallen personen: medewerkers & deelnemers)
- Budget (het budget dat wordt besteed aan personele lasten en overige zaken)
- Tijdpad (begindatum, einddatum en belangrijke tussendata)
- Evaluatie (de wijze waarop de activiteit wordt geëvalueerd)

Opmerkingen/opvallende zaken m.b.t. de activiteiten.

4. Het effect op taal- en rekenvaardigheden van de deelnemers

Is duidelijk hoe de effecten van de activiteiten op de taal- en rekenvaardigheden van de deelnemers worden gemeten? *Ja Enigszins Nee*

Dit gebeurt door *Ja Nee*

- Meting beginsituatie (nulmeting)
- Meting van de voortgang (tussenmeting)
- Meting van de eindresultaten (eindmeting)

Toelichting

Opmerkingen/opvallende zaken m.b.t. de wijze van meting van het effect.

5. Het algemene beeld

Algemene indruk van het implementatieplan.

Reactie op de door de organisatie aangedragen aandachtspunten.

Zitten er elementen in dit plan die mogelijk geschikt zijn voor de bloemlezing? *Ja Nee*

Welke elementen?

BIJLAGE 2 FORMAT VOOR INDIVIDUELE TERUGKOPPELING

[Naam instelling]
[Naam contactpersoon]
[Adres]

of (indien geen contactpersoon is opgegeven)

[Naam instelling]
T.a.v. het bestuur en/of de directie
[Adres]

Betreft: terugkoppeling betreffende uw implementatieplan taal en rekenen
Datum: [...]-2010]

Geachte [naam contactpersoon], of geacht bestuur, geachte directie,

Van DUO ontvingen wij uw implementatieplan taal en rekenen. Zoals wij u hebben bericht via onze e-mail van 1 februari 2010 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo van het ministerie van OCW de opdracht gekregen om de ontvangen implementatieplannen te analyseren en te zorgen voor een terugkoppeling aan de individuele mbo-instellingen. Bij de analyse gaat het om het landelijke beeld, niet zozeer om de individuele instellingen. Dit landelijke beeld wordt opgenomen in een totaalrapportage over de implementatieplannen die na de zomer van 2010 aan de staatssecretaris van OCW wordt aangeboden.

Algemene indruk

Een korte, algemene indruk van de plannen nemen wij hier alvast op. In totaal hebben 65 instellingen een implementatieplan taal en rekenen ingediend. De gemiddelde omvang daarvan bedraagt 37 bladzijden inclusief bijlagen. Er zijn echter grote uitschieters naar boven en naar beneden.

De plannen zijn ook op andere punten heel verschillend. Dit heeft te maken met verschillende factoren. Zo hebben kleinere instellingen vaak een centrale aanpak van de intensivering van taal en rekenen, terwijl we bij de grote instellingen vaak een aanpak zien die centrale kaders combineert met keuzes voor activiteiten die geheel of deels decentraal worden gemaakt.

De ontwikkelingsfase waarin de instelling verkeert met betrekking tot taal- en rekenbeleid varieert ook sterk. Er zijn instellingen die al jarenlang een actief taalbeleid voeren (voor rekenen is dit veel minder het geval) met tal van activiteiten en hun uitgangssituatie goed in beeld hebben. Het implementatieplan borduurt daar dan op voort. Er zijn echter ook instellingen waar nog geen expliciet taal- en rekenbeleid aanwezig is. In deze instellingen benut men de tijd tot het komende schooljaar vaak om beleid te ontwikkelen en activiteiten voor te bereiden.

De plannen zijn in de regel met zorg opgesteld en kennen veel (gemiddeld 46) zinvolle activiteiten. De inrichting van een taal- en rekencentrum is populair, evenals de aanstelling en toerusting van taal- en rekendocenten en -coaches en een nulmeting van de taal- en rekenvaardigheden. De meeste plannen gaan uit van de 'drieslag' gedachte en bevatten dus activiteiten die gericht zijn op integratie van taal en rekenen in het vakonderwijs, maar ook lessen taal en rekenen en een remediërend aanbod. Opvallend is dat slechts enkele plannen differentiëren in de aanpak voor taal en de aanpak voor rekenen. Meer algemene gegevens over de plannen kunt u vinden in de bijlage die een grafisch overzicht geeft van de analyse van de plannen.

Terugkoppeling naar de instellingen

Wat de terugkoppeling aan de individuele instellingen betreft is het niet de bedoeling een inhoudelijk oordeel over de kwaliteit van de instellingsplannen te geven. De inhoud van de terugkoppeling richt zich op de vergelijking van het implementatieplan van uw instelling met het landelijk beeld en - indien van toepassing - op specifieke punten waarop u terugkoppeling heeft gevraagd in reactie op onze e-mail van 1 februari 2010.

Om een vergelijking met het landelijke beeld te kunnen maken hebben wij alle plannen geanalyseerd op een aantal kwantitatieve en inhoudelijke aspecten. In deze terugkoppeling naar aanleiding van uw plan treft u doorgaans eerst het landelijke beeld aan en dan een vergelijking met uw plan. Hierbij past een kanttekening. Aangezien de plannen qua opzet en inhoud behoorlijk van elkaar verschillen (net als de instellingen), is iedere vergelijking voor een deel 'appels met peren vergelijken'. Indien uw plan op een bepaald aspect afwijkt van andere plannen, dan hoeft dit zeker niet te betekenen dat u iets niet goed heeft gedaan. Hier kan namelijk een goede reden voor zijn, die past bij uw situatie.

Wij hopen dat de vergelijking u inzicht geeft in hoe uw implementatieplan zich verhoudt tot de andere plannen. Ter inspiratie publiceren wij nog een bloemlezing uit de implementatieplannen, die net als de totaalrapportage na de zomer van 2010 zal verschijnen.

De ontwikkeling van taal- en rekenbeleid

Wij hebben geanalyseerd of er sprake is van centraal taal- en rekenbeleid, decentraal beleid of een combinatie. Soms waren de plannen op dit punt lastig te interpreteren. Als er decentraal keuzes kunnen worden gemaakt voor activiteiten, methodes, professionalisering enzovoorts, dan hebben wij dit gescoord als decentraal beleid. Als er alleen een centraal plan is en centraal keuzes worden gemaakt voor activiteiten, leermiddelen, professionalisering enzovoorts, dan hebben wij dit aangemerkt als centraal beleid.

In 23 instellingen is er sprake van centraal taal- en rekenbeleid.

In 1 instelling is er sprake van decentraal taal- en rekenbeleid.

In 39 instellingen is er sprake van een combinatie van centraal en decentraal taal- en rekenbeleid.

Bij 2 instellingen was het voor ons uit het plan niet duidelijk wat de mate van centralisatie en decentralisatie van het plan is.

Bij uw plan is er volgens ons sprake van [centraal beleid/decentraal beleid/een combinatie van centraal en decentraal beleid]. Of [Dit was ook het geval bij uw plan].

Uit de meeste plannen bleek welke partijen in de instelling betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid. Al werd dit niet altijd expliciet vermeld. Soms was het een kwestie van de informatie tussen de regels door lezen. In de volgende tabel is een overzicht weergegeven van de betrokkenheid van de verschillende doelgroepen.

	Ja	Nee	Onduidelijk
CvB	36	4	25
Management	40	0	25
Docenten/teams	47	0	18
Beleids- of stafmedewerker	40	2	23
Medezeggenschapsraad	24	11	30

Van de 65 plannen blijkt uit 35 plannen duidelijk dat wordt voortgebouwd op eerder taalbeleid. Bij 14 plannen wordt duidelijk voortgebouwd op eerder rekenbeleid.

Uit uw plan blijkt volgens ons dat [wel wordt voortgebouwd op eerder taal- en rekenbeleid / wel wordt voortgebouwd op eerder taalbeleid maar niet op eerder rekenbeleid / niet wordt voortgebouwd op eerder taalbeleid maar wel op eerder rekenbeleid / niet wordt voortgebouwd op eerder taal- en rekenbeleid]. Of [In uw plan vonden wij niet duidelijk of er wordt voortgebouwd op eerder taal- of rekenbeleid].

Landelijk valt op dat veel instellingen zich realiseren dat het erg belangrijk is dat er een goed draagvlak ontstaat voor het implementatieplan. Zij hebben daar bij de ontwikkeling van het plan rekening mee gehouden. In de regel is dit gebeurd door docenten en/of teams nadrukkelijk te betrekken bij de ontwikkeling van het plan en het ontwerp van de activiteiten. Minder vaak blijkt uit de plannen dat de Medezeggenschapsraad een actieve rol heeft gespeeld. In meer dan de helft van de plannen wordt voortgebouwd op eerder taalbeleid. Van eerder rekenbeleid is slechts sprake in ruim 20% van de plannen.

De activiteiten

Gemiddeld zijn er 46 activiteiten opgenomen in de plannen, waarvan er 16 passen in taalbeleid, 11 in rekenbeleid en 19 in taal- en rekenbeleid. In uw plan passen [x] activiteiten in taalbeleid, [x] in rekenbeleid en [x] in taal- en rekenbeleid.

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel activiteiten zich gemiddeld richten op welke thema's en daarnaast is opgenomen hoe dat is in uw plan.

Thema	Gemiddelde hoeveelheid activiteiten	Hoeveelheid activiteiten in uw plan
Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen	10	[x]
Toetsing van deelnemers	10	[x]
Extra onderwijstijd	5	[x]
Nieuwe of aangepaste faciliteiten	7	[x]
Professionalisering	10	[x]
Andere activiteiten	8	[x]

Vijfendertig van de 64 plannen kennen activiteiten met specifieke aandacht voor bepaalde groepen deelnemers. Dit was bij 8 plannen voor deelnemers van niveau 1, bij 18 plannen voor BBL-deelnemers en bij 23 plannen voor deelnemers met een beperking (meestal dyslexie en dyscalculie). In uw plan zijn er [ook/geen] activiteiten die specifiek aandacht besteden aan bepaalde groepen deelnemers, namelijk [invullen].

Achternvijftig van de 65 plannen kennen activiteiten met specifieke aandacht voor bepaalde groepen medewerkers. Dit was bij 57 plannen voor taal- en rekendocenten (inclusief taal- en rekencoaches), bij 54 plannen voor beroepsvakdocenten, bij 11 plannen voor instructeurs en/of onderwijsassistenten, bij 18 plannen voor leidinggevenden, bij 8 plannen voor BPV-begeleiders uit het bedrijfsleven en bij 9 plannen voor beleids- of stafmedewerkers. In uw plan zijn er ook activiteiten die specifiek aandacht besteden aan bepaalde groepen medewerkers, namelijk [invullen].

Landelijk valt op dat de meeste activiteiten zich richten op aanpassingen in de didactiek en de pedagogiek, op toetsing en op professionalisering van docenten en overige functionarissen. Bij de toetsing gaat het om allerlei soorten toetsen en examens, die op verschillende momenten worden afgenomen. De professionalisering richt zich vooral op taal- en rekendocenten maar ook op andere docenten.

Daarbij is meestal de verbetering van de didactiek aan de orde maar ook wel het verbeteren van de eigen taal- en rekenvaardigheden van docenten en soms van alle personeel. Qua nieuwe of aangepaste faciliteiten wordt doorgaans een taal- en rekencentrum ingericht en bemand. Indien 'andere activiteiten' zijn opgegeven betreft dit vaak de aansluiting in de onderwijskolom, de ontwikkeling en coördinatie van de taal- en rekenactiviteiten en communicatie over het beleid en de activiteiten.

Opvallend is dat er relatief weinig activiteiten zijn die zich expliciet richten op deelnemers van niveau 1, BBL-deelnemers en BPV-begeleiders uit het bedrijfsleven. Ondanks dat de meeste plannen wel aangeven dat het voor niveau 1 deelnemers en BBL-ers moeilijker is om de taal- en rekendoelen te halen.

De meting van effecten

Het effect van de activiteiten op de taal- en rekenvaardigheden van de deelnemers wordt in de meeste gevallen gemeten door:

- meting van de beginsituatie (nulmeting);
- meting van de voortgang (tussenmeting);
- meting van de eindresultaten (eindmeting).

[Dit is ook in uw plan het geval / In uw plan treffen wij alleen meting van [...] aan / In uw plan vonden wij niet duidelijk hoe het effect van de activiteiten op de taal- en rekenvaardigheden wordt gemeten].

Landelijk valt op dat de meting van de vaardigheden soms wordt aangevuld met andere metingen, zoals meting van de tevredenheid over bepaalde activiteiten of het taal- en rekeraanbod bij deelnemers en/of bij docenten, of evaluatie door de betrokkenen. Slechts enkele plannen melden dat de instelling een poging gaat doen om vast te stellen welke activiteiten de grootste bijdrage leveren aan de verhoging van de taal- en rekenvaardigheden.

Rapportage naar aanleiding van uw plan

Graag koppelen wij nog terug naar u wat de algemene indruk is die wij van uw plan hebben [op maat passage].

Alleen indien van toepassing, deze passage opnemen

In reactie op onze e-mail van 1 februari 2010, heeft u aangegeven graag een terugkoppeling te willen op [het volgende punt/ de volgende punten]: "[de vraag]". Onze reactie hierop is: [reactie].

Alleen indien van toepassing, deze passage opnemen

U heeft in reactie op onze e-mail van 1 februari 2010, aangegeven graag een mondelinge reactie op uw plan te willen ontvangen (telefonisch of door middel van een gesprek). Wij hebben er voor gekozen om voor de zomer naar iedereen d.m.v. een brief per e-mail een terugkoppeling te geven. Indien u in aanvulling op deze brief nog steeds graag een mondelinge reactie of toelichting wilt ontvangen, dan verzoeken wij u vriendelijk hiervoor een afspraak te maken via Lia Wildeman van ons secretariaat:

E-mail [redacted]n@mbo2010.nl of T: [redacted], zodat wij ons zorgvuldig kunnen voorbereiden op het contact met u.

Wij wensen u veel succes toe bij de verdere intensivering van uw taal- en rekenactiviteiten.

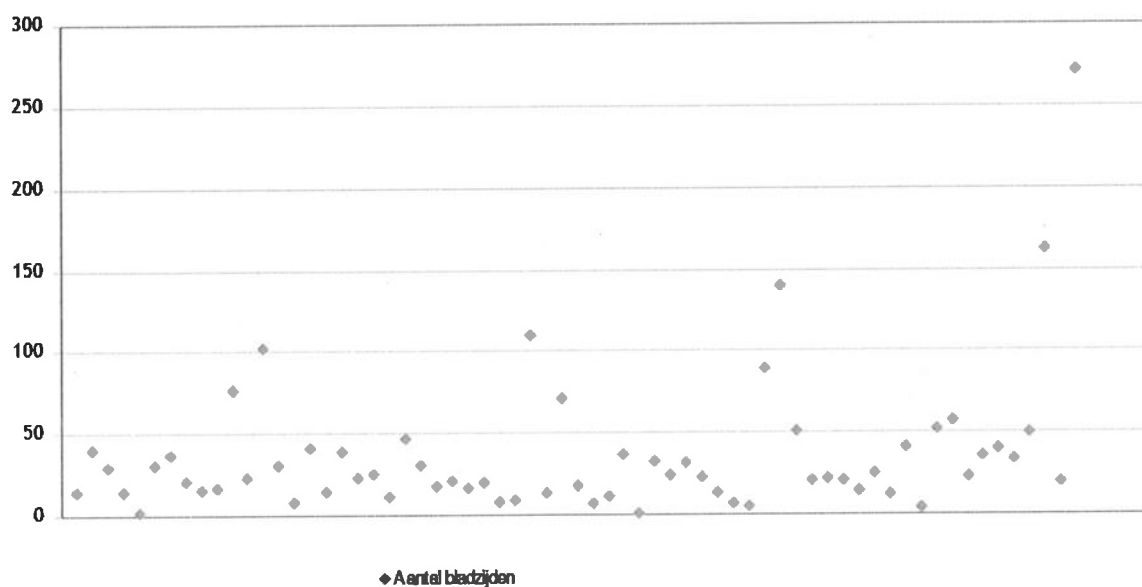
Met vriendelijke groet,

[naam]
Beleidsadviseur

BIJLAGE 3 ALGEMENE RESULTATEN

Algemeen

	Totaal	Gemiddeld
Aantal organisaties	65	n.v.t.
Aantal bladzijden	2402	37

Figuur 1

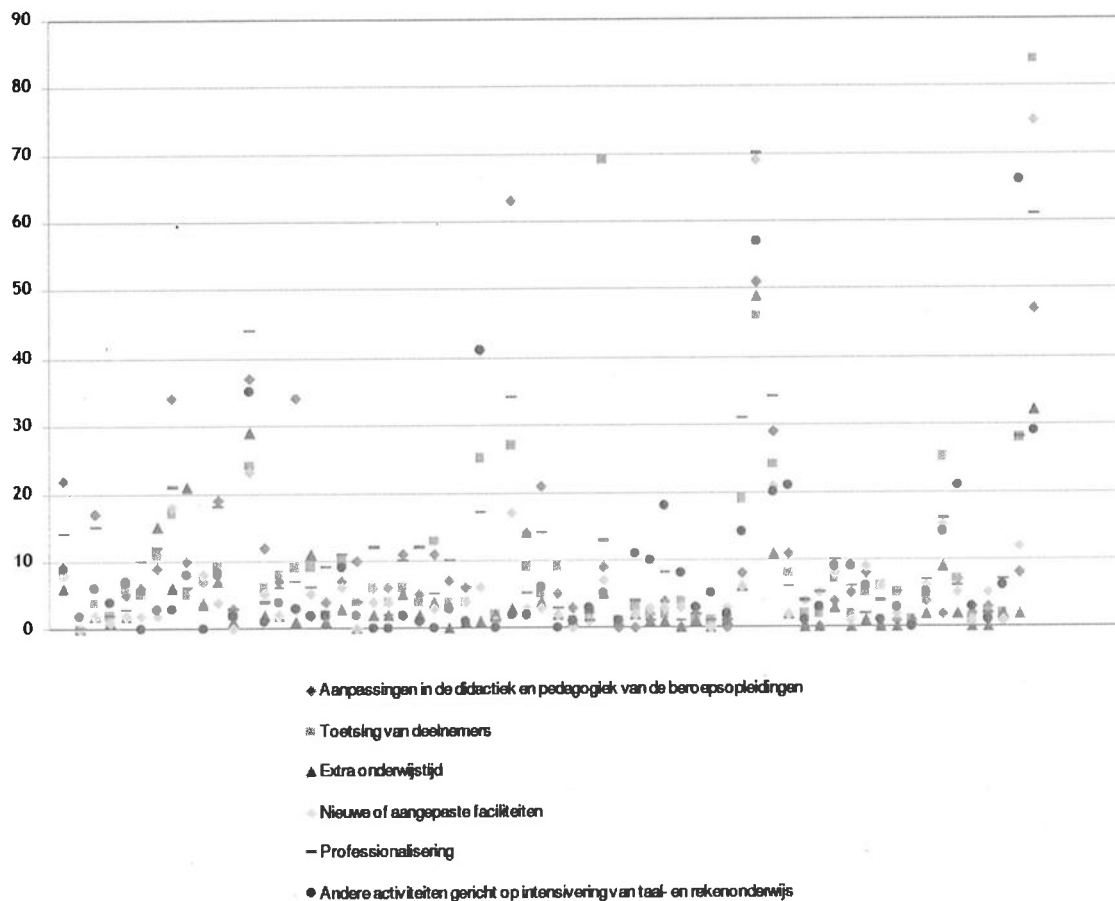
	Ja	Nee
Is het implementatieplan opgesteld met behulp van een van de onderstaande formats?	45	20
Geef aan welk format is gebruikt:	Ja	Nee
ICO taal en rekenen	14	31
Handreiking Cinop	32	13

De ontwikkeling van taal- en rekenbeleid

	Ja	Nee	
Is de mate van centralisatie en decentralisatie van het beleid duidelijk?	62	3	
Is het beleid centraal, decentraal of een combinatie:	Ja	Nee	
Centraal beleid	23	39	
Decentraal beleid	1	61	
Een combinatie van beide	39	23	
	Ja	Enigszins	Nee
Is duidelijk hoe het plan geëvalueerd dan wel (tussentijds) bijgesteld gaat worden?	28	32	5
Welke partijen zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid inclusief de keuze voor en planning van de activiteiten?	Ja	Nee	Onduidelijk
CvB	36	4	25
Management	40	0	25
Docenten/teams	47	0	18
Beleids- of stafmedewerker	40	2	23
Medezeggenschapsraad	24	11	30
Blijkt uit het plan dat de activiteiten aansluiten bij:	Ja	Nee	Onduidelijk
De (analyse van de) beginsituatie van deelnemers	28	16	21
De (analyse van de) beginsituatie van docenten	24	20	21
De (analyse van de) leeromgeving	32	15	18
(De analyse van) het curriculum	31	14	20
De (analyse van) toetsing/evaluatie	32	15	18
	Ja	Nee	Onduidelijk
Bouwt het plan en de activiteiten op het gebied van taal voort op bestaand beleid?	35	21	9
Bouwt het plan en de activiteiten op het gebied van rekenen voort op bestaand beleid?	14	42	9

De activiteiten

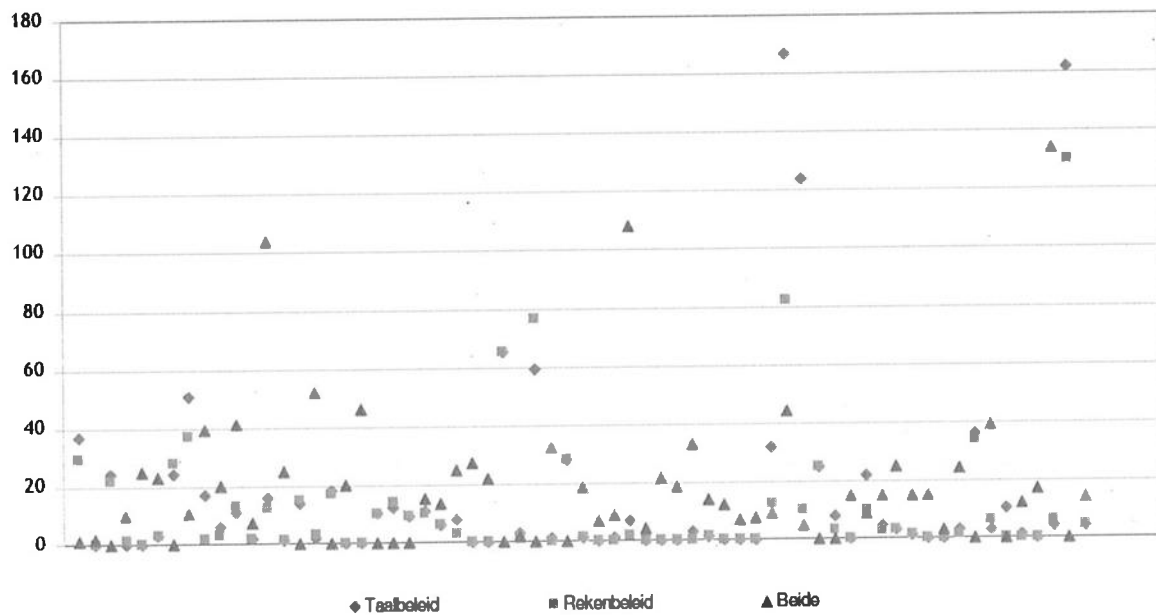
	Ja	Nee
Zijn er activiteiten met specifieke aandacht voor de volgende groepen deelnemers?	35	30
Op welke groepen deelnemers richten de activiteiten zich?	Ja	Nee
Deelnemers niveau 1	8	27
BBL-deelnemers	18	17
Deelnemers met een beperking	23	12
Zijn er activiteiten met specifieke aandacht voor de volgende groepen medewerkers?	Ja	Nee
	58	7
Op welke groepen medewerkers richten de activiteiten zich?	Ja	Nee
Taal- en rekendocenten (inclusief taal en rekencoaches)	57	1
Beroepsvakdocenten	54	4
Instructeurs en/of onderwijsassistenten	11	47
Leidinggevenden	18	40
BPV-begeleiders uit het bedrijfsleven	8	50
Beleids- of stafmedewerkers	9	49
Hoeveel activiteiten richten zich op de onderstaande thema's?	Totaal	Gemiddeld
Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen	662	10
Toetsing van deelnemers	633	10
Extra onderwijstijd	308	5
Nieuwe of aangepaste faciliteiten	437	7
Professionalisering van docenten en overige functionarissen: eigen taal- en rekenvaardigheden	87	1
Professionalisering van docenten en overige functionarissen: didactiek	536	8
Professionalisering van docenten en overige functionarissen: wet- en regelgeving	58	1
Andere activiteiten gericht op intensivering van taal- en rekenonderwijs	524	8

Figuur 2

Zijn in het algemeen de volgende elementen per activiteit beschreven?	Altijd	Meestal	Soms	Nooit
Resultaten (het beoogde resultaat; objectief meetbaar)	41	12	5	7
Betrokkenen (wie is verantwoordelijk en wie voert uit en/of personele inzet)	34	12	11	8
Bereik (het bereik in aantallen personen: medewerkers & leerlingen)	22	21	10	12
Budget (het budget dat wordt besteed aan personele lasten en overige zaken)	22	10	4	29
Tijdpad (begindatum, einddatum en belangrijke tussendata)	27	16	9	13
Evaluatie (de wijze waarop de activiteit wordt geëvalueerd)	11	8	10	36

	Totaal	Gemiddeld
Hoeveel activiteiten passen in taalbeleid?	1061	16
Hoeveel activiteiten passen in rekenbeleid?	746	11
Hoeveel activiteiten passen zowel in taal- als rekenbeleid?	1219	19

Figuur 3

Het effect op taal- en rekenvaardigheden van de deelnemers

	Ja	Enigszins	Nee
Is duidelijk hoe de effecten van de activiteiten op de taal- en rekenvaardigheden van de deelnemers worden gemeten?	43	16	6
Dit gebeurt door:	Ja	Nee	
Meting beginsituatie (nulmeting)	58	1	
Meting van de voortgang (tussenmeting)	56	3	
Meting van de eindresultaten (eindmeting)	53	6	

Het algemene beeld

	Ja	Nee
Zitten er elementen in dit plan die mogelijk geschikt zijn voor de bloemlezing?	44	21

BIJLAGE 4 OVERZICHT VAN DE INSTELLINGEN

Albeda College	Nova College
Alfa-college	Regio College
Amarantis	ROC A12
AOC de Groene Welle	ROC Aventus
AOC Friesland	ROC de Leijgraaf
AOC Oost	ROC Eindhoven
AOC Terra	ROC Flevoland
Arcus College	ROC Friese poort
Berechja College	ROC Horizon College
Cibap vakschool voor verbeelding	ROC ID College
Citaverde College	ROC Kop van Noord-Holland
Clusius College	ROC Leiden
Da Vinci College	ROC Menso Alting
Deltion College	ROC Midden Nederland
Drenthe College	ROC Mondriaan
Edudelta Onderwijsgroep	ROC Rijn IJssel
Friesland College	ROC Rivor
Gilde Opleidingen	ROC ter AA
Graafschap College	ROC Tilburg
Grafisch Lyceum Rotterdam	ROC van Amsterdam
Grafisch lyceum Utrecht	ROC van Nijmegen
Groenhorst College	ROC van Twente
Helicon	ROC West Brabant
HMC Vakschool	ROC Westerschelde
Hoornbeeck College	ROC Zeeland
Koning Willem I College	Scholengemeenschap De Rooi Pannen
Landstede	Sint Lucas - de Eindhovense school
Leeuwenborgh Opleidingen	SOMA College
Lentiz onderwijsgroep	STC-Group
MBO4Nederland	SVO
Mediacollege Amsterdam	Wellantcollege
Nimeto	Zadkine
Noorderpoort	

BIJLAGE 5 FORMAT VOOR HET INHOUDELIJK VERSLAG

Onderdeel 1: ondernomen activiteiten, bestede middelen en bereikte deelnemers en personeelsleden

Activiteit(en)	Betreft Nederlandse taal (T) en/of rekenen (R)	Hieraan besteedde middelen in euro's	Aantal bereikt deelnemers	Aantal bereikte personeelsleden
A. Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen				
1				
2				
3				
B. Toetsing van deelnemers				
1				n.v.t.
2				n.v.t.
3				n.v.t.
C. Extra onderwijstijd				
1				n.v.t.
2				n.v.t.
3				n.v.t.
D. Nieuwe of aangepaste faciliteiten				
1				n.v.t.
2				n.v.t.
3				n.v.t.
E. Professionalisering van docenten en overige functionarissen				
E1. Professionalisering van docenten				
1			n.v.t.	
2			n.v.t.	
3			n.v.t.	
E2. Professionalisering van overige functionarissen				
1			n.v.t.	
2			n.v.t.	
3			n.v.t.	
F. Andere activiteiten die gericht zijn op intensivering van taal- en rekenonderwijs				
1				
2				
3				

Onderdeel 2: reflectie op behaalde resultaten

De onderwijsinstelling geeft een reflectie op de resultaten die met de onderwijsinspanningen genoemd in het schema van onderdeel 1 zijn bereikt. De reflectie bevat ten minste:

- * Een beeld van de behaalde resultaten, mede in relatie tot het implementatieplan bedoeld in artikel 8.
- * Een reflectie op de behaalde resultaten in relatie tot de beoogde effecten op taal- en rekenprestaties van deelnemers-conclusies op basis van deze reflectie met betrekking tot eventuele bijstelling van het implementatieplan van april 2010.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@mbo2010.nl>
Verzonden: maandag 21 december 2009 14:21
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: rapportage en activiteitenplan
Bijlagen: Activiteitenplan 2010 Steunpunt taal en rekenen mbo 1.0.doc; 7616 Aanbiedingsbrief rapportage 2009 en activiteitenplan 2010.doc; Rapportage 2009 Steunpunt taal en rekenen mbo 1.0.doc

Beste [REDACTED] en [REDACTED]

De sneeuw speelde ons lelijk parten de laatste dagen, maar op het nippertje ligt nu de enveloppe klaar met de door [REDACTED] ondertekende aanbiedingsbrief bij de rapportage 2009 en het activiteitenplan 2010. Ik weet alleen niet of tante [REDACTED] hem nog ophaalt en morgen waagt niemand van ons zich nog richting Ede. Daarom ook deze mail met meegestuurde brief en de twee documenten. De papieren versies zijn onderweg naar [REDACTED].

Ik wens jullie namens het Steunpunt een hele goede vakantie!

Met hartelijke groet,

[REDACTED]

Bezoekadres:
Horaplantsoen 20
6717 LT EDE

Postadres:
Postbus 7001
6710 CB EDE

T: +31 (0)318 [REDACTED]
E: [REDACTED]@mbo2010.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

16-2-2010

Van: namens [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Activiteitenplan 2010
Bijlagen: Begroting Steunpunt Taal en Rekenen 2010.xls

Beste [redacted]

Kun je me al wat meer vertellen over de onderstaande vragen?

Groet [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 26 januari 2010 14:06
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Activiteitenplan 2010

Beste [redacted]

Ik heb de activiteitenplan 2010 bekeken en heb nog wat opmerking en vragen.

1. Uit de begroting blijkt dat in het activiteitenplan 2010 de regulier en de extra activiteiten zijn opgenomen. Op zich is dat niet erg, maar ze zijn niet goed te onderscheiden in het activiteitenplan. Graag in het activiteitenplan een scheiding maken tussen de reguliere activiteiten en de extra activiteiten. Omdat we beiden apart financieren moet het ook apart zichtbaar zijn.
2. In de begroting is voor de reguliere activiteiten een bedrag van € 250.000,- opgenomen. Graag specificeren welke activiteiten.
3. In de begroting is voor de extra activiteiten een bedrag van € 675.000,- opgenomen. Graag specificeren welke activiteiten.
Indien er wijzigingen zijn t.o.v. het activiteitenplan extra subsidie graag dit aangeven.
4. Hoe verhoudt het bedrag van € 675.000,- zich t.o.v. het toegekende bedrag van € 1.925.000,-?
5. Voor de extra activiteiten is ook een bedrag van huisvestingskosten van € 8.000,- opgenomen. Het me wenselijk deze extra subsidie alleen voor activiteiten te gebruiken. Graag deze kosten onderbrengen bij de reguliere activiteiten.
6. Ik heb de ingestuurde begroting een beetje bewerkt voor mijn eigen inzicht. Dit om duidelijkheid te krijgen in het onderscheid tussen reguliere en extra activiteiten.
7. De totaal kolom is niet nodig.

Ik voeg dit overzicht bij. Het is als ondersteuning op de bovengestelde vragen. Als je vragen hebt bel gerust.

Begroting
Steunpunt Taal en Re

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker
Directie Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50, 2515 XP Den Haag/ IPC 2150
Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag/ IPC 2150

T: 070 [redacted]
F: 070 412 2699
E: [redacted]@minocw.nl

Begroting Steunpunt Taal en Rekenen MBO 2010

26-jan-10

	Activiteiten	Regulier subsidie	Extra subsidie Ingeleverd	Extra subsidie reactie BVE	Bedrag
I	Exploitatie				
1.	Kantoorbenodigheden	5.000	0	0	5.000
2.	PR kosten (brochures e.d.)	0	200.000	200.000	200.000
3.	Website	25.000	0	0	25.000
4.	Account	2.000	3.000	3.000	5.000
5.	Uitbesteed werk	3.000	4.000	4.000	7.000
6.	Activiteiten	250.000	675.000	1.530.000	925.000
6.1	<i>Specificatie van activiteiten regulier totaal € 250.000,-</i>				
	Indeling naar het hoofdstuk 3. van het activiteitenplan				
3.1	Website	?			
	Organisatie flitsbijeenkomsten en coferenties	?			
3.2	Onderhoud www.marktplaatsmbo.nl	?			
	Meewerken 3 netwerken taal, denktank taal en conferentie Taal is cruciaal	?			
	Oraniseren faciliteren netwerk rekenen	?			
	Plaatsen oproepen op website www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl	?			
3.3	Implementatie taal en rekenen mbo 2010-2013	?			
	<i>Ontsluiten van aanbod</i>	?			
	Overzocht aanbod op website publiceren	?			
	Internetportaal digitaal leemateriaal taal en rekenen	?			
	<i>Ontwikkelen van aanbod</i>				
	Uitgave Taal en AKA aanpassen aan referentiekader taal en rekenen				
6.2	<i>Inschatting specificatie van de extra activiteiten totaal € 675.000,-</i>				
x	Leesbevordering in opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent		?	105.000	
x	Rekenwijzer AKA		?	75.000	
x	Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas"		?	850.000	
x	Ondersteuningsinstrumenten instellingsexamens Nederlands taal en rekenen		?	500.000	
7.	Huurlokalen	40.000	50.000	50.000	90.000
	<i>Subtotaal I</i>	325.000	932.000	1.787.000	1.257.000
II	Personele lasten				
8.	Werk derden	205.000	360.000	360.000	565.000
9.	Overige lasten	10.000	0	0	10.000
	<i>Subtotaal II</i>	215.000	360.000	360.000	575.000
III	Huisvesting				
10.	Huur incl. servicekosten	0	8.000	8.000	8.000
	<i>Subtotaal III</i>	0	8.000	8.000	8.000
IV	Totale begroting 2010	540.000	1.300.000	2.155.000	1.840.000
	Beschikbaar van OCW 2009 en 2010	540.000	1.952.000	1.952.000	2.492.000
	Verschil	0	652.000	-203.000	652.000

- x De bedragen die hier staan komen uit de brief van 21 september 2009, met specifieke activiteiten
Het project remediërend programma's gericht op rekenen (RekenBeter) is nog niet opgenomen in het
activiteitenplan 2010.
De laatste kolom hoeft niet echt

Opmerkingen

1. In de tekst de reguliere en extra subsidie in aparte delen noemen.
2. Wat wordt er precies voor de activiteiten regulier € 250.000 gedaan. Zie hoofdstuk 3 activiteitenplan
3. Wat wordt er precies voor de activiteiten extra € 675.000 gedaan.
4. Hoe staat het dan met het verschil tussen de toegekende € 1.952.000 en € 675.000,-
5. In de kolom extra is de huisvesting € 8.000,- opgenomen. Graag dit hier niet opnemen, maar alleen bij de reguliere middelen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@mbo2010.nl>
Verzonden: dinsdag 23 maart 2010 16:22
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: begroting 2010
Bijlagen: 20100319 concept begroting 2010 Bijlage bij Activiteitenplan 2010.doc

[REDACTED]

Ook deze nog even naar jou. Ondertussen positieve reactie ontvangen van [REDACTED], de financiënman.

Met groet,
[REDACTED]

Bezoekadres:
Horaplantsoen 20
6717 LT EDE

Postadres:
Postbus 7001
6710 CB EDE

T: +31 (0)318 [REDACTED]
E: [REDACTED]@mbo2010.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag, maart 2010 17:06
Aan: [REDACTED]@minocw.nl
Onderwerp: begroting 2010

Hoi [REDACTED]

Eindelijk even tijd (nou ja... het is al bijna weekend) om dit nu naar je te mailen. Kijk jij even of het zo als aangepaste begroting bij het activiteitenplan voor 2010 kan? De aanvullende activiteiten heb ik erbij vermeld, maar die hoeven m.i. niet in de begroting voor 2010 te worden opgenomen, aangezien we ze al in de aanvullende aanvraag hebben begroot. Dat klopt toch zo?

Ik heb deze versie ook nog even ter controle naar onze financiële man gestuurd. Het is dus nog steeds concept.

Met groet,
[REDACTED]

Bezoekadres:
Horaplantsoen 20
6717 LT EDE

Postadres:
Postbus 7001
6710 CB EDE

T: +31 (0)318 [REDACTED]
E: [REDACTED]@mbo2010.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

[REDACTED]

Van: namens [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Begrotingen 2010

Beste [REDACTED]

1. Voor de reguliere begroting is de tussenoplossing van het in de inleiding een toelichting opnemen voor OCW en goed idee.
2. We willen toch na 1 april in ieder geval over de stand van zaken van de specifieke activiteiten een opgave.

Na het overleg van 1 april (om 12.00) zullen we hier nog even met [REDACTED] over spreken.

Zie je morgen.

Groetjes [REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@mbo2010.nl]
Verzonden: dinsdag 30 maart 2010 13:10
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Begrotingen 2010

Beste [REDACTED]

Dank voor je reactie. Mooi dat jullie zo akkoord kunnen gaan met de begroting!

Met de suggestie of opdracht (?) om het activiteitenplan aan te passen op alleen de reguliere activiteiten ben ik minder gelukkig. Het lijkt me erg gekunsteld om de aanvullende activiteiten er nu allemaal weer uit te schrijven. Bovendien heeft het activiteitenplan (zonder begroting) ook een functie voor de buitenwereld: wat doet het Steunpunt zoal in 2010. Een tussenoplossing zou kunnen zijn dat we in de inleiding voor OCW een toelichting opnemen waarin we het onderscheid regulier – aanvullend aangeven?

Wat de nader te specificeren begroting betreft: ik heb daarover bij [REDACTED] naar de bedoeling gevraagd. Het ging vooral over de projecten Taal de Baas en RekenBeter en de ontwikkeling van ondersteunende materialen voor instellingsexaminering. Voor het laatste konden we nog niet veel doen zolang er geen beslissing was over de examinering. Zonder dat was moeilijk te bepalen wat een zinvolle besteding zou zijn van de middelen. We zijn daar nu mee bezig. Eén van de besprekpunten voor a.s. donderdag. Als het goed is krijgen we deze week een projectplan voor RekenBeter. We spreken daar ook op 1 april bij jullie over. Dus daarna het geheel van de gewenste specificering maar overzien?

Met groet,

Bezoekadres:
Horaplantsen 20
6717 LT EDE

Postadres:
Postbus 7001

31-3-2010

6710 CB EDE

T: +31 (0) [redacted]
E: [redacted]@mbo2010.nl
www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl

Van: [redacted]@minocw.nl [mailto:[redacted]@minocw.nl]
Verzonden: dinsdag, maart 2010 9:55
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@minocw.nl
Onderwerp: Begrotingen 2010

Beste [redacted]

Ik heb nog 2 vragen, over de reguliere begroting 2010 en begroting voor de specifieke activiteiten.

1. Reguliere begroting 2010

De opzet van de middelen voor de reguliere begroting 2010 is in orde (je mail van 19 maart).

Omdat er voor de reguliere en specifieke activiteiten 2 beschikkingen door OCW zijn gemaakt, willen we ook graag de beschrijving van de onderliggende activiteiten uit elkaar houden. In het activiteitenplan 2010 zijn nu de reguliere en de specifieke activiteiten opgenomen (zie een aantal specifieke activiteiten opgenomen in het hoofdstuk 3.3. ondersteunen).

Kortom: Het activiteitenplan 2010 aanpassen op alleen de reguliere activiteiten. De begrotingsopzet 2010 uit je mail van 19 mail kun je gebruiken.

2. Specifieke activiteiten 2009-2010

In de toekenningsbrief van 6 oktober jl. staat dat per 1 december 2009 een nader gespecificeerde begroting moest worden ingediend. Deze hebben we nog niet ontvangen.

Bij deze begroting kun je ook gebruik maken van het eerder ingezonden activiteitenplan 2010 waar de reguliere en specifieke activiteiten samen zijn opgenomen (zie onder punt 1).

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker
Directie Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50, 2515 XP Den Haag/ IPC 2150
Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag/ IPC 2150

T: 070 [redacted]
F: 070 [redacted]
E: [redacted]@minocw.nl

P denk aan het milieu - dit mailtje printen is niet altijd nodig

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@mbo2010.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juli 2010 12:45
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: tussenrapportage aanvullende activiteiten steunpunt taal en rekenen mbo juli 2010
Bijlagen: Tussenrapportage juli 2010 aanvullende activiteiten.pdf

Beste [REDACTED] en [REDACTED]

[REDACTED], bedankt voor jouw reactie op het concept van de aanbiedingsbrief. In de financiële rapportage staat per project aangegeven of het project doorloopt en/of het een terugkerende activiteit bevat.

Bijgaand treffen jullie de aanbiedingsbrief met de twee bijlagen (de tussenrapportage aanvullende activiteiten 2009-2010 én de financiële rapportage) aan. Het origineel van deze documenten is vandaag per post verzonden aan mevr. [REDACTED]

Ik hoop jullie zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bezoekadres:
Horaplantsoen 20
6717 LT EDE

Postadres:
Postbus 7001
6710 CB EDE

T: +31 (0)318 [REDACTED]
E: [REDACTED]@mbo2010.nl
www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl

STEUNPUNT
Taal & Rekenen mbo

Postbus 7001
6710 CB Ede

T (0318) 64 85 65
E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw [redacted] directeur BVE, IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	22 juli 2010	Contactpersoon	[redacted]
Onze referentie	7708 / [redacted] steunpunt	Doorkiesnummer	0318 [redacted]
Onderwerp	Tussenrapportage aanvullende activiteiten	Bijlage(n)	2

Geachte mevrouw [redacted]

Bij beschikking van 6 oktober 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo subsidie ontvangen voor aanvullende activiteiten, projecten en publicaties zoals beschreven in de aanvraag aanvullende financiering 2009-2010 van 21 september 2009.

De volgens de beschikking vereiste tussenrapportage treft u hierbij aan. Daarin hebben we de activiteiten inclusief beschrijving overgenomen uit de aanvraag van 21 september 2009. Na de beschrijving volgt steeds de informatie over de stand van zaken per 1 juli 2010 zodat een helder beeld ontstaat van de mate van realisatie. De financiële tussenrapportage is in een afzonderlijke bijlage opgenomen.

De aanvraag bevatte het voorstel om instrumenten te ontwikkelen die instellingen zouden ondersteunen bij het ontwikkelen van instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen. In de rapportage doen we het voorstel de daarvoor gereserveerde middelen ook in te zetten voor activiteiten ter ondersteuning van de instellingen bij de invoering van de centrale digitale examinering. We vragen uw akkoord op dat voorstel.

In verband met de doorloop van enkele activiteiten tot ten minste in 2011 verzoeken we u tevens om de mogelijkheid de financiering daarvan - op basis van de begroting uit de aanvraag van 21 september 2010 - tot in 2011 te laten doorlopen.

CC: [redacted] (Beleidsdirectie BVE)
[redacted] (MBO 2010)
[redacted] (Steunpunt taal en rekenen mbo)

Tussenrapportage aanvullende activiteiten 2009-2010

Deze tussenrapportage betreft de activiteiten, projecten en producten zoals beschreven in de aanvraag voor aanvullende financiering van 21 september 2009. In de beschrijving van de stand van zaken op 1 juli 2010 houden we de volgorde aan van de aanvraag. We nemen per activiteit, product of project de beschrijving uit de aanvraag over en vermelden direct daarachter de huidige situatie met betrekking tot de uitvoering.

Achtereenvolgens komen de volgende activiteiten uit de aanvraag aan de orde:

1. Extra activiteiten in opdracht van het ministerie van OCW

- a. Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op te stellen*
- b. Analyse Implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen*
- c. Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage van het Steunpunt*
- d. Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent*

2. Aanvullende activiteiten, projecten en publicaties

2.1 Ontwikkeling en verspreiding van leermiddelen en ondersteunend materiaal

- e. Taal in AKA*
- f. Rekenen in AKA*
- g. Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas"*
- h. Ontwikkeling remediërende programma's gericht op rekenen*

2.2 Ontwikkeling van ondersteunend instrumentarium voor schoolexamens Nederlandse taal en rekenen

- i. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands*
- j. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen*

2.3 Overige activiteiten en kostenposten

- k. ICO Taal en rekenen mbo*
- l. Bloemlezing Implementatieplannen Nederlandse taal en rekenen mbo*

Bijlage: Financiële verantwoording

a. Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op te stellen

Doel: Mbo-instellingen beschikken tijdig (voor 1 januari 2010) over een handzaam instrument dat hen kan helpen om een kwalitatief hoogwaardig Implementatieplan taal en rekenen mbo op te stellen.

Wat: Op grond van de "Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo" moeten mbo-instellingen voor 1 april 2010 een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen opstellen voor de periode 1 januari 2010 t/m 31 december 2013. Het Steunpunt taal en rekenen mbo wil instellingen een praktisch hulpmiddel bieden dat de instellingen kunnen gebruiken om het Implementatieplan op te stellen. Gedacht wordt aan een uitgebreide, (voorbeeld)inhoudsopgave, met toelichting en voorbeelden. Mogelijk te lanceren en presenteren in een of enkele bijeenkomsten.

Tijdpad: oktober – december 2009

Stand van zaken 1 juli 2010

In het najaar van 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo in samenhang twee hulpmiddelen laten ontwikkelen ter ondersteuning van de mbo-instellingen bij het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen:

1. Een handreiking voor het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen. Zie hieronder.
2. Het ICO-systeem taal en rekenen mbo. Zie onder k.

De handreiking

Het Cinop heeft in opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo een handreiking geschreven voor het opstellen van een implementatieplan taal en rekenen. De handreiking is een format; het geeft geen inhoudelijk advies. Hij is verschenen in een korte versie en een uitgebreide versie. De uitgebreide versie biedt naast de beknopt omschreven handreiking en format een uitgebreide toelichting en meer achtergrondinformatie. De handreiking is gepresenteerd tijdens de flitsbijeenkomst van 20 november 2009. Uit de analyse van de implementatieplannen blijkt dat hij door diverse mbo-instellingen is gebruikt bij het opstellen van het implementatieplan.

b. Analyse Implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen

Doel: Instellingen krijgen (vergelijkende) inhoudelijke feedback op hun ingediende plan.

Wat: Verwacht wordt dat voor 1 april 2010 circa 65 instellingen een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen in zullen dienen. Deze 65 plannen zullen worden geanalyseerd. Het resultaat van deze analyse wordt teruggekoppeld naar de afzonderlijke individuele instellingen.

Tijdpad: maart - april 2010

Stand van zaken op 1 juli 2010

Op 1 april moesten de bekostigde instellingen het implementatieplan bij DUO (Cfi) ingeleverd hebben. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) controleerde de plannen op volledigheid en stuurde ze vervolgens door naar het Steunpunt. Het Steunpunt heeft in totaal de plannen van 65 bekostigde mbo-instellingen van DUO ontvangen.

Op 1 februari 2010 heeft het Steunpunt de CvB's van de 65 bekostigde mbo-instellingen een mail gestuurd met daarin onder andere de vraag naar eventuele wensen in verband met de terugkoppeling over het implementatieplan. Instellingen die op 1 maart 2010 nog niet gereageerd hadden ontvingen op 9 maart 2010 nog een herinneringsmail. Soms was nog telefonisch contact nodig. Uiteindelijk is van 37 instellingen een antwoordmail ontvangen.

In de maanden april en mei is door Van Beekveld en Terpstra de analyse van de ontvangen implementatieplannen uitgevoerd. Aan de basis van de analyse lag een in nauwe samenwerking met het Steunpunt ontwikkeld analyseformat, met daarin ruimte voor de door de instelling zelf aangegeven specifieke aandachtspunten. In de maand juni is voor de individuele instellingen de inhoud van de terugkoppeling bepaald en geformuleerd. Op 2, 3 en 4 juli zijn per mail de terugkoppelingen per instelling via de contactpersonen voor het implementatieplan naar de mbo-instellingen gestuurd. Als er vanuit de instelling belangstelling is voor een gesprek met het Steunpunt over de terugrapportage kan daarvoor een afspraak worden gemaakt.

c. Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage van het Steunpunt

Doel: Inzicht geven aan de staatssecretaris, het parlement en de mbo-sector wat het beeld van het Steunpunt is van de stand van zaken m.b.t. de invoering van de referentieniveaus voor taal en rekenen.

Wat: De ingediende implementatieplannen worden ook geanalyseerd op sectorniveau. Het beeld van de implementatie dat hieruit ontstaat wordt gecombineerd met informatie uit andere bronnen en activiteiten, zodat in de zomer van 2010 een stand van zaken kan worden gegeven in de voortgangsrapportage van het Steunpunt.

Tijdpad: mei - juni 2010

Stand van zaken op 1 juli 2010

Het Steunpunt heeft Van Beekveld en Terpstra gevraagd in een rapportage van de analyse van de implementatieplannen het landelijk beeld te schetsen dat uit de analyse naar voren komt. De opdracht bevat ook de selectie en beschrijving van goede voorbeelden uit de plannen met het oog op de bloemlezing (zie onderdeel I) Tijdpad:

Eindrapportage	1 juli
Publieksversie	15 september
Samenstelling bloemlezing	15 september

d. Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent

Doel: Zorgen dat docenten van de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent beschikken over aantrekkelijke en effectieve instrumenten om hun studenten toe te rusten tot leesbevorderende activiteiten in de kinderopvang /VVE en het basisonderwijs.

Wat: Voorlezen en leesbevordering in kinderopvang/VVE en basisonderwijs zijn belangrijk voor de taalontwikkeling van kinderen. Uit onderzoek blijkt dat docenten in de opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent onvoldoende beschikken over methoden en instrumenten die nodig zijn om bij hun studenten het vermogen te ontwikkelen om leesbevorderende activiteiten te ondernemen. Dit project behelst de samenstelling van een flexibel in te zetten bronnenboek voor de mbo-opleidingen pedagogisch werker kinderopvang en onderwijsassistent. Het bevat materialen waarmee de toekomstige groepsleid(st)ers kinderopvang en onderwijsassistenten competenties kunnen ontwikkelen op het gebied van voorlezen en leesbevordering. Het bronnenboek ondersteunt docenten daarbij, op een didactisch onafhankelijke manier. De opzet van het project is afgestemd met de BTG GDW.

Tijdpad: Het project start in 2009 en wordt afgerond in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

In opdracht van Stichting Lezen en het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft Cinop een project gestart voor leesbevordering in de opleidingen Kinderopvang en Onderwijsassistent. Een belangrijk aandachtspunt van dit project is het stimuleren van leesplezier en de literaire competenties van studenten op het gebied van kinder- en jeugdliteratuur. Centraal in het project staat het samenstellen van een 'bronnenboek' waaruit docenten kunnen putten bij de begeleiding van de competentieontwikkeling van hun studenten op het gebied van voorlezen en leesbevordering. Het eerste concept van dit bronnenboek zal in juni 2010 gereed komen.

De projecttijd van de zomer 2010 tot en met eind 2010 zal achtereenvolgens besteed worden aan:

- Het definitief maken van het bronnenboek;
- Het ontwikkelen en uitvoeren van workshops voor docenten om een goed gebruik van alle beschikbare materialen en middelen op het gebied van voorlezen en leerbevordering te bevorderen;
- Het opzetten van een monitoronderzoek om zo projectopbrengsten te verzamelen. De opbrengsten zullen in het vroege voorjaar van 2011 inzichtelijk worden gemaakt.

e. Taal in AKA

Doel: Zorgen dat de ontwikkelde Werkmap "Taal in AKA" op een praktische wijze beschikbaar komt voor alle AKA-opleidingen en andere potentiële belangstellenden (niveau 1 en 2, vmbo).

Wat: In 2009 is veel praktisch ondersteuningsmateriaal ontwikkeld dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van taalbeleid in AKA-opleidingen. De bedoeling is nu om dit materiaal te drukken en te bundelen in een losbladige uitgave en die aan alle AKA-opleidingen ter beschikking te stellen.

Tijdpad: Nog in 2009

Stand van zaken op 1 juli 2010

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft in het schooljaar 2009 de drukkosten voor haar rekening genomen van de publicatie 'Taal en AKA'. Deze publicatie is tot stand gekomen in de periode vóór en aan het begin van de oprichting van het Steunpunt.

Taal en AKA is een praktische handreiking om aan de slag te gaan met taal in de AKA en overige laag-niveau mbo-opleidingen. Taal en AKA is geschreven voor iedereen die werkt met deze doelgroep. De publicatie is te bestellen bij het Steunpunt taal en rekenen mbo (tegen kosten) of te downloaden als pdf-bestand via de website van het Steunpunt.

f. Rekenen in AKA

Doel: Zorgen dat een Werkmap "Rekenen in AKA" op een praktische wijze beschikbaar komt voor alle AKA-opleidingen en andere potentiële belangstellenden (niveau 1 en 2, vmbo).

Wat: Ontwikkelen van praktisch ondersteuningsmateriaal dat goed kan worden gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van rekenbeleid in AKA-opleidingen. Na ontwikkeling zal dit materiaal worden gedrukt en gebundeld in een losbladige uitgave die aan alle AKA-opleidingen ter beschikking wordt gesteld.

Tijdpad: Ontwikkeling start in 2009. Afronding, druk en verspreiding volgt in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

In opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo en MBO2010 heeft de werkgroep Rekenen AKA de Rekenwijzer AKA ontwikkeld. De Rekenwijzer AKA richt zich op het aanleren, onderhouden en gebruiken van rekenvaardigheden binnen de AKA-opleidingen. De relatie met de praktijk, de verschillende contexten waarin de deelnemer leert en werkt staat centraal. Centraal stond het principe dat de AKA-doelgroep in het functioneren op de arbeidsmarkt en in hun sociale leven gebaat is bij het optimaal ontwikkelen van gecijferdheid.

Hoewel de Rekenwijzer AKA in eerste instantie is bedoeld voor AKA-deelnemers is hij ook bruikbaar voor andere niveau 1 opleidingen en voor niveau 2 opleidingen.

De publicatie is te bestellen bij het Steunpunt taal en rekenen mbo (tegen kosten) of te downloaden als pdf-bestand via de website van het Steunpunt.

g. Ontwikkelen remediërend programma “Taal de Baas”

Doel: Zorgen dat een web-based applicatie ter beschikking komt, gericht op de vaardigheden lezen en luisteren, waarmee leerlingen en docenten in het mbo (opleidingsniveaus 1 t/m 4) kunnen vaststellen waar de taalontwikkeling stagneert, waaraan vervolgens een passend remediërend programma wordt gekoppeld.

Wat: De ontwikkeling van “Taal de Baas” is al gestart als pilot waarbij vier van de twaalf betrokken taal-onderdelen volledig worden uitgewerkt met oefenmaterialen. Voor de ontwikkeling van de ICT-applicatie is het echter nodig om meteen het totaal van de twaalf beoogde taal-gebieden te kunnen overzien. Ook is er veel behoefte in het veld aan alle twaalf onderdelen. Daarom wordt de pilot uitgebreid tot alle twaalf taal-onderdelen, zodat constructie van toets- en oefenmateriaal mogelijk is en over de volle linie een effectief instrument aangeboden kan worden. Mbo-deelnemers met een taalachterstand kunnen daarmee op speelse en effectieve wijze onderzoeken waar hun zwakke plek ligt en direct aan de slag om achterstanden weg te werken.

De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van *Taal de baas* als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor het gehele mbo.

Tijdpad: Ontwikkeling is al gestart in 2009 en wordt vervolgd in 2010. Testen, afronding, oplevering en verspreiding vindt plaats in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Bureau ICE en het ITTA ontwikkelen een diagnostisch/remediërend programma voor de taalzwakke mbo-studenten: *Taal de Baas!* Het is een digitaal instrumentarium dat naast bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden, gebruikt kan worden.

De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van *Taal de Baas* als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor de gehele mbo.

De ontwikkeling van *Taal de Baas* is gestart in 2009. Fase 1, de ontwikkeling van het functioneel ontwerp van het systeem, is afgerond. Op basis van dit functioneel ontwerp wordt nu het systeem ‘gebouwd’. Inhoudelijk is al veel diagnostisch/remediërend materiaal ontwikkeld. Medio september 2010 zal voor het eerst proefgedraaid kunnen worden met *Taal de Baas*. Bij het vormgeven van *Taal de Baas* in de digitale omgeving worden studenten van het Grafisch Lyceum Utrecht betrokken.

Taal de Baas zal volgens de planning in maart 2011 operationeel zijn.

h. Ontwikkeling remediërende programma's gericht op rekenen

Doel: Zorgen dat een (webbased) programma ter beschikking komt waarmee laaggeletterde jongeren en volwassenen mogelijkheden krijgen om hun rekenwiskundige kennis en vaardigheden op het niveau van elementaire gecijferdheid (1F) te brengen en zo mogelijk 2F te bereiken.

Wat: Het programma richt zich op doelgroepen van wie men zich in de mbo-opleidingen afvraagt of de referentieniveaus haalbaar zijn, zoals leerlingen van niveau 1 en 2 opleidingen en bbl-opleidingen. De doelgroep bestaat uit volwassenen, jongvolwassenen en jongeren die al een groot aantal ervaringen hebben opgedaan met kwantitatieve situaties in het dagelijks leven en met reken- en wiskunde onderwijs in hun schoolloopbaan. Die ervaringen waren meestal negatief. De leerstof wordt daarom digitaal aangeboden aan de hand van concrete en authentieke situaties, interactief en met ondersteuning van visualisaties (video's, foto's) en tekst (altijd ook als gesproken taal aangeboden). De inhoud dekt de domeinen van het referentiekader Meijerink. Materiaal kan gebruik worden voor doelgroep binnen mbo-opleidingen, maar wordt ook bruikbaar gemaakt voor andere doelgroepen. Bij het project worden mogelijkheden voor samenwerking onderzocht met ETV.

Tijdpad: Ontwikkeling start in 2009 en gaat door in 2010. Testen, afronding, oplevering en verspreiding vindt plaats in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

GoedRekenen

Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft APS-Gecijferd! de opdracht gegeven om in samenwerking met de Stichting Alfabetter, de Hogeschool Utrecht, lectoraat Gecijferdheid en de Stichting Expertisecentrum ETV.nl een demoversie te ontwikkelen van een web based leermiddel. Met behulp van dit leermiddel kunnen (jong-)volwassen rekenzwakke deelnemers op een voor hen effectieve en aansprekende manier de rekenvaardigheid verhogen. Dat is belangrijk voor de kwaliteit van hun participatie in de maatschappij, maar ook voor de generaties waarvan zij de ouders zijn. Het materiaal sluit aan op de belevingswereld van volwassenen.

Het leermiddel zal zich richten op referentieniveau 2F voor de doelgroep die veelal 1F niet heeft afgerond.

De te ontwikkelen demo is fase 1 van de ontwikkeling van een totaal programma GoedRekenen. De ontwikkeling is gestart in mei 2010 en de opleverdatum is uiterlijk 31 december 2010.

Na een evaluatiefase volgt besluitvorming over de ontwikkeling van het hele programma. Dit vervolg wordt in twee fasen gesplitst. Het volledige programma kan in september 2013 opgeleverd worden. Indicatoren voor succes zijn het aantal individuen dat daadwerkelijk met het leermiddel gaat werken en het effect op het rekenniveau dat dat sorteert. Voor beide indicatoren kunnen volautomatisch en in real-time kerncijfers geaggregeerd worden via de monitoring van het webbased gebruik.

i. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands

Doel: Zorgen dat mbo-instellingen kunnen beschikken over goede ondersteunende instrumenten om vanaf het wettelijk van kracht worden van het referentieniveau voor taal meteen aan kwalitatief hoogwaardige schoolexamens invulling te kunnen geven.

Wat: De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor taal in het mbo zal voor een gedeelte uit schoolexamens bestaan. Ook voor die niveaus waar centraal ontwikkelde examens worden ingevoerd, blijven schoolexamens bestaan omdat de centraal ontwikkelde examens niet alle elementen van de referentieniveaus toetsen en een examineringmix de validiteit verhoogt. In december 2009 heeft naar verwachting besluitvorming plaats gevonden over de beheersingsvaardigheden die in de schoolexamens taal aan de orde moeten komen. Het is van belang dat snel daarna een ontwikkeltraject start dat instellingen instrumenten biedt om vorm te geven aan kwalitatief hoogwaardige examens Nederlandse taal.

Tijdpad: Verkenning mogelijke invulling ondersteuning nog in 2009. Daadwerkelijke ontwikkeling, oplevering en verspreiding in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Met de brief van 29 januari 2010 van de staatssecretaris aan de CvB's van de mbo-instellingen is duidelijkheid gekomen over de verdeling van de inhoud van referentieniveau 3F over centrale examens en/of schoolexamens. Het referentieniveau 3F rekenen valt geheel onder de centrale examinering en voor taal 3F geldt dat voor het domein lezen en het subdomein luisteren. Ook werd duidelijk dat een (sub)domein van een referentieniveau getoetst wordt in een schoolexamen òf in een centraal examen; er is nooit sprake van èn-èn (zoals in het voortgezet onderwijs).

De consequentie van deze beslissingen is dat er vanaf het moment dat er een centraal examen is alleen nog een schoolexamen bestaat voor spreken en schrijven, met daarin (al dan niet volledig) geïntegreerd het domein begrippenlijst en taalverzorging. In de jaren voordat er een centraal examen is zullen de instellingen tijdelijk nog wel moeten voorzien in een schoolexamen dat voor Nederlandse taal en voor rekenen alle domeinen dekt van het referentieniveau 3F. De inspectie zal echter in ieder geval in 2010/2011 geen onderzoek verrichten naar de kwaliteit van de examens voor rekenen en het onderzoek naar de instellingsexamens taal niet betrekken in het eindoordeel over de kwaliteit van de examens van de instelling.

Dit alles perkt het bereik en belang van instellingsexamens voor de referentieniveaus 3F Nederlandse taal en rekenen in op een wijze die niet kon worden voorzien op het moment dat het voorstel voor de aanvullende activiteiten werd gedaan. Het heeft gevolgen gehad voor het ter hand nemen van het (laten) ontwikkelen van instrumenten voor schoolexamens Nederlandse taal en rekenen. Het leek niet zinvol veel de begrote bedragen volledig te besteden aan de ontwikkeling van ondersteunende instrumenten

voor examens die slechts tijdelijk als schoolexamen moeten worden afgenomen.

Besloten is voorlopig in ieder geval op de volgende drie sporen verder te gaan:

1. Ontwikkelen van een algemene handreiking instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen. Na een offerte-procedure waarbij aan 4 instellingen gevraagd is een offerte in te dienen is de opdracht verleend aan de CED-groep. Zie verder onder j.
2. Heel direct vraaggericht werken door het aanbod te doen ondersteuning te bieden bij het gezamenlijk ontwikkelen van schoolexamens rekenen. Het Steunpunt huurt daarvoor deskundigen in op het gebied van rekenen en/of toetsen en voorziet indien gewenst in een locatie. Gezien het tijdelijke en toezichtloze karakter van instellingsexaminering rekenen lijkt een dergelijk kleinschalig maatwerk-aanbod passend. Het aanbod is via de netwerken rekenen en via de website bekend gemaakt. Het aantal geïnteresseerden lijkt voorlopig beperkt, maar kan in de loop van het cursusjaar 2010/2011 nog toenemen.
3. De activiteiten niet te beperken tot de voorbereiding van instellingsexamens, maar uit te breiden tot de voorbereiding op de centrale examinering betrekken. Invoering van digitale centrale examinering is een complexe operatie. Niet alleen voor het College van Examens en het Cito, maar vooral ook voor de mbo-instellingen. Er is in feite sprake van twee vernieuwingsoperaties in één keer: invoering van centrale examinering en invoering van digitale examinering. Het vraagt om een zorgvuldige en nauwe samenwerking tussen mensen op verschillende plaatsen in de organisatie van een mbo-instelling en tussen de instelling en de landelijke organisatie (via Cito en CvE). Het belang is groot. In de examinering mag er niks mis gaan: er hangt voor deelnemers te veel vanaf. Goede communicatie en goede communicatielijnen zijn cruciaal in de voorbereiding. In de brief van 29 januari aan de besturen van de mbo-instellingen heeft de staatssecretaris het Steunpunt daarin een centrale rol toebedacht. Het Steunpunt heeft dat opgepakt met het uitbrengen van een nieuwsbrief ('Flitsbericht'), maar ook met de organisatie van een conferentie over de examinering taal en rekenen en het al ten samenstellen van een aantrekkelijk, goed leesbaar verslag daarvan (zie verder hieronder). Op 13 september volgt in het verlengde van deze conferentie een bijeenkomst voor de centrale contactpersonen (namens het cvb) die een belangrijke plaats hebben in de communicatie over de invoering van de centrale examinering. Het voorstel is om deze activiteiten te financieren uit de in totaal € 500.000 die bestemd was voor ondersteunende instrumenten voor de schoolexamens Nederlandse taal en rekenen.

j. Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen

Doel: Zorgen dat mbo-instellingen kunnen beschikken over goede ondersteunende instrumenten om vanaf het wettelijk van kracht worden van het referentieniveau voor rekenen meteen aan kwalitatief hoogwaardige schoolexamens invulling te kunnen geven.

Wat: De examinering van de vastgestelde referentieniveaus voor rekenen in het mbo zal voor een gedeelte uit schoolexamens bestaan. Ook voor die niveaus waar centraal ontwikkelde examens worden ingevoerd, blijven schoolexamens bestaan omdat de

centraal ontwikkelde examens niet alle elementen van de referentieniveaus toetsen en een examineringmix de validiteit verhoogt. In december 2009 heeft naar verwachting besluitvorming plaats gevonden over de beheersingsvaardigheden die in de schoolexamens rekenen aan de orde moeten komen. Het is van belang dat snel daarna een ontwikkeltraject start dat instellingen instrumenten biedt om vorm te geven aan kwalitatief hoogwaardige examens rekenen.

Tijdpad: Verkenning mogelijke invulling ondersteuning in 2009. Ontwikkeling start vroeg in 2010. Afronding, oplevering en verspreiding in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Handreiking instellingsexamens

De CED-Groep ontwikkelt in opdracht van en in samenwerking met het Steunpunt taal en rekenen mbo een handreiking voor het ontwikkelen en inkopen van instellingsexamens Nederlandse taal en rekenen.

Het doel van deze handreiking is tweeledig:

1. Het informeren over de regelgeving omtrent examinering Nederlandse taal en rekenen in het mbo de komende jaren;
2. Het geven van tips voor de vormgeving en de inrichting van instellingsexamens en de afweging van de keuze tussen zelf ontwikkelen of inkopen van examens.

De handreiking is op 12 juli 2010 ter beschikking gekomen via de website van het Steunpunt.

Conferentie Examineren Taal en Rekenen

Op 8 en 17 juni hebben er twee regionale werkconferenties Examineren Taal en Rekenen plaatsgevonden. Deze conferenties zijn geïnitieerd en inhoudelijk vormgegeven door MBO-Raad, het College voor Examens en het Steunpunt taal en rekenen mbo gezamenlijk. Het doel van de conferenties was vooral om de verschillende partijen die betrokken zijn bij de invoering van Centraal Ontwikkelde Examens bij elkaar te brengen en te laten ervaren wat er allemaal nodig is om vanaf 2013/2014 de centrale examinering van Nederlandse taal en rekenen goed te laten verlopen. Binnen de instellingen gaat het dan om de examenbureaus, de ICT-afdelingen en de beleidsmedewerkers taal en rekenen. Gezamenlijk is gekeken naar organisatorische, logistieke, beleidsmatige en ICT-gerelateerde aspecten van de implementatie. Bij de plenaire inleidingen en in de workshops voor de beleidsmedewerkers is ook ingegaan op de invoering van de instellingsexamens tijdens de implementatieperiode en vanaf 2013/2014.

Omdat de inhoud van de conferenties ook voor veel niet-aanwezigen van belang is, wordt een aantrekkelijk inhoudelijk beeldverslag gemaakt. Het verslag is op 12 juli 2010 op de website gepubliceerd.

k. ICO Taal en rekenen mbo

Doel: Ontwikkelen, in samenwerking met vier of vijf ROC's, van een webbased systeem dat planmatig en opbrengstgericht werken bij de opzet en uitvoering van taal- en rekenbeleid in het mbo ondersteunt en waarin verantwoording zit ingebouwd.

Wat: Het ICO-systeem is een webbased systeem dat de stappen genereert die in een school nodig zijn voor het opzetten en uitvoeren van verbeteringen. Het systeem biedt eenvoudig te hanteren mogelijkheden om betrokken partijen en partners op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen of de resultaten. In de afgelopen jaren is zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs ruime ervaring opgedaan met het ICO-systeem van Ideeën & Media VGP.

Ideeën & Media VGP heeft op basis van financiering door het ministerie van OCW ICO-Leerplus ontwikkeld, om de inzet van de leerplusmiddelen op scholen voor voortgezet onderwijs beter te structureren en te monitoren. Ideeën & Media VGP en de CED-Groep willen dit systeem bewerken voor de invoering van beleidsdoelstellingen taal en rekenen in het mbo. Het systeem is bij uitstek geschikt voor de opzet en uitvoering van plannen die aan een specifieke periode gebonden zijn.

De ontwikkeling van ICO Taal en rekenen mbo kan door de ervaring van de samenwerkende partijen snel en efficiënt plaatsvinden. Het helpt de deelnemende roc's hun plannen op het gebied van taal en rekenen op een systematische en inzichtelijke manier uit te werken. En het helpt hen bij het monitoren van dit beleid en het doorvoeren van verbeteringen.

Tijdpad: Ontwikkeling en testen start in 2009. Oplevering vindt gefaseerd plaats vanaf 2009. Afronding in 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

In het najaar van 2009 heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo twee hulpmiddelen (in samenhang) laten ontwikkelen ter ondersteuning voor de mbo-instellingen bij het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen. Te weten:

1. Een handreiking voor het opstellen van het implementatieplan Nederlandse taal en rekenen (ambo 01). Zie voor de tussenrapportage onder a.
2. Het ICO-systeem taal en rekenen mbo (ambo 11). Zie hieronder.

ICO taal en rekenen mbo

Ideeën en Media en de CED-Groep hebben ICO taal en rekenen mbo ontwikkeld: een web-based systeem dat mbo-instellingen helpt hun plannen op het gebied van de Nederlandse taal en rekenen op een systematische en inzichtelijke wijze uit te werken. Tevens helpt het ICO systeem bij het monitoren van het taal- en rekenbeleid en het doorvoeren van verbeteringen.

Evenals de handreiking is het ICO systeem voor iedere mbo-instelling toegankelijk. Ook dit hulpmiddel is tijdens de flitsbijeenkomst van 20 november 2009 gelanceerd. Uit de analyse van de implementatieplannen blijkt dat diverse mbo-instellingen het hebben gebruikt bij het opstellen van hun implementatieplan Nederlandse taal en rekenen.

Momenteel wordt het ICO systeem verder ontwikkeld, zodat de mbo-instellingen met het systeem en de planmatige gegevens ook kunnen worden ondersteund bij het monitoren, evalueren en verantwoorden van het ingezette beleid. Deze aanvulling van functionaliteit van het systeem zal volgens de planning in november 2010 gereed zijn.

I. Bloemlezing Implementatieplannen Nederlandse taal en rekenen mbo

Doel: Toegankelijk maken van goede voorbeelden en originele aanpakken uit de Implementatieplannen taal en rekenen mbo.

Wat: Verwacht wordt dat de meeste mbo-instellingen voor 1 april 2010 een Implementatieplan Nederlandse taal en rekenen op zullen stellen voor de periode 1 januari 2010 t/m 31 december 2013. Deze plannen zullen de instellingen stimuleren om het taal- en rekenbeleid opnieuw in te richten. De plannen zullen waarschijnlijk onderling aanzienlijk verschillen, ook omdat het taal- en rekenbeleid op dit moment van instelling tot instelling sterk varieert.

Voor de verdere ontwikkeling van het taal- en rekenbeleid in de instellingen kan het inspirerend werken om kennis te nemen van een aantal goede voorbeelden op mbo-instellingen. Deze zullen daarom in een bloemlezing toegankelijk worden gemaakt.

Tijdpad: zomer 2010.

Stand van zaken op 1 juli 2010

Het Steunpunt heeft Van Beekveld en Terpstra gevraagd in een rapportage van de analyse van de implementatieplannen het landelijk beeld te schetsen dat uit de analyse naar voren komt (zie b. en c.). De opdracht bevat ook de selectie en beschrijving van goede voorbeelden uit de plannen met het oog op de bloemlezing.

Tijdpad samenstelling bloemlezing 15 september

**STEUNPUNT TAAL EN REKENEN MBO
TEN BEHOEVE VAN SPECIFIEKE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN**

Project	Omschrijving	Doorloop	Terugkerend	Offerte	Werkelijk	Restant offerte	Totaal	Begroot	Nog te besteden
AMBO 01	Opstellen van een hulpmiddel om een Implementatie Ned. Taal en rekenen op te stellen (a)	nee	nee	€	€ 15.410,50	€	€ 15.410,50	€ 30.000,00	€ 14.589,50
AMBO 02	Analyse implementatieplannen en terugrapportage naar de mbo-instellingen (b)	nee	ja, jaarlijks (analyse jaarverslagen)	€	€ 39.151,00	€	€ 39.151,00	€ 55.000,00	€ 15.849,00
AMBO 03	Verwerken totaalbeeld Implementatieplannen in de jaarlijkse voortgangsrapportage (c)	nee	ja, jaarlijks (analyse jaarverslagen)	€	€	€	€	€ 30.000,00	€ 30.000,00
AMBO 04	Samenstelling van een bronnenboek voor leesbevordering in de opleidingen pedagogisch (d)	ja	nee	€	€ 41.650,00	€	€ 41.650,00	€ 105.000,00	€ 63.350,00
AMBO 05	Drukkosten Taal in AKA (e)	nee	nee	€	€ 22.358,00	€	€ 22.358,00	€ 25.000,00	€ 2.642,00
AMBO 06	Rekenen in AKA (f)	nee	nee	€	€ 34.721,70	€	€ 34.721,70	€ 75.000,00	€ 40.278,30
AMBO 07	Ontwikkelen remediërend programma "Taal de Baas" (g)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	€ 917.133,00	€ 847.920,40	€ 123.212,60	€ 971.133,00	€ 850.000,00	€ 121.133,00
AMBO 08	Ontwikkelen remediërende programma's gericht op rekenen (h)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	€	€	€	€	€ 450.000,00	€ 450.000,00
AMBO 09	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands (i)	ja	nee	€	€ 22.800,39	€	€ 22.800,39	€ 250.000,00	€ 227.199,61
AMBO 10	Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens rekenen (j)	ja	nee	€	€ 4.810,10	€	€ 4.810,10	€ 250.000,00	€ 245.189,90
AMBO 11	ICO Taal en rekenen mbo (k)	ja	ja (hosting, onderhoud e.d.)	€ 234.549,00	€ 144.406,50	€ 90.142,50	€ 234.549,00	€ 200.000,00	€ 34.549,00
AMBO 12	Bloemlezing implementatieplannen Nederlandse Taal en rekenen mbo (l)	nee	ja, jaarlijks (goede voorbeelden)	€	€	€	€	€ 20.000,00	€ 20.000,00
AMBO 13	Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag	ja	ja	€	€ 13.776,05	€	€ 13.776,05	€ 100.000,00	€ 86.223,95
Totaal				€ 1.151.682,00	€ 1.187.004,64	€ 213.355,10	€ 1.400.359,74	€ 2.440.000,00	€ 1.039.640,26

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2010 12:58
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]@xs4all.nl'; [REDACTED]@kchandel.nl'
Onderwerp: RE: activiteitenverslag e.d.

Dag [REDACTED]

Wij zijn akkoord met oplevering van het activiteitenverslag 2010 (incl. fin. Rapportage) over de reguliere subsidie aan het Steunpunt en activiteitenplan 2011 per 15 november 2010. Voor de duidelijkheid – dit betreft de reguliere subsidie en NIET de subsidie *Aanvullende activiteiten*, daarover heb ik jou zojuist een mail gestuurd met een verzoek tot aanvullende informatie over de tussenrapportage.

Je vraag over bundeling van verantwoordingslijnen verschillende subsidie-aanvragen: dit kan ingaan wanneer je verantwoording aflegt over 2011. Het geldt dan voor MVT en reguliere subsidie.

Voor de toegekende subsidie *Aanvullende activiteiten* zal ook in 2011 apart verantwoording afgelegd moeten worden (maar voor 2010 heb je – als je voldaan hebt aan het verzoek van mijn vorige mail – aan de verplichtingen voldaan.

Ik hoop dat zo alles duidelijk is.

Groetjes,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@steunpuntmbo.nl]
Verzonden: dinsdag 5 oktober 2010 15:59
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: activiteitenverslag e.d.

[REDACTED]

We zijn weer druk bezig met activiteitenverslag 2010 (incl. fin. rapportage) en activiteitenplan 2011. Volgens de afspraak doen we het activiteitenverslag over de periode t/m 31 oktober. Om de financiële stand van zaken t/m 31 oktober te kunnen aangeven is even tijd nodig. Akkoord als het hele pakket jullie 15 november bereikt?

Met groet,
[REDACTED]

Bezoekadres:
Haraplantsoen 20
6717 LT EDE

Postadres:
Postbus 7001
6710 CB EDE

T: (0318) [REDACTED]
E: [REDACTED]@steunpuntmbo.nl

Postbus 7001
67 10 CB Ede

E info@steunpuntaalrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevrouw
Directeur Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Ministerie van OCW	
E-doc Nr.	252840
Datum Reg.	BVE
Directie	BVE

Datum 15 november 2010
Onze referentie 7729 /STR
Onderwerp Rapportage 2010
Activiteitenplan 2011

Contactpersoon
Doorkiesnummer
Bijlage(n) 4

Geachte mevrouw ,

Hierbij bied ik u namens het Steunpunt taal en rekenen mbo de Rapportage 2010 aan waarin het Steunpunt verslag doet van zijn activiteiten in 2010.

Tevens treft u hierbij het Activiteitenplan 2011 aan. Ik verzoek u met dit plan akkoord te gaan op basis van de bijgevoegde begroting.

Met vriendelijke groet

Directeur Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

STEUNPUNT
Taal & Rekenen mbo

Activiteitenplan 2011

Steunpunt taal en rekenen mbo

Steun in de rug

bij intensivering van taal en rekenen in het mbo

Inhoud

Voorwoord

1. Context: op weg naar 2013

2. Werkwijze en organisatie

3. Activiteiten

3.1 basisactiviteiten

3.2 in 2011 doorlopende aanvullende activiteiten

Bijlage: Begroting 2011

Voorwoord

Dit Activiteitenplan beschrijft de activiteiten van het Steunpunt taal en rekenen mbo in 2011. De basis wordt gevormd door de activiteiten die de afgelopen twee jaar in de ondersteuning van de scholen hun meerwaarde hebben bewezen: de helpdesk, de website, de Servicedocumenten, de bijeenkomsten en de netwerken.

Daarnaast biedt dit Activiteitenplan het Steunpunt voldoende ruimte om flexibel in te spelen op actuele vragen vanuit de scholen. Want hoewel de koers rond de verbetering van de taal- en rekenprestaties de komende jaren steeds duidelijker wordt, leert de ervaring dat gedurende het jaar scholen met nieuwe ondersteuningsvragen komen. De mogelijkheid flexibel in te spelen op dit soort vragen is voor het Steunpunt cruciaal. Door in dit Activiteitenplan daarvoor de ruimte te bieden, kan het Steunpunt maximaal invulling geven aan de beoogde vraaggerichte werkwijze.

Dit Activiteitenplan bevat drie onderdelen. Na een schets van de actuele context, gaan we in op de organisatie en werkwijze van het Steunpunt. In het derde deel worden ten slotte de concrete activiteiten beschreven.

Ede, november 2010

1. Context: op weg naar 2013

Het beleid om de taal- en rekenprestaties van leerlingen op alle onderwijsniveaus te verbeteren, krijgt steeds vastere vorm. Begin augustus 2010 is de Wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van kracht geworden. Hiermee zijn de referentieniveaus taal en rekenen de formele leidraad geworden voor onderwijsinstellingen, docenten en onderwijsprogramma's.

Voor het mbo-niveau zijn in eerste instantie de ogen gericht op het schooljaar 2013–2014, wanneer centraal ontwikkelde examens voor niveau 4 verplicht zijn. Een jaar later zal dat ook gelden voor de niveaus 2 en 3. De komende jaren staan voor de mbo-scholen in het teken van een zorgvuldige voorbereiding op deze grote verandering.

Op basis van de 'Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo' kunnen de scholen aanspraak maken op aanvullende bekostiging voor activiteiten die betrekking hebben op het verbeteren van de taal- en rekenprestaties. In totaal is er tot en met 2013 jaarlijks ten minste € 50 miljoen beschikbaar. Met de systematiek van de implementatieplannen stimuleert het ministerie een zorgvuldige aanpak. Het Steunpunt heeft de scholen zoveel mogelijk ondersteund bij het opstellen van deze implementatieplannen. Jaarlijks leggen instellingen in hun jaarverslag verantwoording af over de besteding van middelen vanuit de Regeling en geven zij een beschrijving van de voortgang van het implementatieproces binnen de instelling. Het Steunpunt zal de instellingen ook hierbij zo veel mogelijk ondersteunen.

Wat de centraal ontwikkelde examens betreft, zullen de scholen de komende jaren stapsgewijs ervaring opdoen met prototypes, voorbeeldexamens en deelname aan pilotexamens. Begin 2011 zijn de eerste voorbeeldexamens taal en rekenen voor niveau 4 beschikbaar en kunnen instellingen hiermee ervaring opdoen. Eind 2011 zullen ook de voorbeeldexamens voor niveaus 2 en 3 worden opgeleverd.

In 2011 zal het Steunpunt ook activiteiten uitvoeren rond het thema Moderne vreemde talen. Met ingang van augustus 2011 wordt Engels een verplicht vak in alle mbo-4 opleidingen. Naar verwachting zal dit in 2011 de nodige vragen oproepen.

Het draagvlak voor intensivering van taal en rekenen is in het mbo onverminderd groot. Toch constateren wij ook nog veel zorgen, met name over het tempo van de ontwikkelingen. Aan het wegnemen van deze zorgen zal het Steunpunt ook in 2011 zijn steentje bijdragen door in ieder geval de kennisuitwisseling en communicatie tussen alle partijen die betrokken zijn bij de verbetering van de taal- en rekenprestaties te blijven stimuleren.

2. Werkwijze en organisatie

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is een tijdelijke ondersteuningsorganisatie voor de mbo-instellingen die tot taak hebben de taal- en rekenprestaties van de leerlingen duurzaam te verbeteren. Na twee jaar heeft het Steunpunt een beproefde werkwijze ontwikkeld. Het sleutelbegrip is 'vraaggerichte ondersteuning'. De vraag van scholen is leidend bij keuze en invulling van de activiteiten van het Steunpunt. De taak van het Steunpunt ligt vooral op het gebied van het informeren en het bevorderen van kennisdeling.

Het Steunpunt informeert scholen primair via de website en de helpdesk. Van tijd tot tijd brengt het Steunpunt rond actuele thema's 'Servicedocumenten' uit. Ook organiseert het Steunpunt bijeenkomsten en conferenties. Kennisdeling faciliteert het Steunpunt in het bijzonder via de netwerken taal en rekenen. Waar nodig stimuleert het Steunpunt de ontwikkeling van instrumenten. Belangrijk is ook de ondersteuning die het Steunpunt levert rond het opstellen en evalueren van de implementatieplannen.

Organisatie

Wat de organisatie van het Steunpunt betreft zijn er in 2011 enkele kleine wijzigingen voorzien, met name door de inrichting van het Steunpunt taal en rekenen vo en door de ondersteuning op het gebied van de moderne vreemde talen. Voor de coördinatie van het netwerk rekenen is in 2011 0,2 fte gereserveerd. Voor de vulling en het onderhoud van het onderdeel 'taal en rekenen' van Marktplaats mbo en het Portaal Taal en Rekenen zijn moderatoren aangesteld voor in totaal 0,4 fte. Het gehele team mbo en vo wordt ondersteund door een managementassistente (1,0 fte). De totale formatieomvang bedraagt in 2011 ongeveer 3,5 fte.

Het Steunpunt maakt tot nu toe gebruik van de bureaufaciliteiten (secretariaat, kantoor, ICT) en communicatiemiddelen van MBO 2010. Ook na de afbouw van MBO 2010 zal het Steunpunt vanuit Ede blijven opereren.

De activiteiten van het Steunpunt worden vanuit het coördinatieteam geïnitieerd en gecoördineerd. De aansturing en facilitering van dit team is de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de directeur van de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs (██████████). Naast het Steunpunt taal en rekenen mbo functioneert ook het Steunpunt taal en rekenen vo onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Stichting Innovatie

Beroepsonderwijs. De operationele coördinatie van de beide Steunpunten berust bij

Periodiek overleg

Het Steunpunt overlegt ten minste twee keer per jaar met de opdrachtgever, de beleidsdirectie BVE van het ministerie van OCW. Vaste bespreekpunten daarin zijn de voortgang van de activiteiten van het Steunpunt, de ervaringen en belangrijkste signalen uit het veld en de actuele beleidsontwikkelingen.

Behalve dit periodieke overleg op directeurs-/bestuursniveau onderhouden medewerkers van het Steunpunt en de directie BVE intensief direct contact over concrete vragen en activiteiten.

Behalve met OCW voert het Steunpunt in ieder geval ook periodiek overleg met de voor het dossier taal en rekenen aangewezen bestuurder van de MBO Raad. Ook op medewerkersniveau is er periodiek overleg.

3 Activiteiten

Inhoudelijk zullen de activiteiten van het Steunpunt zich in 2011 naar verwachting concentreren op twee hoofdonderwerpen:

- de regelgeving op het gebied van de moderne vreemde talen in het mbo;
- de invoering van de centraal ontwikkelde examens.

Moderne vreemde talen

Een nieuwe activiteit voor het Steunpunt is de ondersteuning van mbo-instellingen op het gebied van moderne vreemde talen (MVT). Al vanaf de oprichting, in januari 2009, kreeg het Steunpunt regelmatig vragen over dit onderwerp. Deze vragen werden tot dusver doorgespeeld aan MBO 2010. Om een aantal redenen is echter voorgesteld om vanaf 2011 ook de informatievoorziening over MVT onder te brengen bij het Steunpunt. Zo beschikt het Steunpunt over de juiste infrastructuur (website, netwerken) en is het inmiddels binnen het veld een logisch expertisecentrum geworden. Omdat de regelgeving op dit vlak nog in beweging is, zal de behoefte aan informatie over MVT de komende jaren alleen maar groeien.

Het Steunpunt zal de ondersteuning op het gebied van moderne vreemde talen in 2011 onder meer invulling geven door te fungeren als communicatieplatform voor OCW, de kennisdeling over MVT in het mbo-veld te stimuleren en het aanbod van MVT-materiaal te ontsluiten. Namens het Steunpunt heeft de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs hiervoor in de zomer van 2010 aanvullende financiering aangevraagd bij het ministerie van OCW.

Invoering centraal ontwikkelde examens

De invoering van centraal ontwikkelde examens zal de het komende jaar ook veel aandacht vragen van de scholen en dus ook van het Steunpunt. Met de 'uitrol' van de vereiste software en de mogelijkheid om met voorbeeldexamens te oefenen wordt heel concreet duidelijk welke inspanning van de scholen wordt verwacht. Het gaat om een complex invoeringsproces, dat niet alleen betrekking heeft op de onderwijsinhoud, maar ook op vraagstukken rond de ICT en de logistieke organisatie. Invoering vereist nauwe samenwerking en afstemming tussen de verschillende betrokkenen binnen de mbo-instellingen. Een goede communicatie binnen de mbo-instellingen en tussen de mbo-instellingen, het College van Examens en het Cito is daarom cruciaal voor een succesvolle invoering. De ondersteuning van het Steunpunt is er daarom ook op gericht die communicatie goed te laten verlopen.

Drie hoofdtaken

De activiteiten van het Steunpunt vallen ook in 2011 uiteen in drie 'hoofdtaken': informeren, kennisdeling stimuleren en het ondersteunen van instellingen.

De informerende rol wordt door het Steunpunt faciliterend vormgegeven: informatie die voor het mbo-werkveld relevant is, wordt verzameld, eventueel toegelicht en ter beschikking gesteld, zónder daarbij in een bepaalde pedagogisch-didactische richting te sturen. Dit doet het Steunpunt onder meer middels de website, de helpdesk, Servicedocumenten, het organiseren van (Flits)bijeenkomsten en het geven van presentaties op bijeenkomsten van derden.

Het Steunpunt ziet het delen van kennis tot een van haar belangrijkste taken. Het stimuleren van kennisdeling tussen mbo-instellingen onderling, hoort daar vanzelfsprekend ook bij. Om de kennis over bijvoorbeeld de inzet van leermiddelen en -instrumenten te vergroten en de effectiviteit te verbeteren van strategieën voor beter taal- en rekenonderwijs in het mbo, fungeert het Steunpunt als verbindende partij in diverse taal- en rekennetwerken. Daarnaast is het Steunpunt actief betrokken bij de website www.marktplaatsmbo.nl, waar leermiddelen worden aangeboden.

Ten slotte ontwikkelt het Steunpunt, vaak in samenwerking met derden, ook activiteiten of producten die specifiek zijn gericht op bepaalde onderdelen, bijvoorbeeld 'ICO taal en rekenen mbo' (in het kader van het 'Implementatieplan taal en rekenen mbo 2010-2013'), het ontsluiten van aanbod (via de eigen website en het samen met Kennisnet opgezette Portaal taal en rekenen) en het ontwikkelen van aanbod (bijvoorbeeld 'Taal en AKA', Rekenwijzer AKA' en ondersteunende instrumenten voor instellingsexamens).

Deze drie hoofdtaken lopen als een rode draad door de activiteiten die het Steunpunt de afgelopen twee jaar op dit vlak heeft ontplooid, en waarvan de meerwaarde inmiddels is gebleken. Deze activiteiten zullen ook in 2011 de basis vormen van de dagelijkse werkzaamheden. Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten die het Steunpunt voor 2011 op de rol heeft staan, uitgesplitst naar de basisactiviteiten en de aanvullende activiteiten, voor zover deze nu bekend zijn; de kracht van het Steunpunt blijft de mogelijkheid flexibel in te springen op vragen vanuit het veld.

3.1 Basisactiviteiten

Website

De website www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl speelt een belangrijke rol bij de dienstverlening van het Steunpunt. Bezoekers kunnen hier terecht voor het laatste nieuws, actuele beleidsontwikkelingen, relevante wijzigingen in wet- en regelgeving, veel gestelde vragen, etc. Ook stelt het Steunpunt via de site praktijkvoorbeelden en 'Servicedocumenten' beschikbaar. Ook in 2011 streeft de website volledigheid na.

Helpdesk

Tot de basisinfrastructuur van het Steunpunt behoort de helpdesk. Instellingen kunnen, telefonisch of via het vragenformulier op de website 24 uur per dag met hun vragen terecht bij de beleidsadviseurs van het Steunpunt. Dagelijks krijgt het Steunpunt op deze manier meerdere vragen en verzoeken binnen. De helpdesk voorziet hiermee duidelijk in een behoefte. Voor 2011 is een verdere groei van het aantal vragen voorzien.

Flitsberichten en Servicedocumenten

Actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor het mbo-veld, communiceert het Steunpunt meestal direct per e-mailnieuwsbrief, het 'Flitsbericht'. Uitgebreider zijn de Servicedocumenten, waarin relevante informatie uit brieven van OCW of andere beleidsstukken wordt samengevat en toegelicht. In 2011 is in ieder geval een servicedocument over het examenbesluit (voor niveau 2 en 3 opleidingen) voorzien en over nieuwe mbo-regelgeving voor moderne vreemde talen.

Flitsbijeenkomsten

Het Steunpunt organiseert zogeheten 'Flitsbijeenkomsten' zodra duidelijk wordt dat onderwijsinstellingen behoefte hebben aan extra toelichting op (actuele) ontwikkelingen. Dit instrument zal in 2011 flexibel worden ingezet.

Conferenties

Het stimuleren en faciliteren van kennisdeling is een van de speerpunten van het Steunpunt. De conferenties die het Steunpunt in 2010 – al dan niet in samenwerking met andere partijen – organiseerde, boden instellingen hiertoe een platform. Tijdens deze conferenties stonden de Wet referentieniveaus taal en rekenen en de invoering van centraal ontwikkelde examens centraal. Voor december 2010 staat nog de conferentie *Tijd voor rekenen* gepland.

Netwerken

De netwerken taal en rekenen zijn van groot belang voor het Steunpunt. Ze bieden een platform om docenten direct en actief te betrekken bij ontwikkeling en uitvoering van beleid. De grootste opbrengst van de netwerken zijn de netwerken zelf. De netwerken komen in 2011 bij elkaar zo vaak als daaraan behoefte is: de bijeenkomsten zijn altijd een middel, nooit een doel op zich.

Overzicht leermiddelen

In opdracht van het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft Actis Advies in 2009 een inventarisatie gemaakt van het aanbod aan leermiddelen, toetsen, volgsystemen, nascholing en (beleids)ondersteuning op het gebied van taal en rekenen in het mbo. Net als in 2010 zal dit overzicht in 2011 worden geactualiseerd. Vanaf eind 2010 verschijnt er ook een overzicht voor het aanbod op het gebied van moderne vreemde talen voor mbo.

Samenwerking met 'derden'

De activiteiten van het Steunpunt zijn onderdeel van een breed scala aan initiatieven waarmee het ministerie van OCW de prestaties van leerlingen op het gebied van taal en rekenen wil verbeteren. Het Steunpunt werkt dan ook nauw samen met andere organisaties die actief zijn op het gebied van taal en rekenen. Deze samenwerking zal in 2011 verder worden uitgebreid.

3.2 In 2011 doorlopende aanvullende activiteiten

Enkele in 2010 gestarte aanvullende activiteiten lopen in 2011 nog door.

Ontwikkeling van ondersteunende instrumenten schoolexamens Nederlands

De 'Voorbeeldtoetsen productieve vaardigheden Taal' worden in 2011 verder ontwikkeld. Deze toetsen zijn bedoeld voor de niveaus 2F en 3F van het Referentiekader Nederlands. De toetsen zijn gericht op zowel de burgerschaps- als de beroepsgerichte context, worden voorbeeldmatig uitgewerkt en kunnen worden gebruikt als casco's/frames voor het instellingsexamen van alle mbo-opleidingen van niveau 1 tot en met 4. De voorbeeldtoetsen worden samen met het beroepenveld (taaldocenten) ontwikkeld. De bedoeling is dat de voorbeeldtoetsen rond de zomer 2011 klaar zijn, zodat ze in het schooljaar 2011/2012 kunnen worden benut.

Taal de Baas

De (door)ontwikkeling van het diagnostisch toetsinstrumentarium 'Taal de baas' staat ook in 2011 op de planning van het Steunpunt. Doel van dit project is ervoor te zorgen dat een webbased applicatie ter beschikking komt voor de scholen, gericht op de vaardigheden lezen en luisteren. Hiermee kunnen leerlingen en docenten in het mbo (opleidingsniveaus 1 t/m 4) fijnmazig en op ieder moment vaststellen waar de taalontwikkeling stagneert. 'Taal de baas' is een diagnosticerend/remediërend programma voor de taalzwakke mbo-deelnemers dat náást bestaande of nog in ontwikkeling zijnde niveaubepalende toetsen en/of taalmethoden, gebruikt dient te worden.

De ontwikkeling van 'Taal de Baas' richt zich op twaalf taalonderdelen. Mbo-deelnemers met een taalachterstand kunnen daarmee op speelse en effectieve wijze onderzoeken waar hun zwakke plek ligt en direct aan de slag gaan om achterstanden weg te werken. De expertise van Kennisnet wordt betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van Taal de baas als breed inzetbaar en open toegankelijk diagnostisch instrumentarium voor Nederlands voor het gehele mbo.

GoedRekenen

In opdracht van het Steunpunt ontwikkelen APS, Hogeschool Utrecht, Stichting Alfabeten en Stichting ETV 'GoedRekenen', een webbased leermiddel waarmee jongeren en jongvolwassenen met een taal- en rekenachterstand op een voor hen effectieve en aansprekende manier de rekenvaardigheid kunnen verhogen. Het richt zich op

referentieniveau 2F voor een doelgroep die veelal 1F in hun schoolse loopbaan niet succesvol heeft afgerond.

Het materiaal kent twee niveaus. Niveau A is voor deelnemers met grote hiaten en achterstanden met betrekking tot referentieniveau 1F. Niveau B is nodig om de aansluiting met 2F te kunnen maken. Het materiaal sluit aan op de alledaagse werkelijkheid van de deelnemers en is gerelateerd aan de domeinen van het referentiekader. In het voorjaar van 2011 komt een demoversie beschikbaar van 'GoedRekenen'. Op basis van de demoversie wordt in de loop van 2011 over de verdere ontwikkeling besloten.

Implementatieplannen Taal en Rekenen

Alle mbo-instellingen hebben 1 april 2010 een implementatieplan ingeleverd. Hierin is beschreven hoe de extra financiële middelen die het Ministerie beschikbaar heeft gesteld voor Nederlandse taal en rekenen ingezet gaan worden ter intensivering van het taal- en rekenonderwijs. Over deze extra middelen moeten de instellingen verantwoording afleggen in hun jaarrapportage. Het gaat om zowel financiële als inhoudelijke verantwoording. De inhoudelijke verantwoording wordt door het Steunpunt geanalyseerd op een vergelijkbare manier als bij de implementatieplannen. Hierover wordt een rapportage gemaakt die als bijlage bij het activiteitenverslag van het Steunpunt zal worden gevoegd.

ICO taal en rekenen mbo

Het ICO taal en rekenen is een webbased systeem dat mbo-instellingen helpt hun plannen op het gebied van taal en rekenen op een systematische en inzichtelijke wijze uit te werken. Tevens helpt het ICO-systeem bij het monitoren van het taal- en rekenbeleid en het doorvoeren van verbeteringen. In 2011 wordt dit systeem verder doorontwikkeld en via het internet beschikbaar gesteld.

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Het Bestuur van de Stichting
Innovatie Beroepsonderwijs
De heer [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB EDE

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Datum **28 APR. 2011**
Betreft Verlening projectsubsidie Steunpunt Taal & Rekenen mbo;
verplichtingnummer 61200-19758

Onze referentie
OND/ODB-11/21007 U

Uw brief van
15 november 2010

Uw referentie
7729/[REDACTED]STR

Bijlagen
OND/ODB-11/22611 U

Geachte heer [REDACTED]

Op 15 november 2010 ontving ik uw subsidieaanvraag met uw activiteitenplan 2011 van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo. Ik informeer u met deze brief over mijn besluit.

Verlening subsidie

Ik verleen u een projectsubsidie van € 600.000,00 voor de activiteiten zoals die zijn beschreven en begroot in uw subsidieaanvraag. De subsidie is uitsluitend bestemd voor deze activiteiten. Als bijlage is de subsidiebeschikking met kenmerk OND/ODB-11/22611 U opgenomen.

De subsidie heeft een tijdelijk karakter. Mede gelet op de bezuinigingen die dit kabinet in het vooruitzicht heeft gesteld, kunt u er niet vanuit gaan dat voor een volgend tijdvak opnieuw subsidie zal worden verleend. Daarbij is het niet meer mogelijk om een egaliseringsreserve te vormen. U dient hiermee bij de bedrijfsvoering rekening te houden.

Verplichtingen

Naast deze beschikking zijn ook de Algemene wet bestuursrecht (met name titel 4.2 van deze wet, die een algemeen juridisch kader bevat voor de verstrekking van subsidies door bestuursorganen), de Wet overige OCW-subsidies en de Regeling OCW-subsidies relevant. U kunt deze regelgeving raadplegen via www.wetten.nl. Die wetten en regelingen bevatten veel voorschriften die voor de subsidieverstrekking relevant zijn, zoals de mogelijkheden tot intrekking en wijziging van de subsidie. Die voorschriften zijn echter niet -nogmaals- in deze beschikking opgenomen.

Eén van die verplichtingen betreft een meldingsplicht. U dient mij op de hoogte te brengen van alle feiten en omstandigheden die van belang kunnen zijn voor een beslissing tot wijziging, intrekking of vaststelling van de subsidie. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij een significante wijziging van de overige inkomsten of uitgaven zoals u die hebt opgegeven. Ook inhoudelijke wijzigingen in de uitvoering van uw activiteiten met een dussdanig karakter dat ze het wezen van mijn besluit tot subsidieverlening raken, dient u vooraf te melden.

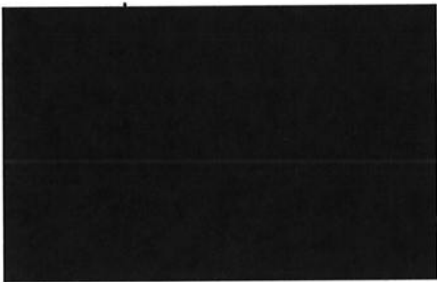

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Als u twijfelt of daar bij een bepaalde wijziging sprake van is, verzoek ik u contact op te nemen met uw contactpersoon bij het ministerie.

Heeft u vragen? Op www.duo.nl onder DUO-CFI vindt u instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt natuurlijk ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum onderwijs of mailen naar ico@duo.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via de telefoonnummers: 079- [REDACTED] (PO), 079- [REDACTED] (VO) of 079- [REDACTED] (BVE/HO).

Hoogachtend,
De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

ankevoort

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/21007 U

Uw brief van
15 november 2010

Uw referentie
7729/[REDACTED]STR

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Onze referentie
OND/ODB-11/22611 U

Uw brief van

Uw referentie

Bijlagen

Datum 28 APR. 2011
Betreft

**Beschikking tot subsidieverlening aan Stichting Innovatie
Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van het activiteitenplan
2011 door het Steunpunt Taal & Rekenen mbo**

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op de artikelen 2 en 4 van de Wet overige OCW-subsidies;

Besluit:

Artikel 1. Subsidieverlening

1. Aan Stichting Innovatie Beroepsonderwijs wordt subsidie verleend voor het ondersteunen van de instellingen bij de verbetering van het Nederlandse taal- en rekenbeleid, moderne vreemde talen en specifieke activiteiten op het terrein van Taal en Rekenen, zoals bedoeld in de subsidieaanvraag, die worden verricht door het Steunpunt Taal en Rekenen mbo.
2. De subsidie wordt verleend voor de periode 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011.

Artikel 2. Verplichtingen

Aan de subsidie-ontvanger wordt de volgende verplichting opgelegd:
De subsidieontvanger zendt aan de minister vóór 1 november 2011 een voortgangsrapportage die ten minste omvat een activiteitenverslag over de periode van 1 januari 2011 tot 1 november 2011.

Artikel 3. Toepassing Regeling OCW-subsidies

De Regeling OCW-subsidies is van toepassing.

Artikel 4. Wijze van melding

De melding, bedoeld in artikel 9 van de Regeling OCW-subsidies, geschiedt aan DUO, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Artikel 5. Verantwoording

1. De subsidieontvanger toont aan de hand van een activiteitenverslag als bedoeld in artikel 19 van de Regeling OCW-subsidies aan dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verstrekt, zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.
2. De subsidieontvanger legt rekening en verantwoording af aan de hand van een financieel verslag als bedoeld in artikel 21 en 22 van de Regeling OCW-subsidies.
3. Het activiteitenverslag wordt vóór 1 november 2011 gezonden aan DUO/OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer. Het financieel verslag wordt vóór 1 april 2012 gezonden aan DUO/OND/ODB, Postbus 606, 2700 ML Zoetermeer.

Artikel 6. Betaling

1. Een voorschot op de subsidie ten bedrage van € 480.000,00 wordt zo spoedig mogelijk uitgekeerd onder vermelding van **verplichtingnummer 61200-19758**.
2. De betaling van het restant subsidiebedrag vindt plaats na vaststelling van de subsidie.

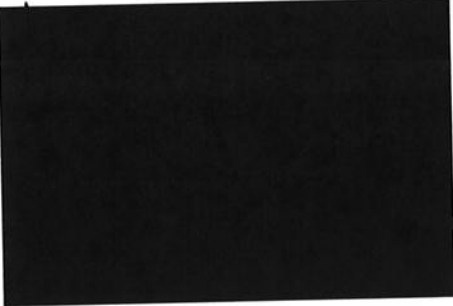
Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/22611 U

Uw brief van

Uw referentie

nkevoort

	van OCW
E-d	316223
Datum	14-7-11
Directie	BVE

Postbus 7001
6710 CB EdeT [redacted]
E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevrouw [redacted]
Directeur Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

→ [redacted]
f.b.
[redacted] 15/7

Datum 12 juli 2011
Onze referentie 7780 [redacted]/STR
Onderwerp Kwartiermaker

Contactpersoon [redacted]
Doorkiesnummer [redacted]
Bijlage(n) geen

Geachte mevrouw [redacted],

Zoals onlangs met u en uw medewerker [redacted] besproken zal het *Steunpunt taal en rekenen mbo* zijn taken op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vanaf 1 januari 2012 uitbreiden over de volwasseneneducatie. Het *Steunpunt taal en rekenen mbo* zal daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan de uitvoering van activiteiten die onderdeel vormen van het Actieplan laaggeletterdheid van de minister van OCW. Daarbij is de samenhang met de activiteiten die het Steunpunt al voor het mbo verricht gewaarborgd.

Om per 1 januari a.s. goed van start te gaan is een gedegen voorbereiding nodig. Te denken valt in ieder geval aan verkrijgen van overzicht over de bestaande activiteiten en het beleid op het gebied van laaggeletterdheid (veldverkenning), ontwikkelen van een plan van aanpak en een activiteitenplan 2012-2016, opstellen van een begroting, werven van geschikte adviseur(s), ontwikkelen en inrichten/uitbreiden van een website.

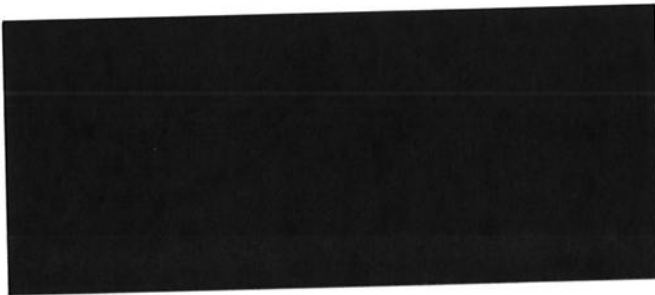
We verzoeken u om een bedrag van € 50.000 voor het inhuren van een kwartiermaker die – in overleg met OCW/BVE - in de periode van 1 september t/m 31 december 2011 de uitbreiding van de taken van het Steunpunt taal en rekenen voorbereidt en een activiteitenplan voor 2012-2016 uitwerkt.

Postbus 7001
6710 CB Ede

T [REDACTED]
E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
I www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

De hoeveelheid werk is van te voren niet precies te overzien. Begin september zal nog een gesprek met de directie BVE plaatsvinden over de nadere Inkadering van de opdracht aan het Steunpunt. We schatten het tijdsbeslag in op 2 à 3 dagen per week gedurende 4 maanden. Dat leidt tot de volgende begroting (incl. BTW):

Inhuur kwartiermaker	€ 40.000
(Voor)ontwerp huisstijl	€ 2.500
(Voor)ontwerp website	€ 6.000
Overig	€ 1.500
Totaal	€ 50.000

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Het Bestuur van de Stichting
Innovatie Beroepsonderwijs
De heer [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB EDE

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Datum **24 AUG 2011**
Betreft Aanvulling projectsubsidie 2011 Steunpunt Taal en Rekenen mbo;
verplichtingnummer 61200-19758

Onze referentie
OND/ODB-11/41457 U

Uw brief van
12 juli 2011

Uw referentie
7780- [REDACTED] VSTR

Bijlagen
OND/ODB-11/41459 U

Geachte heer [REDACTED]

Op 12 juli 2011 ontving ik uw aanvullende subsidieaanvraag voor het uitbreiden van de activiteiten van het Steunpunt Taal en Rekenen mbo met activiteiten op het gebied van de volwasseneneducatie. Ik informeer u met deze brief over mijn besluit.

Verlening subsidie

Ik verleen u een aanvullende projectsubsidie van € 50.000,00 voor de activiteiten zoals die zijn beschreven en begroot in uw subsidieaanvraag. De subsidie is uitsluitend bestemd voor deze activiteiten. De subsidie is een aanvulling op de subsidie, verleend bij beschikking van 28 april 2011. Als bijlage is de wijziging van de subsidiebeschikking met kenmerk OND/ODB-11/41459 U opgenomen.

Heeft u vragen? Neem dan telefonisch contact op met het informatiecentrum of mail naar ico@duo.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via de telefoonnummers: 079- [REDACTED] (PO), 079- [REDACTED] (VO) of 079- [REDACTED] (BVE/HO). Op www.duo.nl vindt u onder 'Naar DUO-CFI' instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs.

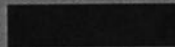
Hoogachtend,
De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,

[REDACTED]

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Onze referentie
OND/ODB-11/41459 U

Uw brief van

Uw referentie

Bijlagen

Datum 4 AUG 2011
Betreft

Wijziging van de beschikking tot subsidieverlening aan Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van het activiteitenplan 2011 door het Steunpunt Taal & Rekenen mbo

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op de artikelen 2 en 4 van de Wet overige OCW-subsidies;

Besluit:

Artikel I

De beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs voor het uitvoeren van het activiteitenplan 2011 door het Steunpunt Taal & Rekenen mbo wordt als volgt gewijzigd.

A

Een nieuw artikel 1a wordt toegevoegd luidende:

Artikel 1a. Subsidieverlening

De subsidie, bedoeld in het artikel 1, wordt aangevuld met een bedrag van € 50.000,00 voor activiteiten van het Steunpunt Taal & Rekenen mbo op het gebied van laaggeletterdheid en volwasseneneducatie.

B

In artikel 6 wordt het eerste lid, onder vernummering van het tweede lid tot derde lid, een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:

2. Een tweede voorschot op de subsidie ten bedrage van € 50.000,00 wordt betaald in september 2011, onder vermelding van **verplichtingsnummer 61500-19758**.

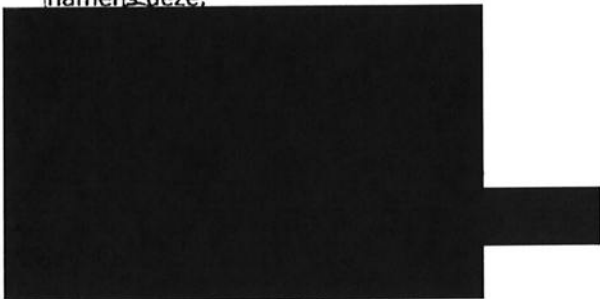

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Artikel II

Deze beschikking treedt in werking met ingang van heden.

In namens deze,

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/41459 U

Uw brief van

Uw referentie

Postbus 7001
6710 CB Ede

info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw [REDACTED], directeur BVE, IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	11 november 2011	Contactpersoon	[REDACTED]
Onze referentie	7790 [REDACTED] steunpunt mbo	Doorkiesnummer	[REDACTED]
Onderwerp	Aanvraag aanvullende financiering	Bijlage(n)	

Geachte mevrouw [REDACTED],

Bij beschikking van 6 oktober 2009, kenmerk OND/ODB-2009/99430, heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo een aanvullende subsidie ontvangen voor het uitvoeren van enkele specifieke activiteiten en projecten. In de verplichtingenbrief van 26 november 2010 van DUO, verplichtingnummer 61200-15602, is het subsidieverleningstijdvak verlengd tot en met 31 december 2013. Bij dezen vragen we om een aanvulling op de subsidie van deze beschikking met het oog op de hieronder beschreven extra activiteiten.

De activiteiten passen binnen de criteria die het Steunpunt hanteert bij ondersteunende projecten in het kader van de implementatie van de referentieniveaus taal en rekenen en de voorbereiding op de centraal ontwikkelde examens:

- Het betreft ontwikkeling van materialen voor doelgroepen en/of gebieden waarvoor op dit moment nog geen goed materiaal voor handen is (witte vlek).
- Materialen worden zo veel mogelijk gratis ter beschikking gesteld aan instellingen en breed verspreid.
- Onderwijsinstellingen worden betrokken bij de ontwikkeling en het testen van materialen.
- Materialen baseren zich op het referentiekader taal en rekenen.
- Er wordt - waar mogelijk - aangesloten bij reeds bestaande ontwikkelingen.

Deze aanvraag betreft de financiering van twee nieuwe activiteiten en de voortgang op drie lopende activiteiten.

Nieuwe activiteiten

1. Begeleiding van dyslectische en dyscalculische studenten in het mbo

Bij de implementatie van de referentieniveaus taal en rekenen en bij de voorbereiding op de centraal ontwikkelde examens hebben veel mbo-instellingen vragen over hoe om te

gaan met dyslectische en dyscalculische deelnemers. De landelijke pedagogische centra (LPC) en CINOP kunnen een aanbod ontwikkelen om scholen te ondersteunen bij de begeleiding van studenten met dyslexie en dyscalculie. Dit aanbod bestaat uit:

- Een schoolscan die inzicht biedt in activiteiten, knelpunten en behoeften van dyslectische en dyscalculische studenten. Daaraan gekoppeld krijgt de school een adviesmemo en de eerste 50 opleidingen die de scan insturen krijgen een adviesgesprek van de LPC of CINOP.
- Een digitale FAQ-lijst met de 50 meeste gestelde vragen en antwoorden over dyslexie en dyscalculie.
- Twee regionale conferenties waarin voorlichting wordt gegeven over de hulpmiddelen bij onderwijs en examinering van dyslectische/dyscalculische studenten.

De opbrengst van het project zijn handvatten voor de begeleiding van dyslectische en dyscalculische studenten.

Planning: december 2011 – december 2012

Kosten: € 300.000,-- excl. BTW

2. *(Begrijpend) Lezen, Woordenschat en Rekenen in het mbo*

Voor mbo-studenten op niveau 2 met een zwakke leesvaardigheid, een beperkte woordenschat en een zwakke rekenvaardigheid kan door de CED-groep materiaal ontwikkeld worden dat naast de bestaande lesmethodes gebruikt kan worden. Het materiaal bevat actuele beroepsgerichte teksten waarbij opgaven worden gemaakt op het gebied van lezen, woordenschat en rekenen voor de sectoren techniek en handel (lezen en woordenschat) en zorg en welzijn (rekenen). Twee- à driewekelijks worden nieuwe teksten met opdrachten aan de scholen beschikbaar gesteld via een website.

Planning: december 2011 - december 2013.

Kosten: € 298.200,-- excl. BTW

Vervolg lopende activiteiten

3. *ffRekenen*

Het project ffRekenen betreft de ontwikkeling van webbased rekenmateriaal waarmee grote groepen (jong)volwassenen op een voor hen effectieve en aansprekende manier de rekenvaardigheid kunnen verhogen. Het materiaal richt zich op referentieniveau 2F voor een doelgroep die veelal niveau 1F nog niet succesvol heeft afgerond. Het project heeft een demo-versie opgeleverd met twee leerstofeenheden en drie thematische vraagstukken. Najaar 2011 is fase 2 gestart waarin 18 leerstofeenheden worden ontwikkeld en 37 vraagstukken. Na oplevering van dit onderdeel wordt nog een fase 3 beoogd met wederom 20 leerstofeenheden en 40 vraagstukken. Hiervoor zal een go-/no go beslissing worden ingelast, gebaseerd op de ervaringen met de producten uit fase 2. Het project wordt uitgevoerd door APS, Stichting Alfabetter, ETV.nl en Lectoraat Gecijferdheid van de Hogeschool Utrecht.

Planning fase 2: najaar 2011 – najaar 2012

Planning fase 3: najaar 2012 – najaar 2013.

Kosten fase 2: € 450.000 excl. BTW (inmiddels is 180.000 Euro voldaan)

Kosten fase 3: € 450.000 excl. BTW.

4. Project Bouwstenen voor Leesbevordering – Pedagogisch Werk en Onderwijsassistent

Het project Leesbevordering kende drie actiegebieden:

- Docentengids 'Competent in leesbevordering' met materiaal voor docenten in de mbo-opleidingen voor kinderopvang en onderwijsassistent. Dit materiaal is gericht op het bevorderen van leesonderwijs aan jonge kinderen. Het gaat om thema's als: voorlezen, taal- en leesontwikkeling van kinderen, kinder- en jeugdliteratuur.
- Workshops voor een goed gebruik van het beschikbare materiaal op het gebied van voorlezen en leesbevordering.
- Uitvoering van een monitoronderzoek over de projectopbrengsten bij de deelnemende ROC's.

Dit project is uitgevoerd door Cinop in opdracht van de Stichting Lezen en het Steunpunt en is inmiddels afgerond.

Dit project, dat primair gericht was op de professionalisering van docenten, kan worden voortgezet en uitgebreid met een aantal deelprojecten gericht op het stimuleren van leesplezier en literaire competenties van studenten op het gebied van kinder- en jeugdliteratuur. Bijkomend effect is de vergroting van de lees- en taalvaardigheid van de studenten.

In totaal gaat het om 13 deelprojecten:

1. Verspreiding Docentengids versie 2010
2. Doorontwikkeling Docentengids met digitale variant
3. Uitbreiding workshops Leesbevordering
4. Verdiepende workshops Leesbevordering
5. Voortzetting en uitbreiding kwantitatieve monitor
6. Uitbreiding kwalitatieve monitor
7. Toolkit voor bibliotheken
8. Boek1Boek voor PW en OA
9. De beroepsgerichte Slimme Nieuwslezer voor PW en OA
10. Het Nieuwe Lezen
11. Opleiding leescoördinator
12. Inzet van studenten PW en OA voor preventie laaggeletterdheid
13. Landelijke promotionele activiteiten.

Planning: december 2011 – december 2013

Kosten: € 445.500,-- excl. BTW

5. *Volgens Bartjens*

Volgens Bartjens is een tijdschrift voor reken-/wiskundedocenten in het primair onderwijs, met artikelen over rekendidactiek, rekenstrategieën, rekenontwikkeling, rekenmethodes e.d. Het tijdschrift wordt uitgegeven door NVORWO. In het najaar van 2011 en in het voorjaar van 2012 worden twee specials uitgebracht voor rekendocenten in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Het Steunpunt maakt deel uit van de redactie van deze twee uitgaven.

Planning: december 2011 en april/mei 2012

Kosten: € 60.000,-- excl. BTW

6. *Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag*

Om te verzekeren dat de in deze aanvraag genoemde aanvullende activiteiten de bedoelde producten in het bedoelde tijdpad opleveren voert het Steunpunt taal en rekenen mbo actieve regie. Er moeten goede contracten worden afgesloten met de betrokken partijen. De ontwikkelingen moeten worden gemonitord en soms actief begeleid. Kortom: Actieve aansturing is nodig om te verzekeren dat de extra activiteiten de bedoelde kwaliteit opleveren. .

Planning: Najaar 2011 – einde 2013.

Personele kosten steunpunt: € 100.000,--, excl. BTW.

De totale extra aangevraagde financiering betreft hiermee een bedrag van € 1.923.700,-- excl. BTW. Inclusief BTW betreft de aanvraag: € 2.289.203,--.

Met vriendelijke groet,

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

b/a

voorzitter

Postbus 7001
6710 CB Ede

T [REDACTED]
E info@steunpuntaalenrekenenmbo.nl
W www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw [REDACTED], directeur BVE, IPC 2150
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	11 november 2011	Contactpersoon	[REDACTED]
Onze referentie	7790 / [REDACTED] steunpunt mbo	Doorkiesnummer	[REDACTED]
Onderwerp	Aanvraag aanvullende financiering	Bijlage(n)	

Geachte mevrouw [REDACTED],

Bij beschikking van 6 oktober 2009, kenmerk OND/ODB-2009/99430, heeft het Steunpunt taal en rekenen mbo een aanvullende subsidie ontvangen voor het uitvoeren van enkele specifieke activiteiten en projecten. In de verplichtingenbrief van 26 november 2010 van DUO, verplichtingnummer 61200-15602, is het subsidieverleningstijdvak verlengd tot en met 31 december 2013. Bij dezen vragen we om een aanvulling op de subsidie van deze beschikking met het oog op de hieronder beschreven extra activiteiten.

De activiteiten passen binnen de criteria die het Steunpunt hanteert bij ondersteunende projecten in het kader van de implementatie van de referentieniveaus taal en rekenen en de voorbereiding op de centraal ontwikkelde examens:

- Het betreft ontwikkeling van materialen voor doelgroepen en/of gebieden waarvoor op dit moment nog geen goed materiaal voor handen is (witte vlekken). We hebben geconstateerd dat dit met name het geval is op het gebied van:
 - Voorlichting, instrumenten en deskundigheidsbevordering op het gebied van rekenen gericht op de doelgroepen jongeren/volwassenen van het mbo;
 - Voorlichting, instrumenten en deskundigheidsbevordering van mbo-instellingen op het gebied van dyslexie- en dyscalculiebeleid
 - Instrumenten gericht op versterking taal- en rekenvaardigheden van zwakkere studenten op niveau 2 van het mbo.
 - Instrumenten en deskundigheidsbevordering gericht op mbo-kwalificaties die opleiden voor professionals in de reguliere onderwijssector (Pedagogisch Werk en Onderwijsassistent)
- Materialen worden zo veel mogelijk gratis ter beschikking gesteld aan instellingen en breed verspreid.
- Onderwijsinstellingen worden betrokken bij de ontwikkeling en het testen van materialen.
- Materialen baseren zich op het referentiekader taal en rekenen.

- Er wordt - waar mogelijk - aangesloten bij reeds bestaande ontwikkelingen.

Deze aanvraag betreft de financiering van twee nieuwe activiteiten en de voortgang op drie lopende activiteiten.

Nieuwe activiteiten

1. *Begeleiding van dyslectische en dyscalculische studenten in het mbo*

Bij de implementatie van de referentieniveaus taal en rekenen en bij de voorbereiding op de centraal ontwikkelde examens hebben veel mbo-instellingen vragen over hoe om te gaan met dyslectische en dyscalculische deelnemers. De landelijke pedagogische centra (LPC) en CINOP hebben reeds een ondersteuningsaanbod ontwikkeld voor scholen in het voortgezet onderwijs. Op basis hiervan kunnen zij in 2012 een aanbod realiseren om scholen in het mbo te ondersteunen bij de begeleiding van studenten met dyslexie en dyscalculie. Dit aanbod bestaat uit:

- Een schoolscan die inzicht biedt in activiteiten, knelpunten en behoeften van dyslectische en dyscalculische studenten. Daaraan gekoppeld krijgt de school een adviesmemo en de eerste 50 opleidingen die de scan insturen krijgen een adviesgesprek van de LPC of CINOP.
- Een digitale FAQ-lijst met de 50 meeste gestelde vragen en antwoorden over dyslexie en dyscalculie.
- Twee regionale conferenties waarin voorlichting wordt gegeven over de hulpmiddelen bij onderwijs en examinering van dyslectische/dyscalculische studenten.

De opbrengst van het project zijn handvatten voor de begeleiding van dyslectische en dyscalculische studenten.

Planning: december 2011 -- december 2012

Kosten: € 300.000,-- excl. BTW

€ 357.000,-- incl. BTW

2. *(Begrijpend) Lezen, Woordenschat en Rekenen in het mbo*

Voor mbo-studenten op niveau 2 met een zwakke leesvaardigheid, een beperkte woordenschat en een zwakke rekenvaardigheid kan door de CED-groep materiaal ontwikkeld worden dat naast de bestaande lesmethodes gebruikt kan worden. Het materiaal bevat actuele beroepsgerichte teksten waarbij opgaven worden gemaakt op het gebied van lezen, woordenschat en rekenen voor de sectoren techniek en handel (lezen en woordenschat) en zorg en welzijn (rekenen). Aangesloten wordt bij een methodiek die de CED-groep reeds in het voortgezet onderwijs succesvol heeft beproefd en waarbij twee- à driewekelijks nieuwe teksten met opdrachten aan de scholen beschikbaar worden gesteld via een website.

Planning: december 2011 - december 2013.

Kosten: € 298.200,-- excl. BTW

€ 354.858,-- incl. BTW.

Vervolg lopende activiteiten

1. *ffRekenen*

Het Steunpunt heeft de eerste fase en de start van fase 2 van het project *ffRekenen* gefinancierd. Dit project betreft de ontwikkeling van webbased rekenmateriaal, waarmee grote groepen (jong)volwassenen op een voor hen effectieve en aansprekende manier de rekenvaardigheid kunnen verhogen. Het project wordt uitgevoerd door APS, Stichting Alfabet, ETV.nl en Lectoraat Gecijferdheid van de Hogeschool Utrecht. Het materiaal richt zich op referentieniveau 2F voor een doelgroep die veelal niveau 1F nog niet succesvol heeft afgerond. Het project heeft een demo-versie opgeleverd met twee leerstofeenheden en drie thematische vraagstukken. Najaar 2011 is fase 2 gestart waarin 18 leerstofeenheden worden ontwikkeld en 37 vraagstukken.

Na oplevering van dit onderdeel wordt nog een fase 3 beoogd met wederom 20 leerstofeenheden en 40 vraagstukken. Het Steunpunt wil – gezien de grote behoefte aan webbased rekenmateriaal voor alle domeinen van het referentieniveau 2F voor (jong)volwassenen – fase 2 en fase 3 financieren. Voor fase 3 zal een go-/no go beslissing worden ingelast, gebaseerd op de ervaringen met de producten uit fase 2.

Planning fase 2: najaar 2011 – najaar 2012

Planning fase 3; najaar 2012 – najaar 2013

Kosten fase 2: € 157.348,- excl. BTW

€ 187.244,- incl. BTW

Kosten fase 3: € 600.000,- excl. BTW

€ 714.000,- incl. BTW

2. *Project Bouwstenen voor Leesbevordering – Pedagogisch Werk en Onderwijsassistent*

Het project 'Bouwstenen voor Leesbevordering' betreft een vervolg op het reeds door het Steunpunt en Stichting Lezen gefinancierde project Leesbevordering dat in 2011 is afgerond. Dit project is uitgevoerd door CINOP en kende drie actiegebieden:

- Docentengids 'Competent in leesbevordering' met materiaal voor docenten in de mbo-opleidingen voor kinderopvang en onderwijsassistent. Dit materiaal is gericht op het bevorderen van leesonderwijs aan jonge kinderen. Het gaat om thema's als: voorlezen, taal- en leesontwikkeling van kinderen, kinder- en jeugdliteratuur.
- Workshops voor een goed gebruik van het beschikbare materiaal op het gebied van voorlezen en leesbevordering.
- Uitvoering van een monitoronderzoek over de projectopbrengsten bij de deelnemende ROC's.

De opbrengsten van dit project, dat primair gericht was op de professionalisering van docenten, had een beperkte reikwijdte en was gericht op een deel van de mbo-instellingen. Bij het beoogde vervolgproject gaat het met name om het verbreden van de opbrengsten naar alle onderwijsinstellingen en het verdiepen van de opbrengsten via een aantal deelprojecten gericht op het stimuleren van leesplezier en literaire competenties van studenten op het gebied van kinder- en jeugdliteratuur. Bijkomend effect is de vergroting van de lees- en taalvaardigheid van de studenten.

In totaal gaat het om 13 deelprojecten:

1. Verspreiding Docentengids versie 2010 onder alle mbo-instellingen
2. Doorontwikkeling Docentengids met digitale variant
3. Uitbreiding workshops Leesbevordering
4. Verdiepende workshops Leesbevordering
5. Voortzetting en uitbreiding kwantitatieve monitor
6. Uitbreiding kwalitatieve monitor
7. Toolkit voor bibliotheken
8. Boek1Boek voor PW en OA
9. De beroepsgerichte Slimme Nieuwslezer voor PW en OA
10. Het Nieuwe Lezen
11. Opleiding leescoördinator
12. Inzet van studenten PW en OA voor preventie laaggeletterdheid
13. Landelijke promotionele activiteiten.

Planning: najaar 2011 -- december 2013

Kosten: € 445.500,-- excl. BTW

€ 530.145,-- incl. BTW

3. Volgens Bartjens

Volgens Bartjens is een tijdschrift voor reken-/wiskundedocenten in het primair onderwijs, met artikelen over rekendidactiek, rekenstrategieën, rekenontwikkeling, rekenmethodes e.d. Het tijdschrift wordt uitgegeven door NVORWO. In het najaar van 2011 en in het voorjaar van 2012 worden twee specials uitgebracht over de referentieniveaus voor rekenen, met als doelgroep de rekendocenten in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Het Steunpunt maakt deel uit van de redactie van deze twee uitgaven. Het tijdschrift wordt breed verspreid onder alle mbo-instellingen.

Planning: december 2011 en april/mei 2012

Kosten: € 60.000,-- excl. BTW

€ 71.400,-- incl. BTW

4. Projectmanagement inzake de aanvullende activiteiten uit deze aanvraag

Om te verzekeren dat de in deze aanvraag genoemde aanvullende activiteiten de bedoelde producten in het bedoelde tijdpad opleveren voert het Steunpunt taal en rekenen mbo actieve regie. Er moeten goede contracten worden afgesloten met de

betrokken partijen. De ontwikkelingen moeten worden gemonitord en soms actief begeleid. Kortom: Actieve aansturing is nodig om te verzekeren dat de extra activiteiten de bedoelde kwaliteit opleveren.

Planning: Najaar 2011 – einde 2013.

Personele kosten steunpunt: € 100.000,-- excl. BTW.

€ 119.000,-- incl. BTW

De totale extra aangevraagde financiering betreft hiermee een bedrag van € 1.961.048,-- excl. BTW. Inclusief BTW betreft de aanvraag: € 2.333.647,--.

Met vriendelijke groet,

Stichting Innovatie Beroepsonderwijs

b/a

, voorzitter

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Het Bestuur van de Stichting
Innovatie Beroepsonderwijs
De heer [REDACTED]
Postbus 7001
6710 CB EDE

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer
[REDACTED]
www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Datum 11 NOV 2011
Betreft Extra projectsubsidie specifieke activiteiten en projecten 2011;
Steunpunt Taal en Rekenen mbo;
verplichtingnummer 61200-21545

Onze referentie
OND/ODB-11/74308 U

Uw brief van
11 november 2011

Uw referentie
7790, [REDACTED] Steunpunt mbo

Bijlagen
OND/ODB-11/74311 U

Geachte heer [REDACTED]

Op 7 november 2011 ontving ik uw aanvraag voor aanvullende subsidie 2011 voor het uitvoeren van enkele specifieke activiteiten en projecten voor Taal en Rekenen mbo. Ik informeer u met deze brief over mijn besluit.

Verlening subsidie

Ik verleen u een aanvullende projectsubsidie van € 2.333.647,00 voor de activiteiten zoals die zijn beschreven en begroot in uw aanvullende subsidieaanvraag. De subsidie is uitsluitend bestemd voor deze activiteiten. De activiteiten zijn een aanvulling op de subsidiebeschikking van 6 oktober 2009 kenmerk OND/ODB-2009/91589 U en mijn brief van 26 november 2010 referentie OND/ODB-10/92353 U. Als bijlage is de wijziging van de subsidiebeschikking met kenmerk OND/ODB-11/74311 U opgenomen.

De subsidie heeft een tijdelijk karakter. Mede gelet op de bezuinigingen die dit kabinet in het vooruitzicht heeft gesteld, kunt u er niet vanuit gaan dat voor een volgend tijdvak opnieuw subsidie zal worden verleend. Daarbij is het niet meer mogelijk om een egalisereserve te vormen. U dient hiermee bij de bedrijfsvoering rekening te houden.

Verplichtingen

Naast deze beschikking zijn ook de Algemene wet bestuursrecht (met name titel 4.2 van deze wet, die een algemeen juridisch kader bevat voor de verstrekking van subsidies door bestuursorganen), de Wet overige OCW-subsidies en de Regeling OCW-subsidies relevant. U kunt deze regelgeving raadplegen via www.wetten.nl. Die wetten en regelingen bevatten veel voorschriften die voor de subsidieverstrekking relevant zijn, zoals de mogelijkheden tot intrekking en wijziging van de subsidie. Die voorschriften zijn echter niet -nogmaals- in deze beschikking opgenomen.

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Een van die verplichtingen betreft een meldingsplicht. U dient mij op de hoogte te brengen van alle feiten en omstandigheden die van belang kunnen zijn voor een beslissing tot wijziging, intrekking of vaststelling van de subsidie. Daarvan is bijvoorbeeld sprake bij een significante wijziging van de overige inkomsten of uitgaven zoals u die hebt opgegeven. Ook inhoudelijke wijzigingen in de uitvoering van uw activiteiten met een dusdanig karakter dat ze het wezen van mijn besluit tot subsidieverlening raken, dient u vooraf te melden. Als u twijfelt of daar bij een bepaalde wijziging sprake van is, verzoek ik u contact op te nemen met uw contactpersoon bij het ministerie.

Heeft u vragen? Neem dan telefonisch contact op met het informatiecentrum of mail naar ico@duo.nl. Het informatiecentrum is op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via de telefoonnummers: 079- [redacted] (PO), 079- [redacted] (VO) of 079- [redacted] (BVE/HO). Op www.duo.nl vindt u onder 'Naar DUO-CFI' instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs.

Hoogachtend,
De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
Clustermanager OND/ODB,

[redacted]

drs. [redacted]

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer
[redacted]
www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/74308 U

Uw brief van
11 november 2011

Uw referentie
7790/[redacted] Steunpunt mbo

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Doorkiesnummer

Onze referentie
OND/ODB-11/74311 U

Uw brief van

Uw referentie

Bijlagen

Datum
Betreft

13 SEP 2011

Beschikking tot wijziging van de subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van specifieke activiteiten en projecten door het Steunpunt Taal en Rekenen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 4, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet overige OCW-subsidies;

BESLUIT:

Enig artikel

De beschikking tot subsidieverlening aan de Stichting Innovatie Beroepsonderwijs ten behoeve van het uitvoeren van specifieke activiteiten en projecten door het Steunpunt Taal en Rekenen d.d. 6 oktober 2009, kenmerk OND/ODB-2009/91589U, wordt als volgt gewijzigd:

A

Waar van toepassing wordt in de beschikking 'staatssecretaris' vervangen door: minister

B

In artikel 1 wordt onderdeel a gewijzigd en komt te luiden:

- a. Minister: de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

C

Artikel 2 komt als volgt te luiden:

Artikel 2 Doel van de subsidie

1. De minister verleent projectsubsidie aan subsidieontvanger ten behoeve van het Steunpunt Taal en Rekenen voor:
 - a. activiteiten gericht op:
 - i. ondersteuning bij de implementatieplannen taal en rekenen;
 - ii. ontwikkeling van ondersteunend materiaal, voor specifieke doelgroepen in het mbo, zoals jongeren en volwassenen in mbo 1 en 2, jongeren en volwassenen in bbl-opleidingen en voor mbo-opleidingen gericht op beroepen in de onderwijssector;
 - iii. ontwikkeling van ondersteunend materiaal ten behoeve van de uitvoering en afname van schoolexamens op basis van de nieuwe referentieniveaus taal en rekenen.
 - b. de volgende aanvullende activiteiten:
 - i. begeleiding van dyslectische en dyscalculische studenten in het mbo;
 - ii. (begrijpend) Lezen, Woordenschat en Rekenen in het mbo;
 - iii. Rekenen;
 - iv. project Bouwstenen voor Leesbevordering – Pedagogisch Werk en Onderwijsassistent;
 - v. tijdschrift 'Volgens Bartjens';
 - vi. Projectmanagement inzake de onder I t/m v genoemde activiteiten.
2. De activiteiten genoemd in het eerste lid, onder a, worden uitgevoerd overeenkomstig de op 21 september 2009 ingediende subsidieaanvraag, de daarvan deel uitmakende projectplannen en bijbehorende begroting.
3. De activiteit genoemd in het eerste lid, onder b, worden uitgevoerd overeenkomstig de op 11 november 2011 ingediende subsidieaanvraag, de daarvan deel uitmakende projectplannen en bijbehorende begroting.

D

Artikel 3 komt als volgt te luiden:

Artikel 3 Subsidiebedrag

1. De subsidie voor de activiteiten genoemd in artikel 2, aanhef en onder a, bedraagt maximaal € 2.440.000,00.
2. De subsidie voor de activiteit genoemd in artikel 2, aanhef en onder b, bedraagt maximaal € 2.333.647,00.

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/74311 U

Uw brief van

Uw referentie

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

3. Het subsidieverleningstijdvak loopt van 1 juni 2009 tot en met 31 december 2013.
4. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de werkelijke kosten.
5. De subsidie bedoeld in artikel 3, eerste lid, werd bij wijze van voorschot verstrekt in twee termijnen:
 - a. een bedrag van € 1.952.000,00 in oktober 2009;
 - b. na ontvangst en goedkeuring van de tussenrapportage als bedoeld in artikel 5, tweede lid, een bedrag van € 488.000,00 in augustus 2010.
6. De subsidie bedoeld in artikel 3, tweede lid, wordt in twee termijnen betaalbaar gesteld, onder vermelding van **verplichtingsnummer 61200-21545**:
 - a. een bedrag van € 2.100.282,00 wordt bij wijze van voorschot in november 2011;
 - b. het resterende bedrag na vaststelling van de subsidie.

E

In artikel 5 wordt onder vernummering van het derde lid in het vierde lid, een lid toegevoegd, luidend:

3. Subsidieontvanger verstrekt uiterlijk 1 november 2012 in een tussenrapportage de stand van zaken betreffende de activiteiten, genoemd in artikel 2, eerste lid, onder b.

F

In artikel 8, eerste lid, wordt '1 april 2011' vervangen door: 1 april 2014

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/74311 U

Uw brief van

Uw referentie

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

G

Na artikel 9 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidend:

Artikel 10 Toepassing Regeling OCW-subsidies (optioneel)

De Regeling OCW-subsidies is van toepassing.

namens deze,
Clustermanager OND/ODB,

drs.

Toelichting

Deze subsidie wordt verleend op grond van de Wet Overige OCW-subsidies. Dat betekent dat de bepalingen van die wet, alsmede de subsidiebepalingen uit de Regeling OCW-subsidies en uit de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

Europaweg 2
2711 AH Zoetermeer
Postbus 606
2700 ML Zoetermeer

www.ocwduo.nl

Onze referentie
OND/ODB-11/74311 U

Uw brief van

Uw referentie

RAPPORTAGE
ANALYSE JAARVERSLAGEN 2011

Nederlandse taal en rekenen mbo

Inhoudsopgave	pag.
Inleiding	4
Algemeen	5
Financiën	9
Activiteiten	12
Reflectie	14
Conclusie	16

Inleiding

In de Staatscourant van 9 november 2009 is de regeling beschreven voor de aanvullende bekostiging ten behoeve van de intensivering van het taal- en rekenonderwijs in het mbo (Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen mbo). In deze regeling wordt beschreven:

- hoe de middelen verdeeld worden;
- dat de instellingen daarvoor een implementatieplan Nederlandse taal en rekenen moeten inleveren;
- dat verantwoording hierover dient plaats te vinden via de integrale jaarverslaglegging van de instellingen.

In de bijlage bij de regeling is gespecificeerd welke gegevens het inhoudelijke verslag moet bevatten:

- de activiteiten die met de extra middelen uit deze regeling zijn ondernomen en het bereik daarvan in aantallen deelnemers en personeel (in het geval van scholing) volgens een bijgeleverd format;
- een reflectie op de met de geleverde onderwijsinspanningen behaalde resultaten. Deze reflectie bevat ten minste:
 - o een beeld van de behaalde resultaten, mede in relatie tot het implementatieplan;
 - o een reflectie op de behaalde resultaten in relatie tot de beoogde effecten op taal- en rekenprestaties van deelnemers;
 - o conclusies op basis van deze reflectie m.b.t. eventuele bijstelling van het implementatieplan van april 2010.

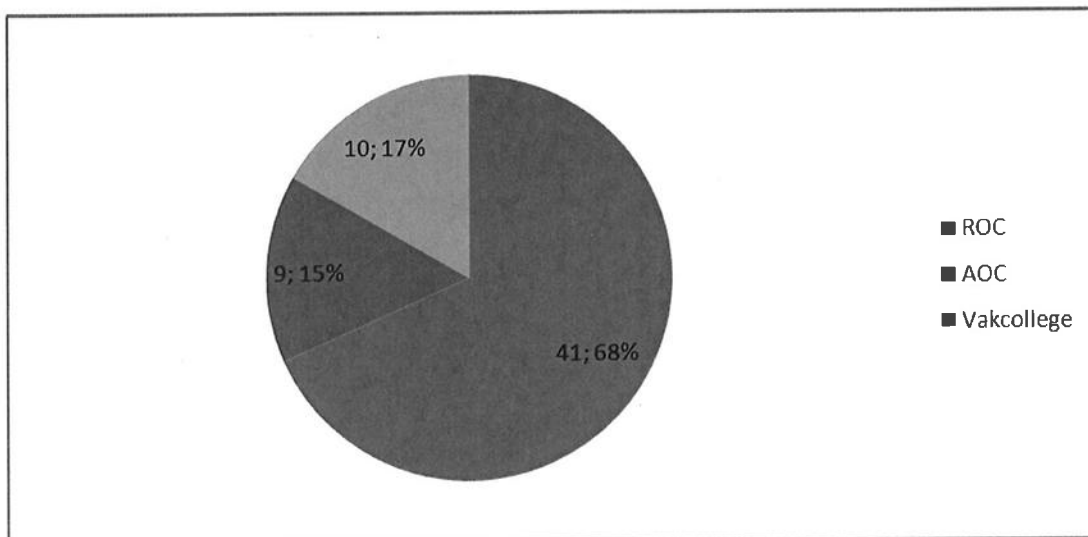
Het Steunpunt taal en rekenen mbo heeft van het ministerie de opdracht gekregen om de inhoudelijke jaarverslagen te analyseren en hierover bij zijn jaarlijkse voortgangsrapportage te rapporteren. Dit verslag beschrijft de resultaten van de analyse van de jaarverslagen over het jaar 2011.

Alle jaarverslagen die door de scholen zijn ingestuurd zijn geanalyseerd op het aandeel van taal en rekenen daarin. Ten eerste is bekeken of taal en rekenen in het jaarverslag een herkenbaar onderdeel is. Vervolgens is vastgesteld of er gebruik is gemaakt van het verplichte format, inclusief reflectie. Ten slotte is nagegaan hoeveel aanvullende middelen de scholen toegewezen hebben gekregen op basis van de *Regeling intensivering Nederlandse taal en rekenen* en hoeveel daarvan is uitgegeven. Daarbij is dit jaar ook nog, waar relevant, een vergelijking gemaakt met de resultaten van vorig jaar.

Hieronder volgt een samenvatting en analyse van de bevindingen. In het onderdeel 'algemeen' is beschreven hoeveel van de jaarverslagen (per type school: ROC, AOC, vakcollege) het thema taal en rekenen bevatten als herkenbaar onderdeel, in hoeverre het format is gebruikt en of sprake is van de gevraagde reflectie. Onder het kopje 'financiën' is informatie opgenomen over de toegekende en bestede middelen en over de uitgaven per onderdeel van het analyseformat uit de regeling. Een inhoudelijk overzicht van de verschillende soorten activiteiten gericht op taal en rekenen, is opgenomen onder het kopje 'activiteiten'. Vervolgens is in 'reflectie' een korte samenvatting gegeven van de reflectie die de scholen in hun jaarverslag hebben opgenomen. Ten slotte is nog een korte conclusie opgenomen.

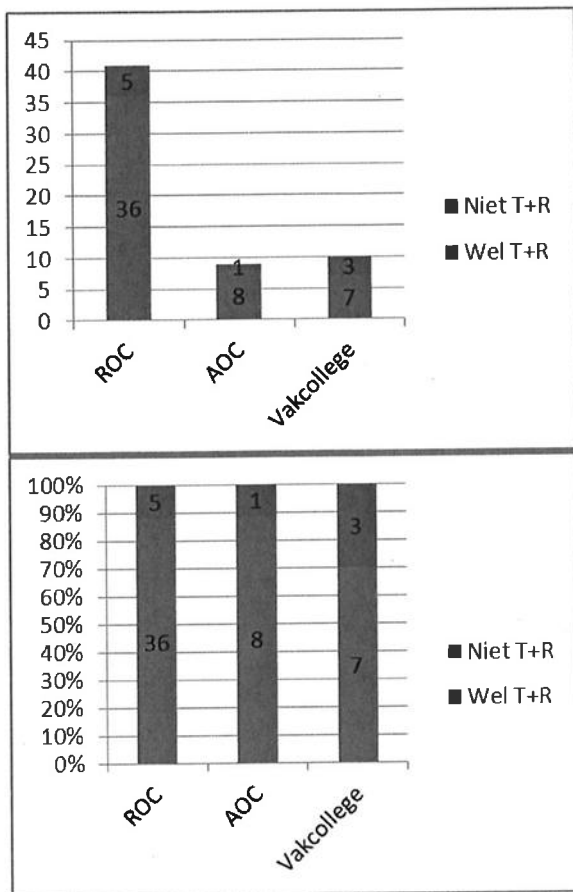
Algemeen

In totaal zijn van 60 instellingen de jaarverslagen geanalyseerd. Aangezien 61 scholen een implementatieplan hebben geleverd, ontbreekt bij het Steunpunt één jaarverslag (Amarantis Onderwijsgroep). Van de 60 geanalyseerde instellingen zijn er 41 ROC's, 9 AOC's en 10 vakcolleges. Dit is te zien in Grafiek 1.

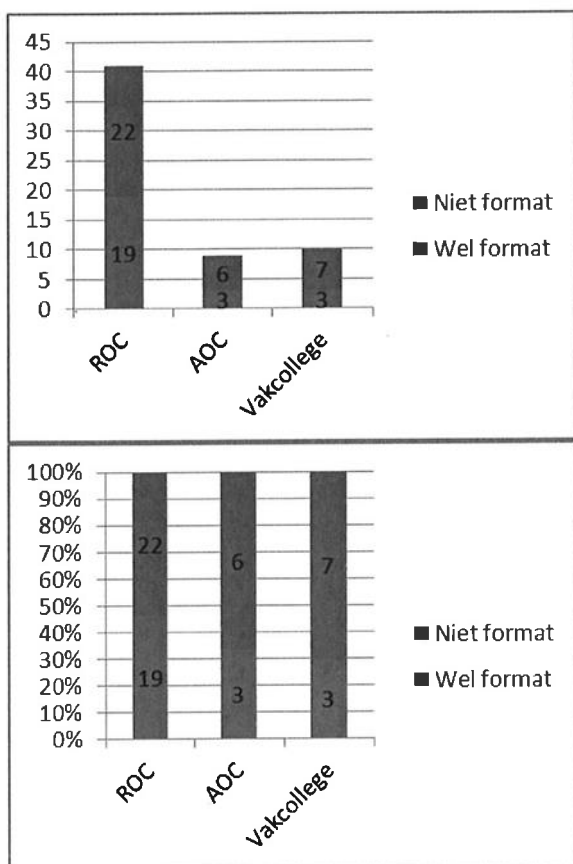
Grafiek 1: Totaal aantal scholen met geanalyseerde jaarverslagen per type.

Van deze instellingen hebben er 51 in hun jaarverslag aandacht besteed aan het taal en rekenen, wat neerkomt op 84%. Dit percentage is aanzienlijk hoger dan vorig jaar, toen was dat bij slechts 72% van de scholen het geval. In Grafiek 2 is vervolgens per type school weergegeven bij hoeveel instellingen taal en rekenen een herkenbaar onderdeel was. Bij de AOC's werd taal en rekenen in 8 van de 9 verslagen duidelijk genoemd (89%), hiermee scoren zij het hoogst. De ROC's volgen op de voet met 88% (36 van de 41 verslagen) en onderaan staan de vakcolleges met 70% (7 van de 10). Ook dit verschilt met vorig jaar, toen de ROC's nog het hoogst scoorden, met vlak daarachter de AOC's. Wel opvallend is de stijging bij de vakcolleges, van 30% vorig jaar naar 70% nu.

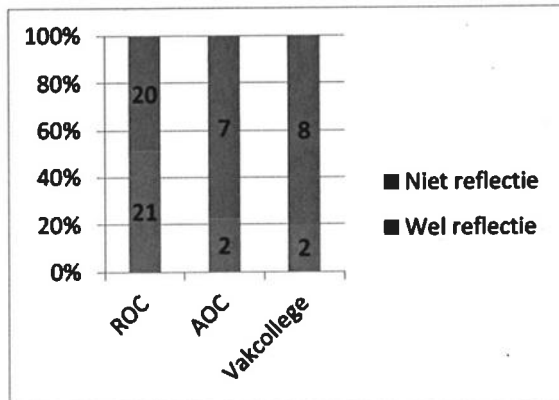
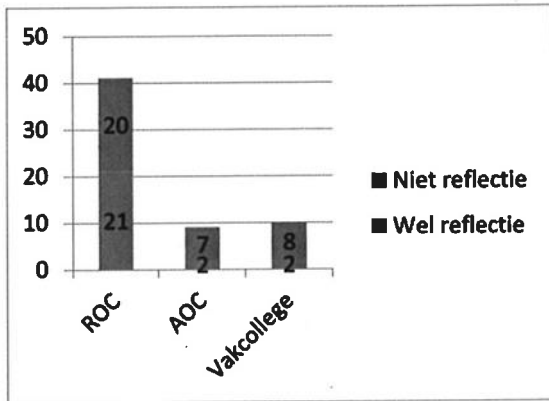
Grafiek 2: Aantal en percentage scholen per type, waarbij taal en rekenen een herkenbaar onderdeel was in het jaarverslag.

Bij het analyseren is gebleken dat sommige scholen in hun verslag aanzienlijk meer aandacht besteden aan taal en rekenen. Dit is voornamelijk het geval bij de ROC's, waar 5 instellingen zelfs een zeer uitgebreide aparte bijlage aan het onderwerp taal en rekenen besteed hebben. Dit blijkt ook wel uit de gegevens in Grafiek 3, waarin is opgenomen hoeveel scholen gebruik hebben gemaakt van het format zoals beschreven in de *Regeling intensivering taal en rekenen mbo*. Hiermee moet worden aangegeven wat er zoal aan taal en rekenen gedaan wordt. Dit onderdeel is verplicht voor instellingen die extra middelen toegewezen hebben gekregen, echter slechts 42% (25 van de 60 scholen) heeft hieraan voldaan. Dit is wel weer een stijging ten opzichte van vorig jaar, toen maar 34% het format gebruikt had. Van de ROC's maakten 19 van de 41 instellingen gebruik van het format (46%). Ze scoren hiermee aanzienlijk hoger dan de AOC's met 33% (3 van de 9 verslagen) en de vakcolleges met 30% (3 van de 10). Deze rangorde is hetzelfde als vorig jaar, de stijging van de AOC's en vakcolleges is wel groter. Toen scoorden de ROC's 41%, AOC's 22% en vakcolleges 20%.

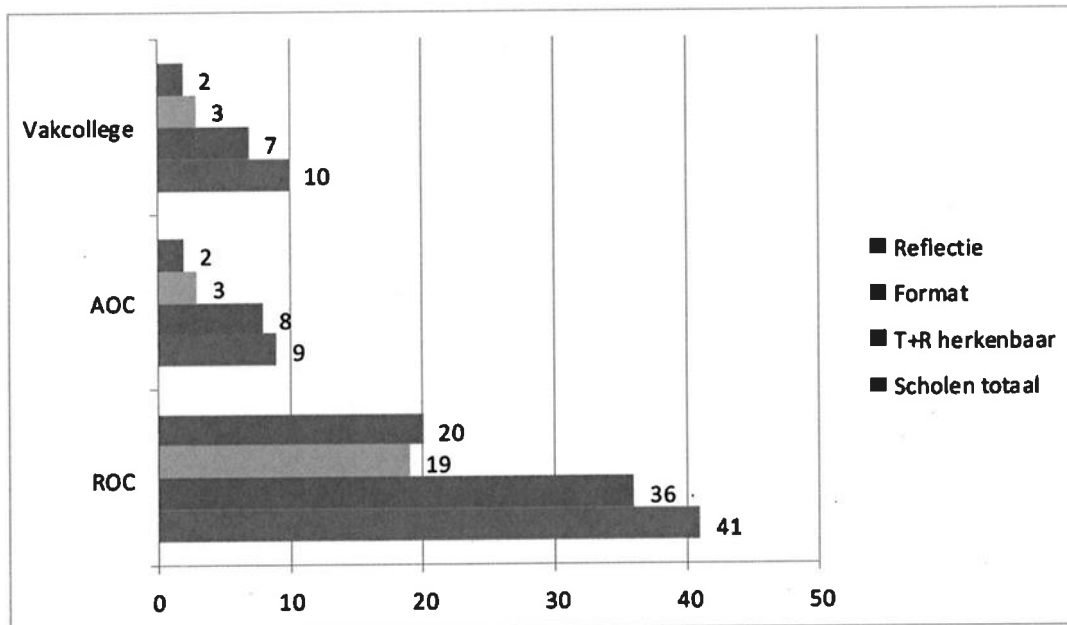
Grafiek 3: Aantal en percentage scholen per type, dat in hun jaarverslag gebruik heeft gemaakt van het format.

Een ander verplicht onderdeel van het verslag is de reflectie op de uitvoering van het implementatieplan, de behaalde resultaten en effecten op de deelnemers, en daaruit voortvloeiende bijstelling van dat implementatieplan. Ook hier hebben slechts 25 van de 60 scholen aan deze eis voldaan (42%). Dit percentage is sinds vorig jaar wel weer gestegen, toen betrof het nog 34% van de instellingen. Wederom scoren de ROC's het hoogst, met 51% (21 van de 41 verslagen). De AOC's en vakcolleges zitten dicht bij elkaar, met 22% en 20% respectievelijk. Vorig jaar had geen enkel vakcollege dit onderdeel in het jaarverslag opgenomen, nu 2 van de 10 instellingen.

Grafiek 4: Aantal en percentage scholen per type, waarvan het jaarverslag een reflectie bevat.

In grafiek 5 is nog een overzicht opgenomen van de gegevens uit de grafieken 1 tot en met 4.

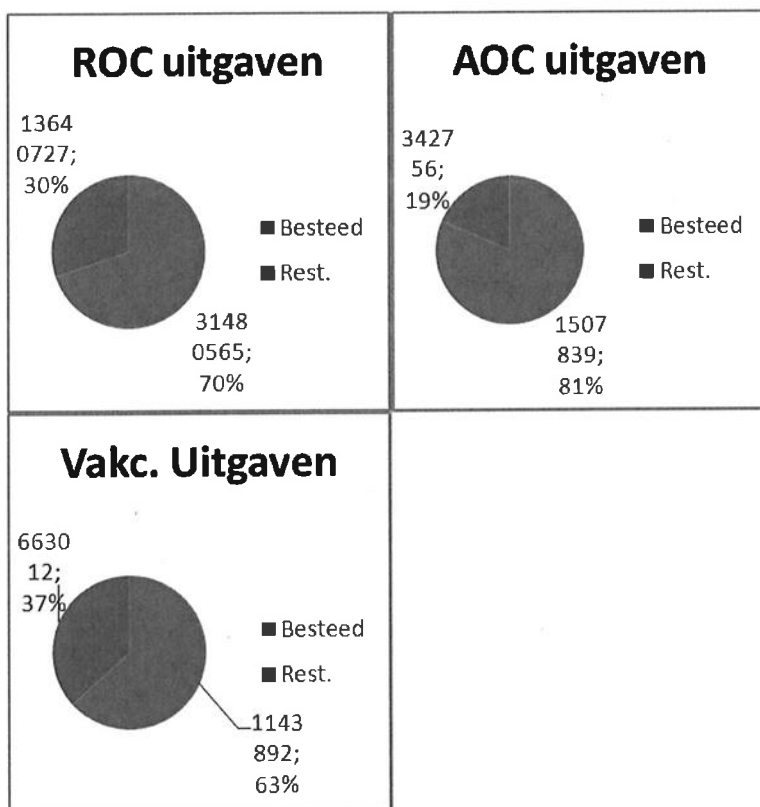

Grafiek 5: Overzicht alle gegevens met betrekking tot de herkenbaarheid van taal en rekenen in de jaarverslagen.

Financiën¹

In totaal is er aan de 60 scholen waarvan het jaarverslag is geanalyseerd een bedrag van € 48.778.791 aan subsidie toegekend. Daarvan is tot nu toe € 34.132.296 uitgegeven, wat neerkomt op 70%. Hierbij moet worden aangetekend, dat de regeling over vier jaren loopt (2010 t/m 2013) en dat scholen tot 2013 de mogelijkheid hebben niet uitgegeven subsidiegelden van vorige jaren over te brengen naar het volgende jaar of de volgende jaren. Uit de individuele jaarverslagen is zelden goed op te maken in hoeverre dat gebeurd is en in hoeverre dat zal gebeuren voor het komende jaar. De analyses van vorig en dit jaar laten zien dat over de jaren 2010 en 2011 tezamen van de in totaal € 103.084.022 aan verkregen aanvullende bekostiging voor taal en rekenen € 69.823.621 is uitgegeven.

In grafiek 6 is een overzicht opgenomen van de toegekende en bestede subsidies per schooltype. De ROC's hebben een totaal van € 45.121.292 ontvangen, waarvan € 31.480.565 (69,8%) is besteed. De AOC's hebben van de € 1.850.595 ontvangen subsidie € 1.507.839 (81,5%) uitgegeven. De vakcolleges ontvingen dit jaar €1.806.904 aan subsidie en besteedden daarvan € 1.143.892 (63,3%).

Grafiek 6: Totale uitgaven en resterende bedragen per schooltype.

De gemiddelde uitgaven van ongeveer 70 procent van de totaal toegekende bedragen is terug te zien bij de ROC's, die ook verreweg de grootste groep vormen. De AOC's gaven ongeveer 10 procentpunten meer uit en de vakcolleges 10 procentpunten minder.

¹ Van één school (STC-Group) was geen financiële informatie te vinden in het jaarverslag.

Voor specifiekere financiële gegevens kunnen alleen de cijfers gebruikt worden van scholen die het format gebruikt hebben in hun jaarverslag en in het bijzonder die scholen die daarbij per onderdeel hebben aangegeven hoeveel ze besteed hebben. Van de 25 scholen die gebruik gemaakt hebben van het format zijn er 18 scholen die ook het financiële gedeelte van het format hebben ingevuld. Net als vorig jaar is dit een te beperkte groep om harde conclusies uit te trekken, maar het geeft wellicht een beeld van de algemene trends.

In totaal hebben deze 18 scholen € 12.316.786 aan subsidie ontvangen en daarvan € 9.944.429 (80.7%) besteed².

Het format beschrijft zeven onderdelen waarop activiteiten met betrekking tot taal en rekenen kunnen plaats vinden. Dit zijn:

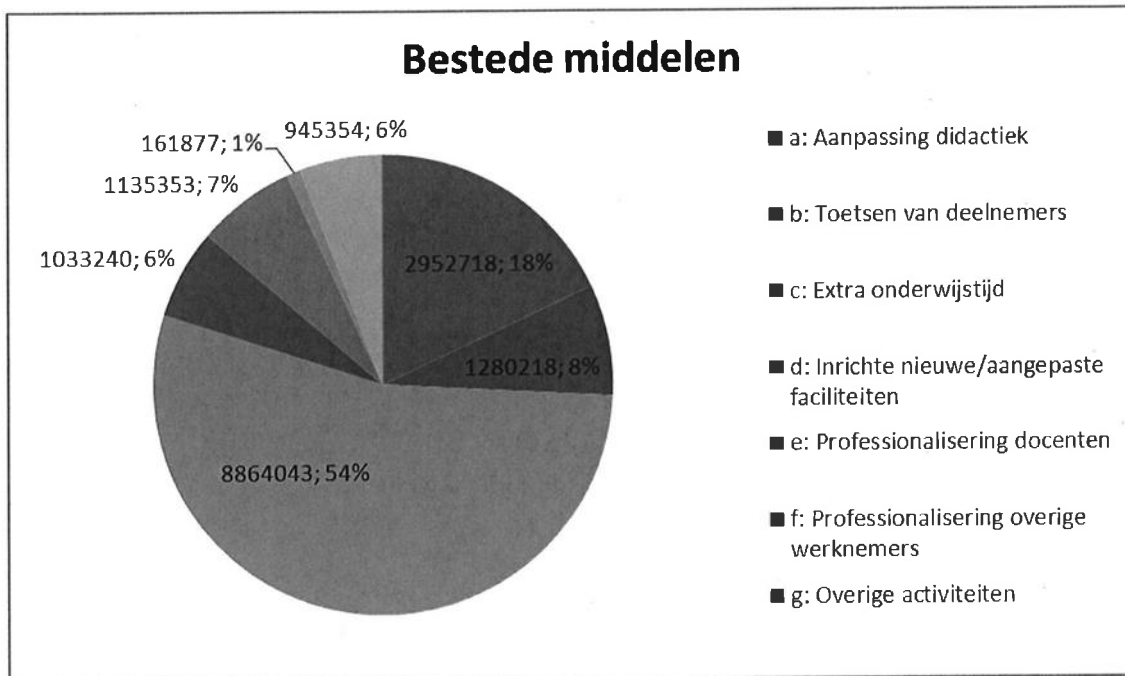
- a. Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen
- b. Toetsing van deelnemers
- c. Extra onderwijstijd
- d. Nieuwe en/of aangepaste faciliteiten
- e. Professionalisering van docenten
- f. Professionalisering van overige functionarissen
- g. Overige activiteiten

De verdeling van de bestede middelen over de verschillende onderdelen (ook te zien in Grafiek 7) is als volgt:

- a. 2.952.718 (18%)
- b. 1.280.218 (8%)
- c. 8.864.043 (54%)
- d. 1.033.240 (6%)
- e. 1.135.353 (7%)
- f. 161.877 (1%)
- g. 945.354 (6%)

Meer nog dan vorig jaar zitten de meeste uitgaven in onderdeel c: 'Activiteiten gericht op extra onderwijstijd'. Dit heeft voornamelijk te maken met de extra kosten die de inzet van meer docenten en meer lessen met zich meebrengt. Ook is een groot deel van de middelen besteed aan aanpassingen in de didactiek en pedagogiek. De rest van de onderdelen zijn min of meer gelijk verdeeld, met als uitzondering onderdeel f: 'Professionalisering van overige werknemers'.

² Deze bedragen zijn de som van de in de financiële jaarverslagen opgenomen cijfers. Ze wijken behoorlijk af van de som van de bestede aantallen zoals ze in het format zijn opgenomen. Hoe dit komt is moeilijk te achterhalen. Wellicht hebben sommige scholen eigen middelen meegeteld of middelen die zijn overgebleven van de subsidie van vorig jaar. De totale som van het uitgegeven bedrag per onderdeel is € 15.628.452.

Grafiek 7: De verdeling van de bestede middelen over de verschillende onderdelen van het format.

Activiteiten

In het jaarverslag moet vermeld worden welke activiteiten ondernomen zijn om taal en rekenen te bevorderen. Dit kan met behulp van het eerder genoemde format, waarin de verschillende activiteiten onderverdeeld zijn in de volgende categorieën:

- A. Aanpassingen in de didactiek en pedagogiek
- B. Toetsing van deelnemers
- C. Extra onderwijstijd
- D. Nieuwe en/of aangepaste faciliteiten
- E. Professionalisering van docenten
- F. Professionalisering van overige functionarissen
- G. Overige activiteiten

Hieronder volgt per categorie een korte samenvatting van de in de jaarverslagen genoemde activiteiten. Hierbij is alleen gekeken naar scholen die gebruik hebben gemaakt van het format.

A. Activiteiten gericht op het aanpassen van de didactiek

In de meeste jaarverslagen wordt vooral het aanpassen van het lesmateriaal en de methodiek genoemd. Daarbij wordt bijvoorbeeld gelet op het (door)ontwikkelen van nieuwe leerlijnen. Veel scholen richten zich op het invoeren van extra uren, remedial teaching en extra aandacht voor dyslexie en dyscalculie. Ook worden er apart taal- en rekencoaches ingezet. Verder is het voor veel scholen van belang dat taal- en rekenvaardigheden ook geïntegreerd worden in beroepstaken en projecten, aangezien binnen de beschikbare lesuren niet altijd voldoende tijd is.

B. Activiteiten met betrekking tot het toetsen van deelnemers

Bij de meeste instellingen is er sprake van een ingevoerde nulmeting voor nieuwe deelnemers. Daarmee wordt het instroomniveau bepaald. Verder zijn er voortgangsmetingen gedurende het schooljaar en bij de latere leerjaren. De activiteiten in deze categorie zijn verder gericht op de voorbereiding voor de komende centrale examens. Daarom wordt er ook veel aandacht besteed aan instap- en voortgangstoetsen, manieren van examinering en het ontwikkelen van beoordelingsmodellen.

C. Activiteiten op het gebied van extra onderwijs

De meeste scholen proberen voor taal en rekenen extra uren in te roosteren. Vaak is het echter lastig extra tijd binnen de roosters in te plannen, aangezien een groot aantal studenten weinig contacturen op school heeft. Daarom is er sprake van het invoeren van extra (ondersteunings)lessen, ook buiten de roosters om. Genoemde activiteiten daarbij zijn remedial teaching en verschillende zomercursussen of het oprichten van een Summerschool. Daarbij wordt soms ook gekeken naar de mogelijkheid extra taal- en rekenlessen in te voeren op stages en/of werkplekken.

D. Inrichting van nieuwe en/of aangepaste faciliteiten

Veel genoemd is de aanschaf van extra computers en nieuwe (digitale) lesmaterialen. Daarbij wordt er aandacht besteed aan het aanpassen van de leeromgeving en het creëren van nieuwe werkplekken. Sommige scholen hebben zelfs aparte taal- en rekencentra ingericht.

E. Professionalisering van docenten

Het meest genoemd in deze categorie is het bijscholen van docenten. Op sommige scholen worden ook bij de docenten toetsen afgenomen om het eigen taal- en rekenniveau te bepalen. Er wordt veel aandacht besteed aan extra studiedagen en trainingen. Daarnaast worden taal- en rekencoaches ingezet ter ondersteuning.

F. Professionalisering van overige functionarissen

Deze categorie is vooral gericht op de training van overige docenten en ondersteunend personeel om een breder draagvlak te creëren voor taal en rekenen in het onderwijs. Een van de onderdelen hierbij is ook de begeleiding van LIO's en stagiairs.

G. Overige activiteiten

Hierbij is vooral sprake van administratieve activiteiten. Daarnaast geeft een aantal scholen bij deze categorie aan een deel van de middelen te besteden aan het bijhouden van de landelijke ontwikkelingen.